

پاسخ به یک شبهه تلگرافی

**دعای: تکذیب
می کنم**

کارگردان روز واقعه:
**علاقمه جعفری مرا
از خطر حذف فیلم
نجات داد**

محمد بیداریان قهرمان سابق شنا:
**به خاطر شنا
درس را کنار گذاشتم**

شماره ۳۶۷۹
چهارشنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۴
بها ۱۵۰۰ تومان

**گزارشی از بزرگترین عمل جراحی پیوند صورت
پوتین از ترکیه چگونه انتقام می گیرد؟
راه رفع بی نظمی در بچه ها**

یادداشت هفته

محمد امین جواد

دشواریهای بودجه سال آینده

در هفته آینده دولت باید لایحه بودجه سال ۹۵ را به مجلس ارائه کند. تنظیم لایحه بودجه در شرایط فعلی کار بسیار سخت و دشواری است. قیمت نفت بر خلاف پیش بینی ها نه تنها افزایش نداشته بلکه شاهد اندکی کاهش هم بوده. از طرف دیگر پرونده هسته ای ایران هنوز به سرانجام نرسیده و تحریم ها سر جای خودش مانده اند. حتی اگر در ماه های باقی مانده تا پایان سال پرونده هسته ای به سرانجام برسد و مراحل اجرایی برجام آغاز شود باز هم نمی توان در بودجه نویسی به آن تکیه کرد و پول هایی را که ممکن است آزاد شود یا سهولتی که ممکن است در معاملات ایجاد گردد به حساب آورد و در بودجه منظور داشت.

دولت ناچار است بر اساس درآمدهای واقعی و قیمت فعلی نفت بودجه را به مجلس ببرد. لذا لایحه بودجه سال ۹۵ نه تنها از بودجه سال جاری بیشتر نخواهد بود بلکه با توجه به مجموعه بدهی هایی که دولت به این و آن و از جمله به سیستم بانکی و پیمانکاران بخش خصوصی دارد باید رقم کمتری را هم شامل شود. شاید گفته شود که چگونه ممکن است با وجود تورم و الزام دولت برای افزایش حقوق بودجه را افزایش نداد و حتی کم کرد؟ اما راهی جز این نیست مگر آنکه دولت بخواهد به منابع غیر قانونی و نامشروع دست بیابد یا اسکناس چاپ کند.

شاید چنین به نظر برسد که دولت نمی تواند هزینه هایش را کم کند اما با کمی درایت قادر به چنین کاری هست به شرط آنکه رودر باستی را کنار بگذارد و با شجاعت و شهامت بودجه ای سختگیرانه تقدیم مجلس کند. راهکارهایی که دولت می تواند با استفاده از آن در این امر توفیق پیدا کند می تواند شامل این موارد باشد:

۱- عدم افزایش حقوق برای کارمندان و کارگرانی که مجموع درآمدها سالانه آنان رقم قابل قبولی است و لازم نیست حقوقشان افزایش یابد. کسی که مثلا در دستگاه های دولتی به طور متوسط ۸ تا ۱۰ میلیون تومان در ماه حقوق و مزایا و پاداش دارد چندان نیازمند افزایش حقوق نیست و این در حالی است که در همین دستگاه های دولتی حقوق های بالای این رقم کم نیست.

۲- مالیات حقوق و مزایا، مالیات عادلانه ای نیست و لذا مثل بسیاری از کشورهای توسعه یافته و پیشرفته مالیات حقوق باید به صورت پلکانی تا ۲۵ درصد هم افزایش یابد به نحوی که دارندگان درآمدهای پایین در صد کمتری مالیات دهند و دارندگان درآمدهای بالا مالیات بیشتری بپردازند.

۳- بسیاری از سازمان ها، نهادها و موسسات هستند

که بدون آنکه سهم چندان در تولید ناخالص ملی داشته باشند و حتی نهادهایی که غیر دولتی محسوب می شوند و باید از منابع مردمی استفاده کنند در بودجه دولتی ردیف بودجه دارند و از بیت المال ارتزاق می کنند. دولت می تواند نسبت به حذف تمامی این ردیف ها که رقم قابل توجهی نیز هست اقدام بکند.

۴- ماه هاست که بحث حذف یارانه پر درآمدها مطرح است اما دولت هنوز نتوانسته به این تکلیف قانونی خود عمل کند و با مشخص کردن ضابطه ای معلوم و مشخص و منطقی می توان بین ۱۰ تا ۱۵ میلیون نفر را از فهرست یارانه بگیران حذف کرد که خود رقم قابل توجهی خواهد شد.

۵- فرار مالیاتی گسترده یکی از بلایایی است که همواره عدالت اجتماعی را مورد تهدید قرار داده است. دولت باید بدون مماشات، فهرست شرکت ها و اشخاصی که به هر دلیلی از پرداخت مالیات معاف هستند یا مالیات نمی دهند را در اختیار افکار عمومی قرار دهد و همه را مشمول پرداخت مالیات کند.

دولت قوه مجریه است و کسی از او نمی پذیرد که خود در مقام منتقد برآید و گلايه کند که مثلا ۳۰ درصد اقتصاد مالیات نمی دهند و مردم حق دارند بپرسند که چرا اینها را به ما می گویند؟! با قدرت وارد عمل شوید و از آنها مالیات بگیرید.

۶- قاچاق کالا هم به تولید و هم به تجارت ما ضربه های کاری وارد کرده و می کند و برای کشوری که می تواند تروریست ها و خرابکاران را با قدرت خویش بر سر جای خود بنشانند و امنیت را برقرار نماید نباید در مقابله با قاچاق چنین ضعیف عمل کند. چگونه می توان پذیرفت که هر ساله این حجم از قاچاق وارد کشور شود و مسؤولان نتوانند راه های نفوذ آن را ببندند. این یک ضعف نمایان است که باید ریشه یابی و با آن برخورد شود. جلوگیری از قاچاق هم به کمک تولید ملی می آید و هم باعث ثبات و آرامش بازار می شود و هم باخذ تعرفه از مسیر قانونی تجارت برای دولت ایجاد در آمد می کند.

۷- موارد متعددی از این دست را می توان برشمرد که دولت با اتکال به آن می تواند هم افزایش در آمد داشته باشد و هم از هزینه هایش بکاهد در غیر این صورت رسیدن به مرزهای اقتصاد مقاومتی و تنظیم بودجه ای عملیاتی و معقول به این سادگی ها میسر نخواهد شد.

در این شماره می خوانید:

۳	یادداشت هفته
۴	نامه های بی واسطه - نامه به سردبیر
۵	باریکتر از مو
۶	در جهان سیاست
۸	سه گانه
۹	قطره ای از دریای زبان و ادب پارسی
۱۰	دیدنیهای ایران
۱۱	در محضر اخلاق
۱۲	ماجرای واقعی خارجی
۱۴	داستان زندگی
۱۶	ویژه
۱۸	گزارش خارجی
۲۰	مشاور خانواده
۲۱	سوژه
۲۲	راز سلامتی
۲۳	دین و اخلاق
۲۴	ویژه
۲۶	ماجرای خواستگاری
۲۶	در پیچ و خم دادگاه
۲۸	پاورقی مستند
۳۰	مسابقه بزرگ داستان نویسی
۳۲	گزارش از زندان
۳۴	از گوشه و کنار جهان
۳۶	پاورقی «رد پای خاطره...»
۳۷	یک هفته حادثه
۳۸	پاورقی تاریخی
۴۰	پاورقی خارجی
۴۲	تماشاگاه راز
۴۴	نوشته های ناب
۴۵	جدول مقاطع
۴۶	جدول شرح در متن
۴۷	باهوش خود کلنجار بروید
۴۸	یک سرگذشت
۵۰	هفت هنر
۵۴	قصه یک آه
۵۶	از نگاه دیگر
۵۸	ورزشی
۶۲	پیام از شما، چاپ از ما
۶۳	پیغامهای روشنائی
۶۴	بگو سبب...
۶۵	تعبیر خواب
۶۶	نقاشی های شما

صاحب امتیاز: شرکت ایرانچاپ (موسسه اطلاعات)
مدیر مسئول و سردبیر: فتح الله جواد
معاون سردبیر: سید احمد شهایی
معاون فنی و ناظر چاپ: کریم ملکی
صفحه آرا: زهرا کوچی و حمید دانش اندوز
حروفچین: مریم شیرانی

نشانی: تهران - بلوار میرداماد - خیابان نفت جنوبی
(تابان غربی) - پلاک ۸ - مجله اطلاعات هفتگی
کد پستی: ۱۵۴۹۹۵۳۱۱۱

روابط عمومی: نیلوفر گردان - تماس:
(از شنبه تا چهارشنبه ۸ الی ۱۶) ۲۹۹۹۳۴۰۴ - ۲۲۲۲۶۲۲۲
Email: haftegi@ettelaat.com ۲۲۲۷۱۸۱۳

آگهی ها: ۱۸-۲۲۵۸۰۱۴ - شماره آگهی: ۲۱ و ۲۲۵۸۰۱۹
آبونمان: ۲- ۲۹۹۹۳۴۷۱ - چاپ از ایرانچاپ - تلفن: ۲۹۹۹۹۰۰
شماره ۳۶۷۹ - چهارشنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۴
۲۰ صفر ۱۴۳۷ ۲ دسامبر ۲۰۱۵

هرگونه استفاده از مطالب مجله جهت فیلمنامه سینما، تلویزیون و تئاتر و یا چاپ در کتاب منوط به کسب اجازه کتبی است. مقالات ارسالی پس داده نمی شود. مجله در ویرایش مطالب آزاد است.

اربعین، نمایش شور و نظم و ایثار

اگر بخواهیم انصاف به خرج دهیم باید بگوییم ما شکوه برگزاری مراسم اربعین را بیشتر مرهون شیعیان مخلص عراق هستیم. اگر شاهدیم که در چند سال اخیر هر سال مراسم اربعین و استقبال ایرانیان برای حضور در این مراسم پر شکوه‌تر برگزار می‌شود بیشتر بدین خاطر است که شیعیان این کشور عزیز همسایه از مدت‌ها قبل این سنت را داشته‌اند که با پای پیاده به زیارت قبر مولایشان بروند. این شور و شوق آنان بر هموطنان ما چنان موثر افتاد که هر سال شاهدیم که صدها هزار ایرانی نیز مشتاق این سفر می‌شوند. چنان که امسال بر اساس آمار با افزایش بیست درصدی زائران ایرانی تعداد کسانی که از ایران به سمت کربلا رهسپار شده‌اند به حدود دو میلیون نفر رسید. اشتیاق این جمع کثیر که بزرگترین اجتماع اسلامی را در دنیای کنونی رقم می‌زنند جدا وصف ناشدنی و نشانگر تأثیر قیام آقا اباعبدالله الحسین (ع) است. حدود دو میلیون زائر ایرانی و میلیون‌ها نفر زائر شیعه عراقی که پای پیاده به سمت کوی عشق روان می‌شوند چنان حماسه‌ای را رقم می‌زنند که قطعا در جهان کنونی بی‌بدیل و بی‌نظیر است و امنیتی هم که این مراسم با این خیل جمعیت به همراه دارد بیشتر به یک معجزه می‌ماند. حماسه حضور میلیونی مردم در این اجتماع باشکوه و حفظ امنیت این گروه کثیر و نظم و انضباطی که در کار است بهترین مصداق و شاهد بر بی‌کفایتی و بی‌لیاقتی آل سعود است که هر سال در تأمین امنیت زائران خانه خدا در حرم امن الهی ناتوان می‌ماند و فاجعه به بار می‌آورد... بر این ایمان و عشق و نظم و شور و شیدایی آفرین می‌گوییم و از همه مسافران دریادل این سفر عشق التماس دعا داریم.

محمد علی جوادی از تهران

آیا ما خوب تربیت شده‌ایم؟

نهایت تربیت ما این است که به بزرگترها احترام بگذاریم، کلمات زشت نگوئیم، پای خود را جلو پدر و مادر دراز نکنیم، حرف شنو باشیم، صبح‌ها به همه سلام کنیم و دست و روی خود را بشوئیم، لباس تمیز بپوشیم، صدای خود را در جمع بلند نکنیم و... اما ساده‌ترین و ضروری‌ترین مسائل زندگی را به ما یاد نداده‌اند. کجا به ما آموخته‌اند که چگونه نفس بکشیم، چگونه اضطراب را از خود دور کنیم، موفقیت چیست، از دواج برای حل چه مشکلی است...؟ از "نفس کشیدن" تا "سفر کردن" نیاز به آموزش دارد. بخشی از سلامت روحی و جسمی مادر و گرو و تنفس صحیح است. آیا باید در جوانی یا میانسال یا حتی پیری، گذرمان به یوگا بیفتد تا بفهمیم تنفس، انواعی دارد و شکل صحیح آن چگونه است و چقدر مهم است؟ به ما حتی نگاه کردن را نیاموخته‌اند. هیچ چیز به اندازه "نگاه" به آموزش و تربیت نیاز ندارد. کسی که بلد است چطور

ببیند، در دنیایی دیگر زندگی می‌کند؛ دنیایی که بویی از آن به مشام بینندگان ناشی نرسیده است. هزار کیلومتر، از شهری به شهری دیگر می‌رویم و وقتی به خانه برمی‌گردیم، چند خط نمی‌توانیم درباره آنچه دیده‌ایم بنویسیم. چرا؟ چون در واقع "ندیدیم". همه چیز از جلو چشم ما گذشته است؛ مانند نسیمی که بر آهن وزیده است. باید بپذیریم که آدمیت ما به اندازه مهارت مادر "نگاه" است.

جان راسکین، آموزگار بزرگ نگاه، در قرن نوزدهم می‌گفت: "اگر دست من بود، درس طراحی را در همه مدارس جهان اجباری می‌کردم تا بچه‌ها قبل از اینکه به نگاه‌های سرسری عادت کنند، درست نگاه کردن به اشیا را بیاموزند." می‌گفت: "کسی که به کلاس‌های طراحی می‌رود تا مجبور شود به طبیعت و پیرامون خود، بهتر و دقیق‌تر نگاه کند، هنرمندتر است از کسی که به طبیعت می‌رود تا در طراحی پیشرفت کند." اگر در خانه یا مدرسه، یاد گرفته بودیم که چطور نگاه کنیم، چطور بشنویم و چطور بیندیشیم، انسانی دیگر بودیم. انسانی که نمی‌تواند از چشم و گوش و زبان خود درست استفاده کند، یا از غار بدویت بیرون نگذاشته است؛ اگر چه نقاشی‌های غارنشینان نشان می‌دهد که آنان با "نگاه" چندان بیگانه نبودند.

در جامعه‌ای که از در و دیوار آن، سخن از حق و باطل می‌بارد، کسی به ما یاد نداده که چگونه از حق خود دفاع کنیم یا چگونه حق دیگران را مراعات کنیم. عجایب را در آسمان‌های جوییم، ولی یکبار به شاخه درختی که جلو خانه ما مظلومانه قد کشیده است، خیره نشده‌ایم. نگاه کردن، شنیدن، گفتن، نفس کشیدن، راه رفتن، خوابیدن، سفر کردن، بازی، تفریح، مهرورزی، عاشقی، زناشویی حتی اعتراض و... بیشتر از املا و انشا نیاز به معلم و آموزش دارند...

مهدیه بختی عری از پردیس

روز اجتماع ملائکه در کربلا

اربعین امام حسین علیه السلام روزی است که جمعیت ملائکه در کربلا بسیار بیشتر از جمعیت انسانهاست. در چنین روزی اسرای کربلا که به تازگی آزاد شده بودند به کربلا رسیدند. در تاریخ ثبت شده است وقتی به نزدیکی قبور شهدار رسیدند مثل برگ‌های پاییزی از روی شترها به زمین ریختند و خودشان را به قبور رساندند و مدت سه روز در آنجا عزاداری کردند.

عزاداران اربعین امام حسین، آن سال تنها تعدادی اسرای آزاد شده بودند. اما اکنون میلیون‌ها نفر در سراسر دنیا در مراسم اربعین شرکت می‌کنند و با عزاداری خود جهانیان را برای آشنایی با امام حسین علیه السلام، هدف و مکتبش تشویق و تحریک می‌کنند و خود نیز با شرکت در این مراسم راهی برای رشد و عروج به سمت آسمان انسانیت پیدای می‌کنند. حقیقتا کسی که ارزش شرکت در این مراسم را درک کند هرگز آن را رها نخواهد کرد یا با اعمال ناشایست تباهاش نخواهد نمود. التماس دعا.

فرستنده محمود جعفری از کوهناب

نامه به سردبیر

باسلامی گرم و صمیمی خدمت شما خوانندگان خوب و ارجمند اطلاعات هفتگی و با عرض تسلیت فرارسیدن اربعین شهادت آقا و مولا یمان اباعبدالله الحسین (ع) و یاران با وفا پیش در کربلا همیشه سرخ تاریخ... و با عرض پوزش به خاطر تأخیر احتمالی در ارائه پاسخ به موقع به نامه‌های شما خوانندگان خوب و ارجمند این قدیمی‌ترین نشریه هفتگی کشور

***

* عبدالله خورشیدی از سقز

از همکاری خوب شما خواننده قدیمی و فعال مجله متشکرم. مطالب کوتاه و خوبی از شما به دستمان رسیده است که حکایات آموزنده چندی نیز از جمله آنها بود که به تدریج مورد استفاده قرار خواهد گرفت برای شما آرزوی عزت و سربلندی دارم.

* قنبر یوسفی از آمل

چند شعر طنز خوب از شما به دستم رسیده است که حیفم آمد آن را مورد استفاده قرار ندهم لذا به دوستان در تحریریه سپردم تا در هفته آینده در یک ستون جداگانه یکجا از آنها استفاده شود. از لطف شما و همکاری خوبتان متشکرم

* عباس توکلی قائم شهر

ایمیل شما به دستم رسید. هفته آینده در صفحه بسیج همراه با عکس از مطلب ار سالی استفاده می‌کنیم. موفق باشید

* اکبر بزرگمهر خرم آباد

۵ صفحه نامبر از شما به دست ما رسید که متأسفانه هیچ کدام از این صفحات خوانا نیست، یا مجدداً نسبت به ارسال مطلب اقدام کنید یا آنکه به صورت ایمیل مطلب را دوباره بفرستید. سربلند باشید

* منیژه ابراهیمی از ساری

پاسخ به نامه‌های خوانندگان عزیز وظیفه اصلی این مجله است. این نشریه با خوانندگان زنده است و زندگی می‌کند و لذا تعالی و رشدش بستگی به همکاری و همیاری خوانندگان پیدای کند و ما در پاسخ به نامه شما باید بگوییم متأسفانه تجاوز به طبیعت و محیط زیست به رویه‌ای معمول تبدیل شده و هر کسی به خودش اجازه می‌دهد هر جایی را که دوست دارد تصرف کند. امیدواریم از این پس با تأکیدات تازه‌ای که صورت گرفته جلوی این ضایعه اسفناک و نابودی فضای زندگی گرفته شود. مطلب شما را به دوستان رجاء دادم تا در صورت تناسب مورد استفاده قرار گیرد.

* بهرام قزل‌باش شاملو از شیراز

کتاب شما خواننده قدیمی، محقق و پرسابقه تحت عنوان «ایل قشقای» به دستم رسید و به شما به خاطر تألیف آن تبریک می‌گویم به دوستان سپردم تا نسبت به معرفی آن اقدام کنند. موفق باشید.

* مسعود ذوالفقاری از قائم شهر

بنده هم ترجیح می‌دهم با توجه به گرانی هزینه‌های پستی خوانندگان عزیز با نامبر یا ایمیل مطالب خود را برای مجله بفرستند. حتی برنامه‌ای دارم که در هفته ساعتی را به پاسخ تلفنی اختصاص دهم تا دوستان بتوانند به صورت تلفنی مسایل خود را بنده در میان بگذارند که به زودی شرایط آن را اعلام خواهیم کرد. موفق باشید

هرگز زود مصافحت نکن

مرد مسنی به همراه پسر ۲۵ ساله اش در قطار نشسته بود. در حالی که مسافران در صندلی های خود نشسته بودند، قطار شروع به حرکت کرد. به محض شروع حرکت قطار پسر ۲۵ ساله که کنار پنجره نشسته بود پر از شور و هیجان شد. دستش را از پنجره بیرون برد و در حالی که هوای در حال حرکت را بالذت لمس می کرد فریاد زد: پدر نگاه کن درخت ها حرکت می کنند. مرد مسن بالبخندی هیجان پسرش را تحسین کرد. کنار مرد جوان، زوج جوانی نشسته بودند که حرف های پدر و پسر را می شنیدند و از حرکات پسر جوان که مانند یک کودک ۵ ساله رفتار می کرد، متعجب شده بودند. ناگهان جوان دوباره با هیجان فریاد زد: پدر نگاه کن دریاچه، حیوانات و ابرها با قطار حرکت می کنند. زوج جوان پسر را بادلسوزی نگاه می کردند. باران شروع شد چند قطره روی دست مرد جوان چکید. او بالذت آن را لمس کرد و چشم هایش را بست و دوباره فریاد زد: پدر نگاه کن باران می بارد، آب روی من چکید. زوج جوان دیگر طاقت نیاوردند و از مرد مسن پرسیدند: چرا شما برای مداوای پسران به پزشک مراجعه نمی کنید؟ مرد مسن گفت: ما همین الان از بیمارستان بر می گردیم. امروز پسرمان برای اولین بار در زندگی می تواند بیند.

فرستنده مریم پارسا از کوهبنان

نامه واقعی به خدا

این ماجرای واقعی در مورد شخصی به نام نظر علی طالقانی است که در زمان ناصرالدین شاه، طلبه ای در مدرسه مروی تهران و بسیار بسیار آدم فقیری بود. یک روز نظر علی به ذهنش می رسید که برای خدا نامه ای بنویسد. نامه او در موزه گلستان تهران تحت عنوان "نامه ای به خدا" نگهداری می شود.

مضمون نامه این بود:

بسم الله الرحمن الرحيم

خدمت جناب خدا

سلام علیکم، اینجانب بنده شما هستم.

از آنجا که شما در قرآن فرموده اید: "و ما من دابه فی الارض الا علی الله رزقها". هیچ موجود زنده ای نیست الا اینکه روزی او بر عهده من است. من هم جنبه ای هستم از جنبندگان شما روی زمین.

در جای دیگر از قرآن فرموده اید: "ان الله لا یخلف الميعاد" مسلماً خدا خلف وعده نمی کند. بنابراین اینجانب به چیزهای زیر نیاز دارم: ۱- همسری زیبا و متدین ۲- خانه ای وسیع ۳- یک خادم ۴- یک کالسکه و سوری ۵- یک باغ ۶- مقداری پول برای تجارت ۷- لطفاً بعد از هماهنگی به من اطلاع دهید

مدرسه مروی - حجه شماره ۱۶ - نظر علی طالقانی نظر علی بعد از نوشتن نامه با خودش فکر کرد که نامه را کجا بگذارد؟ می گویند، مسجد خانه خداست، پس بهتر است بگذارمش توی مسجد. می رود به مسجد در بازار تهران (مسجد شاه آن زمان) نامه را در پشت بام مسجد در جایی قایم می کند و با خودش می گوید: حتماً خدا آن را پیدا می کند! نامه را پنجشنبه

نامه ای به خدا

در پشت بام مسجد می گذارد.

صبح جمعه ناصرالدین شاه بادیاری های خواسته به شکار برود. کاروان او از جلوی مسجد می گذرد، از آنجا که به قول پیر وین اعتصامی "نقش هستی نقشی از ایوان ماست، آب و باد و خاک سرگردان ماست"، ناگهان به اذن خدا باد تندی شروع به وزیدن می کند و نامه نظر علی را از پشت بام روی پای ناصرالدین شاه می اندازد. شاه نامه را می خواند و دستور می دهد که کاروان به کاخ برگردد. او یک بیک به مدرسه مروی می فرستد و نظر علی را به کاخ فرامی خواند. وقتی نظر علی را به کاخ آوردند، دستور می دهد همه وزرایش جمع شوند و می گوید:

نامه ای که برای خدا نوشته بودید، ایشان به ما حواله فرمودند، پس ما باید انجامش دهیم. دستور می دهد همه خواسته های نظر علی یک به یک اجرا شود.

این نامه الان در موزه گلستان موجود است.

این مطلب را می توان درس واقعی توکل نامید. یادتان باشد وقتی می خواهید پیش خدا بروید، فقط باید صفای دل داشته باشید.

باید به اوج های کایتناهی برسیم

اسب ها هرگز با هم مسابقه نمی دهند. ما انسان ها هستیم که آن ها را به مسابقه می کشیم. اسب ها هنگامی که آزاد و سرمست هستند، به سرعت با دها می دوند.

زنبرهای عسل نیز از هم پیشی نمی گیرند، همگی از گل ها کام دل برمی گیرند و در پایان نیز کمتر از شهد گل نمی آفرینند. بال های یک پرنده با هم رقابت نمی کنند که به پروازش در آورند، و پرندگان نیز در یک دسته و در زمان پرواز از هم جلو نمی زنند، ولی همه آن ها به اوج می رسند.

ما انسان ها نیز گله وار آفریده نشده ایم که با هم مسابقه زندگی دهیم، ما تک تک به وجود آمده ایم تا زندگی کنیم و به اوج های لایتناهی برسیم...

دور افتادن از خدا

تازمانی که سبب با چوب باریکش به درخت متصل است همه عوامل در جهت رشدش در تلاشند باد به آن طراوت می دهد. آب موجب رشد می شود. و آفتاب به آن پختگی و کمال می بخشد. اما به محض جدا شدن از درخت و جدایی از اصل، آب آن را می گنداند. باد پلاسیده اش می کند و آفتاب آن را پوسانده و طراوتش را می گیرد. برای ما انسان ها نیز همین طور است. تا وقتی در مسیر بندگی قدم بر می داریم و دست و دلمان به ریسمان خدا گره خورده است، هر اتفاقی در زندگی رشدمان خواهد داد، حتی زمین خوردن ها و افتادن ها مقدمه صعود و تعالی بزرگ روحمان خواهد شد و برعکس، وقتی از خدا دور بیفتیم، هر داشتنی فقر و هرفرازی، فرودی عمیق است.

علیزاده از بر دسیر

پوتین از ترکیه چگونه انتقام می‌گیرد؟

بوده است و تبعات جدی و منفی بر روابط روسیه و ترکیه خواهد داشت. پوتین در این باره گفت: "در هر صورتی که حساب کنید، هواپیما و خلبانان ماهیچ گونه تهدیدی برای جمهوری ترکیه نبودند. این واضح است." سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه هم پس از این حمله سفر از پیش تعیین شده‌اش به ترکیه را که قرار بود روز چهارشنبه صورت بگیرد، لغو کرد. لاوروف از اتباع روسی خواسته است تا از سفر به ترکیه خودداری کنند و اعلام کرده خطر تروریسم در ترکیه کمتر از مصر نیست. همچنین پس از احضار وابسته نظامی ترکیه در روسیه، کلیه همکاری‌های نظامی میان دو کشور قطع شد.

رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه هم در واکنش به این حادثه گفت که کشورش از حریم هوایی‌اش دفاع کرده است. احمد داوود اوغلو، نخست‌وزیر ترکیه هم در سخنانی اعلام کرد که کشورش تمایل دارد تا تمام جهان بدانند که از مردم و امنیت مرزهایش به هر روشی دفاع خواهد کرد. مقامات ترک در همان لحظات اولیه موضوع را به اطلاع ناتو و شورای امنیت سازمان ملل رساندند و از ناتو

روز سه‌شنبه یک فروند جنگنده سوخو-۲۴ روسیه توسط جنگنده‌های اف-۱۶ ترکیه سرنگون شد. مقامات ترکیه معتقدند که این جنگنده حریم هوایی‌شان را نقض کرده بود و پس از ۱۰ بار هشدار در طول پنج دقیقه، بر اساس قوانین بین‌المللی آن را سرنگون کردند.

از سوی دیگر مقامات روسیه معتقدند که این جنگنده در حالی که در حال انجام عملیات علیه تروریست‌ها در منطقه‌ای نزدیک به مرز سوریه و ترکیه در منطقه لاذقیه سوریه بوده، مورد اصابت موشک هوا به هوا قرار گرفته است. روس‌ها می‌گویند جنگنده‌شان در خاک سوریه مورد اصابت موشک قرار گرفته و لاشه هواپیما و تصاویر و نقشه‌هایی هم که از حادثه منتشر شده، ثابت می‌کند که جنگنده روسی در خاک سوریه مورد اصابت قرار گرفته است.

واکنش‌ها

ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه ضمن دیدارش با ملک عبدالله پادشاه اردن، به این حادثه واکنش نشان داد. پوتین در سخنانی اعلام کرد این حادثه خنجر از پشت از سوی همدستان تروریست‌ها

* رهبر معظم انقلاب در دیدار فرماندهان بسیج سراسر کشور: بسیج بر خاسته از متن مردم و نماینده مجموعه ملت است

* پوتین دیدار با اردوغان را مشروط به عذرخواهی ترکیه کرد

* رئیس‌جمهوری: غرب در مبارزه با تروریسم جدی نیست

* حملات هوایی آمریکا به سوریه پس از استقرار "اس ۴۰۰" روسیه متوقف شد

* دکتر نوبخت: در بودجه سال ۹۵ خبرهای خوشی برای بازنشستگان داریم

* دیده بان حقوق بشر: عربستان جنایتکار جنگی است، شورای امنیت دخالت کند

* معاون رئیس‌جمهوری در امور زنان: خشونت علیه زنان غیر قابل انکار اما قابل پیشگیری است

* نهادهای ایران: اقتصاد ایران بیش از حد سیاست زده است

* آزادراه تهران-شمال تا سال ۹۹ تکمیل می‌شود

* دکتر جهانگیری: دولت ملزم به بهبود وضعیت زندگی مردم است

* وزیر بهداشت از همه‌نهاد‌های مسئول برای مقابله با دایب دعوت به همکاری کرد

* پوتین فرمان آغاز همکاری هسته‌ای روسیه با ایران را امضا کرد

* قانون مالیات بر خانه‌های خالی از سال آینده اجرایی شود

* هزاران سویسی علیه برنامه‌های ریاضت اقتصادی دولت تظاهرات کردند

* روسیه طرح غیرقانونی شدن خرید نفت داعش را به شورای امنیت داد

* داعش گوش ۷۰ عضو خود را به دلیل اهمال در جنگ با نیروهای عراقی برید

* او باما خواستار افزایش تلاش‌های اروپا برای مبارزه با داعش شد

* صادرات گاز روسیه به اوکراین قطع شد

* داعش ۶۰ کشور ائتلاف جهانی را تهدید به حمله تروریستی کرد

* چین پایگاه نظامی در شاخ آفریقا ایجاد کرد

* کری: شهرک‌سازی اسرائیل در کرانه باختری را به رسمیت نمی‌شناسیم

* سخنگوی دولت: کسی حق ندارد جلوی آزادی بیان را بگیرد

* پوتین با صدور فرمانی توهین به ادیان آسمانی را ممنوع اعلام کرد

* آمریکا آموزش نیروهای ارتش اوکراین را آغاز کرد

جدایی آمریکای لاتین از چپ گرایی

آنها تورم را در سطح کشور افزایش داده بود. آرژانتین طی دو دولت پیشین به رژیم‌های اقتدارگرا و تضعیف نهاد‌های مستقل همچون رسانه‌ها، بانک مرکزی و قوه قضائیه گرایش داشته است. ماکری پیش از پیروزی در انتخابات متعهد شده بود که کشور را به سوی اقتصاد شکوفا و هنجارهای دموکراتیک پیش ببرد.

ماکری رسماً قدرت را در دهم دسامبر به دست می‌گیرد. حضور وی در صدر قدرت می‌تواند نوید بخش صدایی جدید از سیاست آرژانتین باشد. سبک رهبری او بدون شک نسبت به فرناندز کمتر مواجهه جوانانه خواهد بود. در عرصه سیاست خارجی، رئیس‌جمهور جدید به دنبال برقراری توازن جدید خواهد بود. ماکری با کاهش سطح روابط آرژانتین با چین، ونزوئلا، روسیه و ایران، به گسترش روابط با ایالات

در بیست و دوم نوامبر "مائوریسیو ماکری" شهردار بوینس آیرس در رقابتی تنگاتنگ، حریف خود "دنیل سیولی" فرماندار بوینس آیرس را در دور دوم انتخابات ریاست جمهوری شکست داد و به عنوان رئیس‌جمهور آرژانتین انتخاب شد.

انتخاب ماکری واجد معنایی گسترده‌تر است. آرژانتین، بلکه در آمریکای جنوبی است. سیولی، رقیب وی به عنوان میراث‌دار "کریستیانو فرناندز"، رئیس‌جمهور فعلی آرژانتین در این انتخابات حاضر شد. پیروزی ماکری با ائتلاف احزاب و با شعار تغییر نشان از رد میراث فرناندز دارد. در طی ۱۲ سال گذشته، کریستیانو فرناندز و همسرش که پیش از آن پست ریاست جمهوری را در دست داشت، اقتصاد کشور را در کنترل داشتند. سیاست‌های اقتصادی

اقتصادی است که روسیه اعلام کرده صادرات گاز را ادامه می‌دهد. همچنین روسیه می‌تواند از این حادثه به عنوان اهرم فشاری به ترکیه مبنی بر حمایت از تروریست‌ها و مطرح کردن این مسئله در شورای امنیت استفاده کند.

در مقابل ترکیه هم باین اقدام به دنبال اهدافی بوده است. اندرو بوون از نشنال اینترست معتقد است اردوغان که در گذشته به خاطر عدم حمایت از جمعیت ترکمان‌های عراق مورد انتقاد قرار گرفته بود، حالا باین اقدام می‌تواند مدعی شود که از این اقلیت در سوریه حمایت کرده است. سقوط جنگنده روسی در منطقه تحت کنترل ترکمان‌ها صورت گرفته است. درخواست رئیس‌جمهور ترکیه برای تشکیل نشست اضطراری ناتو در بروکسل، فرصتی به ترکیه می‌دهد تا این کشور حمایت نظامی و سیاسی بیشتری در مرزهایش از سوی ناتو کسب کند.

اردوغان همچنین به دنبال افزایش استقرار موشک‌های پاتریوت آمریکا در مرزهای ترکیه است. ترکیه همچنین به دنبال این است تا به شرکایش در ناتو نشان دهد تا به جای همکاری با روسیه و ایران پس از حملات پاریس، با ترکیه همکاری نزدیک داشته باشند. در همین رابطه، دیدار اخیر اولاند با اوباما و دیدار آتی وی با پوتین در مسکو نشانه پیچیده شدن اوضاع برای فرانسه در جهت مبارزه با داعش و واکنش به حملات پاریس است. در عین حال هزینه‌ای که ترکیه در این حمله داده است که عده‌ای از آن تیر به خودی یاد می‌کنند، به محاق رفتن طرح این کشور مبنی بر ایجاد مناطق امن و پرواز ممنوع در سوریه است. باین اتفاق روسیه زیر بار این طرح نخواهد رفت. در حالی که به نظر می‌رسد چشم‌انداز جنگ میان دو کشور در حال افول است، باید منتظر ماند و دید که در روزهای آینده چه اقداماتی از سوی روسیه برای انتقام گرفتن از ترکیه صورت خواهد گرفت.

اولین اقدامی که از سوی روسیه صورت گرفت، اعلام خبر استقرار سامانه دفاع موشکی پیشرفته اس-۴۰۰ در پایگاه روسیه در سوریه است. با توجه به فرائ موجود و هزینه‌های بالای سیاسی و اقتصادی مداخله نظامی، بعید است که وضعیت دو کشور به سوی جنگ پیش برود. داوود اوغلو هم برای کاهش تنش‌ها اعلام کرده است: "روسیه کشور دوست و همسایه ماست و روابط ما قربانی این گونه سوء تفاهات نخواهد شد." لاوروف هم در سخنانی گفت: "ما قصد جنگ با ترکیه را نداریم. دیدمان نسبت به مردم ترکیه تغییر نکرده است. ما فقط سوالاتی درباره رهبری ترکیه داریم." همچنین وزارت خارجه ترکیه از احتمال دیدار وزیرای خارجه دو کشور برای بررسی این حادثه خبر داده است.

یکی از مهمترین تبعات این حمله درخواست وزارت خارجه روسیه از اتباع این کشور برای عدم سفر به ترکیه است. این در حالی است که گردشگران روسی سهم عمده‌ای از صنعت توریسم ترکیه را تشکیل می‌دهند. این در حالی است که برخی از تحلیلگران روسی خواستار این شده‌اند که کلیه پروازها به سمت ترکیه لغو و اتباع روسی از این کشور خارج شوند؛ همانند اقدامی که در مصر صورت گرفت. بدیهی است چنین تصمیمی می‌تواند منجر به ضرر اقتصادی ترک‌ها از عدم سفر روس‌ها به این کشور شود. یکی دیگر از اهرم‌های فشار روسیه به ترکیه، بحث صادرات گاز به این کشور است. در حالی که بحث‌هایی مبنی بر قطع صادرات گاز به ترکیه صورت گرفته بود، آناتولی یانوفسکی، معاون وزیر انرژی روسیه به خبرگزاری تاس گفته است، صادرات گاز به ترکیه بدون هیچ مشکلی و بر اساس قرارداد که وجود دارد ادامه خواهد یافت. سال گذشته ترکیه قراردادی به مبلغ ۶.۵ میلیارد دلار برای خرید گاز با روسیه منعقد کرد که موجب شد این کشور به بزرگترین واردکننده گاز طبیعی از روسیه تبدیل شود. به دلیل همین منافع

درخواست کردند تا در این رابطه جلسه اضطراری تشکیل دهد. اردوغان در این رابطه به روسیه هشدار داده بود که در صورت حمله به ترکیه، با واکنش ناتو روبرو خواهد شد. پینس استولتیرگ، دبیر کل ناتو هم پس از گفت‌وگوی تلفنی با داوود اوغلو اعلام کرد که ناتو از این کشور در برابر واکنش‌های احتمالی روسیه دفاع خواهد کرد. بر اساس قوانین ناتو، اگر یکی از اعضا مورد حمله قرار گیرد، همانند این است که حمله به ۲۸ عضو این سازمان صورت گرفته باشد و بقیه اعضا از این کشور حمایت خواهند کرد.

مقامات آمریکا، آلمان، بریتانیا و فرانسه هم از روسیه و ترکیه درخواست کردند که به خویشتنداری بپردازند. باراک اوباما رئیس‌جمهور آمریکا در جریان کنفرانس خبری با فرانسوا اولاند، رئیس‌جمهور فرانسه گفت: "ترکیه همانند هر کشوری حق دفاع از خودش را دارد. اما این بسیار مهم است که روس‌ها و ترک‌ها با یکدیگر صحبت کنند و از این موضوع اطمینان حاصل کنند که این اختلاف باعث بالا گرفتن تنش‌ها نشود." اوباما در باره نقض حریم هوایی ترکیه توسط هواپیمای روسی گفت: "ما هنوز اطلاعات کاملی در این رابطه نداریم." اولاند هم در این رابطه گفت: "ما باید از هر گونه برخورد نظامی جلوگیری کنیم چون اقدامی بسیار مضر خواهد بود. تنها راه حل، مبارزه با تروریست‌ها و داعش است."

تبعات

در حالی که بحث‌ها بر سر واکنش روس‌ها به این حمله ادامه دارد، فضا میان دو کشور بسیار تنش‌آمیز است و دلیل درخواست جلسه اضطراری ناتو از سوی ترکیه، نشان‌دهنده هراس مقامات ترکیه از واکنش سخت روسیه است. پوتین تنها به گفتن اینکه این اقدام تبعات جدی و منفی برای ترکیه خواهد داشت و بدون مجازات باقی نخواهد ماند، بسنده کرد و هنوز واکنش عملی از سوی این کشور صورت نگرفته است.

برنامه‌های اجتماعی نظیر پرداخت یارانه برق و گاز از مشکلات جدی پیش روی رئیس‌جمهور جدید آرژانتین است.

یکی دیگر از چالش‌های ماکری، هماهنگی با پارلمان کشور است. اکثریت پارلمان همچنان در دست چپ گرایان قرار دارد. چپ‌گرایان همچنین در نهادهای دولتی و شرکت‌های مختلف نفوذ زیادی دارند. این مسأله می‌تواند کار را برای ماکری دشوار کند.

سی.ان.ان نیز در گزارشی انتخابات اخیر آرژانتین را در بازارهای مالی موثر دانسته است. انتخاب مائوریسو ماکری می‌تواند تاثیر قابل ملاحظه‌ای نیز در بازارهای مالی داشته باشد. کشورهای آمریکای لاتین از جمله آرژانتین مدت زیادی است که درگیر بدهی‌های بین‌المللی هستند. چگونگی مدیریت کردن این موضوع در شرایط جدید و تعامل با وال استریت از دیگر موضوعات قابل توجه است.

باین حال هنوز برای قضاوت در مورد ماکری و برنامه‌های آن برای آرژانتین زود است. به گزارش ایندپندنت، ماکری برآمده از ائتلافی با حمایت رهبران سیاسی با افکار متفاوت است. بنابراین تشکیل کابینه‌ای موفق و پیگیری وعده‌های داده شده نمی‌تواند به آسانی محقق شود. کنترل تورم و جلوگیری از افزایش نرخ دلار در کنار جذب سرمایه‌گذاران خارجی و حفظ

متحد و اروپا روی خواهد آورد. رئیس‌جمهور منتخب آرژانتین اعلام کرده است که در مرکوسور با استفاده از بندلزم پابندی اعضا به اصول دموکراسی، در صورت عدم برگزاری انتخابات پارلمانی پیش‌رو در ونزوئلا، بر اساس اصول دموکراسی و عدم آزادی زندانیان سیاسی، خواهان لغو عضویت ونزوئلا در این اجلاس خواهد شد. انتخاب ماکری می‌تواند به انزوای بیشتر ونزوئلا در آمریکای لاتین منجر شود.

روی کار آمدن رئیس‌جمهور راست‌گرا در آرژانتین، می‌تواند رویه‌ای مشابه را در سایر کشورهای منطقه آغاز کند. به نظر می‌رسد که در زمان فعلی فضای سیاسی حاکم بر منطقه آمریکای لاتین علیه احزاب چپ‌گرا است. محبوبیت دیلماروسنف، رئیس‌جمهور چپ‌گرای برزیل نیز کاهش قابل توجهی داشته است. احتمال شکست حزب چپ‌گرای ونزوئلا در انتخابات پارلمانی ششم دسامبر زیاد است. انتخاب ماکری می‌تواند موج چپ‌گرایی که از دهه ۱۹۹۰ آمریکای لاتین را احاطه کرده، از میان بردارد.

چاه نفت داشته باشد یکی از ثروتمندترین مناطق خاورمیانه شده برای آینده هم برنامه‌های جالبی دارد. برنامه‌هایی که شاید قبل از دبی، ایران عزیز باید در پی انجامش باشد. حاکم دبی به طور رسمی اعلام کرده که به دلیل نیازهای شدید به انرژی‌های پاک و با توجه به شرایط منطقه‌ای، قصد دارد تا سال ۲۰۳۰ (پانزده سال دیگر) روی تمام ساختمان‌های دبی صفحات خورشیدی نصب کند.

انرژی نیست. دبی قصد دارد یک مجتمع تولید انرژی خورشیدی نیز راه‌اندازی کند که تا ۱۵ سال دیگر حدود ۲۵ درصد از انرژی مورد نیاز این منطقه را فراهم می‌کند. مجمعی که تا ۲ سال دیگر آنقدر انرژی خورشیدی تولید خواهد کرد که نزدیک به ۴ درصد کل انرژی مورد نیاز منطقه را تامین کند. دبی البته صندوقی را هم وعده داده که تشکیل خواهد داد که ۲۷ میلیارد دلار موجودی خواهد داشت تا وام‌های

صفحاتی که از طریق جذب نور خورشید، انرژی تولید می‌کنند و این انرژی می‌تواند برای تامین سرمایش و گرمایش خانه‌ها و ساختمان‌ها و دیگر مصارف به کار آید. دولت دبی اعلام کرده، یک منطقه تجاری آزاد و معاف از مالیات هم تاسیس خواهد کرد تا شرکت‌های فعال در زمینه تولید انرژی‌های پاک در آن شروع به فعالیت تحقیقی و تولیدی کنند و این همه برنامه ریزی این دولت کوچک برای آینده

خورشید رادراغوش بگیر

"دبی" هیچ چاه نفت و گازی ندارد و دولت‌ش اعلام کرده تا ۲ سال دیگر ۴ درصد تمام انرژی مورد نیازش را از آسمان می‌گیرد و تا ۱۵ سال دیگر، یک چهارم‌ش را

یکی از شیخ نشینان جنوب خلیج فارس که بر سر ماجرای جزایر تنب بزرگ و کوچک و ابوموسی و البته قضایای اخیر منطقه درباره سوریه و داعش رابطه سیاسی چندان گرمی با ایران ندارد، امارات متحده عربی است که از هفت امیر نشین یا منطقه تشکیل شده و معروف‌ترین آنها امارت دبی است. دبی برخلاف تصور رایج هیچ چاه نفت و گازی ندارد و درآمدش از طریق فعالیت‌های تجاری به دست می‌آید. این منطقه کوچک که این روزهای آن که

کمیسیون اصل نود مجلس اما پس از تمام این گفت و شنودها و رفت و آمدهای مسئولان به منطقه و نوشتن‌ها و فریاد زدن‌های مطبوعات، چند روز قبل اعلام می‌کند که از آن ۵۰۰ ویلای غیرمجاز تا امروز تنها ۹ مورد تخریب شده‌اند و ۴۹۱ ویلای باقی مانده در حال بررسی هستند. اینکه این

قابل ذکر است، اینکه اولاً جواب این سوال پیدا شده که چگونه در منطقه‌ای بکر و جنگلی، در طول چند سال ۵۰۰ ویلای غیرمجاز ساخته می‌شود و هیچ کس اعتراض نمی‌کند و صدایی به آسمان

ویلاهای باقی مانده هم آیاروزی تخریب خواهند شد یا نه، سؤال است که امروز حتی رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی هم نمی‌تواند پاسخ قطعی به آن بدهد اما دو خبر خوش از این پرونده

۹ از ۵۰۰

از پانصد ویلای غیرمجاز منطقه گردنه حیران، تا امروز تنها ۹ ویلا تخریب شده‌اند و البته علت ساخت و سازهای غیرمجاز هم کشف شده است

ماجرای ساخت بیش از پانصد ویلای غیرمجاز در منطقه زیبای گردنه حیران در استان گیلان و نزدیک مرز استان اردبیل، از چند ماه قبل در رسانه‌ها اوج گرفت و مسئولان بسیاری هم از منطقه بازدید کردند و هم وعده دادند که جلوی این تخلف خواهند ایستاد و این منطقه بی نظیر را که نمونه دیگری در ایران ندارد، به وضع سابق باز خواهند گرداند. رئیس

پیش از این هم هزینه‌هایی هرچند اندک برای حفظ آن می‌شد اما این هزینه‌ها، بخشی بود از بودجه اندک سازمان گردشگری و میراث فرهنگی که با وجود لیست بلندابنی تاریخی ایران، معلوم نبود چقدر از آن به تخت جمشید عزیز می‌رسید. این بار اما این ردیف بودجه برای سال ۹۵ قرار داده شده و باید طی همین سال به مصرف برسد و

یادآوری این مجموعه و ضرورت سرمایه‌گذاری در آن بسیار پراهمیت است. مظلومیت این مجموعه اصیل ایرانی را اگر این روزها سری به آن بزنید،

مبلغ آن هم فعلاً ده میلیارد تومان در نظر گرفته شده. مبلغ البته نسبت به عظمت و شکوه و ارزش تخت جمشید و پاسارگاد، بسیار اندک ولی همین توجه و

اسکناس در "تخت جمشید"

برای اولین بار در سال‌های اخیر، یک ردیف بودجه خاص در بودجه سال آینده برای حفظ و مرمت تخت جمشید و پاسارگاد، کنار گذاشته شده است

تا چند روز دیگر لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کشور از سوی دولت برای بررسی و تصویب به مجلس ارائه خواهد شد و گزارش‌های اولیه از این لایحه اینطور می‌گوید که برای اولین بار طی سال‌های گذشته، یک ردیف بودجه خاص برای حفظ و مرمت تخت جمشید و پاسارگاد و محوطه‌های باستانی اطراف آن تعریف و کنار گذاشته شده. مجموعه منحصر به فردی که

ارزان قیمت به شرکت‌ها و افرادی بدهد که در زمینه تولید انرژی‌های پاک سرمایه‌گذاری کنند. اگر دبی در سرزمینی بسیار کوچکتر از ایران، به دلیل بهره‌مندی از نور فراوان خورشید، به فکر افتاده که یک چهارم از تمام انرژی مورد نیاز خود را از آسمان دریافت کند، ایران با وسعتی غیرقابل قیاس و آفتابی که در تقریباً تمام روزهای سال به ایرانیان می‌تابد، بسیار بیشتر و بهتر می‌تواند از این انرژی رایگان و پاک بهره‌مند شود. به ویژه اینکه اگر دولت دبی برای این کار باید تمام فن آوری را از خارج از مرزها و از خارجی‌ها خریداری کند، ایران، از هزاران تحصیلکرده این رشته و شرکت‌های تحقیقاتی و دانش‌بنیان بهره‌مند است که با اندک سرمایه‌گذاری و پشتوانه‌ای می‌تواند، فن آوری و علم این انرژی جدید را هم خودشان ایجاد کنند. ظاهراً تنها به برنامه‌ریزی و علاقه مدیران ایرانی به انرژی خورشیدی نیاز است و کنار گذاشتن مبلغ قابل توجهی سرمایه اولیه برای دستیابی به این فناوری و پس از آن انرژی رایگان و بی‌انتهای خورشید در دستان ایرانیان خواهد بود.

بلند نمی‌شود؟ بخش عمده‌ای از ماجرا این بوده که برای دوروستا که کمتر از ۲۰۰ نفر ساکن داشته‌اند، محدوده قانونی تعریف شده و با استفاده از اختیارات قانونی شوراهای روستا، چنین اجازه‌هایی داده شده، که همین باعث شد تا وزارت کشور و استانداری‌ها، هم در این مورد، هم در نمونه‌های مشابه مرقب خلاهای قانون شوراهای باشند تا باعث سوءاستفاده زمین‌خواران و در کمین نشستگان جنگل‌ها نباشند. اما دومین خبر اینکه اگر رسانه‌ها همچنان چند صفحه برای یادآوری و تکرار این موضوع کنار بگذارند، شاید هیچ مسئولی جرأت سکوت و چشم‌پوشی بر این تخلفات پیدا نکند و هیچ زمین‌خواری هم ریسک رفتن به زیر نور اخبار و رسانه‌ها را نپذیرد.

کاملاً درک خواهید کرد. ترک‌های فراوان در سنگ‌ها و شکسته شدن آنها و وسایل و تجهیزات فقیر حفاظتی، بسیار به چشم می‌آید و کارشناسان رقمی را که باید برای حفاظت از این مجموعه به کار آید، چندین برابر این ردیف بودجه سال ۹۵ می‌دانند. اما همین که یک بار چنین ردیف مستقلی در قانون بودجه، پیش‌بینی و تصویب گردد این احتمال را فراوان افزایش می‌دهد که در سال‌های آینده نیز، مبلغی در حد توان و دارایی هر سال دولت‌ها، برای این هدف ارزشمند کنار گذاشته شود. مهم این بود که سرانجام، مدیران بودجه کشور در میان انواع تقاضاها و مراعات، پذیرفته‌اند که سنگ‌های سالخورده و بی‌صدای تخت جمشید باید در فهرست اول قرار گیرند.

قطره‌ای از دریای زبان و ادب پارسی

مصطفی گلیاری

نوجویان شعر فارسی سهراب و سبک و سیاقش در صدای پای آب

ادامه‌ی قطره‌ی قبل:

"صدای پای آب"، مانیفست سهراب است. عقاید و دیدگاهش را در آن به خوبی و زیبایی به زبان آورده. سهراب از عرفای معاصر است که هنوز به این لقب معروف نشده زیر اگر از خیلی‌ها پیرسیم دو تا شاعر عارف نام ببر، هنوز می‌گویند سنایی و عطار و مولوی و حافظ و جامی زیر اهنوز معتقدند رموز عرفانی را باید در مثنوی و غزل کلاسیک و با زبان بزرگواران قدیم بیان کنیم. انگار خودمان زبان عرفانی معاصر نداریم و حتماً باید با زبان قدیمی‌ها قریبون صدقه‌ی لب لعل عرفانی رفت تا خدا نکرده کسی ظن بد نبرد... ولی خودمانیم! حافظ چه خوب گفته:

"لب از ترشح می‌پاک کن برای خدا

که خاطر م به هزاران گنه م‌وسوس شد"

و می‌بینید که جناب حافظ رک و راست می‌شود

و می‌گوید به هزار گناه و سوسه شدم و نگران نیست

که کسی ظن بد ببرد یا نبرد زیر اگر کسی پرسید

راستی راستی موسوس شدی؟ حافظ می‌گوید "جون

حاجی قوام راست شو بگو! آگه تو بودی موسوس

نمی‌شدی؟" اگر انتظار داشته باشند با زبان قدیم

از عرفان بگوئیم، مثل این است که انتظار داشته

باشند امروز مثل قدیم حرف بز نیم که تقریباً شبیه

لهجه تاجیک‌ها و افغانی‌هاست. گمان کنم سهراب

می‌دانست که اگر بخواهد عرفانش در دل مردم جا

ببفتد، باید با زبان امروز و با تشبیهات جدید حرف

بزند. اگر زبان عطار و مولوی برای مردم امروز جالب و

قابل فهم بود، بی‌گمان همه مولوی و عطار می‌خواندند

ولی می‌بینم آنهایی که دنبال عرفان هستند، او پانینشاد

و دون خووان و کنفسیوس می‌خوانند زیر آبانش ساده

است. ولی حالا خودمان یک سهراب داریم که در

عرفان معاصر برای خودش رستمی است که با جلا

دادن سپر خویش آن را صیقلی کرده و پرتو آفتاب

حقیقت را به چشم‌های اسفندبار نفس و تعلقات و

حاشیه‌های تاباند و او را کور می‌کند. و جالب است که

او خلاف عادت مرسوم عمل می‌کند و می‌گوید اگر

می‌خواهی به او جش برسی، از غریز نفسانی پیروی کن!

در کش کمی سخت است اما راست می‌گوید. غریزه

چیز بدی نیست زیرا آن را آفرینش به موجودات زنده

نثار کرده تا بتوانند خوب زندگی کنند. هیچ غریزه‌ای

نیست که به درد نخورد. حتی غریزه خشم هم سودها

دارد و اگر نبود، برای مثال در برابر قتل‌های داعش یا

در برابر جرقه‌های اعراب که روی حاجی‌ما می‌افتاد و او

را هلاک می‌کرد، لبخند می‌زدیم و توی صف فلافل

می‌گفتم: "... فلانی رو هم کشتن؟ آقا اون سس رو

بده این ورا!" پس غریزه و هر چیزی که آفریده شده، سودها دارد. کمی سهراب بخوانید:

"در نندیم به روی سخن زنده‌ی تقدیر که از پشت

چپرهای صدای شنویم

پرده را برداریم/ بگذاریم که احساس هوایی

بخورد

بگذاریم بلوغ، زیر پرپشته که می‌خواهد، بیتوته

کند

بگذاریم غریزه پی بازی برود

کفش‌ها را بکنند و به دنبال فصول از سر گل‌ها بپردازند

بگذاریم که تنهایی آواز بخواند، چیز بنویسد، به

خیابان برود

ساده باشیم/ چه در باجه بانک چه در زیر

درخت"

در این چند مصرع سهراب می‌گوید هر چه که

می‌آید تقدیر توست و نباید از آن روی بگردانیم یا به آن

بی‌توجه باشیم. هر چه که پیش می‌آید، از قبل طراحی

شده و حساب کتابی دارد و گر نه پیش نمی‌آمد. و این

بسی مهم است که بلد باشیم با آن چطور برخورد کنیم.

"پرده را برداریم" یعنی عینک‌های منفی را از چشم

برداریم و خود خودمان باشیم تا دنیا را طوری ببینیم که

خود خودش است. مولوی هم گفت بگو: "پیش چشمش

داشتی شبی کبود/ زان کبودی عالمی را می‌نمود"

یعنی عینکش کبود بود و دنیا را کبود می‌دید. سهراب

می‌گوید وقتی به بلوغ رسیدی، هر جا که خواستی برو.

و بلوغ به همین راحتی‌ها نیست، خیلی‌ها هستند که

چهل پنجاه سال از سن تکلیفشان گذشته و هنوز تکلیف

خودشان را نمی‌دانند. غریز خود را باید رها کرد تا

دنبال کارهایش برود و نباید سرکوبش کنیم اما همین

غریزه هم طوری است که بیمار شده و جایی که باید

خودش را نشان بدهد، مخفی می‌شود، جایی هم که باید

مخفی باشد، پرده برمی‌دارد. یک وقت‌هایی هم که سر

و قتش می‌آید، به هر دلیلی از آن پیروی نمی‌کنیم یا آن

رأی‌شناسیم. اول باید علم غریزه‌ها را شناسی داشته باشیم

تا اصولاً بفهمیم هر غریزه‌ای چه شکلی است. سهراب

می‌گوید عزیز دل برادر هر جا که هستی، خودت باش

و هیجان زده نشو یا خودت را بگیر و یا خودت را وا

نده. زیر درخت که باشی (احساسات) یا در بانک که

باشی (اقتصاد) عوض نشو!

کارمانیست شناسایی راز گل سرخ/ کار ما شاید

این است که در افسون گل سرخ شناور باشیم/ پشت

دانایی اردو بز نیم/ دست در جذبه‌ی یک برگ بشویم

و سر خوان برویم/ صبح‌ها وقتی خورشید در می‌آید،

متولد بشویم/ هیجان‌ها را پیر و ازدهیم/ روی ادراک

فضا؛ رنگ؛ صدا؛ پنجره گل نم بز نیم... "سهراب کاملاً

راست می‌گوید: چکار به این داری که جریانش چیه؟

گل که دیگر جریان ندارد. از رنگ و بویش لذت ببر و

اگر توانستی، آن را بواشکی بچین و به گیسوی محبوبی

گره بزن. لازم نیست دنبال چند و چون خیلی از چیزها

باشیم. "آفتاب آمد دلیل آفتاب/ فهم کن والله اعلم

بالصواب"

ادامه دارد

روستای لاریم

جلوگیری می کند. جلگه ای که به واسطه این رود در قسمت شمال لاریم به وجود آمده است، اصلی ترین بخش کشاورزی روستا در خود دارد. همچون تمام مناطق نزدیک به رودخانه، اکثر خانه ها و جمعیت در اطراف رودخانه قرار دارد.

با این اوصاف طبیعتاً اصلی ترین پایه های اقتصاد روستا، کشاورزی و صید ماهی هستند. شالیزارهای بزرگ برنج همه جا به چشم می خورند. از مهم ترین محصولات کشاورزی روستا می توان برنج، گندم، لوبیا، پنبه و سبزیجات را نام برد که برنج مهمترین آنهاست. وجود چندین کارخانه شالیکوبی نیز باعث شده است که این منطقه به قطب مهمی در تجارت منطقه تبدیل شود. با وجود رونق فراوان کشاورزی، صیادی شغل مهم دیگر روستاییان است و اکثر کشاورزان روستا در روزهای آزاد و ایام فراغت خود که بیشتر در پاییز و زمستان است، به صید مشغول می شوند. جالب است بدانید که لاریم در حوزه صید هم بزرگترین قطب صید منطقه است. از دیگر دلایل رونق این شغل، وجود سه آب بند و مرداب بسیار بزرگ و البته دریای مازندران

غربی تقسیم کرده است. همین رودخانه باعث رونق یافتن کشاورزی در روستا شده است. همچنین در قسمت شرق رودخانه، سدی ساخته شده است که علاوه بر هدایت آب به مناطق اطراف برای استفاده، با توزیع آب بین زمین های اطراف از وقوع سیل هم

لاریم یکی از روستاهای شمالی کشور، در شهرستان جویبار در استان مازندران است. این روستا طبق آخرین آمار ۴۷۶۸ نفر جمعیت دارد که همگی مسلمان و شیعه هستند. روستاییان با زبان فارسی آشنایی دارند اما عموماً به زبان مازندرانی صحبت می کنند. لاریم در منطقه ای خوش آب و هوادر حاشیه دریای مازندران قرار دارد و نام خود را هم از همین هوای تازه هاش دارد. "لار" به معنی هوا و اقلیم خوش و آب و هوای مطلوب است، و "یم" به منطقه نزدیک دریا گفته می شود و نام روستا نیز از ترکیب این دو واژه تشکیل شده است، منطقه ای با طراوت در کنار دریا. از میان روستا رودخانه ای زیبای می گذرد که سیاه رود نام دارد. سیاه رود از ارتفاعات البرز و جنگل های سوادکوه و شیرگاه سرچشمه می گیرد و به طرف شهرستان قائم شهر و جویبار سرازیر می شود. عبور سیاه رود باعث حاصلخیز شدن خاک های مناطقی که از آنها عبور می کند و سرسبزی و زیبایی بیشتر آنها شده است. رودخانه در این مسیر از وسط روستای لاریم گذشته و آن را به دو قسمت شرقی و

طبیعت نیز این نعمت خدادادی را ارزش نهاده و گردشگاهی زیبا ایجاد کرده اند که سایر هموطنان عزیز هم بتوانند با راحتی بیشتر از این مناظر لذت ببرند. پارک جنگلی پروز در دل این جنگل و در ۵۰ کیلومتری شهر لردگان قرار دارد. فاصله آن با مرکز استان یعنی شهر کرد هم حدود ۱۵۵ کیلومتر است. این گردشگاه در امتداد این دره سرسبز و بهشتی قرار گرفته و فضایی آرام و خلوت برای مسافران فراهم کرده است تا بتوانند از تماشای شالیزارهای سبز و گسترده، درختان انبوه جنگل، و گوش سپردن به نوای زیبای چشمه های زلال از این معجزه سبز لذت ببرند. این پارک جنگلی مقصدی مناسب و مکانی مفرح برای گردش و استراحت خانواده ها و برگزاری اردوهای تفریحی است. طبیعتی بی نظیر و بکر که کمتر دستخوش دنیای امروز قرار گرفته است. در نزدیکی

پارک جنگلی پروز

در منطقه فلارد لردگان در استان چهارمحال و بختیاری، جنگلی زیبا و انبوه به نام پروز وجود دارد که موقعیت طبیعی استثنایی اش بر اهمیت آن افزوده است. رودخانه ای پر آب و خروشان که از میان دره می گذرد، عامل تولد این جنگل است. مسیر متر اکم سبزی که در اطراف رودخانه به وجود آمده و به جنگلی بزرگ تبدیل شده است. حدود ۸ کیلومتر در امتداد رودخانه ادامه دارد. عمده درخت های این جنگل از نوع بلوط است و شیب دامنه های اطراف آن به حدی است که در کمتر جایی از آن می توان از دیواره ها بالا رفت. سایر درختان رایج جنگل را درختان بنه، زرشک و انجیر تشکیل می دهند. علاقه مندان و دوستداران

استاد محمد کاظم نیک نام

در محضر اخلاق

قال علی (ع):

الفرصة تمر مر السحاب

مولی الموحدين علی (ع) فرمودند:

فرصت ها چون ابرها زود گذر و پر شتابند.

آنهايي که فرصت های خود را به بازی می گیرند، موقعی به خود می آیند، که کار از کار گذشته و دیگر در دنیا نیستند که جبران آن خسارت کنند.

یک شاعر هندی می سرايد:

اثنی هوئی اذان

گئی هوئی نماز

اتنی قلیل وقت مئی

کیای کیای

یعنی ای انسان تو وقتی به دنیا می آیی در گوشت اذان می گویند، هنگامی که از دنیا می روی، به پیکرت نماز می خوانند. این نکته را بدان که عمر تو، فاصله بین اذان و نماز است.

این جانب دوست می داشتم معادل شعر هندی دو بیت شعر پارسی می داشتم که با عنایت خداوند اینگونه بر زبانم جاری گشت.

چون قدم بگذاشتی در این جهان

گفته شد بهرت به حکم این اذان

با نمازی سوی قبرت می برند

قدر این دوران بی تمکین بدان

در قرآن کریم داریم که خداوند این سوال را از

همه می پرسد که با عمر و جوانی تان چه کرده اید؟

یعنی چگونه از فرصت های خود بهره بردید. یعنی

قیمت عمر را طلا دانسته اند. با عمر می توان طلا به

دست آورد ولی با کوهی از طلا یک لحظه فرصت

از دست رفته را نمی توان باز گرداند.

گویند قدر عمر به اندازه طلاست

ظلمی به عمر گشته و این نکته ای خطاست

دانی که زر کجا بود و عمر ما کجاست

زر در زمین و عمر بشر در دل سماست

لاریم در حوزه صید هم بزرگترین قطب صید منطقه است. از دیگر دلایل رونق این شغل، وجود سه آب بند و مرداب بسیار بزرگ و البته دریای مازندران در شمال روستا است

در شمال روستا است. صید ماهی و مرغابی بیشترین سهم را در این میان به خود اختصاص می دهند، صید ماهی در دریا و صید مرغابی بیشتر در مرداب ها و آب بندها انجام می شود. سه تور صید عمده در کنار دریا وجود دارد که لاریم

را به یکی از مهمترین مناطق صید ماهی در استان تبدیل کرده است. نزدیک به ۳۵۰ نفر در این سه تور فعالیت دارند و ماهی های صید شده را به بازارهای مناطق اطراف از جمله ساری، فریدونکنار و قائمشهر برای فروش توزیع می کنند.

اما شالیزارهای سرسبز لاریم و تماشای صید ماهی توسط ماهیگیران تنها جاذبه های لاریم نیستند. لاریم نیز همچون اکثر نقاط کشور پر خاطره و تاریخی مان دارای مناطق دیدنی تاریخی و فرهنگی است. ساکنان اولیه لاریم در کهنه لاریم یا همان چوباغ زندگی می کردند که قدمتش به ۲۵۰ سال می رسد. لاریم کنونی قدمتی ۲۰۰ ساله دارد. از مهم ترین جاذبه های مذهبی - تاریخی لاریم که محل اصلی شکل گیری لاریم کنونی نیز به حساب می آید، امامزاده محمود (ع) است. نسب ایشان به نوادگان امام جعفر صادق (ع)

این منطقه دیدنی های دیگری هم وجود دارد، از جمله چندین حوضچه پرورش ماهی و همچنین روستایی به همین نام که ۱۷۸ کیلومتر تا شهر کرد فاصله دارد. روستای پروز با جمعیت ۱۰۷ نفری خود روستایی کوچک محسوب می شود، اما طرفداران بیشماری دارد. به دلیل موقعیت و همچنین جاذبه های طبیعی فراوان این منطقه، همواره گردشگران و مسافران بسیاری بخصوص کوهنوردان به این روستا سفر می کنند. در نزدیکی روستا فضایی برای استراحت خانواده ها نیز تعبیه شده که به سکوهای چادرزنی و سرویس بهداشتی هم مجهز است. اگر قصد سفر به لردگان و تماشای جنگل زیبا و اقامت در پارک جنگلی پروز را دارید، بهترین زمان برای دیدن این منطقه بهار و پاییز است. امیدواریم سفری خاطره انگیز و شاد داشته باشید.

آتش که سوزاند و بهشت آفرید

این ماجرای واقعی خنثی است که شبی کابوسی دید و کسی باور نکرد که آن کابوس، آتش سوزی مهیبی را پیش بینی کرده. از لحظه‌ای که آن کابوس در خوابش نمایان شد، نگرانی عمیقی پیدا کرد و نمی‌دانست باید چه کند. همه به او می‌گفتند خواب دیده‌ای و نباید آن را جدی بگیری، بنابراین کم‌کم داشت به این باور می‌رسید که خوابش هیچ تعبیر ناخوشایندی ندارد و باید انرژی منفی آن را از خود دور کند تا اینکه شبی که به سختی خوابش برده بود اتفاقات دردناکی رخ داد...

اتفاقاتش هم مثل خیلی از شب‌های دیگر بود اما من به ماه خیره شده بودم و هر لحظه به ترس و وحشت درونی‌ام اضافه می‌شد. آن شب چشمانم با خواب قهر کرده بودند. هم‌سرم آرام خوابیده بود. بلند شدم و مثل شب قبل به همه جای خانه سرک کشیدم. بعد به اتاق پسر رفتم. او هم خواب بود. پتویش را مرتب کردم، پیشانی‌اش را بوسیدم و آهسته از آنجا بیرون آمدم. قبل از اینکه به اتاق خوابم برگردم، به شومینه سر زدم. آتش شعله‌ور شومینه به من آرامش داد و به خودم گفتم هر طور شده باید بخوابم. اما یکی دو ساعت بعد باز از خواب پریدم و هر اسان به طبقه پایین رفتم و بی‌هدف در اتاق نشیمن این طرف و آن طرف رفتم. همان خط باریک دود که سر شب دیده بودم، باز هم آنجا بود و به من دهن کجی می‌کرد. خودم را به زور به اتاق خواب برگرداندم. یک ساعت بعد باز هم بیدار شدم. خسته شده بودم. اضطراب شدیدی داشتم و نمی‌دانستم چکار کنم. به اتاق پسر رفتم. به او نزدیک شدم تا مطمئن شوم نفس می‌کشد. کمی همان‌جا ماندم بعد به اتاق نشیمن رفتم. به نظرم دود بیشتر شده بود. شومینه را خاموش کردم و کمی روی میل نشستم. اما باز هم دود را می‌دیدم. چطور امکان داشت؟ مگر می‌شد شومینه خاموش باشد اما دود در فضا پیچیده باشد؟ به خودم گفتم حتماً به توهم دچار شده‌ام و باید خودم را به روانشناس نشان بدهم. پنجره را باز کردم، به اتاق برگشتم و خوابیدم، خوابی که بوی مرگ می‌داد...

درون جهنم

صدای فریاد شنیدم. خواب آلوده بودم. گوش‌هایم را تیز کردم. صدای هم‌سرم تروی بود که فریاد می‌زد: از خونه برین بیرون! وحشت صدای تروی کار خودش را کرد و مرا از خواب پراند. با وحشت در اتاق را باز کردم و از پله‌ها پایین رفتم. طبقه پایین، گرم و دود سیاه، تنها چیزهایی بودند که حس می‌کردم. پوستم به شدت می‌سوخت. آتش غرش کنان پیش می‌آمد و صدایی کرکننده داشت. داشتم خفه می‌شدم. به سختی سعی می‌کردم نفس بکشم. روی زمین افتاده بودم و چهار دست و پا می‌خزیدم. تهوع شدیدی داشتم و بالا می‌آوردم.

پسر را حمام کردم، لباس‌هایش را پوشاندم و برایش قصه خواندم تا بخوابد. آن شب قرار بود یکی از دوستانم به خانه ما بیاید. وقتی مطمئن شدم که پسر خوابیده، بلند شدم تا از اتاقش بیرون بیایم که چشمم به ماه افتاد. ماه، آن شب کامل و عجیب بود. به نظر می‌رسید خورشیدی یخ زده باشد. تمام وجودم پر از حسی عجیب شد. فکر می‌کردم ماه شوم است و حتماً قرار است اتفاق بدی بیفتد. به طبقه پایین رفتم. دوستم آمده بود و با تروی حرف می‌زد. بغض راه گلویم را بسته بود و نفسم به سختی بالا می‌آمد. دوستم تا مرا دید متوجه حال خرابم شد. وقتی علت را پرسید، نتوانستم خودم را کنترل کنم و اشکم جاری شد. پس از اینکه کمی آرام شدم، خوابم را برایش تعریف کردم. دوستم با مهربانی کنارم نشست و با دقت به حرف‌هایم گوش کرد. بعد سعی کرد مثل تروی دل‌داری‌ام بدهد. او هم حرف‌های هم‌سرم را تکرار می‌کرد: همه چیز آرام و مثل همیشه است و قرار نیست اتفاق بدی بیفتد. می‌دانستم اینها بهترین حرف‌هایی بودند که می‌شد در آن شرایط به زبان آورد اما دست خودم نبود. هیچ چیز آرامم نمی‌کرد. فکری درون سرم به من نهیب می‌زد که به زودی یک اتفاق شوم، تمام آرامش مرا از بین خواهد برد و زندگی‌ام را زیر و رو خواهد کرد. نمی‌توانستم از احساسم به هم‌سرم و دوستم حرفی بزنم. ممکن بود فکر کنند دیوانه شده‌اند یا حرف‌هایم را چندان جدی نگیرند.

هم‌سرم برخاست و شومینه را روشن کرد. با درخشش اولین شعله‌ها، هراسان از جا پریدم و پنجره را باز کردم. حس کردم اطراف شومینه دود می‌بینم اما آن دود را فقط خودم می‌دیدم. دوستم در حال رفتن به خانه از من پرسید اگر به حضورش نیاز دارم، پیشم بماند. به او تاکید کردم که حالم خوب است و مشکلی ندارم. کمی بعد، تروی لامپ راهرو را روشن کرد. ناگهان برق خانه قطع شد. آن احساس ترس و نگرانی مجدداً سراغم آمد. تروی گفت: "نگران نباش. حتماً فیوز پریده." از او خواستم فردا یک برقکار بیاورد و برق ساختمان را به او نشان بدهد. کم‌کم باید برای خواب آماده می‌شدم. مسواک زدم و به سوی تخت رفتم. شبی بود مثل همه شب‌ها.

کابوس نیمه شب

با اینکه چند سال از آن زمان گذشته، آن را دقیق به یاد دارم: هجدهم نوامبر بود. خواب بدی دیده بودم. ناگهان با فریاد از خواب پریدم و با بدنی که می‌لرزید، روی تخت نشستم. ضربان قلبم به شدت تند می‌زد. از عرق خیس شده بودم. شوهرم "تروی" که با صدای فریاد من از خواب بیدار شده بود، با نگرانی پرسید: "اتفاقی افتاده؟" گفتم: "بهمین آمده بود. خیلی وحشتناک بود. منم از ترس حق می‌کردم و عقب عقب می‌رفتم. همه چیزهایی که مال من بود، همه اون چیزهایی که تو زندگی داشتی، پخش و پلا شده بودن و رو سرم آوار می‌شدن. همه وسیله‌های زندگی رو سر و صورت‌م خورد شدند و شکستند. آخرش غیر از گرد و غبار چیزی نمونه بود..."

هم‌سرم دست‌هایش را دورم حلقه کرد و گفت: "تو فقط خواب دیدی عزیزم... آرام باش!" برای اینکه خیالم راحت شود به طبقه پایین رفتم. دختر نه ساله‌ام "کیسی" و پسر چهار ساله‌ام "تیلور" مثل فرشته‌ها در خوابی عمیق بودند. به گوشه و کنار خانه سرک کشیدم. به نظر می‌رسید همه چیز مثل قبل است. سعی کردم ته مانده آن کابوس وحشتناک را از ذهنم بیرون کنم. به تخت برگشتم و خودم را دل‌داری دادم. تروی خوابیده بود و نباید زیادی سر و صدا راه می‌انداختم. مدام با خودم تکرار کردم: همه چی خوبه... همه چی خوبه... نمی‌دانم چقدر این جمله را تکرار کردم تا بالاخره خوابم برد.

صبح با حس بدی از خواب بیدار شدم. سرم درد شدیدی داشت و هنوز ضربان قلبم تند بود. آن روز به هر زحمتی که بود به کارهای خانه رسیدم. بعد از اینکه دخترم کیسی را از مدرسه گرفتم او را به خانه پدرش رساندم. آن شب، وقت ملاقات دخترم با هم‌سرم سابق بود. در راه باز گشت قفسه سینه‌ام تیر می‌کشید و عرق کرده بودم. نمی‌دانم چرا حالم آنقدر بد بود. شاید لازم بود خودم را به یک متخصص نشان بدهم. شاید هم دیدن هم‌سرم سابق و یادآوری خاطرات تلخ گذشته حالم را خراب می‌کرد. وقتی وارد خانه شدم، به سختی می‌توانستم نفس بکشم. فکر کردم شاید دارم سکنه می‌کنم. شنیده بودم در این حالت اگر چند بار پشت سر هم محکم سرفه کنم حالم بهتر می‌شود اما سرفه کردن در آن شرایط واقعاً برایم دشوار بود.

کمی نشستم اما بعد ناگهان از جا پریدم و به حیاط بزرگ خانه رفتم. سگ‌ها و خرگوش‌ها را از لانه‌هایشان بیرون آوردم و گذاشتم آزاد باشند. می‌دانم کار عجیبی بود اما نمی‌دانم چرا به فکرم رسید که باید این کار را بکنم. بعدش به خواب رفتم ولی وقتی بیدار شدم، باز هم عصبی و کج خلق بودم. با هم‌سرم و پسر کوچکمان شام خوردیم. بعدش

بوی تند آن آتش را هرگز فراموش نخواهم کرد. فقط بوی سوختن عادی و معمولی نبود. تمام وسایل در آن آتش می سوختند و بیشتر از هر چیزی، بوی سوختن و نابود شدن زندگی‌ام به مشام می رسید.

هنوز هم نمی دانم چطور تمام نیرویم را جمع کرده و چگونه خودم را به اتاق پسر رسانده بودم اما به خودم که آمدم، دیدم او را بغل کرده‌ام و سست پنجره اتاقش می روم. شعله‌های آتش و دود و خاکستر در یک قدمی من و پسر بودند. صدای همسرم را می شنیدم که فریاد می زد: "الان خودم رو می رسونم بهتون... تترسین! الان می پریم..." صدایش را از یکی از پنجره‌های خانه شنیدم. بعد صدای نفرت انگیز افتادنش را روی زمین سیمانی شنیدم. فریاد می زدم و صدایش می کردم اما جوابی نمی شنیدم. به گریه افتادم اما نه... وقت گریه نبود.

دست‌های کوچک پسر را محکم گرفتم و او را از پنجره آویزان کردم تا هوای تازه تنفس کند. تا جایی که می توانستم و دست‌هایم کشیده می شد، کش آمدم و از پنجره آویزان شدم. پسر بین زمین و هوا معلق بود و تاب می خورد. نباید وحشت می کردم. او به هوای تازه نیاز داشت تا زنده بماند. در دل طوفان آتش بودم، احساس خفگی می کردم و چیزی شبیه گریس سیاه بالا می آوردم. پشت هر دو پایم تاول زده بود و آن درد قابل تحمل نبود. باید کاری می کردم اما من و پسر در نقطه‌ای از خانه قرار داشتیم که نه درختی داشت، نه علف هرزی و نه چمنی که بخواهیم پایین ببریم.

در چنین شرایطی فکر کردن به راه‌حل‌های ممکن تقریباً غیر ممکن است اما سعی کردم تمام ذهنم را روی پیدا کردن راه‌حلی عملی، متمرکز کنم. می توانستم تیلور را محکم در بغلم نگه دارم و از پنجره بپریم اما ممکن بود آسیب سختی ببیند. مطمئن نبودم تا کی می توانم آتش و گرمای پشت سرم را تاب

بیاورم. ممکن بود دست‌های کوچک و نحیف تیلور از دستم رها شود. آن وقت شکستگی استخوان یا حتی ضربه مغزی قابل پیش‌بینی بود. اگر هم کاری نمی کردم در آتش می سوختم و می مردم و باز هم جان پسر به خطر می افتاد. دست‌دست کردن بیشتر از این جایز نبود. تا جایی که می توانستم آویزان شدم و فقط انگشت‌های ظریف پسر را در دست گرفتم. دود آنقدر غلیظ شده بود که نمی توانستم تیلور را ببینم. باید به حسم اعتماد می کردم. پسر را به خدا سپردم و در حال رها کردن او بودم که صدایی گفت: "دست‌هاش رو ول کن. من اینجام!"

صدای همسرم بود. نفس عمیقی کشیدم و انگشت‌های پسر را رها کردم. حالا نوبت خودم بود. نمی توانستم در آن وضعیت راه خروج دیگری غیر از پنجره پیدا کنم. پس فقط یک راه‌حل داشتم. باید از پنجره پایین می پریدم. پنجره را کامل باز کردم. بار دیگر از خدا خواستم نجاتم بدهد و پریدم! نمی دانم روی قفسه سینه همسرم فرود آمدم یا جای دیگری،

شوهرم که مردی بی اعتقاد بود، پس از آن آتش هولناک که شاید اشاره کوچکی بود به شراره‌های دوزخ، از خواب پرید و به درگاه مهربان و بخشنده خداوند برگشت

فقط یادم می آید چشم‌های خیس او را دیدم و فهمیدم زنده هستم. در عین ناباوری هر سه ما زنده بودیم. باید هر چه زودتر از آنجا دور می شدیم. شعله‌ها تا بیرون پنجره زبانه کشیده بودند و هر لحظه امکان داشت انفجاری رخ دهد. دست‌ها را گرفتیم و لنگ لنگان از آنجا دور شدیم. چند لحظه بعد همسایه‌ها هم سر رسیدند. یکی از آنها در حالی که گریه می کرد، مرا دلدار می داد. می گفت: نمی دونم چکار کنم؟ دخترت هنوز توی خونه‌ست. خدایا، چکار کنیم؟ نمی توانستم فکرم را جمع کنم. به نظر می رسید تمام خاطرات چند ساعت پیشم را فراموش کرده بودم. دست همسرم را فشردم. تروی به من اطمینان داد که کریسی در خانه نیست. کم‌کم به خاطر آوردم. درست می گفت، دختر عزیزم برای دیدن پدرش رفته بود. به پسر نگاه کردم. بیش از اندازه آرام و ساکت و رنگ و رو پریده بود. با گیجی به همسرم نگاه کردم. فکر می کرد هنوز نگران دخترم هستم. چندبار تکانه داد و گفت: عزیزم نگران نباش. کریسی خونه پدرشه.

همسرم بعداً برایم تعریف کرد که چطور آن شب شوکه شده بودم و او هر جمله را چند بار تکرار می کرد تا من متوجه آن شوم. شب سختی بود. تمام خانه و زندگی‌ام مقابل چشم مادر آتش می سوختند و خاکستر می شدند و کاری از دست ما ساخته نبود جز اینکه به ویران شدن زندگی در آن شب تلخ و سیاه چشم بدوزیم و حسرت بخوریم. همسرم، من

و پسرمان را در آغوش گرفته بود و نمی دانم با من بود یا با پسر من یا با خودش و یا داشت با خداوند نجوا می کرد: "دوباره همه چیز رو از نو می سازیم."

دلم می خواست همسرم را باور کنم. دوست داشتمم به مرد زندگی‌ام اعتماد کنم و قوت قلبش را با تمام وجودم بپذیرم اما مگر او همان کسی نبود که درست یک شب قبل ادعا کرده بود، خواب بد من فقط یک کابوس بوده و بس؟ و هیچ وقت خواب‌ها نمی توانند به حقیقت تبدیل شوند؟ حالا هر سه ما بیدار بودیم و کابوس واقعی در دنیای بیداری و جلو چشممان اتفاق افتاده بود. من چطور می توانستم بار دیگر به او اعتماد کنم؟

دست‌های خدا

بعد از آتش‌سوزی و ویران شدن تمام زندگیمان به خانه مادرم رفتم تا اوضاع مرتب شود. روزهای بعد دوستان و آشنایان و هر کس که ماجرای ما را می شنید، سعی می کرد به نوعی به ما کمک کند. لحظه‌ای نبود که کمکی از جایی نرسد. همه می خواستند لطفشان را ثابت کنند. بعضی‌ها می گفتند باید از این حادثه تلخ هم یک فرصت بزرگ بسازیم. بعضی‌ها آن را امتحان الهی می نامیدند و معتقد بودند با صبر ما می توانیم ثابت کنیم که در این امتحان پیروز بیرون خواهیم آمد. روزهای پس از آتش‌سوزی من و همسرم با عشق اطرافیان می گذشت اما شب‌ها هر دوی ما تا صبح کابوس می دیدیم و نمی دانستیم باید از کجا شروع کنیم و زندگیمان را چگونه دوباره بسازیم. درست است که گاهی هدیه‌های جالبی به دستان ما می رسید و بچه‌ها با ناباوری به آن نگاه می کردند اما باید می پذیرفتیم که خانه به دوش هستیم. و ما آن کمک‌ها را با کمال میل قبول می کردیم.

یک روز زنگ در به صدا درآمد. مادرم در را باز کرد و کمی بعد برگشت و گفت: "یکی از طرف صلیب سرخ آمده." دیشب هم از صلیب سرخ آمده بودند. ما نه آتش‌نشانی را خبر کرده بودیم و نه صلیب سرخ را ولی گویی آنها برای امداد گری‌های خود به تماس ما نیازی نداشتند. از "فرانک" که نماینده صلیب سرخ بود، خواستیم داخل بیاید. او گفت: "شما الان توی دوره‌ای هستید که ما بهش می گیم فاز ماه‌عسل. مردم همه دوست دارن بهتون کمک کنند برای همین هر کاری از دستشون برمیاد انجام میدن و ممکنه هدیه‌هایی براتون بفرستن که تاحدودی عجیب باشه. الان ممکنه هر روز چندین نفر بهتون زنگ بزنن و باهاتون همدردی کنن اما به‌زودی این تماس‌ها و اظهار محبت‌ها تموم میشه و شما تنها می‌مونید و اون وقت باید با واقعیت زندگی روبرو بشین. اون وقته که به کارهای اساسی و درست نیاز دارین."

سیس فرانک کارت ویزیت یک روانشناس را به ما داد. بعد ادامه داد: "ما براتون چند جلسه مشاوره رایگان ترتیب دادیم. لازمه که هر چهارتا تون توی

بقیه در صفحه ۴۹

و حالا اشک هایش را زیر پلک هایش پنهان کرده بود، کمی دور تر از ما و آنسوی اتاق نشسته و نوه اش را در آغوش گرفته بود و زمزمه می کرد:

– آروم باش نوید جان. آروم باش. تو حالا تنها یادگار پسر بزرگمی. تو حالا باید جای خالی ساسان رو پر کنی... تو حالا دیگه ساسان منی!

آن لحظه مفهوم حرف های پدر شوهرم را نمی فهمیدم و اصلا به جملاتی که می گفت فکر هم نمی کردم!

***

مراسم ساسان به بهترین شکل توسط خانواده اش برگزار شد که زیاد چیز عجیبی نبود، نه فقط به این خاطر که ساسان فرزند بزرگ خانواده بود و پدر و مادر و خواهر و برادرش او را می پرستیدند، که حتی اگر از نگاه غیر عاطفی هم می خواستند وظیفه شان را انجام بدهند، باید بهترین ختم و هفت و مراسم چهلم را برای این فرزندشان برگزار می کردند، چرا که ساسان از جانش برای خوشبخت شدن خانواده اش مایه گذاشته بود و... اجازه بدهید به کمی عقب تر برگردیم. به روزهایی که من و ساسان همدیگر را نمی شناختیم و او که تازه از خدمت سربازی برگشته بود، با خانواده ای روبرو شد که در آستانه از هم پاشیدن بود. مادری خانه دار، برادری که شش سال از خودش کوچکتر بود، خواهری ده ساله و پدری که از مردانگی، غیر از غرور از جنس "قرون وسطی" هیچ چیز دیگر نداشت!

آقا یعقوب که مردی خوش قیافه بود و در دوران جوانی اش در محله شان بر رویایی داشت، آنطور که مادر شوهرم می گفت، فقط در همان یازده سال اول مرد خانه بود و بعد از تولد سومین فرزندشان سیما تبدیل شد به همان مرد خوشگذران دوره مجری دی. آقا یعقوب که تراشکار خوب و معتبری بود و از همین حرفه صاحب یک کارگاه شده و برای زن و فرزندانش نیز خانه ای خریده بود، مانند بعضی از مردها که فکر می کنند تنها وظیفه شان تامین خورد و خوراک و لباس فرزندانشان است، همه مسئولیت را به زنش سپرد و رفت دنبال عیاشی های خودش. تاجایی که چند سال بعد، همان مسئولیت مردان سنتی را نیز فراموش کرد، یعنی همه چیزش را خرج عیاشی و خوشگذرانی هایش کرد. ابتدا کارگاه، سپس خانه و بعد هم ماشینش را فروخت و خرج خودخواهی هایش کرد و هنگامی که جیبش خالی و خودش از سوی هم پیااله ها و هم نشینان شبانه اش طرد شد، به خانه برگشت، اما با جیب خالی و یک خانه اجاره ای و یک دنیا دین! آنطور که مادر ساسان بر ایسم گفته بود و خودم هم بعد ها دیدم، آقا یعقوب حتی حاضر نبود برود کار کند و می گفت: "یه موقعی ده تا کارگر داشتم، حالا خودم برم برای مردم کارگری کنم؟ واسه من آفت داره!"

در همین زمان و هنگامی که زنش با خیاطی کردن پول اجاره خانه را درمی آورد، ساسان از خدمت سربازی برگشت و تصمیم گرفت همان کاری را انجام دهد که هر فرزند

"زهره جان" منو به خاطر آرزوهایی که داشتی و تونستم برآورده کنم، ببخش. تو خیلی برای من زن خوبی بودی... و مطمئنم که واسه پسر من هم مادر فداکاری خواهی بود. من هیچی ازت نمی خوام "خانمی" غیر از اینکه هرگز و به هیچ عنوان "نوید" رو تنها نگذاری. حالا که قراره یتیم بشه، لاف تو همیشه سایه سرش باش. به حرف هایی هست که باید در حضور داداشم بهت بگم زهره جان...

این حرف ها چیه می زنی ساسان؟ الان آمبولانس میاد و... ساسان دوباره دست تکان داد و گفت: "حرفمو قطع کن، می ترسم دیر بشه. داداش سیادت باشه بعد از من، زنم باید..."

صدای زنگ های پیای خانه حواس هر سه نفر مان را پرت کرد. از جابر خاستم و گفتم: "حتما آقا جون اینها رسیدن..."

این را گفتم و با عجله از اتاق زدم بیرون. نیم ساعت قبل بود که وقتی حال شوهرم بد شد، طبق قول و قرار ای که با خانواده اش گذاشته بودم، به آنها تلفن زدم. ابتدا با منزل پدر و مادرش تماس گرفتم که پدر شوهرم گوشی را برداشت و انگار از لحن "سلام" کردنم فهمید آنچه را دکتر پیش بینی کرده بود دارد رخ می دهد و با همان لحن همیشه محکمش گفت: "چی شده دختر جون؟"

و من فقط گفتم: "آقا یعقوب بیاین. ساسان حالش خیلی خرابه" و او هم بی خدا حافظی گوشی را گذاشت و بعد هم به برادر شوهرم زنگ زدم. سیامک با موتورش ده دقیقه قبل رسید و حالا هم پدر و مادر پشت در بودند که تادر را باز کردم، فقط جواب سلام را دادند و هر دو پاتند کردند و هنوز داخل اتاق نشده بودیم که صدای گریه خفه سیامک پاهایمان را سست کرد. وارد اتاق شدیم و سر برادر کوچک را که بر سینه سرد برادر بزرگ دیدیم، چشمان همگی مان خیس شد و در و دیوار خانه از هق هق لرزید!

در آن لحظه "سیامک" همچنان سر بر قلب برادرش گذاشته بود. مادر جون صورت پسرش را بوسه باران می کرد و من نیز دستان ساسان را گرفته بودم و او را قسم می دادم که مرا تنها نگذارد و آقا یعقوب اما... با همان غروری که همیشه داشت

ساسان داشت نفس های آخر را می کشید. این را هم من و هم برادر شوهرم سیامک که چند دقیقه قبل به منزل مان آمده بود، فهمیده بودیم. اما هر دویمان مثل همه آدم هایی که سعی دارند این "تلخترین حقیقت زندگی" را باور نکنند، دوست داشتیم خودمان را فریب بدهیم. پسر سه ساله ام را گذاشتم روی تخت ساسان و در حالی که به سختی تلاش می کردم لرزه صدایم، بغضم را آشکار نکنند، دروغ ترین لیخند عمر ۲۷ ساله ام را بر لب نشاندم و زمزمه کردم: "نوید جان بگو بابا... بگو بابایی... و رو به شوهرم ادامه دادم: بین ساسان... به خدا داره میگه بابایی. فکر کنم به خودت رفته که اینقدر لجبازه... همین دو دقیقه قبل داشت می گفت بابا. آقا سیامک هم شاهد بود..."

سیامک که عین من تلاش می کرد بغضش را با شلوغ کاری پنهان کند، گفت: "پس چی فکر کردی زن داداش؟ این "بزغاله" رو که من می بینم، سال آینده همراه باباش راه میفته میاد زمین فوتبال. فقط خدا کنه مثل ساسان از من لای نخوره و..."

ساسان با حرکت دستش سیامک را وادار به سکوت و به سختی شروع به گفتن کرد:

– بچه هابس کنین! خودتون هم می دونین که من دارم میرم. پس قبل از اینکه دیر بشه بگذارین حرفامو بزنم. به حرف هایی هست که باید به هر جفتتون بزنم. حرف هایی که خیلی هم واجبه!

تقلب

باشرفی انجام می دهد. او شروع کرد به کار کردن و اگر چه در آمدش پاسخگوی نیازهای خانواده نبود، اما فقط می خواست کار کند. در همین زمان خدا هم کمکش کرد. یکی از دوستانش که در دوران سر بازی به ساسان خیلی مدیون بود، بعد از پایان خدمتش راهی دوبی می شود و چون شوهر خواهرش اهل امارات بود، به کمک دامادشان شرایط کاری خوبی برایش فراهم می شود و بلافاصله با ساسان تماس می گیرد و از او برای کار کردن در یکی از رستوران هایی که متعلق به آنها بود، دعوت می کند.

ساسان هم وقتی می بیند حقوق و مزایای عالی در انتظارش است، راهی آن دیار می شود و بعد از دو سال با در آمدی که جمع می کند خانه ای در ایران می خرد تا خانواده اش مستاجر نباشند و همچنان به تلاشش ادامه می دهد، تا اینکه آن بیماری لعنتی به سراغش می آید. ناراحتی قلبی که ساسان تا یکی، دو سال آن را از همه پنهان کرده بود، اما وقتی دوستش از ماجرا باخبر می شود، خانواده او را در جریان می گذارد. سیامک و خواهر و مادرش به او التماس می کنند که برگردد ایران، اما ساسان هنوز هم حرف روز اول را می زند: "تا زمانی که غیر از این خونه، صاحب یک تشکیلاتی مانند شرکت، یا کارگاه یا فروشگاه نشم و آینده خانواده ام تامین نشه، بر نمی گردم!"

به این ترتیب ساسان شش سال در آن کشور به سختی کار می کند و هر چند موقع برگشتن، با خریدن آن سوپرمارکت سه دهنه و بزرگ به قولش عمل می کند، اما در عوض با قلبی بیمار مجبور به ادامه زندگی می شود و چون نگران بود که آینده خانواده اش چه خواهد شد، و کالت تمام اموالش را به صورت شراکتی به نام سیامک می کند. فقط با این نیت که اگر روزی مُرد، آنها دچار دردسر نشوند!

در همان زمان بود که من با ساسان آشنا شدم. من زلمان نزدیک همان سوپرمارکت بودم و من که تازه از دانشگاه فارغ التحصیل شده بودم، در همان رفت و آمدها و خریدهایی که از سوپر داشتیم، متوجه نگاه های ساسان شدم و خودم نیز کم کم به او علاقه مند شدم و بعد هم چنان عشق پاکي میانمان شکل گرفت که من حتی به بیماری قلبی ساسان فکر هم نکردم و موقعی که اطرافیانم می گفتند: "شاید این جوون یک سال بعد فوت کنه؟" من می گفتم: حتی اگر یک ماه هم زنده بمونه، من دلم می خواد یک سال باهاش خوشبخت باشم و طعم عشقش رو بچشم!

اینطوری بود که برخلاف اصرارهای خانواده ام و فقط به عشق خود ساسان و برای اینکه هیچ ذهنیتی برای کسی باقی نماند، با چهارده سکه طلا به عنوان مهریه، با به قلب ساسان گذاشتم. قلبی که فقط چهار سال بر ایم تپید، اما در همان چهار سال آنقدر خوشبخت بودم که حتی لحظه ای نیز پشیمان نشدم. ولی افسوس که عمر این خوشبختی کوتاه بود!

***

مراسم چهلم ساسان نیز خوب و آبرومند برگزار شد و به خانه برگشتیم و تازه آن موقع بود که به آینده ام

فکر کردم. برایم یک آپارتمان مانده بود که با ساسان در آن زندگی کرده بودیم، و یک اتومبیل و مقداری هم پول نقد که همه آنها طبق قرارداد می میان شوهر مر حومم و برادرش امضا شده بود، بعد از مرگ ساسان، به سیامک می رسید. البته برادر شوهرم همان روزهای اول حالی ام کرد که هیچ چیز تغییر نخواهد کرد و من همچنان می توانم در آن خانه زندگی کنم، سوار همان ماشین شوم و هر ماه نیز از سودی که در سوپرمارکت نصیبش می شد، آنقدر در اختیارم می گذاشت که به راحتی بتوانم زندگی خودم و پسر مرا اداره کنم.

آن روزها به تنها چیزی که فکر نمی کردم این بود که یک بار دیگر عاشق شوم... و شدم!

***

من که بعد از فوت ساسان هیچ نیاز مالی را احساس نمی کردم، به دودلیل دنبال کار کردن رفتم. اول اینکه نیازی نداشتم و از آن مهمتر دلم نمی خواست "نوید" تنها بزرگ شود.

اما وقتی پسرم شش سالش شد و در آستانه ورود به دبستان بود، با خودم فکر کردم بهترین کار این است که درسم را ادامه بدهم. یک سال برای امتحان فوق لیسانس درس خواندم و همزمان با نوشتن نوید روی نیمکت کلاس اول، من نیز دوره فوق لیسانس را شروع کردم و همان جا بود که با "پویا" آشنا شدم.

مردی ۳۹ ساله که سرگذشتی مانند من داشت. او هم همسرش را از دست داده و صاحب یک دختر بچه سه ساله بود. بیشترین دلیلی که عشق "پویا" را باور کردم، خصوصیات روحی اش بود که انگار حس می کردم خداوند یک ساسان دیگر برایم فرستاده است. حدود یک سال او را از نزدیک و دور تحت نظر داشتم و موقعی که به عشقش ایمان پیدا کردم، در خواست از دواجش را پذیرفتم و تصمیم گرفتم به رسم ادب و احترام و وظیفه، از خانواده ساسان اجازه بگیرم. موقعی که حرفم را زدم، خواهر شوهرم سیما ذوق کرد و مادر جون نیز خوشحال شد، سیامک هیچ نگفت و... که یک مرتبه صدای آقا یعقوب بلند شد: - شوهر کنی؟ پس سیامک درست می گفت که با این آقا زیگوله رو هم ریختی!

نگاه تندی به سیامک کردم و رو به آقا یعقوب گفتم: "پس تو این مدت واسه من بیا گذاشته بودین؟ من به این حرف ها اهمیت نمیدم چون خطایی هم نکردم. می خوام از دواج کنم، این گناهه؟

آقا یعقوب انگار حرف هایش را از قبل آماده کرده بود که گفت: نه... کی گفته گناهه؟ اما حالا که دنبال گناه و ثواب هستی، پس بد نیست به قانون هم توجه کنی. نوید نوه ماست و اگر بخوای شوهر کنی، یادگار ساسان میمونه پیش من!

یک مرتبه شکستم. خرد شدم. له شدم، برای اولین مرتبه حس بیچاره بودن یک بیوه زن را درک کردم. حتی برای لحظه ای نیز فکر نمی کردم که کار به اینجا بکشد. اشک ریختم. التماس کردم و پدر ساسان را قسم دادم و... اما حرف او یک کلام بود: "نوید مال ماست... و السلام!"

دیگر حرفی برای گفتن باقی نمانده بود، از جا برخاستم و گفتم: از روح ساسان می خوام شکایت شما رو به خدا بکنه!

این را گفتم و از جا برخاستم و دست پسر مرا گرفتم که از خانه خارج شوم که سیامک گفت: "چرا به آینده ات پشت پامی زنی زن داداش؟ پویا مرد خوبی، باهاش از دواج کن و بابت نوید هم نگران نباش، ما خوب بزرگش می کنیم!"

زل زدم توی صورت سیامک و گفتم: "ازت متنفرم!"

جلوی در که رسیدم، سیامک دوباره صدایم کرد، اما این بار رو کرد به آقا یعقوب و گفت: "تو چی آقا جون؟ اگر قرار باشه همه ثروت داداش خدایا مرزم به زهره برسه و در عوض نوید مال تو باشه، شما کدوم رو انتخاب می کنی؟

آقا یعقوب برافروخته شد و گفت: "این چرت و پرت ها چیه که میگی؟"

سیامک خندید و گفت: "این عین وصیت داداشمه. همون شب وقتی زن داداش اومد در رو به روی شما باز کنه ساسان قبل از اینکه نفس آخر رو بکشه، بهم گفت: داداش سیا، اگر یک روز دیدی که زهره به خاطر پسرم از آینده اش گذشت، نصف دارایی منو به نامش کن." سیامک که از یادآوری آن صحنه اشک به چشمش نشسته بود، ادامه داد: "ساسان این رو هم گفت که اگر شما نوید رو خواستی، همه دارائیش رو بدم به زن داداش و... آقا یعقوب مثل گرگی که بترسد طعمه از دستش بگیرد، حرف سیامک را قطع کرد و گفت: "خب... خب بالاخره این زن مادرشه و بیشتر از ما حق داره بچه اش رو بزرگ کنه!"

سیامک قهقهه زد و گفت: "فقط برای اینکه به همه ثروت ساسان برسی، از نوه ات می گذری؟ این فرق تو با زهره است آقا جون، بگذار اعتراف کنم که من تقلب کردم آقا جون، یعنی ساسان حرفی در مورد شما نزده بود، ولی از من خواسته بود که زهره رو در مورد پسرش یا نصف دارائیش امتحان کنم که زن داداش تو این امتحان قبول شد و شما باختی آقا جون... ساسان قیومیت بچه رو به من واگذار کرده بود که حالا نصف ثروتش، نوید رو هم به مادرش میدم... خوش به حال ساسان که چنین زن با معرفتی داشت، وید به حال ما که چنین پدر بی معرفتی داریم!

آقا یعقوب فریاد می کشید، شیشه ها را می شکست، فحش می داد و... اما سیامک آمد کنارم ایستاد و نوید را بوسید و رو به من گفت: "فردا صبح بیامحضر تاهمه حق و حقوق برادرم رو بهت بدم. منو ببخش که این سال ها مراقت بودم. منو ببخش زهره که امتحانت کردم... اما این عین خواسته ساسان بود. حالا هم اگر بهم اجازه بدی، دلم می خواد هفته ای یک بار با زن و بچه ام پیام دیدن تو و نوید و پویا، و اگر اجازه بدی همیشه زن داداش صدات کنم!"

اشک هایم را پاک کردم و گفتم: "تو بهترین برادر شوهر دنیایی سیامک... خوش به حال نوید که چنین عمویی داره!"

پاسخ به یک شبهه تلگرامی

اخیر آدر تلگرام در رابطه با علت حمله صدام حسین به ایران متنی منتسب به آقای دکتر ابراهیم یزدی در کتاب خاطر آتش دست به دست می شود که مضمون آن چنین است:

***

روزی در سال ۱۳۵۹ از شورای انقلاب از من خواستند برای مشورت در مسئله مهمی در جلسه شورای اشرکت کنم. وقتی به جلسه رفتم دیدم آقای دعایی سفیر ایران در عراق نیز در جلسه حضور دارد. گفتند آقای دعایی گزارشی دارند.

آقای دعایی بیان کرد که در ماههای اخیر هر چند وقت یکبار و گاهی هر هفته مرا به وزارت امور خارجه احضار و بارانه مدار کی به دخالته و کوشش ایران برای اخلال و آشفتگی در عراق اعتراض می نمایند و من توضیح می دهم که اینها کار دولت ایران نیست و گروه های خودسرند که دنبال قدرت نمایی هستند و نظایر این نوع استدلالها برای رفع اعتراض.

اما هفته گذشته صدام حسین مرا احضار کرد و پس از بیان اعتراض شدید به دخالته و اخلالها گفت این وضع برای من قابل تحمل نیست. شما بروید تهران و به آقای خمینی بگویید من اولین دولتی بودم که جمهوری اسلامی را به رسمیت شناختم و اگر اجازه بدهند من (صدام) خودم شخصاً به ایران می آیم تا با مذاکره اختلافاتمان را حل کنیم اگر مایل نیستند با من مذاکره کنند من یک هیأت عالی رتبه به ایران می فرستم و یا دولت ایران یک هیأت عالی برای مذاکره به عراق بفرستد تا اختلافات فیما بین حل شود زیرا ادامه این وضع برای من قابل تحمل نیست و من برای خاتمه دادن به این وضع به ایران حمله نظامی خواهم کرد.

سپس آقای دعایی تأکید کرد که این آدمی است که حمله خواهد کرد. شورای انقلاب تصمیم می گیرد که آقای دعایی به اتفاق آقای مهندس بازرگان و آقای دکتر بهشتی برای بیان ماجرا و تعیین تکلیف به دیدار رهبر انقلاب بروند.

در این دیدار ابتدا آقای دعایی شرح کامل ماجرا و نهایتاً تهدید صدام را بیان می کند. رهبر انقلاب در پاسخ به او می گویند: محلس نگذارید.

سپس آقای مهندس بازرگان به استدلال می پردازد که باید توجه کرد که امروزه موقعیت مایه علت اعمال تند که انجام شده (حمله به سفارت آمریکا) و مواضع تند که اتخاذ گردیده است در بین ملل جهان چندان مطلوب نیست و اگر گرفتار جنگ شویم کسی از ما حمایت نخواهد کرد بلکه از طرف مقابل حمایت خواهند کرد. از این گذشته اگر تش به علت اعدام بسیاری از فرماندهان عالی و در جات پایین تر و اهانت های بسیاری که به ارتش و از تشیان از افراد و گروه های مختلف شده و می شود وضع بسیار نامناسبی دارد و به کلی فاقد روحیه لازم است. از این گذشته تسلیحات نظامی ما عمدتاً آمریکایی است و با مشکلات میان دو کشور دیگر دسترسی به لوازم یدکی مشکل و شاید غیر ممکن باشد.

بر اینها باید اضافه کرد که جهان غرب و حتی کشورهای عربی محال است بگذارند ما پیروز شویم. بنابراین باید از وقوع جنگ جلوگیری کنیم... رهبر انقلاب در پاسخ می گویند: گفتیم محلس نگذارید... مجدداً آقای دکتر بهشتی شروع به استدلال می کند اما آیت الله خمینی تا سخن او پایان گیرد تحمل نمی کنند و از جایشان برمی خیزند و برای بار سوم تکرار می کنند که گفتیم محلس نگذارید و به طرف در اندرونی حرکت می کنند. آقای دعایی که بسیار ناراحت شده بود، می گوید آقا من به بغداد نخواهم رفت... آقای خمینی که نزدیک در اندرونی رسیده بودند پس از تأمل کوتاهی رویشان را به طرف دعایی برگردانده و می گویند وظیفه شرعی ات است که بروی... و بدون اینکه منتظر پاسخ شوند به قسمت اندرونی وارد می شوند. به شورای انقلاب برمی گردند و آقای دعایی بسیار ناراحت بوده در حالیکه گریه می کرده است می گوید: به خدا قسم او (صدام) حمله خواهد کرد. هیچ کس هم کاری نمی تواند بکند... و مدتی بعد عراق به ایران غافلگیرانه حمله می کند.

بعد از انتشار گسترده این متن در شبکه های اجتماعی و تلگرام، چون موضوع از اهمیت بالایی برخوردار بود، از آقای دعایی صحت و سقم ماجرا پرسیدیم؛ ایشان ضمن تعجب از این مطلب و تکذیب شدید آن اشاره داشتند که جریان این دیدار به شکلی که در متن آمده، هم توسط من و هم توسط آقای دکتر یزدی تکذیب شده و اصل ماجرا را هم در کتاب خاطراتی که موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) تحت عنوان، "گوشه ای از خاطرات حجت الاسلام والمسلمین سید محمود دعایی" چاپ کرده و هم در مصاحبه مفصلی که به مناسبت هفته جنگ اخیراً با روزنامه اعتماد داشته ام، به تفصیل توضیح داده ام... با توجه به اهمیت مسأله دو بخش مربوط به توضیح ماجرا را که به این شائبه پاسخ می دهد در ذیل آورده ایم که خواندنش برای همه خوانندگان ارجمند نیز قطعاً خالی از لطف نخواهد بود.

در کتاب خاطرات حجت الاسلام دعایی که سال ها قبل به چاپ رسیده از صفحه ۱۷۴ تا صفحه ۱۷۸ چنین می خوانیم:

«شما مقارن جنگ تحمیلی سفیر ایران در عراق بودید؟

«نه، من مقارن جنگ در عراق نبودم. قبل از سال ۵۹ بر گشتم. اگر دقت کرده باشید من به دلیل موضوعی که وزارت امور خارجه ایران گرفت قبل از عید نوروز در اسفند ۱۳۵۸ به ایران فراخوانده شدم. سفیر عراق هم از ایران اخراج شد. جنگ در شهریور ۱۳۵۹ آغاز شد. یعنی من ۶ ماه قبل از جنگ به ایران برگشته بودم و قبل از جنگ هم از طرف حضرت امام، مسئول روزنامه اطلاعات شدم.

«آیا شما در زمینه اختلاف ما با عراقی ها اطلاعاتی داشتید و آن را در اختیار امام گذاشتید؟

«در رابطه با پیش بینی جنگ و کلاً در رابطه با عراق من چند ملاقات با حضرت امام داشتم و به ایشان عرض کردم که عراقی ها اهداف و برنامه هایی دارند و در شرایط کنونی، تاکتیک اصرار بر مذاکره و نشست را تعقیب می کنند. من در یک ملاقات دو ساعته در قم با ایشان وضعیت مبارزین عراقی را گفتم و از اهمیت مبارزاتشان صحبت کردم. همچنین در باره شیوه هایی که می تواند کاربرد بهتری داشته

باشد سخن گفتم و بیان کردم که عراقی ها اصرار دارند یک شخصیت رسمی خارج از دولت موقت و مرتبط با شخص حضرت عالی با آنها مذاکره کند. شخصی که قرار بود با ما مستقیماً مذاکره کند خود صدام بود.

امام فرمودند: من باید فکر کنم و بعد بگویم. روز بعد که خدمت ایشان رسیدم امام فرمودند: من تصور می کنم که عراقی ها حسن نیت ندارند و قصد فریب ما را دارند و من مصلحت نمی دانم در این شرایط شخصی را از طرف خودم بفرستم. این مسئله باشد تا انتخابات انجام شود و کشور نظم خود را بیابد. یعنی رئیس جمهور، مجلس و دولت منتخب مجلس داشته باشیم.

در مناسبتی که در یکی از جلسات شورای انقلاب شرکت کردم تأکید کردم که اگر بنا بر حفظ روابط در سطح عالی است، در برخورد ها و شیوه های ارتباطی تجدید نظر کنید.

در آن روز گار هر یک از روزنامه ها، رسانه ها و بخش های مختلف رادیو و تلویزیون، سازی جداگانه می زدند. مثلاً رادیو هوا از توسط مخالفین رژیم عراق اداره می شد و آنچه احزاب و سازمان های مبارز عراقی می خواستند، پخش می شد. بدیهی است که این سخنان در ارتباط ما و عراق و تلقی آنها از انقلاب اسلامی تأثیر می گذاشت.

امام معتقد بودند، مذاکره فایده‌ای ندارد. زیرا عراق قصد فریب ما را دارد و نمی‌خواهد با ما و انقلاب اسلامی ما کنار بیاید. عراق از بهترین فرصت ممکن یعنی از زمانی که مادر گیر مسائل داخلی و بحرانهایی بعد از انقلاب بودیم، استفاده کرد و سعی نمود تا در درون کشور اختلاف و دودستگی ایجاد کند. بنابراین با استفاده از گروهبانهای سیاسی تحت نفوذ خود بعضی از استانهای مرزی ما را به جدایی طلبی و استقلال تحریک کرد تا از طریق ایجاد در گیربهای داخلی و قومی یعنی داشتن داعیه استقلال در استانهای مرزی، ما را وادار به سازش و تسلیم نماید و به نوعی به خواسته‌های خود برسد.... باید توجه داشت که صدام در حقیقت مقدمات جنگ علیه ایران را از آبان ۵۷ (سه ماه قبل از پیروزی انقلاب) آغاز کرد و اولین قرارگاه اطلاعاتی و عملیاتی جنگ را از همان موقع در بصره تأسیس کرد و برادرش برزانتی را مسئول قرارگاه کرد. یعنی با اعلام انحلال ساواک و مراکز قدرت امنیتی و سیاسی رژیم شاه و با فروپاشی نظم سابق و از هم گسستن بدنه ارتش که در واقع پس از فرار از پادگانهای ایران آغاز شده بود، صدام به فکر انتقام از ایرانی‌ها افتاد و در صدد برآمد تا حقارتی را که در درون از زمان امضای قرارداد الجزایر به دست خودش به دلیل تسلیم در برابر شاه احساس می‌کرد، جبران کند..."

توضیح ماجرا در مصاحبه با اعتماد

همچنین آقای داعی در گفتگوی مفصلی با روزنامه اعتماد که چند هفته پیش بمناسبت هفته جنگ انجام گرفت نیز به این ماجرا پرداخته است. بخش‌هایی از این گفتگو که اشاره‌ای به دوران سفارت ایشان و دیدار با امام و ماجرای حمله صدام دارد، در زیر می‌آید:

... علت شروع جنگ را چه می‌دانید؟

«در جریان پیروزی انقلاب خبر شرایطی جدید بر ایران حاکم شد که مطلوب دولت عراق نبود. از آن سو کشور از یک استبداد جهنمی نجات پیدا کرده بود. مردم آزاد شده بودند و هر حرفی را به راحتی می‌زدند و از طرف دیگر هیچ قراردادی را با کشورهای دیگر که نافی منافع ملی کشورشان می‌بود نمی‌پذیرفتند. از جمله همان روابط امنیتی دیپلماتیکی که وجود داشت.

قبل از پیروزی انقلاب در آبان ماه ۵۷ حکومت وقت برای آرام کردن جامعه و مردم، ساواک را منحل کرد و قوی‌ترین پایگاه امنیتی و اطلاعاتی که عراق به آن اتکا داشت، منحل شد و طبیعتاً نماینده ایران در عراق که عالی‌ترین نماینده امنیتی ما بود دیگر رسالت و مسئولیتی نداشت. خوب است که این مسأله را که می‌گویم در تاریخ ببیند. آن مقام امنیتی مقامی بود که همه مسئولان سفارت اعم از سفیر و کاردار و سایر کارکنان حرمت او را داشته و سعی می‌کردند کوچک‌ترین ارتباطی با او نداشته باشند. البته خود او هم تمایل به عدم ارتباط داشت چرا که مسئول امنیتی بود و کارهایش را شخصاً انجام می‌داد. همه از این

شخص پرهیز داشتند. هم حرمتش را نگه می‌داشتند و هم نگران بودند که کاری از آنها سر بزند که موجب شود آن مقام امنیتی گزارشی در مورد آنها بنویسد.

عراقی‌ها پس از انحلال ساواک به این نتیجه رسیدند که حکومت شاه در حال فروپاشی است یعنی شرایطی بر ایران حاکم شده بود که هم مسئولان نظامی به دستور رهبر انقلاب از پادگان‌ها فرامی‌کردند و هم دیگر مسئولان امنیتی قدرتی نداشتند. صدام حسین به عنوان مرد نیر و مند و مبتکر قرارداد کذایی با رژیم شاه به این نتیجه رسیده بود که شیرازه حکومت شاه در حال فروپاشی است و دیگر آن قدرت نظامی و امنیتی وجود ندارد و این انقلاب هم تا بخواهد پیروز شود و قوام امنیتی خودش را بگیرد شرایط شکننده‌ای خواهد داشت و بهترین وقت است تا بیاید و انتقام آن تسلیمی که در برابر شاه شده بود را بگیرد و در حقیقت شرایطی را دنبال کند که یا به تسلیم ایران در برابر خواسته‌های او بینجامد یا به سرنگونی رژیم حاکم بر ایران. از همان آبان ماه صدام حسین در بصره قرارگاه جنگ را زد.

همان آبان ماه ۵۷؟

«بله. از همان موقع. برادرش برزانتی را مسئول آن قرارگاه کرد که مطمئن‌ترین فرد از نگاه او بود. صدام تصمیم گرفت که با شرایط ویژه‌ای که در آن زمان بر ایران حاکم شده بود و مرزها از وضعیتی متفاوت با قبل بر خوردار و امکان تردد زیاد بود سعی بر گرفتن نیرو و در ایران کرد. این کار از طریق اعرابی که در ایران بودند صورت گرفت. عراق دو کنسولگری در ایران داشت که هر دوی آنها را خیلی فعال کرد. یکی در خرمشهر بود و دیگری در کرمانشاه. البته ما هم در مقابل دو کنسولگری در عراق داشتیم. نیروهای امنیتی‌شان در این دو کنسولگری یاری‌گیری کرده و عناصر مختلف را جذب کرده و برای برنامه اصلی‌شان که انتقام‌گیری از ایران و بهره‌گیری از شرایط شکننده کشور بود، برنامه‌ریزی می‌کردند.

جالب اینجاست که آن مأمور امنیتی که قبل از فروپاشی ساواک رابط ایران و عراق بود و ارتباطات خیلی قوی و تعیین‌کننده‌ای داشت را احضار کردند.

همان مأمور ایرانی؟

«بله او را احضار کرده و به او گفتند که تو تا به حال از طرف ایران مأمور امنیتی بوده‌ای اما حالا سازمانی که تو از طرف آن مأمور بودی منحل شده و الان تو اگر به ایران برگردی به دلیل وابستگی‌ات به ساواک در صورتی که انقلابیون تو را بشناسند کشته خواهی شد. اما ما به پاس تمام خدماتی که تا به حال به ما کردی و روابط بین ما و ایران بودی آمادگی اعطای پناهندگی را به تو داریم.

تلاش کردند که جذبش کنند؟

«بله او وعده اعطای حقوق مکفی و پاسپورت و از سوی دیگر اجازه تحصیل فرزندان‌ش را دادند. این مأمور امنیتی هم در خواست فرصت برای فکر کردن می‌کند. بلافاصله به سفارت بازمی‌گردد و برای نخستین بار مسئولان سفارت را جمع می‌کند و آنها هم تعجب می‌کنند که چه شده است که این مأمور امنیتی

به آنها مراجعه کرده است؟ به آنها می‌گوید که من این بعثی‌ها را می‌شناسم اینها جنایتکارانی هستند که هیچ اصول انسانی و اعتقادی ندارند و فوق‌العاده خبیث‌تر از آن چیزی هستند که ما می‌دانیم. او تأکید کرد که من ترجیح می‌دهم در وطنم به دست هموطنانم قطعه‌قطعه شوم اما من دور این بی‌شرف‌ها نشوم. از آنجایی هم که الان مراقب هستند تا ببینند من چه تصمیمی می‌گیرم به من پیشنهاد مالی دادند و دنبال تطمیع من هستند.

این مأمور گفته بود که اگر در برابر تطمیع بعثی‌ها تسلیم نشود او را شکنجه خواهند کرد و وادار به همکاری می‌شوم و چون مراقب من هستند به منزل برای برداشتن اثاثیه‌ام نمی‌روم و سرریعاً به کشورم بازمی‌گردم. از همانجا هم بلافاصله به ایران بازگشت. خبر این ماجرا ختم به خیر می‌شود و آنها نتوانستند از یک عامل رژیم شاه که فکر می‌کردند با آنها همکاری خواهد کرد و پشتوانه امنیتی و اطلاعاتی آنها خواهد شد بهره‌گیرند و آن مأمور امنیتی به دلیل میهن‌دوستی و عرق به مردمش به ایران بازگشت.

چرا شما به عنوان سفیر ایران در عراق انتخاب شدید؟

«علت انتخاب من به نگاه امام بازمی‌گشت. یکی از مواردی که ایشان تأکید داشتند مورد توجه قرار بگیرد حسن همجواری با همسایگان بود و قبل از هر چیزی برای این کار باید رابطه دیپلماتیک شکل بگیرد و سفیر رد و بدل شود تا اگر مذاکره‌ای قرار است صورت بگیرد انجام شود. من خاطرم هست که همان ایام وزیر خارجه کویت به دیدار دکتر یزدی که وزیر خارجه بود آمد. نخستین دیپلماتی که بعد از عرقات به ایران آمد وزیر خارجه کویت بود. او آمد و رسم‌نامه دکتر یزدی گفت که ما تا به حال به دلیل نگرانی‌هایی که از تندروی‌های عراقی‌ها داشتیم شاه از ما حمایت می‌کرد و حالا هم شما باید از ما حمایت کنید که در همین راستا قول‌هایی رد و بدل شد. به هر حال به دنبال تأکید امام بر ایجاد رابطه و حسن همجواری با همسایگان و زدودن تشنجه‌ها باشد که برای عراق سفیر انتخاب شود که پیشنهاد امام، من بودم.

نخستین پیشنهاد بودید؟

«بله. وقتی که مرحوم حاج احمد آقا آمد و این پیشنهاد امام را به من داد من به ایشان گفتم که مصلحت نمی‌دانم که سفیر شوم چرا که به هر حال من سابقه کار دیپلماتیک ندارم و یکسری آموزش‌هایی لازم دارد و من که طلبه‌ای بودم که هر چند در فعالیت‌های سیاسی و مبارزاتی بودم اما کار دیپلماتیک نکرده بودم و سابقه این کار را نداشتم و روحانی هم هستم. اگر از ناحیه ما به دلیل ناآشنایی با سیستم و اصول دیپلماتیک خطایی سر بزند دامن روحانیت را می‌گیرد و من ترجیح می‌دهم که سفیر نشوم. ایشان هم پیغام را خدمت امام بردند و امام در ابتدای نوعی تحسین کرده بودند که به هر حال پیشنه‌ای به کسی شده اما او به دلایلی که منطقی هم هست نمی‌پذیرد. به بیان دیگر این عدم پذیرش را امام حمل بر تقوا کرد و اما منتها فرمودند که استدلال

گزارشی از بزرگترین و پیچیده ترین
عمل جراحی پیوند جهان

این بار هدیه یک صورت

قبل از هر حرفی:

آماده کنند و او طی مسیر طولانی و رنج آور زندگی با چهره سوخته اش از همسر، کار و حتی فرزندانش دور شد و به قول خودش از روز حادثه زندگی اش متوقف شد! تا اینکه بالاخره یک پزشک جسور تصمیم گرفت پاتریک را از این رنج جدانشدنی دور سازد و طی یک عمل به قول پزشکان ۵۰-۵۰ صورت کامل یک فرد مرگ مغزی را به وی پیوند بزنند و باقی ماجرا که تا نخوانید به شگفتی های آن پی نخواهید برد، از اینکه فرد مرگ مغزی شده بر حسب اتفاق بسیار شبیه او بوده، تا...

چندی پیش در رسانه های جهان خبر یک مورد عجیب و شگفت انگیز پیوند اعضا منتشر شد که هر شنونده ای را دچار حیرت می کرد و آن پیوند کامل صورت به یک آتش نشان اهل "سناتوییا" بود که طی یک حادثه انسان دوستانه چهره اش کاملاً نابود شد و حتی گوش ها و پلک هایش هم دیگر باقی نماند و پس از آن طی چندین عمل سنگین، پزشکان تنها توانستند او را برای ادامه زندگی منحصر به فردش

کوشش عجیب انسانی

پنجم سپتامبر ۲۰۰۱ بود و یکی از روزهای زیبای تابستانی شهر کوچک سناتویا در شمال غربی میسی سیپی. پاتریک هاردیسون که هفت سال به عنوان آتش نشان داوطلب در مرکز آتش نشانی سناتویا فعالیت می کرد، پس از دریافت یک تماس اضطراری همراه دیگر همکارانش به سوی محل حادثه شتافت. وقتی آتش نشان های داوطلب به خانه ای که در ۱۵ مایلی مرکز قرار داشت رسیدند، شعله های آتش از پنجره های خانه زبانه کشیده بودند. مردی که در حیاط خانه ایستاده بود، فریاد می زد که همسرش در آتش گرفتار شده. پاتریک هاردیسون و سه مامور دیگر وارد خانه شدند. بخش هایی از سقف فرو ریخته بود. پاتریک سعی کرد به طرف در ورودی بر گردد تا یکی از پنجره ها، وارد اتاق شود و آن زن رانجات دهد. چند دقیقه بعد سرپرست تیم با فریاد از اعضای گروهش خواست فوراً خانه را ترک کنند اما پاتریک همچنان در کار جست و جو بود. ناگهان سقف قسمتی از خانه روی سر و شانه اش فرو ریخت. پاتریک به زمین افتاد. حس می کرد پوست صورتش ذوب شده. نفسش را حبس کرد و چشم هایش را بست تا از ریه و چشم هایش محافظت کند. یکی از مامورها کشان کشان او را از خانه بیرون آورد اما نمی دانست چه کسی رانجات داده زیرا صورت پاتریک از بین رفته بود. ماموران آتش نشانی مشغول اقدامات اولیه بودند ضمناً داشتند دنبال راهی می گشتند تا داخل شوند و آن زن رانیز نجات دهند که ناگهان دیدن زنی را که قرار بود در شعله های آتش دنبالش بگردند، دارا از آن سوی خیابان نزدیک می شود. آن زن برای ماهیگیری رفته بود و شوهرش از این مسأله اطلاع نداشت اما...

پاتریک کار ارزشمندی انجام داد

صورت پاتریک هاردیسون پیش از آتش سوزی، مهربان، دوست داشتنی و آرام بود با چشم هایی آبی و موهایی روشن. این همان ویژگی مهمی بود که او را به فروشنده ای موفق تبدیل کرده بود. او در مغازه لاستیک فروشی کار می کرد و آن طور که رئیس سابق

پاتریک بعد از عمل های ترمیمی متعدد

او می گوید، مشتری های زیادی وارد مغازه می شدند و بعد از برخورد با این فروشنده جوان و خندان، با دست های پر از آنجا بیرون می رفتند. او در ۲۶ سالگی موفق شد خانه رو بهایش را بسازد. خانه ای بزرگ با چهار اتاق خواب، ویک استخر و دوزمین بازی. همچنین توانست یک فروشگاه بخرد و مستقل کار کند. او و همسر دومش کریسی که هر کدام از دواج قبلی شان یک فرزند داشتند، صاحب یک پسر دیگر شدند و زندگی شاد و موفق خود را در این خانه شروع

کردند. پاتریک تصمیم داشت در ۴۰ سالگی خودش را بازنشسته کند و بقیه زندگی اش را به تفریح و سفر بگذراند اما آن آتش سوزی همه چیز را زیر و رو کرد. پاتریک ۶۳ روز در بیمارستان بستری بود و وقتی که به خانه برگشت، قیافه دیگری داشت و حتی فرزندانش هم از دیدنش وحشت داشتند. تمام صورتش باندپیچی بود. چشم هایش هم بسته بودند و در واقع دو سال از ازدواجش می گذشت که کریسی پرستار ۲۴ ساعته همسر آتش نشانش شد. به او غذا می داد و تمام کارهای شخصی اش را انجام می داد. در آن دو سال ۷۱ عمل جراحی روی او انجام شد. پزشکان از نقاط دیگر مثل ران، گوشت جدایی کردند و به سرش پیوند می زدند تا بالاخره سر پاتریک کمی شکل عادی پیدا کرد. پاتریک گوش هایش را هم از دست داده بود و پزشکان مجبور شدند وسیله ای مغناطیسی به جای گوش کار بگذارند تا بتوانند گوش مصنوعی را روی آن سوار کنند. همچنین بعد از چند جراحی، پزشکان به زحمت توانستند شکلی شبیه لب برای پاتریک درست کنند. اما تگرانی اصلی همچنان سر جایش بود: چشم هایش. پاتریک هاردیسون بعد از آتش سوزی دیگر پلک نداشت تا از قرنیه اش محافظت کند. پزشکان با پوستی که بالای چشم ها باقی مانده بود، چیزی مخروطی ساختند که تا حدودی می توانست از چشم هایش محافظت کند. اما پاتریک هنوز هم نمی توانست پلک بزند بنابراین نمی توانست خواب راحت و کافی داشته باشد وقتی هم خواب می برد، کابوس پشت کابوس می دید.

حالا دیگر زندگی برای کریسی هم سخت شده بود. او که وظیفه مراقبت از بچه ها را هم به عهده

داشت، باید به همسر بیمارش هم رسیدگی می کرد. مسائل و مشکلات مالی هم به همه اینها اضافه شده بود. پاتریک، آتش نشان داوطلب بود و غرامتی که بعد از سانحه دریافت می کرد، کفاف مخارج سنگین درمان و بقیه هزینه های زندگی را نمی داد. کمی بعد ماشین ها و خانه رویایی شان را از دست دادند و مجبور شدند برای ادامه زندگی به منزل مادر کریسی بروند. پاتریک هاردیسون معتقد بود زندگی اش درست از روز سانحه متوقف شده است و تلاش

راست: دیوید، اهداکننده ۲۶ ساله / چپ: پاتریک قبل از آتش سوزی که به طرز شگفت آوری به هم شباهت دارند

برای بهبود اوضاع سودی ندارد اما اگر می دانست چند سال بعد چه اتفاق هایی در راه است شاید نظرش عوض می شد. او و همسرش در سال ۲۰۰۳ و ۲۰۰۴ صاحب دو فرزند دیگر هم شدند. بچه ها هر چه بزرگ تر می شدند بیشتر از دیدن پدرشان تعجب و وحشت می کردند. با تعجب به چیزهایی که جای گوش روی صورتش بود، نگاه می کردند و متعجب بودند که پدرشان آن شکلی است. پاتریک مجبور شد به شغل سابق خود یعنی فروش لاستیک برگردد. او یک شریک پیدا کرد و با هم فروشگاه جدیدی افتتاح کردند. بسا اینکه وضع فرق کرده بود، فروش مغازه همچنان رونق داشت. کم کم روحیه پاتریک عادی شد و زندگی را مثل قبل جدی گرفت. بعد از آن هفت عمل دیگر روی پاتریک انجام شد و همه اینها مدتی طولانی پاتریک را از فروشگاه و کار و زندگی دور می کرد. درد همدم همیشگی اش شد و برای تسکین آن دردهای تمام نشدنی، دنبال داروهای مخدر و مسکن رفت. همسرش بارها تلاش کرد او را از این کار باز دارد اما منطق پاتریک ضعیف شده بود. پاتریک تصمیم گرفت در خانه بماند و فروشگاه و کار را رها کند. تمام چیزهایی که قبلاً برایش اهمیت داشتند، حالا دیگر هیچ جایگاهی نداشتند و زندگی زناشویی او با نابودی کامل، فاصله ای نداشت. در سال ۲۰۰۷ به علت نبرد با سرطان به هایش به بانک، خانه را از دست داد. سال بعد او و همسرش پس از کشمکش های فراوان از هم جدا شدند. کریسی می گوید: "احساس گناه می کردم که در این وضعیت پاتریک را ترک کرده ام اما راه دیگری نمانده بود. ما دیگر برای هم هیچ فایده ای نداشتیم و نمی توانستیم با هم باشیم. کاملاً مشخص بود که دیگر کمکی از دستم بر نمی آمد."

آن روزها بیماری پاتریک به جای بدی رسیده بود. بینایی اش روز به روز کاهش می یافت. او حتی دیگر نمی توانست رانندگی کند. خودش می گوید: "من مرد ۴۰ ساله ای بودم که برای کوچک ترین کارها باید منتظر کمک مادرم می ماندم. باید منتظر بودم مادرم بیاید و مثلاً مرا برای خرید ببرد. من همه چیز را از دست داده بودم." مدتی بعد صورت پاتریک ورم کرد و وضعیت را از قبل هم سخت تر کرد.

تردید در انتخاب

وقتی پاتریک هاردیسون در سال ۲۰۱۲ با دکتر رودریگز ملاقات کرد، از او خواست کرد با پیوند پلک، تاحدودی مشکلاتش را برطرف کند اما دکتر رودریگز پیشنهاد جسورانه تری داشت. او پیوند کامل صورت را به بیمار خود پیشنهاد کرد. یعنی پیوند یک صورت کاملاً جدید با گوش، لب ها، بینی، فرق سر و هر چیز دیگری که وجود دارد. دکتر رودریگز به پاتریک قول داد که زندگی او را به حالت عادی بازگرداند.

اما یک مشکل بزرگ سر راه پاتریک قرار داشت. او نمی توانست داروهای مخدر را قطع کند. و اگر این کار را نمی کرد، عملاً انجام جراحی پیوند غیر ممکن بود. دکتر رودریگز برای بیمارش توضیح داد که شانس موفقیت در این عمل ۵۰ درصد است. و این جراحی، بزرگترین و پیچیده ترین عمل جراحی پیوند صورت در تاریخ خواهد بود. او همچنین توضیح داد که در این عمل یا موفق خواهند شد یا پاتریک جان خود را از دست می دهد بنابراین باید خوب فکر کند و بعد تصمیم بگیرد. زیرا اگر چه قبل از او پیوند صورت کامل انجام شده بود اما نوع پیوند او با بقیه فرق داشت

دکتر رودریگز و پاتریک جدید که به زندگی می خندد

و محدوده وسیع تری را در بر می گرفت. فرزندان پاتریک که دیگر با چهره پدر خود گرفته بودند، از شنیدن حرف های دکتر وحشت زده شدند. آنها پدر خود را دوست داشتند و نمی توانستند از دست دادن او را تاب بیاورند. برای همین از او

می خواستند به جراحی پیوند فکر نکنند اما پاتریک تصمیم خود را گرفته بود و می خواست آن عمل پیوند، مرگ یا زندگی او را انتخاب کند تا اینکه...

اهداکننده مناسب پیدا شد

دیوید که از کودکی عاشق دوچرخه سواری بود، در ۲۶ سالگی هم از علاقه کودکی اش دست برنداشته بود. او مشغول دوچرخه سواری در خیابان فرانکلین بود که ناگهان یک عابر پیاده از لای ماشین ها بیرون آمد. دیوید به او بر خورد کرد و خودش نیز با سر به زمین پرت شد و چون کلاه ایمنی نداشت، آسیبی جدی به سرش خورد. پزشکان امیدوار بودند با یک عمل جراحی مشکلی که برای مغز این پسر جوان پیش آمده بود حل شود. عمل انجام شد و این بار به هوش آمد اما سه روز بعد بار دیگر خونریزی مغزی کرد. بار دیگر جراحی شد و دیوید به کما رفت. و در دوازدهم ماه آگوست پزشکان مرگ مغزی او را تایید کردند و از خانواده اش خواستند نظرشان را درباره اهدای اعضای بدن پسرشان بگویند. وقتی خانواده دیوید عکس پیش از آتش سوزی پاتریک هاردیسون را دیدند، از شباهت آن دو تعجب کردند. مادر دیوید

همسر پاتریک: احساس گناه می کردم که در این وضعیت او را ترک کرده ام اما راه دیگری نمانده بود. ما دیگر برای هم هیچ فایده ای نداشتیم و نمی توانستیم با هم باشیم. کاملاً مشخص بود که دیگر کمکی از دستم بر نمی آمد.

اعلام کرد که به دلیل شباهت رنگ مو و چشم های پسرش به پاتریک، با اهدای عضو موافق است چون فکر می کند با نگاه کردن به او، پسرش را می بیند. دکتر رودریگز نمی دانست مشخصات اهداکننده با مشخصات پاتریک هاردیسون مطابقت دارد یا نه زیرا در پیوند صورت، علاوه بر مشخصاتی مثل گروه خون و ویژگی های ژنتیکی، اهداکننده و دریافت کننده در ویژگی های مثل رنگ پوست، و مویز باید اشتراکاتی داشته باشند. دکتر رودریگز صبح فردا با اولین پرواز به بیمارستانی رفت که دیوید در آن بود.

البته آنها قبلاً اهداکننده ای پیدا کرده بودند ولی دکتر رودریگز موافقت نکرد زیرا آن مرد اسپانیایی بود و رنگ پوست و مویش با پاتریک فرق داشت. خود پاتریک که دیگر از این وضعیت خسته شده بود، موافق عمل بود و رنگ پوست و مو برایش اهمیتی نداشت. اما خوشبختانه در آخرین لحظات، خانواده بیمار منصرف شدند و پیوند انجام نشد. دفعه بعد یک اهداکننده زن به او پیشنهاد شد زیرا آزمایش ها نشان می داد میزان تستسترون آن زن برای رویش ریش و سیبیل او کافی بود اما این بار خود بقیه در صفحه ۵۷

راه رفع بی‌نظمی در بچه‌ها

بچه‌ها وقتی احساس می‌کنند کاری را باید به زور انجام دهند ممکن است لجبازی کنند. پس بهتر است در اوایل او را همراهی کنید تا کم‌کم عادت کند

می‌دانم حوصله نداری وسایلت را جمع کنی، ولی این کار باعث می‌شود که اتاقت مرتب باشه و در اتاق مرتب بهتر می‌توانی وسایلت را پیدا کنی و یادرس بخوانی.

۷- بدانید که از اقتضائات سنین نوجوانی این است که به نظم و ترتیب کمتر اهمیت می‌دهند و یا اصلاً اهمیت نمی‌دهند در این زمان از زدن بر چسب‌های منفی به او خودداری کنید. از کلماتی مثل توبی نظم شدی - چقدر شلخته‌ای و... بپرهیزید. و رفتارهای نظم‌آمیز او را تشویق کنید. مطمئن باشید پس از گذر از نوجوانی رفتارهای او تعدیل خواهد شد.

شماره مشاوره تلفنی: ۲۹۹۹۳۲۳۸
مشاوره حضوری با تعیین وقت قبلی

آقای سعید مجیدی نژاد
وکیل پایه یک دادگستری و
کارشناس ارشد حقوق خصوصی
مشاوره تلفنی چهارشنبه‌ها
از ساعت ۱۴/۳۰ تا ۱۶

فردا

آقای اکبر خوبکر دار
وکیل دادگستری
مشاوره تلفنی شنبه‌ها
از ساعت ۱۴/۳۰ تا ۱۵/۳۰

فردا

آقای دکتر بیژن عمویان
مشاوره پزشکی
ترک اعتیاد
مشاوره حضوری با تعیین وقت قبلی

فردا

خانم الهام سادات طباطبائی
وکیل پایه یک دادگستری
کارشناس ارشد حقوق خصوصی
مشاوره تلفنی شنبه‌ها
از ساعت ۱۳ تا ۱۴

فردا

خانم زینب بیاتی
مشاوره خانواده، کودک و ازدواج
فقط مشاوره حضوری روزهای یکشنبه
از ساعت ۱۴ تا ۱۳/۳۰

روانشناس

خانم بهاره شیروانی
کارشناس ارشد روانشناسی
مشاوره تلفنی روزهای سه‌شنبه
از ساعت ۱۰ تا ۱۲

خانواده
و مهارت‌های زندگی

سوال: با سلام خدمت شما مشاور مهربان و

منظم، بنده پدر دختری ۱۷ ساله و پسری ۱۰ ساله هستم که در زندگی با خانواده‌ام مشکل چندانی را ندارم و تنها علت ایمیل این نام به شما بی‌نظمی‌های عجیب فرزندانم است، اینکه آنها طوری رفتار می‌کنند که گویی نظم پذیر نیستند و همیشه باید در مورد جمع کردن وسایل خانه و وسایل شخصی‌شان با یکدیگر بحث و جدل داشته باشیم و تاکنون به هر راهی که به فکرمان رسیده رجوع کرده‌ایم و از آنجا که زمان زیادی را هم در کنار آنان نیستیم، می‌خواستم بدانم:

- ۱- چطور آنها را به رعایت نظم و ترتیب در زندگی‌شان ترغیب کنم؟
- ۲- آیا روشی برای اجرای این سیستم به صورت علمی وجود دارد یا نه؟
- ۳- آیا اینکه با آنها بر سر این مسأله درگیر می‌شویم صحیح هست یا خیر؟
- ۴- بحث اینکه چه وقت بر موضوع نظم آنها تاکید کنیم هم بسیار می‌تواند ما را راهنمایی کند و تقاضا داریم راه حلی ارائه دهید تا از این سر درگمی خلاص شویم.

احمد - الف - استهبان

با آنها مدارا کنید

پاسخ: با سلام خدمت شما پدر دلسوز و مادر

مهربان، ابتدا باید بگویم، بی‌نظمی در بچه‌ها یکی از مشکلاتی است که والدین با آن در ارتباط هستند و خیلی از پدرها و مادرها از این امر شاکیانند که چرا فرزندانشان وسایل مدرسه و اسباب بازی‌های خود را جمع نمی‌کنند و آنها دایم در اتاق و یا هر جای دیگری از خانه دیده می‌شوند. به همین منظور در این جا به چند نکته برای داشتن فرزندی منظم با نظم بیشتر اشاره می‌کنیم:

- ۱- اولین نکته مهم در عادت دادن فرزندانمان به نظم و ترتیب این است که خودمان الگوی مناسبی برای آنها باشیم یعنی خودمان باید به نظم اهمیت بدهیم وسایل خود را جمع کنیم و مسئولیت پذیر باشیم و به قول‌هایی که به فرزندانمان می‌دهیم پایبند بمانیم تا الگوی خوبی برای فرزند خود باشیم.
- ۲- سعی کنید که یک سری قانون و مقرراتی

برای ایجاد نظم در خانه داشته باشید سعی کنید که این قوانین را به طور واضح و روشن بیان کنید مثلاً به جای اینکه به فرزند خود بگویید دختر خوبی باش یا مرتب و منظم باش، پیامهای روشنی به او بدهید به طور مثال به او بگویید دخترم اسباب بازی‌هایی که روی زمین ریخته‌ای را جمع کن و در سبد اسباب بازی‌ت بریز یا بگویید بندهای کفش‌هایت را ببند. بهترین راه تعیین و تدوین مقررات، مشارکت همه اعضای خانواده و مشخص کردن حدود مقررات است و اینکه این قوانین با مشورت و مشارکت همه اعضا باشد و همه اعضای خانواده قول بدهند که آنها را اجرا کنند مثلاً با یکدیگر قرار بگذارید که سر ساعت معینی هر کس وسایلت را مرتب کند و آنها را سر جایشان بگذارد.

۳- سعی کنید به عنوان والدین اجرای قوانین را پی‌گیری کنید ولی در این کار زیاد سخت‌گیرید و انعطاف داشته باشید مثلاً تا دو یا سه بار به کودکی که وسایل خود را جمع نمی‌کند فرصت دهید ولی به او بگویید که پس از سه بار تنبیه می‌شود. تنبیه کردن یعنی محروم کردن کودک از چیزهایی که آنها را دوست دارد مثل تلویزیون دیدن، بازی کردن، به حیاط رفتن البته در این کار زیاده روی نکنید و در نظر داشته باشید که کودکی که تا دیروز هیچ وسیله خود را جمع نمی‌کرده همین که چند وسیله را جمع می‌کند یا لباس‌هایش را سر جایش می‌گذارد کافی است.

۴- سعی کنید به فرزند خود در مرتب کردن وسایل کمک کنید به طوری که در خواست شما حالت دستوری برایش نداشته باشد چون بچه‌ها وقتی احساس می‌کنند کاری را باید به زور انجام دهند ممکن است لجبازی کنند. پس بهتر است در اوایل او را همراهی کنید تا کم‌کم عادت کند. می‌توانید با بازی و آواز خواندن کودک خود را همراهی کنید.

۵- رفتارهای نظم‌آمیز نوجوان خود را تشویق کنید. مطمئن باشید پس از گذر از نوجوانی رفتارهای او تعدیل خواهد شد. در این دوران ممکن است آنها بی‌نظم‌تر از هر زمان دیگری باشند ولی صبر داشته باشید و دایم بی‌نظمی او را گوشزد نکنید یا او را در این مورد زیاد نصیحت نکنید.

۶- سعی کنید احساسات کودک خود را درک کنید و همدلی خود را به او ابراز کنید. مثلاً به او بگویید می‌دانم که از مدرسه اومدی و خسته هستی و یا

یک زندگی عجیب را گذرانندیم

یاسر برای بار چندم بی‌علاقگی خودش را به من اعتراف و موضوع مهریه را مطرح کرد. خیلی ناراحت شدم

برگشتم، دعوی سختی بین ما رخ داد. به نظر او من مادر لایقی نبودم و من هم فکر می‌کردم او مرد بی‌روح و بی‌احساسی است. یاسر برای بار چندم بی‌علاقگی خودش را به من اعتراف و موضوع مهریه را مطرح کرد. خیلی ناراحت شدم. فکر کردم باید کاری بکنم. صبح روز بعد بچه را بغل کردم و رفتم دادگاه و گفتم می‌خواهم مهریه‌ام را ببخشم. آنها هم مرا راهنمایی کردند که چه باید بکنم. برای اولین بار بود که در عمرم می‌رفتم یک کار اداری انجام بدهم. خیلی ناشی بودم ولی بالاخره انجام شد و بعد از چند وقت یک روز بالحنی پراز خشم کاغذها را ریختم جلوی یاسر و بهش گفتم مهریه‌ام را ببخشیدم. دیگر می‌توانست با خیال راحت مرا اطلاق بدهد. یاسر شوکه شده بود. ساعت‌ها پشت میز نشست و هیچ نگفت. روز بعد برایم چند شاخه گل خرید و از من عذر خواهی کرد و بهم قول داد که زندگیمان را جور دیگری جلو خواهد برد...

چند ماهی اوضاع خوب بود. اما این بار بر سر مسائل تربیتی بچه دچار اختلاف سلیقه شدید شدیم و این بار یاسر مرا اغافلگیر کرد... ما با همه این امواج جلورفتیم و هر دفعه که از مهلکه جان سالم به در می‌بردیم، بیشتر همدیگر را دوست داشتیم و انگار بارقه‌ای نواز عشق پدیدار می‌شد. حالا ۲۰ سال می‌گذرد. دیگر نه من آن دختر بی‌دست و پا هستم و نه یاسر مردی بی‌مسئولیت... هر دو خوب جا افتاده شده‌ایم و پایه پای هم درس‌های زندگی را آموخته‌ایم...

انتظار داشت من به تنهایی از عهده کارهای خانه بر بیایم و آنقدر توانایی داشته باشم که در نبود او زندگی را بچرخانم. یادم است پدرم هر وقت می‌خواست برود زیارت یا سفر همه خریدهای خانه را می‌کرد، پول آب و برق و تلفن را پرداخت می‌کرد، بچه‌ها و مادرم را به دکتر می‌برد تا در نبود او هیچ مشکلی پیش نیاید. اما یاسر یکدفعه ساکش را جمع می‌کرد و می‌گفت باید بروم سفر. بهش می‌گفتم توی خانه هیچ چیز نداریم و او با تمسخر می‌گفت خب سوپرمارکت سر کوچه است، هر چه خواستی بخر...

به من رقم قابل توجهی پول می‌داد و می‌رفت. حس می‌کردم مرد مسئولیت‌پذیری نیست. او هم حس می‌کرد من زن خیلی لوس و بی‌عرضه‌ای هستم. او تحقیرم می‌کرد و من هم او را تحقیر می‌کردم و وقتی فهمیدم باردار شدم صراحتاً از من خواست بچه را سقط کنم چون هنوز خودم بچه هستم!!

خیلی دردناک بود که او بچه‌رانی خواست و من با لجبازی بچه‌رانگه داشتیم. یاسر یک وقت‌هایی آنقدر از دست من عصبانی می‌شد که رک و راست به من می‌گفت اصلاً دوستم ندارد و فقط چون مهریه‌ام رقم بالایی است و نمی‌تواند آن را بپردازد، با من زندگی می‌کند.

بچه به دنیا آمد. سعی کردم در بچه‌داری از هیچ کس کمک نگیرم و به یاسر ثابت کنم که می‌توانم از عهده بچه‌ام بر بیایم، اما وقتی دخترم در شش ماهگی مریض شد سر اسیمه رفتم خانه مادرم و دو هفته آنجا ماندم تا حالش خوب شود. وقتی به خانه

من و یاسر زندگی عجیب و غریبی را با هم گذرانده‌ایم. این هفته درست بیست سال می‌شود که زندگی مشترکمان را با صدها فراز و نشیب جلو بردیم. همین دیروز از یاسر پرسیدم فکر می‌کنی همه مشکلات سپری شده و ما دیگر زندگی آرام و بی‌دغدغه‌ای خواهیم داشت؟ یاسر جواب جالبی داد و گفت: نه... بی‌شک مشکلاتی در راه هستند ولی من و تو کار کشته‌تر از آن هستیم که از یاد بر بیاییم.

دیدم چقدر حرف درستی زده. بیست سال زندگی ما دچار تلاطم‌هایی شد که گاهی نفس‌مان می‌برد. گاهی غرق می‌شدیم و حتی دست آن یکی را هم می‌گرفتیم تا با مادر قهر گرداب‌ها غرق شود؛ ولی زنده ماندیم و قوی‌تر و بزرگ‌تر شدیم...

وقتی با یاسر ازدواج کردم همه چیز طبق سنت‌ها و خواسته‌های خانواده‌ها پیش رفت. پدرم یاسر را پسندیده بود. شرط و شروط‌هایش را هم ردیف کرده بود و بقیه ماجراها فرمالیته بود. به من اجازه دادند دو جلسه با یاسر صحبت کنم اما مطمئن بودم که باید جوابم مثبت باشد.

سه ماه بعد با لباس عروس وارد خانه یاسر شدم و تازه وقت آن رسیده بود که ما همدیگر را بشناسیم. من تنها شناختم از مردها پدرم بود و دنیا را به اندازه مدرسه و خانه و رفت و آمدهای خانوادگی می‌شناختم. یاسر اما زندگی را بیشتر از من لمس کرده بود. به دانشگاه رفته بود. دنیا را دیده بود و هر روز کلی آدم در محل کارش می‌دید. اولین مشکل وقتی پدیدار شد که من متوجه شدم یاسر هیچ شباهتی به پدر من ندارد.

هلنا وحیدی

یسنا بیگ محمدی

حسام بیگ محمدی

هلیا گمار

احمد رضا هقانی

عارفه دهقان

شکوفه‌های زندگی

دیابتی‌ها میوه بخورند

به طور معمول تصور بر این است که افراد مبتلا به دیابت باید از خوردن میوه پرهیز کنند؛ اما علم تغذیه ادعا می‌کند که مصرف میوه برای این دسته از بیماران مشکلی ایجاد نمی‌کند. در رژیم‌های غذایی کم کربوهیدرات، خوردن میوه منع و ادعا می‌شود که قند موجود در میوه در بدن همانند قند تصفیه شده عمل می‌کند. این واقعیت دارد که تمامی کربوهیدرات‌ها که از مواد غذایی به دست می‌آید در نهایت به گلوکز خون تبدیل می‌شود از جمله کربوهیدرات میوه‌ها هستند. اما میوه تأثیر کمتری روی میزان قند خون دارد تا مواد غذایی که واقعاً مضر است (مانند شکلات، نوشابه و...) زیرا همانند سبزیجات، میوه به طور عمده از آب و فیبر تشکیل شده است و فیبر روند افزایش قند میوه را در جریان خون کند می‌کند در نتیجه به جای افزایش ناگهانی، قند خون به آرامی بالا می‌رود. پس میوه نه تنها مضر نیست، بلکه برای مبتلایان به دیابت مفید هم است. به چند دلیل:

✓ **میوه با عفونت مقابله می‌کند:** هلو، آلو و شلیل حاوی ماده مغذی خاص است که خواص ضد التهابی دارد. این ترکیب به جریان خون و سپس به سلول‌ها راه پیدا می‌کند و آن‌جا تأثیر مثبتی روی رن‌ها و پروتئین‌های مختلف می‌گذارد.

✓ **از بروز دیابت پیش‌گیری می‌کند:** فلاوانوئید نوعی ماده مغذی موجود در گیاهان و به ویژه بسیاری از انواع میوه‌هاست. نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که این ترکیب می‌تواند خطر بروز دیابت نوع دو را کاهش دهد.

✓ **مصرف میوه باعث لاغری می‌شود:** نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد، برای کاهش وزن طولانی مدت، مصرف میوه از سبزی مهم‌تر است.

✓ **میوه سلامتی می‌آورد:** همراه با سبزیجات، میوه از بدن در برابر بیماری قلبی، سکته و سرطان معده و کولون محافظت می‌کند. علاوه بر آن از بروز افسردگی که در مبتلایان به دیابت شایع است، پیش‌گیری می‌کند. وحید رضانقی زاده

روش مناسب پخت سبزی

یکی از انواع روش‌های آماده‌سازی سبزیجات به صورت بخارپز است. البته باید توجه داشت به دلیل دارا بودن ویتامین‌های حساس به حرارت مثل ویتامین C باید در هنگام پخت آن‌ها دقت بیشتری به خرج داد.

اگر تصمیم به بخارپز کردن سبزیجات دارید، بهتر است نکاتی را رعایت کنید. در زمان بخارپز کردن سبزیجات باید داخل ظرف با حجم کافی و در پوش دار گذاشته شود و از مقدار کمی آب استفاده کنید تا بعد از طبخ، این آب به خورد سبزی جات رفته و از خشک و پلاسیده شدن آن‌ها جلوگیری کند.

آب حاصل از سبزیجات را میل کنید (به غیر از سیب زمینی) تا از کلیه ویتامین‌ها، مواد معدنی و املاح و مواد غذایی موجود بهره‌مند شوید.

بهتر است برای بخارپز کردن سبزیجات، ابتدا آب را جوش آورید. سپس انواع سبزیجات را در آب در حال جوش بریزید، زیرا با این روش آنزیم‌های موجود در سبزی حفظ می‌شوند و ویتامین‌ها هم در اثر حرارت کمتر آسیب می‌بینند.

برای حفظ رنگ سبزی به هیچ عنوان از جوش شیرین استفاده نکنید، زیرا این ماده باعث از بین رفتن ویتامین گروه B و C می‌شود و در عین حال عوارض گوارشی زیادی به همراه دارد و جذب سایر املاح ضروری مثل کلسیم و آهن را نیز کاهش می‌دهد.

سبزیجات را قبل از خرد کردن باید بشوید تا پس از خرد کردن نیازی به شستشو نداشته باشیم، زیرا اگر سبزی خرد شود، بخش بزرگی از ویتامین‌های آن با شستشو از دست می‌رود.

مریم صالحی - کارشناس ارشد تغذیه

چند گام به سوی لاغری

نشسته غذا بخورید: هنگامی که مادر حال انجام دادن کارهای دیگر مثل راه رفتن، حرف زدن یا دیگران یا تماشای سریال غذا می‌خوریم توجهی نسبت به میزان خوراکی که نمی‌کنیم و دچار اضافه وزن می‌شویم.

سرعت غذا خوردن را کم کنید: از زمانی که غذا خوردن را شروع می‌کنید ۱۵ دقیقه طول می‌کشد تا پیام سیری به مغزتان برسد. چنانچه زودتر از این موعد غذا بتان راتمام کنید دچار احساس گرسنگی کاذب خواهید شد و کالری بیشتر از نیازتان دریافت خواهید کرد.

با توجه کامل غذا بخورید: سعی کنید هنگام غذا خوردن فقط و فقط به غذا خوردن تان توجه کنید. به مزه، عطر، رنگ، دما و... اینکار منجر می‌شود تا از غذا خوردن لذت ببرید و بر اساس میزان واقعی نیازتان غذا مصرف کنید.

ورزش کنید: حداقل هفته‌ای ۳ بار و هر بار به مدت ۳۰ دقیقه ورزش هوازی انجام دهید.

تفاوت بین گرسنگی، تمایل و ولع را بشناسید: بسیاری از افراد چاق نمی‌توانند تفاوت بین گرسنگی، تمایل و ولع را دریابند و این موضوع منجر به اضافه وزن بیشتر آن‌ها خواهد شد. گرسنگی حاصل نیاز فیزیولوژیک است، اگر مدت زیادی از زمانی که وعده قبلی‌تان را میل کرده‌اید گذشته است و یا اینکه احساس خالی بودن شکم دارید و شکمتان قار و قور می‌کند، گرسنه هستید. تمایل اینست که شما صرفاً دلتان می‌خواهد چیزی بخورید در حالیکه گرسنه نیستید. ولع نوعی تمنا شدید برای خوردن یک غذا یا خوراکی خاص است. حال که تفاوت این ۳ را دریافتید سعی کنید نسبت به تمایل و ولع تان مقاومت نشان دهید و تسلیم آن‌ها نشوید.

با دلسردی خود مقابله کنید: چنانچه رژیم خود را شکستید ناامید نشوید و این لغزش را به حساب ناتوانیتان نگذارید بلکه دوباره کمر بند همت ببندید و مجدد شروع کنید.

به افراد سمج "نه" بگویید: گاهی اوقات دیگران از رژیم شما مطلع نیستند و غذا یا خوراکی به شما تعارف می‌کنند. در این شرایط با خوشرویی از آنان تشکر کنید و "نه" بگویید.

نوشابه‌های گازدار و قندی را حذف کنید: نوشابه‌های گازدار علاوه بر این که حاوی قند بسیار زیادی هستند، منجر به تحریک فرد برای خوردن مقدار بیشتری از غذا می‌شوند.

وزن خود را تثبیت کنید: رسیدن به وزن نرمال به معنای اختتام مسیر نیست، بلکه حفظ وزن مطلوب گام مهم‌تری است و می‌طلبد تا شما تلاش‌های خود را ادامه دهید. فراموش نکنید هر چقدر هم پیشرفت اندکی در این مسیر داشتید خود را تشویق کنید (اما نه با خوراکی!!) دکتر فرشاد شیبانی، متخصص روانشناسی بالینی و مدرس دانشگاه

پاسخ به مسائل شرعی
از مقام معظم رهبری

پرسیمان زندگی

۱- احتکار چه چیزهایی از نظر شرعی حرام است؟

حرم احتکار بر اساس آنچه در روایات آمده مخصوص غلات چهار گانه و روغن حیوانی و روغن نباتی است که طبقات جامعه به آن نیاز دارند و در صورت احتکار فروشنندگان، مردم دچار مشکل می شوند.

۲- گفته می شود که استفاده از نیروی برق برای روشنایی بیشتر از مورد نیاز اسراف محسوب نمی شود، آیا این سخن صحیح است؟

شکی نیست که استفاده و مصرف هر چیزی، حتی نیروی برق حتی اگر پولش هم پرداخت شود، اگر بیش از نیاز باشد اسراف محسوب می شود. آنچه صحیح است درست و به اندازه مصرف کردن است.

می کند و من گواه اعمال شما هستم و در روز قیامت از شما دفاع می کنم و به سود شما گواهی می دهم و مومنان خوشحال و مسرور باشند و بر خدا توکل کنند. همچنین آن حضرت در مورد رفتارهای ناشایست می فرماید: از اعمال زشت و کردار ناپسند پرهیزید که عاقبت آن فلاکت و بدبختی و بیچارگی است. در پایان در یک نتیجه گیری کلی می توان گفت هم تشویق و هم تنبیه باید از روشی درست و در جهت سازندگی باشد نه غرض های نفسانی و شخصی.

مصدق سخنان من یزید بن معاویه است، وظیفه من به عنوان پسر پیغمبرتان به عنوان یک انسان آزاد به چیست؟ مگر غیر از این است که باید قیام کنم و اظهار مخالفت کنم؟ آیا انتظار دارید بی تفاوت بنشینم و با دشمنان اسلام در یک صف قرار گیرم؟ اگر چنین کنم پاسخ جدم پیغمبر و پدرم امیر المومنین را در قیامت چگونه دهم؟

آن حضرت در حالی که لبانش از شدت تشنگی شکافته بود، ادامه دادند: به خدا قسم من از همه مسلمانان شایسته ترم به اینکه این قیام را انجام دهم. در این جنگ فرقی نمی کند که شکست بخورم یا پیروز آن باشم که اگر شکست خوردم گویی که به پیروزی رسیده ام. آن حضرت سپس صورت مبارک خود را روبه آسمان کردند و فرمودند: خداوند! تو گواه باش که اینان با پسر پیغمبر تو چه می کنند.

در نهایت امام پس از خواندن خطبه هنگامی که خود را تنها دیدند، در حالی که بر لبان مبارکش ذکر خدا بود به دل دشمن حمله کردند و آن اتفاق شومی که نباید می افتاد، افتاد.

روش های تشویق و تنبیه در قرآن

هر چه را که از ربا باقی مانده است رها کنید... اگر چنین نکنید آماده جنگ با خدا و رسول او باشید. "نکته اساسی و مهمی که انسان ها باید در روش های تربیتی اخلاقی به آن توجه کنند این است که خداوند برای تشویق و تنبیه از چه روش هایی استفاده کرده است به عنوان نمونه خداوند در تشویق حضرت یوسف (ع) آینده آن حضرت را در ضمن یک رویا به او نشان می دهد تا آن حضرت بتواند با بشارتی که از خداوند به او الهام شده است، در هنگام بروز مشکلات به یاد آن بشارت ها بیفتد و خویشتن داری کند. در واقع این حکمت خداوند است که اولیای خاص خود را به آینده درخشان نشان بشارت می دهد و در نقطه مقابل شاید باور غلط همه ما بر این است که وقتی سخن از تنبیه به میان می آید یعنی یک برخورد سخت فیزیکی، اما از متون روایات و آیات قرآن می توان این چنین استنباط کرد که بدون استفاده از خشونت هم می توان تنبیه کرد. برای مثال در احوال پیامبر اکرم (ص) آمده است که ایشان در مواجهه با کفار آخرین راه مجازات را تنبیه بدنی قرار می دادند، به طوری که اگر شخص مجرمی را نزد آن حضرت می آوردند ابتدا او را با زبانی لَین نصیحت می کردند و سپس از او می خواستند در قبال جرمی که مرتکب شده مثلاً اگر علمی دارد یا حرفه ای می داند، به شخصی که حشش ضایع شده بیاورزد.

حضرت علی (ع) در نهج البلاغه برای تشویق مومنان به انجام افعال نیکو می فرماید: بانجام واجبات حقوق الهی را ادا کنید که وظایف شما را آشکارا بیان

تشویق و تنبیه از اصول مسلم و ارزش های تربیتی مهم است و از آنچنان اهمیتی در نزد خداوند بر خوردار است که خداوند در قرآن کریم ۳۶۷ مورد تشویق و پاداش برای نیکو کاران و ۴۳۴ مورد تنبیه و عذاب برای بدکاران در نظر گرفته است. با توجه به صفت رحمانیت خداوند در قرآن کریم به کرات مومنان را تشویق به انجام دادن عمل صالح و دریافت اجر و مزد از طرف خود می کند، حتی در بعضی از موارد پاداش هایی را برای تشویق در انجام دادن یک عمل در نظر می گیرد که به میزان دو برابر و یا حتی چند برابر عمل صالحان است؛ به طور مثال: "کیست آنکه به خدا وام دهد تا خدا آن را برایش چندین برابر کند..." (بقره ۲۴۵) "حکایت انفاق کنندگان مال در راه خداوند مانند حکایت یک دانه است که ثمره آن خوشه هفتصد دانه است..." (بقره ۲۶۱) "ایمان آورندگان به خدا و صالحان و نیکو کاران دو برابر آنچه عمل می کنند پاداش می گیرند..." (سباء ۳۷) از همه این آیات می توان نتیجه گرفت که خداوند در قرآن کریم رویکرد خود را نه تنها بر مبنای تشویق مومنان به عمل صالح قرار داده، بلکه حتی پاداش بیش از عمل آنها برایشان در نظر گرفته است و در مقابل، خداوند در قرآن کریم روش تنبیه را نیز برای قوام یک جامعه ضروری و لازم دانسته است؛ به طور مثال: "ای صاحبان اندیشه قصاص برای حیات و زندگی شما لازم است تا از خونریزی یکدیگر پرهیزید." یا در آیه ای دیگر می فرماید: "ای اهل ایمان از خدا بترسید و

اربعین، فرصت تجدید میثاق با آرمان های عاشورا

فرمودند: امام و پیشوا و رئیس جامعه اسلامی نمی تواند کسی باشد که اهل فسق و فجور و خیانت و فساد و دوری از خدا و مانند این ها است، باید کسی باشد که به کتاب خدا و سنت رسول (ص) پایبند باشد، یعنی در جامعه عمل کند. شماروسای شهرها خود در خلوت نماز به پای می دارند و خدا خدا می کنند، اما در جامعه شعائر الهی را زیر پای می گذارند و بایزید همکاری می کنند. اخذ به قسط و عدل نمی کنید و به تأسی از یزید، حق را قانون جامعه قرار نمی دهید.

همچنین آن حضرت در آخرین سخنرانی خود در مورد هدفش از قیام در روز عاشورا این چنین فرمودند: ای مردم اگر کسی ببیند حاکمی در جامعه بر سر کار است که ظلم می کند حرام خدا را حلال و حلال خدا را حرام می شمرد و حکم الهی را کنار می زند و نه تنها عمل نمی کند بلکه دیگران را از عمل به حکم خدا باز می دارد، در میان مردم با گناه و ظلم عمل می کند که

امسال نیز مانند سال های گذشته و حتی باشکوه تر، گر دهمایی عاشوراییان در جوار مضجع شریف سیدالشهدا (ع) برپا می شود و چه خوب است در این مقال کوتاه مروری دوباره داشته باشیم بر آرمان هایی که سیدالشهدا برای آن جانبازی کرد و وجود امام حسین (ع) را با شهادت و اینار گره زد.

آن حضرت هنگامی که در مکه حضور داشتند دو نامه تاریخی به روسای بصره و کوفه نوشتند و هدف خود را از آن به صورت کامل بیان کردند. آن حضرت در نامه خود به روسای بصره نوشتند: من قیام می کنم تا بدعت را از بین ببرم و سنت را دوباره احیا کنم، یعنی می خواهم همان تکلیف بزری را انجام دهم که خداوند بر گردنم نهاده است. چرا که سنت را امیرانده و بدعت را دوباره زنده کرده اند. اگر به دنبال من آمدید، راه راست با من است.

سپس آن حضرت در نامه دیگری به روسای کوفه

پاسخ به یک شبهه تلگرامی

دیگری دارند. امام فرمودند که در دوران اقامتشان در عراق فلانی یعنی من که واسطه ما با مسئولان امنیتی و سیاسی عراق بوده اگر سفیر شود نشان دهنده نوعی حسن نیت از طرف ما است. یعنی ما می خواهیم به عراقی ها بگویم که عنصری را اعزام می کنیم که او را شما به زیبایی می شناسید و از او سابقه ارتباطی دارید. به دلیل اهمیتی که برای این ارتباط داریم می خواهیم کسی انتخاب شود که این سوابق و صلاحیت را داشته باشد و من از ایشان می خواهم که پیشنهاد را بپذیرند. *** یعنی امام از همان زمان پیش بینی می کردند که ممکن است روابط با عراق کمی سخت باشد؟**

* در ادامه می گویم. در کنار این ارایه حسن نیت یک سری مسائل مربوط به بیت امام بود و وسایل امام که در نجف بود، بنا بود با یک دقت و امانتداری به ایران حمل شود. البته هر کسی که می رفت می توانست این کار را بکند اما من به دلیل آشنایی ام با نجف و مرتبط بودن با بیت امام بهتر می توانستم این کار را انجام دهم.

* در نهایت چه شد؟

* من به امام عرض کردم که تابع امر شما هستم اما عهد کردم که در دوران زندگی ام چه قبل از انقلاب و چه بعد از انقلاب طلبه باشم و نمی خواهم به عنوان یک کادر وزارت خارجه و کارمند آنان تلقی شوم پس اجازه بدهید که همان رابطه طلبگی را با شما داشته باشم که ایشان هم پذیرفتند و حکمی را برای من فرستادند.

* چه حکمی؟

* حکم مشابه همان احکام امور حسبه است که ما طلبه ها می گوئیم. من مجاز به دریافت وجوهات و تصدی امور می که مربوط به نماینده مرجع می تواند باشد بودم. حکمی بود که با سخاوت بود. معمولاً احکامی که امام برای نمایندگان صادر می کردند احکامی بود که به آنها اجازه می دادند نصف وجوهاتی که دریافت می کنند را تصرف کنند یا یک پنجم اما به من مطلق اجازه داده بودند یعنی دیگر می توانم آنچه را تشخیص می دهم را کلاً عمل کنم. خوب این حکم بزرگوارانه بود و من از ایشان هم اجازه گرفتم که حقوق را از وزارت خارجه بگیرم و شهریه ام را همان طور که در گذشته از دفتر ایشان می گرفتم به همان ترتیب شهریه را بگیرم که همان کار را می کردم. ماهیانه مبلغی را از دفتر ایشان در نجف برای من می فرستادند و من در اختیار ذی حساب سفارت می گذاشتم و امور مادی سفارت را از آن طریق دنبال می کردم.

* از ورودتان به سفارت بگویید.

* باید به این نکته اشاره کنم که مسئولان عراقی دو طیف بودند؛ یک طیف مسئولانی بودند که از یک پختگی و یک متانت و جهان دیدگی ویژه برخوردار بودند و از انتخاب من به عنوان سفیر استقبال کردند. در کنار آنها گروه تندرویی بودند که آنها برای مقابله با انقلاب اسلامی ایران برنامه داشتند آنها این موضوع را به عنوان یک تهدید تلقی می کردند. به همین دلیل من در ملاقاتی که با رئیس جمهور وقت عراق حسن البکر داشتم، او با یک صمیمیت و صفایی با من برخورد کرد و تحسین کرد انتخاب من را. برای امام سلام و درود فرستاد و از برخی تعدی های مرزی که در آن ایام شده بود عذرخواهی کرد و توجیه کرد و گفت که طبیعتاً وقتی هوایی می در مرز می خواهد برای شناسایی و کنترل عناصر ناراضی داخلی حرکتی کند ممکن است در یک حرکت چند کیلومتر آن طرف تر برود که این موضوع نباید تجاوز تلقی شود.

بنابر این گرچه تندروها تا کید بر جنگ داشتند اما حسن البکر و طیف پخته همراه او این اعتقاد را داشتند. تا اینکه جناح تندرو و طرفداران صدام آنها را از قدرت کنار زدند. حسن البکر مجبور به استعفا و صدام رسماً رئیس جمهور شد...

* چند ماه بعد از اینکه شما سفیر شدید این اتفاق افتاد؟

* تقریباً سه تا چهار ماه بعد. رسماً مانورها شروع شد و صدام در نقاطی تعیین کننده اش نسبت به ایران موضع گرفت و عمده فعالیت هایی که داشت تحریر اعراب منطقه و هموطنان خوزستانی ما و حتی کردهای

ایرانی ما بود. ادعای حاکمیت بر شط العرب و ادعای حاکمیت بر جزایر سه گانه و... به هر حال ادعاهایی اینچنینی داشتند و بلندگوهای تبلیغاتی شان را به طرف گروه های طرفدار شاه فعال کردند. من اعتراضاتی را به این ادعاها و مطالبی که در روزنامه هایشان بود با مراجعه به وزارت خارجه ابلاغ می کردم. آنها هم متقابلاً اعتراضاتی داشتند نسبت به آنچه یا در روزنامه های ما مطرح می شد یا آنکه مسئولان سیاسی ما عرضه می کردند. در یک مقطع جدی که من ملاقاتی با وزیر خارجه شان داشتم، گفتم که شما می دانید که من علاوه بر اینکه نماینده دیپلماتیک هستم و از طرف وزارت خارجه به عنوان سفیر انتخاب شده ام سوابق نزدیکی و آشنایی با رهبر انقلاب را هم دارم. خوب شما چه مشکلی دارید و چرا مطرح نمی کنید؟ در ملاقات بعد که من پذیرفته شدم پیامی از طرف صدام به من داده شد و پیام جالبی بود. صدام پیشنهاد داده بود که من به ایران بیایم و راساً از امام خمینی نماینده ای را درخواست کنم که تام الاختیار بیاید و در عراق با صدام حسین مذاکره کند.

* مذاکره بر سر جزایر و شط العرب؟

* سر همه مسائل اختلافی. خوب طبیعتاً آنچه آنها می خواستند در مذاکرات از ما پذیرش شود یکی تسلیم مادر مقابل ادعاها و آنها برای شط العرب بود. تسلیم در برابر ادعاها در مورد جزایر سه گانه و پذیرش در برابر تجزیه طلبی برخی هموطنان در داخل که عراق هم حامی آنها بود. من به ایران و خدمت امام آمدم و شرایط را توضیح دادم که بر نامه های عراق چیست و پیشنهاد اعزام نماینده برای مذاکره را هم داده اند. من به دلیل آشنایی ای که داشتم پیشنهاد به امام این بود که در شرایط فعلی بهترین نماینده ای که می تواند از طرف امام برای مذاکره برود آقای هاشمی رفسنجانی است.

* امام چه نظری داشتند؟

* امام فرمودند که باید فکر کنند. روز بعد که من رفتم امام فرمودند که من به حسن نیت عراقی ها اعتقاد ندارم. اینها ما را در شرایط ویژه ای تصور کرده و می خواهند در مذاکره ما را تسلیم یک سری از خواسته هایشان بکنند که آن خواسته ها عملی نیست و ما نمی توانیم نسبت به تمامیت ارضی کشورمان تصمیمی بگیریم و ادعاهای واهی آنها را بپذیریم. امام تاکید داشتند که آنها را صادق نمی بینند و مذاکره با آنها را بی فایده می دیدند. امام ما توجیه زیبایی در عدم پذیرش کردند. گفتند که من از طرف ایشان بگویم که فلانی ضمن تشکر از حسن نیت شما ترجیح می دهد که مذاکره کننده رسمی با شما نماینده واقعی مردم باشد. مادر آینده نزدیک، انتخابات ریاست جمهوری داریم. مردم نماینده رسمی خود به عنوان رئیس جمهور کشور را انتخاب خواهند کرد. در آینده نزدیک ما

امام فرمودند که در دوران اقامتشان در عراق فلانی یعنی من که واسطه ما با مسئولان امنیتی و سیاسی عراق بوده اگر سفیر شود نشان دهنده نوعی حسن نیت از طرف ما است

انتخابات مجلس شوراداریم و نمایندگان واقعی مردم انتخاب خواهند شد. من ترجیح می‌دهم نماینده‌ای اعزام شود که از طرف منتخب مردم ایران باشد. در شرایط فعلی که مرحله گذار از پیروزی انقلاب و رسمی شدن حاکمیت است، ترجیح می‌دهم که من کسی را اعزام نکنم و اجازه دهید انتخابات برگزار شود و نماینده رسمی ما برای مذاکره بیاید و شما تا آن موقع که مردم نماینده‌شان را انتخاب می‌کنند، حسن نیت نشان دهید تا شرایط برای مذاکره مناسب باشد. من هم آمدم و عیناً همین مسائل را نقل کردم. خب طبیعتاً آنها در ترغیبشان شکست خوردند. البته من اخیراً شیطنتی را احساس کرده‌ام که برخی رسانه‌های مجازی به آن دامن می‌زنند و ادعایی را مطرح می‌کردند که صدام برای مذاکره اعلام آمادگی کرده بوده است یا خودش به ایران بیاید و من به اتفاق مرحوم بهشتی و مرحوم بازرگان خدمت امام رفتم و امام بدون مطالعه این پیشنهاد را رد کردند و من گریه کردم که این موضوع صحت ندارد. تلاش کردند جلوه دهند که من و مرحوم بهشتی و مرحوم بازرگان علاقه مند به مذاکره بودیم تا جنگ نشود ولی امام با خشونت و خشکی مخالفت کردند. در صورتی که اصلاً این گونه نیست و امام کاملاً با ماهیت آنها آشنا بودند. بعد از آغاز جنگ هم امام با دريادلی‌ای که داشتند شرایط را طوری جلوه کردند که عراقی‌ها محکوم شدند و صدام در نهایت سقوط کرد.

معمولاً بعد از ملاقات‌هایی که من با امام داشتم مصاحبه‌هایی هم می‌کردم که در آن زمان با خبرگزاری پارس مصاحبه‌ای کردم و گفتم که پیام علاقه‌مندان امام در عراق را رساندم که عراقی‌ها این مسئله را بهانه کرده بودند که علاقه‌مندان به امام در عراق چه کسانی هستند؟ آنها به شدت ما را کنترل می‌کردند و تقریباً هفته‌ای یکبار می‌شد که تحرکاتی می‌کردند. عده‌ای را به عنوان خلق عرب تحریر می‌کردند و می‌آمدند جلوی سفارت شعار می‌دادند. خیلی هم جالب بود که چون تابستان بود ما می‌گفتیم که یک سینی شربت بیاورند و میانشان توزیع کنند. سعی می‌کردیم مسئله‌ای ایجاد نشود. آنها برای اینکه مدعی شوند که انقلاب در امور داخلی آنها دخالت کرده است، می‌آمدند و صحنه‌های ساختگی درست می‌کردند. مثلاً در یک مسیری که طارِق عزیز یا شخصیت دیگری عبور می‌کرد نارنجکی را پرت می‌کردند که چند نفری را زخمی می‌کرد و بعد مدعی می‌شدند که این نارنجک را یک ایرانی پرتاب کرده است. با این بهانه‌ها خبرهایی را بی‌زرگ می‌کردند که ایرانی‌ها تحرکاتی دارند. به همین دلیل سعی می‌کردند مرا کز ایرانی را کنترل کنند. یکی از این مراکز دبیرستان‌ها و مدارس ایرانی بود که به همین دلیل مدارس را تعطیل و دانش‌آموزان را اخراج می‌کردند. حوزه علمیه نجف را تهدید و خیلی

از علما را اخراج کردند. مادر بصره و کر بلا کنسولگری داشتیم و عراقی‌ها هم متقابلاً در کرمانشاه و خرمشهر کنسولگری داشتند. می‌دانستم که کنسولگری‌های آنان فعال است و برای آینده‌شان در حال جمع کردن نیرو و یارگیری هستند. اما کنسولگری مادر بصره و کر بلا اصلاً مرجعی نداشت و یک محلی بود که پرچم ایران بالای آن بود و از آنجایی که به شدت تحت کنترل بود، کسی جرأت مراجعه به آنجا را نداشت. من پیشنهاد دادم که کنسولگری‌هایمان را تعطیل و متقابلاً کنسولگری‌های عراقی‌ها را هم تعطیل کنیم. این پیشنهاد را من به زحمت توانستم به ایران بقبولانم و تا من سفیر بودم خوشبختانه موافقت شده و کنسولگری‌ها بسته شد. البته آنها آمدند و تحت عنوان لانه خرابکاری عده‌ای را به کنسولگری‌های ما ریختند و هر چه بود را تاراج کردند. البته به بهانه این مراجعه آمدند و اسناد سجلی را که در کنسولگری‌های ما بود، برداشتند. مثلاً افرادی که ایرانی بودند و شناسنامه ایرانی گرفتند را ربودند تا ببینند که کدام عراقی‌ها هستند که می‌توانند پیشینه ایرانی داشته باشند. به هر حال این تحرکات بود تا زمانی که من در یکی از سفرهایم که به ایران داشتم و پیام علاقه‌مندان امام را رساندم آنها ادعا کردند که من در امور داخلی عراق دخالت می‌کنم و بعد به من پیغام دادند که ظرف ۴۸ ساعت عراق را ترک کنیم. اما این را اعلام نکردند. در آن زمان آقای خرازی معاون سیاسی وزیر خارجه بودند که من با ایشان تماس گرفتم و پیام محرمانه فرستادم که اینها پیشنهاد اخراج مرا داده‌اند و ۴۸ ساعت وقت تعیین کرده‌اند که من پیشنهاد می‌دهم که شمار سما و علنا سفیرشان را به دلیل دخالت‌هایی که می‌کند اخراج و مرا احضار کنید که این یک برند تبلیغاتی باشد.

این ماجرا چند وقت قبل از حمله عراق به ایران بود؟

اسفند ۵۸ بود. همین‌طور هم شد و وزارت خارجه ما رسماً سفیر عراق در ایران را با مهلت ۲۴ ساعته اخراج و مرا هم احضار کردند که من آمدم که سفارت ما با کاردار یعنی آقای مهدی بشارت که از دیپلمات‌های بسیار کارداران و ورزیده و امین بود مسئولیت سفارت را بر عهده گرفتند و عراقی‌ها هم همین‌طور. من در اسفند ۵۸ به ایران بازگشتم و طبیعتاً به دفتر امام رفتم که مرحوم حاج احمد آقا آمدند و پیشنهاد دادند که من مسئولیت روزنامه اطلاعات را بپذیرم که اطاعت کردم و از اردیبهشت ۵۹ تا به حال در روزنامه اطلاعات هستم.

در آن زمان شما احتمال حمله اینچینی عراق به ایران و آغاز یک جنگ هشت ساله را می‌دادید؟ یا اینکه هشدار می‌دادید که این مورد به امام داده بودید؟

بله، من پیش‌بینی می‌کردم. جالب اینجاست

که من آن حرکت میهن‌دوستانه و بزرگوارانه‌ای که مسئول امنیتی مادر عراق کرده بود را در جریانش قرار گرفته بودم و زمانی که به سفارتخانه رفتم در اتاقش را باز کردیم اما متوجه شدیم که او با کمال هوشمندی تقریباً هیچ سندی را باقی نگذاشته و همه را به ایران منتقل کرده بود.

در یکی از مناسبت‌هایی پس از برگشتن به ایران یک مصاحبه‌ای کردم و در این مصاحبه ماجرای آن مسئول امنیتی را گفتم و اعلام کردم که مقامات عراقی برای جذب او و همکاری در مسیر توطئه‌هایشان پیشنهاد اینچینی دادند و این مسئول اظهار کرده که من ترجیح می‌دهم به دست هموطنانم در کشور قطعه‌قطعه شوم اما مزدور این بی‌شرف‌ها نشوم. در آن مصاحبه گفتم که من به عنوان یک کارگزار وابسته به انقلاب به وجود چنین انسانی افتخار می‌کنم و به ایشان درود می‌فرستم چرا که ملتی داریم که با وجود همه تنگناها در مقاطع تعیین‌کننده و حساس نسبت به حرمت به میهن و مردمشان از هیچ گذشته‌ی فروگذار نیستند.

روز دوم با سوم و روز من به روزنامه اطلاعات بود که می‌خواستم وارد دفترم شوم اما دیدم فردی منتظر من است. گفتم شما؟ گفت صحبتی با شما دارم.

همان مامور امنیتی بود؟

بله، به من گفت که مصاحبه شما باعث نجات من شد. از زمانی که از عراق بازگشتم به دلیل شرایط حاکم بر کشور نمی‌توانستم با آشنایان و فامیل‌هایم در ارتباط باشم و آنها هم از من به دلیل وابستگی‌ام به ساواک پرهیز می‌کردند. وقتی شما این مصاحبه را کردید، دیدم که همه علاقه‌مندان به من افتخار کردند و همین مصاحبه باعث نجات من شد. من هم همانجا ایشان را به مسئول نخست‌وزیری معرفی کردم. ما هنوز وزارت اطلاعات را تشکیل نداده بودیم و تنها در نخست‌وزیری یک معاونتی بود که آن معاونت امور اطلاعاتی و امنیتی را عهده‌دار بود آن موقع آقای خسرو تهرانی مسئول این دفتر بود که من ایشان را به آقای تهرانی معرفی کردم و به قدری وجودش نافع و مفید بود که حد نداشت. تخصص در بهره‌گیری از امواج و شنودها داشت و خرمشهری بود و زبان عربی هم می‌دانست و به دنبال آغاز جنگ در بخش‌های مربوط به بیشترین خدمات و حمایت‌ها را کرده و نقش موثر و تعیین‌کننده‌ای داشت.

الان هم از این فرد خبری دارید؟

ایشان هر عیدی که می‌شود مثل عیدهای رسمی تبریکی برای من می‌فرستند.

هنوز هم در وزارت اطلاعات مشغول هستند؟

شنیدم که بعد از پایان جنگ باز نشسته شدند. فرد بسیار شریفی هستند که خانواده بسیار محترمی هم دارند.

انگار ماهم سه تفنگدار بودیم!

من نمی توانستم مادر و پدرم را اول کنم. آنها به غیر از من کسی را نداشتند. ولی اکرم خیلی تشویقم کرد. بهم اطمینان داد که مادر و پدرم را تنها نمی گذارد

کرده و می خواهد ازدواج کند. این خبر من و اکرم را خوشحال نکرد. فهمیدیم مهشید برای همیشه در شهرستان ماندگار می شود. برای عروسی اش راهی نائین شدیم و دیگر باور کردیم که مهشید از ما جدا شده...

به شوخی و مسخره بهش می گفتم باید توی نائین برای من و اکرم هم شوهر پیدا کنی تا دوباره دور هم جمع شویم. اما واقعیت این بود که از هم جدا شده بودیم.

بعد از کلی ایس ور و آن ور رفتن بالاخره تصمیم گرفتم به کلاس زبان بروم تا سرم گرم باشد. چند ترم که گذشت با دختری به اسم مینا آشنا

داشته باشم و صبح تا غروب خانه داری کنم. چون خودم هیچ خواهر و برادری نداشتم همیشه حسرت یک خانواده پر جمعیت را می خوردم.

دبیرستان که تمام شد هیچ کدام از ما دانشگاه قبول نشدیم. اکرم از همان تابستان در مطب دکتر کشاورز که سر کوچه مان بود به عنوان منشی مشغول به کار شد. مهشید هم رفت شهرستان که کمک حال خواهرش باشد و در بچه داری به او کمک کند.

این جدایی برای هر سه ما خیلی سخت بود. اما هر کدام داشتیم راه های خودمان را پیدا می کردیم. به یک سال نکشید که مهشید برایم نامه نوشت که یکی از بستگان شوهر خواهرش از او خواستگاری

به مهشید و اکرم گفته بودم حتماً با مردی ازدواج می کنم که برادرهایش یا دوستانش با شما دوتا ازدواج کنند.

از آن قول و قرارهای دوران نوجوانی بود که فقط در سری پرشور و پاهایی که روی زمین سفت بند نمی شدند، می گذشت.

به قول بقیه همکلاسی هایمان، ما سه تفنگدار یا سه قلوهای به هم چسبیده بودیم. از کلاس اول دبستان با هم روی یک نیمکت نشسته بودیم.

مهشید اهل آشپزی و خانه داری بود. اکرم دلش می خواست وکیل شود و من فقط به فکر شوهر کردن بودم. دلم می خواست هشت تا بچه

در پیچ و خم دادگاه

راشین مختاری

تمام محاسبه هایم اشتباه بود

وقتی با مریم عروسی کردم، می دانستم که این زن را خیلی دوست ندارم ولی مادرم او را انتخاب کرده بود و می گفت زن زندگی است

آپارتمان کوچک بود. هر چه در زدم، کسی در را باز نکرد. از کاسب های محل پرس و جو کردم و آنها مشخصات مریم را دادند که به تازگی به آن محل رفته بود.

بعد از چند روز پیدایش کردم. هم عصبانی بودم و هم کلی سوال داشتم. او برخلاف من خونسرد بود و گفت از خیلی وقت پیش به فکر این کار بوده و بالاخره عملی اش کرده... گفت به زودی حکم احضاریه به دستم می رسد و باید در دادگاه حاضر شوم. گفت نه مهریه اش را می بخشد و نه از حق و حقوقش کوتاه می آید. دستش پر بود.

این کار را بکنند. جایی را نداشت که برود. نه شغلی، نه درآمدی و نه خانواده ای که بتواند از او حمایت کند. خیلی سال پیش، پدر و مادرش از هم جدا شده بودند و هر کدام زندگی خودشان را داشتند.

به هر کجا که فکر می کردم زنگ زدم. هیچ کس خبری از مریم نداشت. مجبور شدم بعد از دو روز از مشهد برگردم. خانه خالی بود. فقط لباس های من در کمد باقی مانده بود. همسایه ها گفتند مریم صبح خیلی زود اسباب کشی کرد. رفتم سراغ شرکت باربری که وسایل را حمل کرده بود و آدرس مقصد آن کامیون را پیدا کردم. آن سوی شهر... یک

رفته بودم مشهد دیدن خواهرم که همسایه ها بهم تلفن کردند و خبرهایی دادند... خبرهایی که شوک آور بود. همسایه ها گفتند مریم همسرم همه وسایل را با یک کامیون از خانه برده. اولش به نظرم یک شوخی می آمد. شوخی ای که تلخ و نگران کننده بود. هر چه به تلفن همراه مریم زنگ زدم، جواب نداد. به مادرش زنگ زدم گفت خبری از مریم ندارد. در این پنج سال مریم را خوب شناخته بودم. می دانستم کاری را که خواهد بکند به هیچ کس نمی گوید. اما نگران بودم نکند برای همیشه رفته باشد. تهدیدم کرده بود، اما بعید می دانستم

شکوفه های زندگی

مطهره و محمدپارسا ایمانی فلاح

فراز و یلدا انگیزی

مانی مولوی

محمد مهدی سلیمانی

محمد طاهای دانشمند

پارسا پالیزدار

بهار بیاتی

پریا نظری

امیرعلی محمدی

عرشیا پور مسکین

هستی بافهمی

محدثه فرضی زاد

مدتی به تهران آمدند و هفته ای چند بار به مادرم سر می زد.

حالا مانده بود اکرم. باید برای او هم شوهر مناسبی پیدا می کردم. در همان هفته اول که به استرالیا رسیدم با یک خانواده ایرانی آشنا شدم که خیلی خوب و مهربان بودند و پسری داشتند که می خواست از دواج کند و در به در دنبال یک دختر خوب می گشت. گفتم چه کسی بهتر از اکرم؟

خلاصه اینکه من واسطه آشنایی آنها شدم. دو سال بعد اکرم هم به استرالیا آمد. همه آرزویم این بود که یک روز به هر بهانه ای شده مهشید را هم بیاورم استرالیا و دوباره هر سه کنار هم باشیم. پنج شش سالی گذشت. هیچ کس باور نمی کرد که من بتوانم مهشید را هم بیاورم پیش خودمان. هنوز آرزوی دوران نوجوانی در سرم وجود داشت و دلم می خواست آن را به واقعیت تبدیل کنم. شوهر مهشید بالاخره راضی به مهاجرت شد و...

حالا نزدیک به بیست سالی می شود که ما همگی کنار هم در استرالیا زندگی می کنیم. شوهرهایمان دوستان صمیمی هستند و مثل برادر می مانند و ما سه تنگداز دوباره به هم نزدیک شده ایم و مثل سه قلوهای به هم چسبیده زندگی خوب و سعادت مندی داریم.

شدم. او هم در همان ماه های اول دوستیمان از من خواستگاری کرد. برادرش هند درس می خواند و اصرار داشت که همراه او به هند بروم.

اولش به نظرم غیر معقول می آمد. من نمی توانستم مادر و پدرم را ول کنم. آنها به غیر از من کسی را نداشتند. ولی اکرم خیلی تشویق کرد. بهم اطمینان داد که مادر و پدرم را تنها نمی گذارد و...

خلاصه بعد از هفت هشت ماه آشنایی با محمد از دواج کردم و همراه او به هندوستان رفتم. همان ماه های اول برای اکرم نوشتن می می تواند بیاید اینجا و درس و کالت بخواند. حاضر بودم هر کاری بکنم تا او هم کنار من باشد. اکرم کلی مشکل داشت و مهمتر از همه مسئله اقتصادی اش بود. اما من پافشاری کردم.

مهشید هم که از طریق نامه از این ماجرا خبر داشت، حسای اکرم را تشویق کرد. خلاصه درست وقتی که من نه ماهه باردار بودم اکرم به هندوستان آمد. انگار دنیا را به من داده بودند.

بعد از یک سال در رشته اقتصاد مشغول به تحصیل شد. یک تابستان مهشید و شوهرش هم به دیدن ما آمدند. درس شوهر من داشت تمام می شد و اواصر داشت برای ادامه زندگی به استرالیا برویم. من نگران مادر و پدرم بودم ولی مهشید بهم قول داده بود که آنها را تنها نمی گذارد و روی قولش هم مانده بود. شغل شوهرش طوری بود که برای

با یک وکیل مشورت کرده بود و می دانست می تواند به هر شکلی مرا مجبور به پرداخت همه مهریه کند. گفت از وجود همسر دوم من خبر دارد. حتی خبر داشت که زن سوم می هم به تازگی در زندگی من آمده.

باورم نمی شد. همه این سالها فکر می کردم مریم فقط بلد است خانه تمیز کند و غذا بپزد... هیچ وقت رابطه صمیمی با هم نداشتیم ولی می دانستم که زن نجیب و قابل احترامی است و می تواند مادر بچه هایم باشد. چیزی که در زن های دیگر نمی دیدم. فکر نمی کردم مریم حتی عرضه داشته باشد به تنهایی تا سر کوچه برود. یک زن کاملاً مطیع به نظر می رسید ولی برای من هیچ وقت یک زن کامل نبود. برای همین همان ماه سوم از دواجمان فهمیدم که کنار او زندگی سرد و بی روحی خواهیم داشت. با خانمی آشنا شدم به اسم بهاره و او را به عقد خودم در آوردم. بهاره از همه لحاظ زن خوبی بود برای من، ولی اصلاً دلم نمی خواست مادر بچه هایم باشد و یا در مجالس خانوادگی با او این طرف و آن طرف بروم. برای همین از دواجمان مخفی ماند ولی مریم خیلی وقت ها غر می زد که رفت و آمدهایم مشکوک است و تهدید می کرد که اگر به این وضع ادامه بدهم از من جدا می شود. من همه این حرف ها را به حساب

یک تهدید خشک و خالی گذاشته بودم. وقتی با مریم عروسی کردم، می دانستم که این زن را خیلی دوست ندارم ولی مادرم او را انتخاب کرده بود و می گفت زن زندگی است و همیشه بالای سر بچه هایش خواهد ماند. انگار مادرم مرا می شناخت و می دانست که نمی توانم به یک زن متعهد بمانم برای همین رفته بود سراغ یک دختر سر به زیر که هیچ امکانی برای طلاق گرفتن نداشته باشد و بماند در خانه من و... اما همه محاسبه هایمان اشتباه از آب در آمد. مریم پنج سال تحمل کرد و سر بز نگاه ضربه اش را به من زد.

نمی دانید چه حالی دارم. حس می کنم همه چیزم را باخته ام. مریم حتی به بهاره هم گفته که من زن سوم را صیغه کرده ام و همین روزهاست که بهاره هم مهریه اش را به اجرا بگذارد. همه دار و ندارم را از دست دادم در حالی که فکر می کردم همه چیز سر جایش هست و حتی توی این فکر بودم که امسال بچه دار شوم! می دانم که مقصر اصلی خودم هستم ولی دیگر دیر شده. مریم انگار تمام این سالها داشت قوایش را جمع می کرد تا مرا نابود کند که کرد... نمی دانم چه بگویم... فقط از کرده خودم پشیمانم...

"آلبرت پودل" عزمش را جزم کرد و تصمیم گرفت رکورد طولانی‌ترین سفر دور دنیا را با ماشین بزند

دور دنیا در ۵۰ سال

نویسنده: آلبرت پودل

مترجم: مریم نیک پور
maryanikpour@gmail.com

۱۱

نمی‌خواهیم در این شوره‌زار بمیریم

خلاصه شماره قبل:

جیانگردان از روستایی آب خریدند و خواستند بروند. مردی جادوگر گفت اگر از من طلسم نخرید، به مشکلاتی دچار خواهید شد. آنها نپذیرفتند و رفتند. کمی بعد با حمله مار در ماشین روپرو شدند. پس از مدتی به روستایی رسیدند که انگار همه منتظر ورودشان بودند زیرا با هلیکوپتر به استقبال آمدند و قهوه بد مزه‌ای به آنها خوراندند. جیانگردان احساس خطر کردند و به هر زحمتی که بود از آنجا گریختند و متوجه شدند مسموم شده‌اند. خوشبختانه داروی زیادی با خود داشتند و به درمان خودشان پرداختند و زنده ماندند. در صحرا به تپه‌ای رسیدند و خواستند در آن گردشی کنند اما با هجوم خرگس‌های گوستخوار مواجه شدند و به سختی از آنجا هم خلاص شدند و به راه خود ادامه دادند...

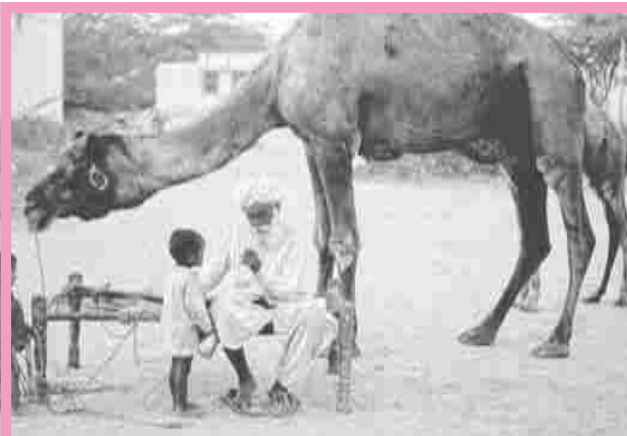
یک ماجرای جدید

و بز گتر شود، هبیتی مهیب داشت. از ترس به خود می‌لرزیدیم. خوشبختانه خیلی زود از تماشای ترسیدن ماسیر شد و رفت. ما هم دست و پای گمشده خود را پیدا کردیم و با سرعت دور شدیم.

پس از مدتی چرخیدن و گشتن، راه را پیدا کردیم و به پست مرزی تونس رسیدیم اما متوجه شدیم آنجا تا هشت صبح تعطیل است و شیفت کاری دیگری ندارد. مدتی آن دور و اطراف گشت زدیم تا زمان بگذرد کمی هم سرگرم شویم. کمی دورتر از ساختمان مرزبان، به لوله پهنی برخورد کردیم که آبی سرد و زلال از آن به حوضی نسبتاً بزرگ می‌ریخت. آن حوض، آبشخور شترها بود. از چند روز قبل دوش نگرفته بودیم. هوای صحرا طوری بود که عرق نمی‌کردیم پس می‌توانستیم

مسیر الوادی به تونس آن طورها که فکر می‌کردیم بد و خطرناک و پر از وحشت نبود اما چندان هم خوب نبود. فقط بخش‌هایی از جاده آسفالت بود که آن هم جابه‌جایش چاله‌چوله بود. شترها در سراسر جاده راه‌سارابند می‌آوردند. شن‌هایی هم که همه جا را گرفته بود، مسیر را لغزنده و حرکت را دشوار و کند کرده بود. می‌گویند شن‌های صحرا، کشنده‌ترین و مهلک‌ترین دشمن مسافران صحراست. باید در تمام راه مراقب چرخ ماشین‌ها هم می‌بودیم تا از سنگ‌ها و سنگ ریزه‌ها آسیب نبینند و ما را به دردسر نیندازند. خاک و شن هم باعث شده بود شعاع دید ما خیلی کم شود حتی گاهی نمی‌توانستیم دو سه متر جلوتر را هم

بینیم. و اگر طوفان می‌شد، آسمان روز مانند شب تاریک می‌شد. در یکی از همین طوفان‌ها که هوا را تاریک کرده بود، مسیر را گم کردیم و بی‌هدف جلو می‌رفتیم و سعی می‌کردیم راه را با قطب‌نما پیدا کنیم. پس از مدتی بار دیگر هوا روشن شد و خود را با منظره وحشتناکی روبه‌رو دیدیم: ما درست نزد یک قلمرو یک گله شیر بودیم! بی‌اختیار ترمز کردیم و محو تماشای این جانوران باشکوه شدیم. یکی از آنها که شیر نر جوانی بود، سمت ما آمد و بی‌آنکه احتیاط کند، از کاپوت ماشین بالا آمد. بایانکه هنوز جاداشت تار شد کند

شترهایی که آنها را اندیم تا شنا کنیم و لذت ببریم

هفته‌ها بدون حمام کردن بگردیم و مشکلی نداشته باشیم اما برای من و استیونز که عادت داشتیم هر روز دوش بگیریم، دور ماندن از حمام کمی سخت بود. فرصت را غنیمت دانستیم و با داد و فریاد به سمت حوض یورش بردیم و شترها را فراری دادیم. فقط یکی از شترها که سن و سال بالاتری داشت و سفید مو و سرخ چشم بود، از یورش ما تکان نخورد و با اخم به ما نگاه کرد سپس به آب خوردن ادامه داد. ما به او اهمیت ندادیم و نیم ساعت در آب جست و خیز کردیم و با آب خنک، خشکی تن خود را شستیم. بعد ویلی از آب بیرون رفت تا از این صحنه تماشایی عکس بگیرد. این عکس تقریباً چهار ماه بعد در مجله نیویورک تایمز چاپ شد و برای خودش داستان جالبی دارد که به موقع آن را برایتان تعریف خواهم کرد. همین قدر بدانید، زمانی که ما در افغانستان بودیم، بیماری وبا همه گیر شده بود. همه فکر می‌کردند که ما هم از وبا مرده‌ایم... فعلاً بگذریم!

آبتنی در آن حوض برای ما مثل بودن در بهشت بود و دلمان نمی‌آمد تماشا کنیم اما شترهایی را که دور کرده بودیم، کم‌کم جرأت پیدا کردند و جلو آمدند. به بچه‌ها گفتیم بهتر است بگذاریم شترها هم از این آب بهره‌مند شوند اما هنوز حرف تمام نشده بود که یکی از شترها جلو آمد و وارد آب شد. و خیلی سریع شترهای دیگر هم آمدند و مشغول جست و خیز شدند. قبلاً چیزهایی درباره رقص شتری شنیده بودم اما حالا خودم داشتم با وحشت به این رقص مرگبار نگاه می‌کردم و می‌کوشیدم از آب بیرون بروم ولی نمی‌شد. شترها شلنگ تخته می‌انداختند و خروج از آب دشوار بود. و کار وقتی دشوارتر شد که شترها خواستند گاز بگیرند. فقط در آن حالت است که می‌شود فهمید چه دندان‌های بزرگ و مهیبی دارند. ما چنان دستپاچه شده بودیم که نمی‌دانستیم چه کنیم و مدام لیز می‌خوردیم. و اینجا بود که همان شتر سفید موی سرخ چشم که اول این ماجرا از ما ترسیده و به آب خوردنش ادامه داد، نعره کشید و انگار به شترهای دیگر فرمانی داد و خیلی زود شترها آرام شدند و ما بیرون آمدیم. خوشبختانه آسیب زیادی ندیده بودیم. پای چپ من در قسمت ساق بسیار دردمی کرد که گمان کنم مال لگدی باشد که یکی از شترها به من زد.

کمی بعد ما مورهای مرزبان آمدند و کار ما را راه‌انداختند و بدون مشکل از مرز تونس گذشتیم و دنبال یک کامیون خاکی و کثیف که راهنمای ما بود، به طرف شرق راه افتادیم. هر چه خور شدیم در آسمان بالاتر می‌آمد و داغتر می‌شد، حال ما هم خراب‌تر می‌شد. آب بدنمان را از دست داده بودیم، چشم‌هایمان می‌سوخت و لب‌ها در همان مدت کوتاه ترک برداشته بودند. هیچ پناهگاهی برای گریز از آفتاب سوزان وجود نداشت. دروغ از یک درخت یا حتی یک تخته سنگ که پناه ما شود و سایه‌اش را در اختیار ما قرار دهد.

گله شیرهایی که بدون هیچ احتیاطی به سمت ما آمدند و وجودمان غرق ترس شد

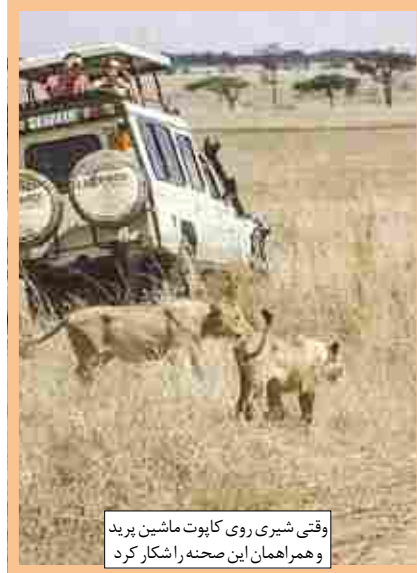

پست مرزی لعنتی که ساعتها تعطیل بود

دریایی که دور می‌شد

ناگهان یک منظره درخشان در دور دست نظر ما را جلب کرد: دریاچه، آن هم وسط بیابان! از دیدن دریاچه آنقدر خوشحال شدیم که پارا روی پدال گاز فشار دادیم و در آن مسیر مبهم و شنی با سرعت جلو رفتیم. بچه‌ها هم هیجان زده بودند و برای رسیدن به آب بی‌تابی می‌کردند. خیلی زود از مسیر نرم شنی خارج شدیم و به سطح سخت و ناهمواری رسیدیم. با بالا و پایین رفتن ماشین، بیشتر ذوق زده می‌شدیم و خود را به دریاچه نزدیکتر می‌دیدیم اما هر چه جلو می‌رفتیم، گویی دریاچه از ما دورتر می‌شد. استیونز می‌گفت نباید ناامید شویم. او عقیده داشت بی‌رو برگرد به دریاچه خواهیم رسید. ما با سرعت جلو می‌رفتیم و انگار آب با ما لج کرده بود و می‌خواست از ما دورتر شود. وقتی این صحنه را دیدم، حدس زدم ما هم مثل خیلی‌ها که در بیابان گرفتار می‌شوند، دچار اشتباه شده‌ایم. نظرم را به بچه‌های گروه هم گفتم اما آنها نمی‌خواستند حرفم را بپذیرند. آنقدر رفتیم که بالاخره خسته شدیم. بچه‌ها هم با من هم عقیده شدند که ما فریب خورده‌ایم. مقابل ما سراب بود. شن‌ها از دور زیر نور شدید خورشید سوسو می‌زدند و ما را می‌فریفتند. ما فریب‌پذیری و کمال و شکوه چیزی را خورده بودیم که کاملاً گیجمان کرده بود.

به نقطه‌ای از زمین رسیدیم که گود رفته بود و از شن و نمک رسوب کرده و در هم آمیخته تشکیل شده بود. کاملاً مشخص بود که در بستر یک دریاچه خشک شده قرار داشتیم. نمی‌دانم چرا تا آن لحظه به فکر نقشه نصفه و نیمه همراهان نبودیم. نقشه می‌گفت شط‌الجرید، بزرگترین دریاچه نمک صحرای بزرگ آفریقا، جایی بود که در آن توقف کرده بودیم. و کاملاً

وقتی شیری روی کاپوت ماشین پرید و همراهان این صحنه را شکار کرد

طبیعی بود که در آن وقت از سال خشک و شوره‌زار باشد. فکر کردن به حماقتی که مرتکب شده بودیم، تشنگی را مدتی از یادمان برد. با هم شوخی می‌کردیم و می‌خندیدیم.

کمی بعد تشنگی سرانجام آمد و شور و حال شوخی و خنده را از ما گرفت. هارولد استیونز پیشنهاد داد به قطب‌نمای خودمان اعتماد کنیم و در امتداد بستر دریاچه فریبکار به راهمان ادامه دهیم. علاوه بر تشنگی و تمام شدن ذخیره آب، یک مشکل نسبتاً بزرگ دیگر هم داشتیم. ما راه را گم کرده بودیم! آنقدر برای رسیدن به دریاچه عجله کرده بودیم که کلاً از مسیر منحرف شده بودیم. استیونز استاد دل‌داری دادن بود. ما هم در آن شرایط دوست داشتیم به حرف‌ها و

در لحظه‌ای که گم شده بودیم و تنها رد سفید موجود بر راه را می‌دیدیم

دریاچه خشک شده مملو از شن و نمک که در هم آمیخته بود

هزار ضربه...

درونیایه و موضوع داستان "هزار ضربه..." که برآمده از واقعیت است، به دورانی سپری شده مربوط می شود اما نویسنده آن "حامد مقدسی" که دستی هم در نمایشنامه و فیلمنامه نویسی دارد، به لطف تجربه و توانایی اش در داستان سرایی، به این داستان گیرا و انسانی، تازگی بخشیده است.

حامد مقدسی - کاشان

قنبر احساس می کند که جان از پاهایش به در رفته است و در دو حشتناکی توی ساق پاهایش لانه کرده. با اینکه سال هاست با چوپانی به پیاده روی های طولانی در کوه و دشت عادت دارد ولی مدتی است هر وقت گله گوسفندان را به چرای می برد پا در دهنای شدیدی به سراغش می آید که هنگام شب خواب راحت را از چشم هایش می رباید. خنکای نسیم کم رمقی صورت رنجورش را نوازش می دهد. به بیابان نگاه می کند که بهاری خشک و گرم را پشت سر می گذارد. چند سال است که حتی در فصل بهار تازگی و سرسبزی از دشت و کوه خت بر بسته و گوسفندان برای پیدا کردن بوته های پلاسیده و یک ساقه و علف سبز، خسته و حریص به این سو و آن سوی بیابان به دنبال هم می دوند.

***

تا روستا راه زیادی نمانده، ولی درد و خستگی دیگر امان قنبر را بریده، بی تاب و توان روی تخته سنگی می نشیند. شولای چوپانی را از روی دوش کنار می اندازد و گیوه های ژنده اش را از پادری آورد و به گوسفندان گرسنه و مضطرب چشم می دوزد. باز مثل گذشته افکار آزار دهنده ای که از زمان از دواج ناگهانی و سفارشی اش، به دستور ارباب به سراغش آمده، مثل موربانه به مغزش هجوم آورده. به یاد شبی می افتد که اقوام و آشنایان شاد باش گویان او و نرگس را دست به دست دادند و او به یکبار به چشم های گیج و ملتمس نرگس در حجله تنها شده و لحظاتی بعد از چهره بیش از حد پریشان و غمزه عروس جوانش ناگهان توی دلش خالی شده و بعد که به دنبال فهمیدن دلیل حالت عجیب او به اصرار از نرگس حقیقت را شنید، پی به راز هولناکی برد که لب های لرزان نرگس برایش واگو کرده بود. ارباب در خلوتی نرگس بی پناه و خجول و بی دست و پایش را گیر انداخته و گوهر غفتش را به یغما برده بود. که چه دردی تاب کند و چه احساس منجر کننده ای به او دست داده بود. فکر می کرد حیوان هم اینقدر بی قید و بند نمی شود. آخر چرا یک آدم می تواند چنین باشد؟! خشم و آزر دگی نفس را در سینه قنبر تنگ می کند و شقیقه هایش از شدت نفرت و کینه متورم می شود. به یاد می آورد آن روز ارباب خبرش کرده و پادهان کثیف و متعفن از بوی مشروب و دندان های زرد و پوسیده از تریاک، با تعریف و تمجید باور نکردنی که گاه به پرت و پلامی زد، با اصرار تعجب آوراز او که چوپان گله اش بود خواسته بود تا با نرگس، کارگر کارگاه قالی بافی او از دواج کند تا به قول خودش او و نرگس سفید بخت شوند... بره لنگی از گله جدا مانده و وزه گرگی از دور دست به گوش می رسد. قنبر پامی شود و به دنبال بره می رود. حرف های دوستش مراد هم کم برایش در آور نبود که چند ماه قبل گفته بود پدرش گفته خدا ارباب را نخواهد بخشید، چون تا به حال هفت دختر را در روستایی حرمت کرده و بعد خودش بازور آنها را به جوان های ساده روستا شوهر داده، پس لابد ارباب او را

رویش قرار می دهد و آن را روی لبه طاقچه می گذارد. فتیله چراغ سوخته و کمی دود می کند. جنگ بین کورسوی نور و سیاهی پاکیر آغاز شب شروع می شود. قنبر با تردید از خودش می پرسد: حدود ده ماه از دواج او و نرگس گذشته و زن در میانه ماه نهم حاملگی است؛ مگر ممکن است زنی هم ده ماهه حامله بماند؟!

بز و گوسفندان از دامنه دره بی حاصل بالا و پایین می روند. قنبر نزدیک آبشار خشک زیر سایه درخت سوخته از صاعقه دراز کشیده و دستهایش را زیر سر قرار داده. از سپیده صبح که نرگس در در زایمانش گرفته، او گوش به حرف قابله و اطرافیان نداده و به بهانه چرای هر روزه گوسفندان باز به کوه و دشت آمده. لحظه ای چشم باز می کند. تیغ آفتاب از لابلای شاخه های خشک و سیاه درخت چشمه اش را می زند و صورتش را می آزارد. به پهلوی می غلتد. باز افکار آزار دهنده به سراغش آمده. آخر مگر چقدر پیش می آید که یک زن چند روز بعد از نه ماه حاملگی زایمان کند؟

پناه بر خدا، نه، تمام این حرف ها خیالات و اوامی بیش نیست و نرگس از ارباب باردار نشده... چه دلیلی بالاتر از زایمان او بعد از گذشتن ده ماه از دواجشان؟ لعنت خدا بر دل سیاه شیطان رجیم... نیزه های داغ آفتاب بر گونه و روی قنبر فرو می ریزد. کلافه شده، بر می گردد و روبرو آفتاب می خوابد و خود را به دست آفتاب می سپارد. ولی اگر چنین باشد یا نباشد دیگر چه می توان کرد؟ چه کاری باید بکند؟ رسوایی زنش را بخشیده، ولی چه طور می تواند جنایت و خیانت ارباب را فراموش کند؟ فکر می کند لابد هر زمان ارباب او را بافرزندش در کوچه و میدان آبادی ببیند در دلش به ریش او بخندد. بره لنگ باز نزدیک است از دامنه دره به پایین پرتاب شود. بلند می شود و پاتند می کند. به یاد پسر غلام عباس می افتد که وقتی پدرش بی بهی آبرویی مادرش توسط ارباب برد، از ترس انگشت نما شدن، او و مادرش را در آبادی به امان خدارا هر دو به شهر گریخت و بعد، قصه رسوایی مادر و بچه کم کم در کوی و برزن پیچید و نقل حرف مردم شد، بعد بر سر بچه معصوم چه آمد؟ بچه با روح و روان بیمار و طوفان زده بزگ شد و بعدها که به سن نوجوانی رسید،

هم ساده لوح و احمق فرض کرده و حتما حالا هر وقت به یاد او می افتد، به بلاهت او قافه می خندد. قنبر بره لنگ را بغل می کند و بر می گرداند.

***

دیوار و سقف دو اتاق تو در توی گلی قدیمی جا به جا غرق سیاهی و دوده است. آویزه اسپند کنار در ورودی بر میخ آویزان است و قاب آیه الکرسی و تمثال حضرت علی (ع) لبه طاقچه چیده شده. نرگس پاکشان به اتاق می آید و کوزه آب را به زحمت از سر دوشش گوشه اتاق بر زمین می گذارد. قنبر به بقچه بالش ها تکیه داده و سرد و ساکت به سیاهی خیره مانده. حواسش به نرگس و تقلائی او نیست که قابله آبادی سفارش رعایت حال او را کرده. لحظه ای رو بر می گرداند و نگاهش به پیکر نرگس می افتد که تکیده و لاغر، دست به پهلوی گرفته و سر به دیوار، نفس می زند. چه قدر این زن با اینکه نه ماهه باردار است، لاجان و نحیف است و به جز شکمش که کمی برآمدگی دارد بقیه بدنش جز چند پاره استخوان بیشتر نیست. شاید شرم زنانه بی حرمت شدنش و شاید هم غصه نگرانی از اینکه مبادا قنبر بالاخره طاقت نیاورد و آبرویش را پیش خانواده و اهل آبادی بریزد و او را طلاق بدهد. او را به این روز انداخته... ولی او که شب عروسی وقتی گریه های پرسوز و چشم های به خون نشسته از اشک نرگس را دیده بود دلش به حالش به رحم آمده و او را بخشیده و به او قول داده بود آبرویش را پیش کسی نریزد، هر چند که در واقع او اصلا هیچ خیانتی نکرده بود و گناهی نداشت.

پس بیشتر علت حال خرابش رنج شرم و حجب زنانه و سر خوردگی او از خیانتی که در حشش روا شده بود، می توانست باشد. قنبر فکر می کند شاید هم موضوع مهمتری در میان باشد که او از آن بی خبر است. شاید نرگس می داند بچه ای که در شکم دارد از او نیست و نطفه ای حرام از ارباب فاسد و بی وجدان آبادی است که این قدر روح و روانش توی این چند ماه به هم ریخته و خراب و ویرانش کرده... نرگس گردسوز را روشن می کند. لوله لامپایش را

مقدمه‌ای درباره "پیرنگ" داستان

می‌خورند و پیوند دارند، داستان را به طرف بحران اصلی و محوری و عمده که اوج داستان محسوب می‌شود، می‌رانند. پیوستگی و تداوم این واقعه‌ها "حادثه" اساسی داستان را می‌سازد و به وجود می‌آورد.

در یک "پیرنگ" به سامان و سنجیده، شدت بحران‌ها، دقیق و حساب شده، پایه پای پیش رفتن روایت داستان، افزایش پیدا می‌کند به گونه‌ای که انتظار به نهایت و داستان به اوج می‌رسد. در واقع کارکرد اصلی و ذاتی این بحران‌های به هر حال کوچک، ولی به هم پیوسته، جذب و جلب تمامی توجه و علاقه خواننده برای خواندن داستان تا رسیدن به اوج یا بحران عمده است. معمولاً پس از رسیدن داستان به نقطه اوج، موضوع "فرود" پیش می‌آید که در نهان یا عیان، گره می‌گشاید تا داستان به آخرین نقطه پایانی خود برسد. یک نویسنده خوش قریحه و هوشمند همواره در جستجوی برای پیدا کردن یک پیرنگ مستحکم و قوی است. توصیه می‌شود وقتی که به دنبال پیدا کردن پیرنگ متناسب با اندیشه، دیدگاه و مجموعه تجربه‌های عینی و ذهنی خود هستید، به فرشته الهام اصلاً فکر نکنید و منتظر نمایش تان به اصطلاح فرشته ناگهان از راه برسد و یک پیرنگ بدیع و بی نظیر را به شما هدیه کند. بهترین شیوه در این راه اندیشیدن و زندگی خود و اطرافیان و مردمان را کاویدن و شناختن است. به قول معروف: زندگی همواره و بی‌وقفه داستان می‌سازد و می‌گوید. باید بتوانید و عادت کنید که صدای زندگی و داستان‌های بی‌پایانش را بشنوید.

استخوان بندی، نقشه اصلی و پایه و به تعبیری دیگر، چارچوب اساسی داستان را می‌توان "پیرنگ" plot یا طبق تعریفی نه چندان دقیق ولی قدیمی و غالباً متداول "طرح" نامید. بسیاری از داستان‌های کوتاه گیراو درخشان و ماندگار ایرانی و خارجی به لطف پایه گذاری شدن بر یک پیرنگ مستحکم و منطقی و سنجیده، درخشش و ماندگاری یافته‌اند.

برای رسیدن به درکی روشن و مشخص از پیرنگ می‌توانید دست به تجربه‌ای آسان و ساده بزنید: یک داستان کوتاه شاخص و ارزشمند را دو سه بار با تمرکز و دقت بخوانید و بعد فشرده و خلاصه‌ای را که فقط بر نکته‌های اساسی و عمده داستان تکیه داشته باشد تهیه کنید. این خلاصه اگر دقیق و هوشمندانه تهیه شده باشد، در واقع نشان دهنده طرح یا به عبارت صحیح و امر و زی، "پیرنگ" داستان مورد نظر است.

درباره ویژگی‌های "پیرنگ" و نکته‌های اصلی و تعیین کننده آن می‌توان گفت که پیرنگ داستان باید سلسله‌ای از واقعه‌ها و اتفاق‌های به هم پیوسته باشد که در روند یک روایت مشخص حتماً به نتیجه‌ای معین برسد و خاتمه پیدا کند. در تعریفی کلاسیک، هر یک از این واقعه‌ها یا اتفاق‌های به هم پیوسته و منطبق با منطق داستانی متن را "بحران" داستان نامیده‌اند.

این، به اصطلاح فنی، "بحران"ها نقاط دگرگون شدن مشخص و یا نقطه‌های دگرگونی چشم‌انداز بیرونی و درونی‌اند که هر کدام به دیگری وصل می‌شود و همه به صورت اجزایی که با هم گره

چند بار دست به خود کشی زد و معلوم نیست دست آخر هم باین روح پر تزلزل و روان پر تلاطم جان سالم به در ببرد و خودش را نکشد. آخر چیه‌ای که مادرش از طرف ارباب جنایتکاری حرمت شده، چه گناهی کرده که باید تاوانش را پس بدهد؟ چرا تقاص خیانت ارباب را کودک بیگناهی باید پس بدهد؟... باز بر تلنگر ابغیل می‌کند و از لبه پر تگاه دور می‌کند. غروب گله را به ده بر می‌گرداند. نرگس هنوز فارغ نشده و دردمی کشد.

***

قنبر به سنگی تکیه داده و به آسمان چشم دوخته، باد تند و وزیدن گرفته و ابرهای تیره و سیاه حین حرکت بر زمین سایه می‌اندازند. سواری از دور دست به تاخت به او نزدیک می‌شود. از هیاهو و گرد و غباری که در کوره راه بر پا کرده، پیداست که سوار عجله دارد و سراسیمه است. قنبر نیمه خیز می‌شود، ناخودآگاه لحظه‌ای دلش فرو می‌ریزد و انگار خون در رگ‌هایش یخ می‌زند. سوار با پر پهلوی اسب کوبان به او می‌رسد و دهنه اسب را می‌کشد. برادرش قدیر است که با چشم‌های پر از شوق به او نگاه می‌کند. قنبر بلند شده و مات و مبهوت به او خیره می‌ماند. قدیر زبان و می‌کند: "قنبر جان! مشتعل بده. زنت بارش را زمین گذاشته! حالا بگو چی زاییده؟ یک پسر کاکل زری عین قرص ماه! شکل خودت است. زن‌ها می‌گویند همه چیزش عین خودته..." ناگهان رنگ از رخسار قنبر می‌پرد و قلبش به تپش می‌افتد. برای اولین بار قلبش چنان به کوبش افتاده که صدایش را به وضوح در گوشش می‌شنود. قنبر بی‌اراده دست‌هایش را به سوی آسمان می‌گیرد و بغض می‌کند:

"خدایا، ای خدای ستم‌دیده‌ها و مظلوم‌ها، شکر! اشک از عمق چشم‌هایش می‌جوشد و لب‌های رنگ پریده و رعنیه گرفته‌اش به لبخند و می‌شود، به ناگاه آسمان می‌غرد و رعد و برق می‌هیب دل تیره ابرها را می‌شکافد و آسمان را به آتش می‌کشد و یکباره باران می‌گیرد. اسب هراسان شیهه می‌کشد و بی‌قراری می‌کند قدیر به زحمت اسب نفس بریده را مهار می‌کند و می‌گوید: "راستی، قنبر جان! به خبر خوب دیگه مبرات دارم. شاید باور نکنی، ولی توی آبادی حالا دیگه همه می‌دونن! ارباب سحرگاه توی خونه ییلاقی‌ش کشته شده، یه خوش‌غیرتی که میگن صورتش رو بسته بوده، این کارو کرده... با کاردا انگار هزار تاضربه زده به ارباب..." صاعقه مهیب دیگری قلب آسمان را می‌لرزاند. باران سیل آسا شروع به باریدن کرده است. قدیر ادامه می‌دهد:

"البته آدم‌های ارباب میگن ارباب هم می‌خواست به باج‌قواز خودش دفاع کنه و شاید هم به ضربه به طرف زده، ولی طرف کارو تموم کرده و زده به چاک..."

قنبر سر بلند ایستاده و همچنان دست‌هایش به نشانه شکر گزاری بالا است. قدیر سراسر ابر می‌گرداند و می‌گوید: "هر کی ارباب رو کشته خدا حفظش کنه..." به تاخت روانه می‌شود. قنبر که پیراهن تازه‌ای پوشیده، آهسته دست به خراش کوچک بازویش می‌کشد و از ته دل لبخند می‌زند.

پیام و پاسخ

آقای محمد آزادی - تهران

داستان "گیتیگان" شما که به نظر می‌رسد درونمایه‌ای انتزاعی و شاید هم سوررئالیستی دارد، به لحاظ ساختار و شکل کمی آشفته است. به نظر من توانسته‌اید به اصطلاح "اهل فن"، کار و اثر تان را جمع و جور کنید! به اصل "باورپذیر" بودن یا "حقیقت‌مانندی" توجه کنید. از خودتان بپرسید "فرانتس کافکا" با چه ایقان هنری و چه شگردهای تکنیکی توانسته است اثر شاخص و قوی و همواره تاویل پذیر و ماندگارش "مسخ" را بنویسد که از همان نخستین سطرهايش باورپذیر است و مسحور کننده و تفکربرانگیز؟ موفق باشید.

آقای مصطفی بیان - نیشابور

نوشته‌ای که با عنوان "داستانی برای پیدا شدن یک عکس" فرستاده‌اید، تاحدی نارسا و گروفتار لغزش‌های زبانی است. در پاسخ بلندی که قبلاً برایتان نوشته‌ام و امیدوارم پیش از این جواب، در ستون "پیام و پاسخ" چاپ شود کاستی‌ها و ایرادهای وارده بر بسیاری از نوشته‌های شما را بر شمرده‌ام. فعلاً، باز هم به تکرار فقط می‌توانم تاکید کنم که به کاربرد سنجیده هر عنصر داستانی و مهم‌تر از همه به "زبان نوشتاری" و رعایت قاعده‌های دستور زبان فارسی بیش از پیش توجه کنید. برایتان نشاط و سلامتی آرزو می‌کنم و توصیه تکراری‌ام به شما که تاکنون داستان‌های خوبی نیز از شما در همین مسابقه به چاپ رسیده این است که شتاب‌زده ننویسید!

قول‌هایی که اینجا به

خودم داده‌ام

یادآوری:

اگر به خاطر داشته باشید، هفته گذشته، در همین صفحه گفت و گوی ما با دختری را خواندید که به جرم سرقت در زندان بود. او در صحبت‌هایش به ما گفت که شش سال قبل با پسری ازدواج می‌کند و بعد از مدتی متوجه اعتیادش می‌شود. تلاش‌های او برای ترک دادن شوهرش بی‌نتیجه مانده و یک روز خود او نیز معتاد می‌شود. بعد از اعتیاد او، همسرش مجدداً ازدواج می‌کند و همسر دومش را هم به همان خانه‌ای می‌آورد که با او در آن زندگی می‌کرده.

اما آنچه باعث حبس او شده، ماجرای بود که در خانه خواهر همسر دوم شوهرش اتفاق می‌افتد.

ماجرای این قرار بود که او به دعوت خواهر هوشی به خانه آنها می‌رود و در هنگامی که صاحبخانه منزل نبود، خواهر زاده‌اش می‌آید و مقداری پول از آنجا برمی‌دارد و می‌رود و چون او این مسأله را به خواهر هوشی نمی‌گوید و از آنجا می‌رود، اکنون به عنوان مظنون و متهم پرونده سرقت در زندان است.

بعد از مصاحبه با این خانم، با همسر او تلفنی ارتباط برقرار کردیم. همسر او دعوت ما را برای حضور در دفتر مجله پذیرفت و یک ساعتی مهمان ما بود. بعد از گفت و گوی دوستانه‌ای که با ایشان داشتیم، گوشه‌های تاریک و زوایای پنهان این ماجرا بر ایمان آشکار شد. با ما همراه باشید تا شما هم با حقایق تلخ زندگی این زوج بیشتر آگاه شوید.

***

مرد جوان روی صندلی کمی جابجا شد و از داخل کیف دستی که همراه داشت مقداری کاغذ در آورد و گفت: اینها همه مدارک پرونده خانم... هست! گفتیم: مگر همسر شما نیستند؟ مرد دستپاچه گفت: هست. ولی بلافاصله که آزاد شود، طلاقش می‌دهم...

مرد با احساس قدرت تمام این حرف را می‌زد. یاد همسرش افتادم که می‌گفت "می‌خواهم شوهرم کارهایم را انجام دهد، بعد طلاق بگیرم!" انگار هر کدام پشت یک دیوار، برای دیگری نقشه می‌کشیدند که اولین ضربه را کدام بزنند. مرد عجله داشت که زودتر نشان دهد می‌خواهد از مخمصه‌ای که در آن دچار گشته نجات پیدا کند و زن در پایان حرف‌هایش ناامیدانه گفت که می‌خواهد بعد از آنکه به هدفش رسید، جدا شود. انتهای راه هر دو یکی بود؛ طلاق!

مرد را به آرامش دعوت کردم و گفتم:

اجازه می‌دهی از اول شروع کنیم؟

مرد که معلوم بود تمرکز کافی ندارد گفت:

...بله... بله... بفرمایید. من جواب می‌دهم.

از او خواستم کمی در مورد خودش و خانواده‌اش بگوید و بعد هم اینکه چطور شد با همسرش آشنا شد

و نهایتاً چه چیز آنها را به اینجا کشاند. مرد گفت:

من سی سال پیش به دنیا آمدم. فرزند سوم خانواده هستم. دو خواهر و یک برادر هم دارم و بین آنها فقط من، نه خودم خوب در آمدم و نه زندگی خوبی دارم.

پدرم سی سال در یک اداره دولتی خدمت کرد و الان هم بازنشسته است. در زمان جوانی‌اش آنقدر کار کرد و زحمت کشید که الان زندگی خوبی دارد. کاش من هم کمی او را الگوی خودم کرده بودم که نکردم و این هم وضع زندگی‌ام شد که می‌بینید.

از پانزده سالگی افتادم به راه کج. اول از همه خودم مقصر بودم، بعد دوستانم و بعد هم شرایط خاصی که پیش آمد. ماجرا از وقتی شروع شد که خواهرم در یکی از مناطق دور از مرکز شهر، خانه گرفت. البته آنجا آن زمان دور از مرکز شهر بود، الان یکی از بهترین‌هاست. ولی آن زمان در آن منطقه تعداد خانه‌ها کم بود و بیشتر حالت نیمه‌ساز و در حالت ساخت را داشت و بهترین مکان برای خلاف. خصوصاً مواد بود. من مواد را از تریاک و از ۱۵ سالگی و با شوهرم شروع کردم. او می‌گفت تفریحی می‌کشد. اما مواد هیچ وقت تفریح نیست. این واژه‌ای است که آدم‌ها برای گول زدن خودشان می‌گویند.

یک آدم با سالم است یا معتاد. تفریحی و تفتنی هم ندارد. به هر حال، من از همان موقع که مواد را شروع کردم، از چشم خانواده‌ام هم افتادم. البته این اتفاق به یکباره نیفتاد. تدریجی بود. برای همین، پدرم بعدها برای برادرم خیلی کارها کرد و برای من نکرد چون من نه تنها خودم لیاقتش را نداشتم بلکه بعد از ازدواجم اتفاقاتی افتاد که آبروی او هم به خطر افتاد و دیگر کاملاً برای خانواده‌ام بی‌ارزش شدم.

اعتیاد باعث شد تا من حتی نتوانم دیپلم بگیرم. بعد از اینکه درس را نصفه و نیمه رها کردم، پدرم گفت حداقل سربازی بروم تا بتوانم جایی کار پیدا کنم. گفتم بسیار خب دو سال هم می‌رویم خدمت. اما دو سال خدمت شد چهار سال، از بس غیبت کردم و اضافه خدمت گرفتم. حتی از دوره آموزشی هم غیبت دارم. یعنی رفتم دفترچه چه رفتم و نرفتم.

هر بار هم به یک دلیل بی‌اهمیت غیبت می‌کردم. مثلاً مرخصی می‌آمدم بعد با دوستانم می‌رفتم مسافرت و چند ماه غیبت می‌خوردم. حتی به خاطر همین مسأله باز داشت هم شدم و مدتی در زندان حشمتیه حبس کشیدم. به هر حال بعد از چهار سال، خدمتم تمام شد و تصمیم گرفتم کار کنم. به پدرم گفتم برایم یک ماشین خرید و من شروع

کردم مسافر کشی. داخل شهر کار نمی‌کردم. از ترمینال شرق مسافر می‌بردم آمل، بابل، محمود آباد، یا شهرهای دیگر مازندران و از آنجا هم مسافر می‌زدم برای تهران. در آمدم خوب بود، اما آنقدر که درمی‌آوردم همانقدر خرج اعتیاد می‌کردم. اگر اعتیاد نداشتم، اگر پول جمع می‌کردم، خیلی زود، زندگی‌ام را جمع می‌کردم، اما اعتیاد، اعتیادی که از تریاک شروع شد و به کراک رسیده بود، مثل خوره به جانم افتاده بود.

دو سالی می‌شد مسافر کشی می‌کردم. برنامه‌ام این بود به شمال که رسیدم، برای چند ساعتی اتاقی اجاره کنم، کمی استراحت کنم، موادم را بکشم و دوباره حرکت کنم. یکی از دوستانم، منزل همین خانم -خانم اولم- را به من نشان داده بود. پدرش اتاق اجاره می‌داد. البته من در این دو سالی که به خانه آنها می‌رفتم و می‌آمدم او را ندیده بودم. تا اینکه یک روز که مثل همیشه برای خستگی گرفتن رفتم آنجا، برادر این خانم گفت فلانی بیا مرا ببر تا فلان شهر، خواهر بزرگم زایمان کرده، خواهر کوچکم مدتی است آنجاست، حالا می‌خواهد برگردد، کرایه‌ات را هم می‌دهم، بیا برویم او را بباوریم. من هم قبول کردم. با هم رفتیم و من اولین بار این خانم را آن روز و آنجا دیدم. از او خوشم آمد و وقتی به پیشنهاد خودش به یکی از امازاده‌های سر راه رفتیم، از او خواستگاری کردم و خواهش کردم اگر او هم از من خوشش آمده به من بگوید تا من هفته بعد خانواده‌ام را برای خواستگاری بیاورم. نمی‌خواستم جز من و خودش کسی چیزی بداند، اما باور تان نمی‌شود تا ما به خانه‌شان رسیدیم، همه خبر دار شده بودند! به هر حال هفته بعد ما به خواستگاری رفتیم. مادرم همان موقع شروع کرد به تحقیق کردن، اولین ایرادش این بود که خانواده‌اش اعتیاد دارند، متأسفانه همه مصرف‌کننده بودند. دومین مسأله این بود که او پنج سال در عقد یک نفر بوده، اگر چه به از دواج نرسید و طلاق گرفت، اما علت طلاق عدم تعادل روانی خانم بود. ولی من این حرف‌ها را قبول نکردم و گفتم باید با او ازدواج کنم، حتی صد سکه هم مهرش کردم که مادرم به شدت مخالف بود، اما من این کار را کردم. ازدواج که کردیم، پدرم در همان محل خودمان، بر این خانه گرفت تا مستاجر نباشیم، من هم کار می‌کردم. متأسفانه پایه اختلافات من و همسرم از همان اوایل ازدواجمان گذاشته شد. همسرم تا دو سال اصلاً به من روی خوش نشان نمی‌داد. حتی در عکس‌هایی که با هم انداختیم، کاملاً مشخص است.

این هفته: مصاحبه‌ای در دفتر مجله

باتشکر از همکاری قوه قضاییه، ریاست محترم ندانمگاههای
اوین، رجایی شهر، قزل حصار و ورامین، ریاست محترم حفاظت و
اطلاعات ندانمگاههای فوق الذکر، روابط عمومی سازمان زندانها،
روابط عمومی دادگستری کل استان تهران و تمامی عزیزانی که در
تهیه این گزارش ها یار بمان می دهند.

برایم برکت نداشت. حتی یک ریال پول هم نمی ماند،
همه دود می شد و به هوا می رفت. البته این وضع
تا یک ماه قبل بود. از یک ماه قبل که همسر من چند
خواب سنگین دید، دیگر نه او و نه من دنبال خلاف
نیستیم و من فقط با موتور مسافر کشی می کنم.

اما ماجرای سرتی که برای همسر اولم اتفاق افتاده
بر می گردد به رفتن او به منزل خواهر همسر دومم، او
برای مهمانی به آنجا رفته بود. خانواده همسر دومم
می دانند که پدر من دستش به دهانش می رسد. من
فکر می کنم این یک برنامه و نقشه بوده تا من یا پدرم
را مجبور کنند به آنها پول بدهیم. چون شوهر خواهر
همسر دومم در زندان است و برای آزادی اش نیاز به
پول دارد، آنها همسر اول مرا به خانه شان کشاندند و
بعد یکی از خواهر زاده های خودشان آمد و از همسر
من خواست از صندوق خاله اش به او پول بدهد.
همسر ساده من هم این کار را کرد. دخترک پول را
گرفت و شمرده و گفت ۲۵۰ هزار تومان است. بعد هم
پول را برد. همسر من موضوع را نه به خاله او - یعنی
خواهر خانم من - گفت و نه به من. خواهر خانم وقتی
متوجه می شود پول هایش سر جایش نیست، می آید
و از من مطالبه ۷۵۰ هزار تومان می کند. این در حالی
است که پدرم به خاطر ازدواج دوم من، خانه ای را که
برای من خریده بود، فروخته و من با دو همسر من فعلا
در به در شده ایم.

من به او گفتم همسر من دزد نیست. با هم به
آگاهی برویم. خواهر زاده او هم بیاید و آنجا حقیقت
را بگوید. من هم پول را قرض می گیرم و تا پنج روز
دیگر می دهم. اما او قبول نکرد و رفت از اداره آگاهی
مامور آورد و همسر مرا بردند. الان همسر اولم در
زندان است. رابطه من و همسر دومم خراب شده،
پدرم خانه اش را فروخته و خودم در مانده و مستاصل
شده ام. بالاخره تصمیم گرفتم تا روز دادگاه همسر من
صبر کنم و ببینم بالاخره چه خواهد شد. آن وقت
تکلیف هر دو اینها را با هم روشن می کنم. همسر اولم
را بعد از اینکه آزاد شد طلاقش می دهم. چون او باعث
شد که پای زن دوم به خانه من باز شود. اگر او کمی
با من مهربانی و مودار می کرد، الان نه او زندان بود و
نه من اینقدر در مانده، اگر هم بفهمم خانواده همسر
دوم قصد تکه کردن مرا دارند، او را هم می فرستم
برود. خودم هم می روم کمپ تا ترک کنم...

اعتیاد به شیشه هم از همان زمان شروع شد. از
وقتی که تصمیم گرفتم شب ها مسافر کشی کنم. برای
اینکه بیدار بمانم و بیشتر کار کنم و حواسم جمع باشد،
رفتم سراغ شیشه و اینطور شد که به اعتیادم علاوه بر
کراک، شیشه هم اضافه شد.

پدرم برای برادرم مغازه گرفت، اما برای من این
کار را نکرد و آن هم فقط و فقط به خاطر اعتیادم بود.
اما ماجرای آشنا شدن من با همسر دومم و اینکه
بین این همه بدبختی و گرفتاری چرا زن دوم هم
اضافه شد بر می گردد به زمانی که ماشین داشتم. این
خانم به عنوان مسافر سوار ماشینم شد. در بین راه که
او را می بردم، متوجه شدم که زندگی درستی ندارد.
خلاف داشت. او را نصیحت کردم که این زندگی
عاقبت ندارد و از آنجا که در زندگی خصوصی ام
آنقدر کمبود عاطفی و روحی - روانی داشتم، خودم
پیشنهاد دادم که با من ازدواج کند.

می دانستم با این کار بار اضافه ای به زندگی ام
تحمیل می شود، اما از آنجا که از همسر اولم هیچ وقت
مهر و محبت و روی خوش ندیده بودم، با او ازدواج
کردم. او فقط بیست و یکی، دو سال دارد. اما عشق
و محبت را بلد است و در این مدت کم آنقدر که از
او محبت دیدم از همسر اولم ندیدم. البته این را هم
بگویم من او را عقد نکردم فقط به لحاظ شرعی صیغه
خوانده ایم.

بعد از اینکه او به زندگی ام آمد، حتی کارم هم
عوض شد. اعتراف می کنم برای تامین خرج دو
زندگی و اعتیاد خودم و همسر من هم به خلاف رو
آوردیم. به این ترتیب که خانم دومم می رفت سوار
ماشین های مدل بالا می شد و از آنها به بهانه ای پول
می گرفت و بعد پیاده می شد و بلافاصله من که با
موتور پشت آنها بودم، سوارش می کردم. از این راه
شاید پول خرید دو تا خانه را در آورده ایم، اما این پول

انگار با من قهر بود. انگار از من بدش می آمد، مدام
اخم و ناراحتی در چهره اش بود. اصلا ذوق و شوق یک
تازه عروس را نداشت. بعد از دو سال هم که دیگر
کاملا رویش به من باز شد، مدام فحش و ناسزا و
نفرین به من و خانواده ام. این وضع وقتی بدتر می شد
که خانواده اش به تهران می آمدند یا ما به خانه آنها
می رفتیم. کاملا تحت تاثیر خانواده اش بود. بهانه اش
اعتیاد من بود. اما حتی اگر این بهانه اش بود، رفتارش
مرا بدتر می کرد. دو - سه مرتبه تلاش کرد مرا ترک
دهد، حتی ترک هم کردم، اما یک بار ده روز بعد
دوباره شروع کردم، یک بار هم بعد از یک ماه و نیم
پاکی، دوباره شروع کردم. نمی دانم چرا نمی توانستم
مقاومت کنم. هر بار کلی خرج می کردم، کلی زجر
می کشیدم ترک می کردم و بعد دوباره در اثر یک
وسوسه روز از نو، روزی از نو. این وضع وقتی بدتر شد
که ماشین را از دست دادم و پدرم برایم موتور گرفت
تا در یک شرکت کار کنم. مدتی در آن شرکت
مشغول بودم. در آمد بد نبود، اما وقتی وسیله زیر
پایم از بین رفت و از آنها خواستم آن را برایم تعمیر
کنند این کار را نکردند. مجبور شدم بیایم بیرون.
چون نه وسیله داشتم و نه پولی برای تعمیرش. هر چه
در می آوردم دود هوا می شد.

بدتر از همه اینکه فهمیدم زنم هم شیشه مصرف
می کند. رفته بود خانه پدرش، وقتی برگشت از
چشم هایش که کاسه خون شده بود فهمیدم معتاد
شده. اگر چه خودش زیر بار نمی رفت. اما کاملا
معلوم بود. بعد هم گفت تا تو ترک نکنی، من هم
ترک نمی کنم و به این ترتیب او هم شد غصه دیگری
برای من.

پدرم وقتی فهمید بیکار شده ام، از جیب خودش
موتور را درست کرد. من هم دیگر به آن شرکت
نرفتم. با موتور مسافر کشی می کردم. ماجرای

در پرتاز:

(من وقتی حرف های این مرد را می شنیدم، دلیل آن
همه غم و افسردگی آن دختر در زندان را متوجه شدم،
شاید این مورد یکی از آن درس های بزرگی بود که نه
فقط در کار که حتی در زندگی ام گرفتم. هیچ گاه در یک
زندگی دو نفره نمی توان یک نفر را مقصر و گناهکار صد
در صد و دیگری را معصوم و مظلوم صد در صد دانست.
پنجاه در صد اینکه آن زن با آن سن کم الان در زندان
است، شوهر اوست که امروز فقط به فکر رهایی خودش
است. او در حالی که اسیر اعتیاد بود، به خواستگاری
دختری می رود که فقط در طول یک مسیر او را دیده و هیچ
شناختی از او ندارد. حتی وقتی مادرش متوجه می شود این

دختر یک بار به هر دلیلی ناچار به طلاق شده، به خودش
زحمت نمی دهد در پی کشف علت این مسأله بر بیاید. او را
عقد می کند و از شهر کوچکی به تهران بزرگ می آورد.
جایی که غربتش به اندازه وسعتش غمناک است. دختر تنها
مانده، شوهر را مسبب جدایی اش از خانواده می داند و همه
دلتنگی و غصه هایش را با بد اخلاقی بروز می دهد و شوهر
نه تنها متوجه مشکلات روحی او نمی شود که با وارد کردن
یک دختر معلوم الحال به زندگی اش دخترک بیچاره را
از آنچه بود خرد تر و ذلیل تر می کند. اینکه او چرا به جای
ترک کردن و اصلاح زندگی اولش، دست دختر دیگری را
می گیرد و وارد زندگی مشکل دارش می کند، اینکه چرا

حتی از آن دختر هم سوء استفاده می کند و با
واداشتن او به آن اعمال شرم آور، از او به عنوان طعمه
استفاده می کند، همه و همه نشان از رفتارهای هنجار شکنانه
او دارد. رفتارهایی که شاید به خاطر اعتیاد و شاید به خاطر
بی توجهی خانواده اش به او شکل گرفته. او قصد داشته به هر
ترتیب شده خود را به دیگران ثابت کند، ولو به کیف ترین
راه... حال زنی که هم خودش و هم، معترف هستد قربانی
یک توطئه شده، قربانی نادانی، جهل، حماقت، سوء استفاده
و خیانت همسری شده که امروز قدر تمندانه دم از طلاق
او می زند. کاش دادگاهی بود که می توانست حق آن زن
زندانی را از همسر از خود راضی اش بگیرد.)

نهنگ دندان دار

اول از همه یک اره ماهی بزرگ ۶ متری در سواحل کالیفرنیا به گل نشست و بعد از آن به فاصله ۵ روز یک مار بزرگ، و حال برای سومین بار شاهد یک گونه عجیب از نهنگ دندان دار هستیم که توسط غریق نجات در ساحل یافت شد. این نهنگ که ۱۲۰۰ کیلوگرم وزن داشته از گونه های بسیار نادر بوده و معمولاً در اعماق بسیار زیاد آب های آلاسکا دیده می شود. با وجود چندین جای گاز کوسه که بر روی بدنش دیده می شد، زمانی که آن را یافتند هنوز زنده بود و معاینات نشان داد که هیچ گونه بیماری نیز ندارد، اما طولی نکشید که از بین رفت. بعد از انتقال آن به آزمایشگاه، تنها تعدادی نایلون کوچک در معده اش پیدا شد اما چنین چیزی با وجود گاز کوسه نمی تواند دلیل مرگ ماهی بزرگی به این اندازه باشد. همچنین این ماهی که در اعماق بسیار زیاد زندگی می کند، چطور به سواحل کم عمق و گرم این منطقه آمده بود؟ اینطور که مشاهدات نشان می دهد، ظهور چندین ماهی عجیب که محل زندگی بسیار دورتری دارند می تواند به دلیل زمین لرزه ای باشد که احتمالاً در کف اقیانوس رخ داده است و باعث فراری دادن این ماهیان از محل زندگی خود شده است. تعدد اینگونه اتفاقات، دانشمندان و زیست شناسان را در مورد شرایط زندگی در آب های اقیانوس ها نگران کرده است.

موزه رنگارنگ

معماران شرکت هلندی "کاسانو و هرناندز" به تازگی پروژه ساخت یک سرزمین عجایب رنگارنگ واقعی را به اتمام رسانده اند. این پروژه شامل ساخت یک موزه و یک باغ رنگارنگ است که در آن از تکنولوژی های بصری سه بعدی بهره برده شده است. جنس تمام سطوح این مجموعه از سرامیک های درخشان و رنگارنگ است که به این ترکیب زیبا از طراحی و رنگ، جلوه ای دو چندان بخشیده است. این تیم برای ساخت این مجموعه از تلفیق تکنیک های سنتی کار با موزاییک اروپایی و هنر معماری لانگکوان چینی قدیم بهره بردند. طرح اصلی به کار رفته در دیوارها و داخل ساختمان، شکاف ها و خطوط شبیه به ترک خوردن یخ است. پنجره های مثلثی شکل که سایه و نورهای عجیبی در داخل پدید می آورند، در همه دیوارها و حتی سقف هم دیده می شوند. این مجموعه در مرکز یک پارک در شهر جینزو قرار دارد که پیش از این نیز یکی از مراکز بزرگ تولید سرامیک بوده است. ساخت این پروژه به منظور شرکت در نمایش بین المللی هنر ساختمانی بود اما بعد از اتمام دوران نمایش نیز این مجموعه به یک موزه دائمی تبدیل خواهد شد و فضای اطراف به فضای سبز پارک افزوده می شود.

زمین گلف شناور

"کوور دآلن" یک هتل لوکس در سواحل ایداهو در نزدیکی سواحل آمریکا است که بیشتر از همه به دلیل زمین گلف زیبایش که ۱۸ حفره دارد معروف است. یکی از ویژگی های جالب این زمین گلف این است که قسمتی از آن در خارج مجموعه و روی آب قرار دارد، به طوری که آن قسمت از زمین بازی روی یک جزیره مصنوعی ساخته شده و در وسط آب شناور است. این جزیره هر روز توسط کامپیوتر جابجا می شود تا موقعیت های بازی متنوعی را ایجاد کند. گلف بازان کار بسیار سختی در هدف گیری حفره های روی جزیره دارند چرا که فاصله آن زیاد بوده و همچنین اگر نتوانند توپشان را به جزیره برسانند، توپ درون آب افتاده و آن بازی را کاملاً باخته اند. چند قایق برای جابجایی گلف بازان بین زمین اصلی و جزیره تعبیه شده اند. این مجموعه که توسط "اسکات میلر" طراحی شده است، در سال ۱۹۹۱ افتتاح و به مرور گسترده تر شده است. این زمین همواره به عنوان یکی از بهترین و چالش برانگیزترین زمین های گلف توسط گلف بازان حرفه ای شناخته می شود.

آرامش در کنار ماهی‌ها

یک هتل لوکس ۵ ستاره اولین هتل زیر آب در آفریقا است که معنای تازه‌ای به آرامش در زیر دریای می‌دهد. هتل "مانتا" که توسط یک شرکت سوئدی طراحی شده است، در جزیره پمبادر تانزانیا قرار دارد و اتاق‌های آن همگی در زیر سطح آب و در عمق ۴ متری قرار دارند. این هتل در مرکز یکی از زیباترین مجموعه‌های مرجانی اقیانوس هند واقع شده است. هتل مانتا به صورت یک سازه شناور سه طبقه ساخته شده است که علاوه بر اتاق‌های خواب در زیر آب، در بالا شامل یک محوطه استراحت روی سقف و در سطح آب است که منظره بسیار زیبایی دارد. برخلاف بسیاری از هتل‌های زیر آب دیگر، فضای داخل اتاق‌های این هتل بسیار گرم و زیبا طراحی شده‌اند و تمام دیوارها مجهز به پنجره‌های بزرگی هستند که از پشت آن می‌توانید دنیای زیر آب را تماشا کنید. در هنگام شب نیز چراغ‌های تعبیه شده در اطراف اتاق‌ها در بیرون ساختمان، فضای زیر آب را روشن می‌کنند تا بتوانید ماهیان را در هنگام شب نیز مشاهده کنید. این هتل در ماه جاری افتتاح شده است و با توجه به فضای محدود و استقبال زیاد تنها ۶ مهمان خوش شانس توانسته‌اند در آن اقامت کنند. هزینه اقامت هر اتاق دوفره در این هتل شیک برای هر شب، ۱۵۰۰ دلار و اتاق‌های یک نفره ۹۰۰ دلار است.

زنگ خطر

آتش سوزی معمولاً مربوط به مکان‌هایی است که اشیای قابل اشتعال وجود داشته باشد. شاید این موضوع خنده‌دار به نظر برسد، اما هتل یخی معروف سوئد که هر ساله میزبان تورისტ‌های زیادی است، بنابر دستور مسئولین مجبور به نصب زنگ‌های خطر آتش سوزی شده است! چرا که قوانین عمومی ساخت و ساز، استفاده و مجهز بودن به هشدارهای امنیتی را الزامات همه ساختمان‌ها اعلام کرده‌اند. این هتل که شهرت جهانی دارد در شمال سوئد و حدود ۱۷ کیلومتری شهر کایرو قرار دارد که هر ساله در فصل زمستان بر نامه‌های ویژه‌ای را برای میهمانانش در نظر دارد. از ۲۶ سال قبل که این هتل افتتاح شده تا کنون حتی یک مورد آتش سوزی هم رخ نداده است. و البته عجیب هم نیست چون چیزی غیر از یخ و برف در آن وجود ندارد و حتی در صورت آتش گرفتن پتویا هر وسیله دیگری، از آنجا که تمام وسایل روی یخ هستند، آتش به هیچ جای دیگری سرایت نمی‌کند. با وجود دمای زیر صفر و این واقعیت که تمام دیوارها، سقف‌ها، مجسمه‌ها و حتی شیشه‌های پنجره‌های هتل از یخ و برف فشرده ساخته شده‌اند، اما به دستور مسئولین سوئد تعدادی حسگر دود و حرارت در آن نصب شده است. این هتل از حدود هزار تن یخ ساخته شده است که با پایان فصل سرما ذوب می‌شوند و صاحبان هتل باید هر ساله برای ساخت مجدد آن جواز ساخت مربوط به احداث مجدد هتل را از مسئولین کسب کنند.

مرگ پیرترین موجود زنده جهان

دانشمندان دانشگاه بانگور در ایسلند که برای اندازه‌گیری سن یک صدف، در آن را باز کرده بودند، طولی نکشید که به اشتباه بزرگشان پی بردند. چرا که بررسی اولیه نشان داد که این نرم تن حدود ۴۰۵ سال سن داشته است که آن را پیرترین جانور زنده شناخته شده روی زمین نشان می‌داد. همانطور که در مورد سن درخت‌ها هر سال از عمر شان که می‌گذرد یک دایره جدید روی تنه به وجود می‌آید، در مورد صدف‌های دریایی نیز هر فصل یک لایه جدید روی صدف تشکیل می‌شود که انحنای بیرونی صدف، شمارش آنها را دشوار می‌کند و شمارش لایه‌ها از داخل صدف بسیار آسان‌تر است. اما این صدف که نام "مینگ" را رویش گذاشته بودند از این هم پیرتر بود. پس از اینکه متوجه اشتباهشان شدند، زمانی که برای بررسی‌های دقیق‌تر صدف را با استفاده از روش‌های شمارش کربنی مورد مشاهده قرار دادند، مشخص شد که حدود ۱۰۰ سال سن آن را اشتباه شمارش کرده بودند. چرا که تراکم لایه‌ها در درون صدف بسیار بیشتر و سن صدف حدود ۵۰۷ سال بوده است! اما نکته بدتر ماجرا این است که این روش‌های دقیق‌تر امکان شمارش لایه‌ها را حتی از روی لایه بیرونی صدف ممکن می‌ساخت، یعنی مجبور نبودند این صدف پیر را از بین ببرند. با این وجود مطالعه این صدف اطلاعات بسیار ارزشمندی را درباره تغییرات آب اقیانوس‌ها و عوامل موثر بر آن در ۵ قرن اخیر در اختیار دانشمندان قرار می‌دهد. با این کشف، آنها دریافتند که شاید صدف‌هایی که هر روزه در کنار ساحل می‌بینند پیرترین ساکنین زنده زمین باشند.

از: سیروس گنجوی

ردپای خاطره...

در یک روز، دو بار ناهار خوردم!

خیلی‌ها فکر می‌کنند که اولین فیلم شادروان محمدعلی فردین، فیلم "چشمه آب حیات" ساخته "سیامک یاسمی" است، در حالی که "فردین" را نخستین بار "سردار ساکر" هندی کشف کرد و اولین فیلمی که بازی کرد "فرداروشن" نام داشت. اما چون فیلم "چشمه آب حیات" زودتر به بازار آمد، همگی "فردین" را با آن فیلم - که رنگی هم بود شناختند. لابد تعجب می‌کنید اگر بگویم که تیتراژ آن فیلم را من نوشته بودم، با همکاری برادرم!

فردین در اندک مدت، ستاره محبوب مردم شد. در آن زمان، سرشار از شور و نشاط جوانی بود و چهره‌اش از ملاحظت و شیرینی خاصی برخوردار بود. در روزهای آخر زندگی‌اش، هر چند تکیه شده بود، اما چهره‌اش، این شیرینی و ملاحظت را همچنان حفظ کرده بود. "فردین"

مردی متواضع و بی‌تکبر بود که مرام و مسلک کشتی‌گیری‌اش، بستر مناسبی برای این آزادی‌گی به شمار می‌رفت. در آن زمان، بیشتر فیلم‌ها برای "لاله زار" روها ساخته می‌شد و سناریست و کارگردان و بازیگر، ناگزیر بودند سلیقه همان قشر از جامعه را راست کار خود قرار دهند.

جوانان قدیم شاید به یاد داشته باشند که وقتی مرحوم "فردین" در یکی دو فیلم متفاوت ایفای نقش کرد، "گیشه" و "سرمایه‌گذاران"، زانوی غم بغل گرفتند! مردم، بازیگر محبوب خود را با آقای "قارون" و سفره‌بی‌تکلف و آبگوشت و پیازی که با یک ضربه مشت از هم می‌پاشید، شناخته بودند، و اگر با صدای ایرج، لب خوانی نمی‌کرد، اصلاً به دلشان نمی‌نشست! این هم یکی از مصایب سینمای ما بود که گهواره‌اش را در هندوستان

ما گفت:

قدیم تکان داده بودند و خود بحث جداگانه‌ای را طلب می‌کنند!

سال‌ها بعد، یک روز به دیدن "فردین" رفتم. در آن زمان، در استودیو "پیام" اتفاقی در اختیار داشت که به منزله دفتر کارش بود. او تازه از سفر ایتالیا برگشته بود. به آن دیار رفته بود تا در یک فیلم وسترن، در نقش یک گاوچران بازی کند، اما کارش ادامه نیافت! او برایم داستان‌های جالبی از سینمای آن دیار تعریف کرد و گفت که چگونه فقط برای فیلم‌های "وسترن" - که در ایتالیا تهیه می‌شد - یک شهرک سینمایی ساخته بودند.

در آن روز، فردین برای من چهره تازه‌ای بود، موهایش کم کم داشت سفید می‌شد و پوست صورتش اندکی به زردی گراییده بود. آن فردینی نبود که سال‌ها قبل می‌شناختم! شادابی و جوانی قدیم، جای خود را به پختگی و تجربه جدید داده بود که هنوز ملاحظت و شیرینی خود را به همراه داشت! آن روز، من و او، بنا به پیشنهاد یکی از دوستان مشترک، ناهار را در رستوران خام گیاهخواران واقع در میدان "سنایی" خوردیم. ما که تا آن زمان، خام‌خواری نکرده بودیم بدمان نمی‌آمد که یک ناهار تجربی داشته باشیم!

دوست ما خودش جزو طرفداران پر و پا قرص خام‌خواری بود که خیلی هم در این زمینه تعصب نشان می‌داد!

در آن ساعت از روز، رستوران تقریباً خلوت بود. چند نفری سر میزها نشسته بودند که همگی "فردین" را شناختند و با دست، او را به یکدیگر نشان دادند. از برق چشمانشان می‌شد فهمید که قلباً از دیدن هنرمند محبوبشان خوشحال شده‌اند. در همین لحظه، ناگهان "فردین" چشمش به یک لیوان دوغ افتاد که روی پیشخوان قرار داشت. با تعجب خطاب به دوست متعصب

ما گفت:

- دوست عزیز، تو که گفتی لبنیات، راست کار این خام گیاهخواران نیست. پس دوغ اینجا چه کار می‌کند؟!

دوستمان خواست توضیح بدهد که جوانکی از پشت پیشخوان، بیرون پرید و گفت که این دوغ، از ماست تهیه نشده، بلکه ماده اولیه آن رانار گیل و کمی هم آلبیمو تشکیل می‌دهد!

مزداش عین‌هو دوغ بود و ما هم خیلی تعجب کردیم.

وقتی نشستیم، یاد نکته‌ای افتادم که به تازگی ترجمه کرده بودم. به شوخی به "فردین" گفتم:

- می‌دانی چرا روی میزها گل نگذاشته‌اند؟

"فردین" گفت: "نه، راستی چرا؟"

گفتم: مگر این‌ها خام گیاهخوار نیستند؟ خب

اگر می‌گذاشتند، مشتری‌ها قبل از آماده شدن غذا، همه گل‌ها را به عنوان پیش غذا یک لقمه چپ می‌کردند!

"فردین" با همان حالت شیرین خود، قاه قاه زیر خنده زد و دوست متعصب ما، انگار که به آیین و مسلک او اهانت شده باشد، نگاه غضب آلودی به من انداخت. می‌دانستم که خون، خونس را می‌خورد! "فردین" آری دست و دلباز بود. همین که غذایمان تمام شد بالحن پهلوانی خود گفت: "کسی دست توی جیبش نمی‌کند!"

حساب رستوران را پرداخت. انعام چرب و شیرینی هم برای گارسن گذاشت که حسابی حالش جا آمد!

آمدیم بیرون. دوست مشترک ما خداحافظی کرد و رفت. "فردین" با ماشین من آمده بود. سوار شدیم تا او را به استودیو "پیام" برسانم. توی یکی از خیابان‌های همان راسته، هنوز یک کیلومتری پیش نرفته بودیم که ناگهان ذوق زده فریاد زد:

- سیروس، جان مادرت نگه دار!

به گمان آنکه یکی از آشنایان را در پیاده رودیده، بی‌اختیار زدم روی ترمز، اما او با خوشحالی گفت:

- آخ جون، چلو کبابی!

- چلو کبابی؟!

- آره، ما که نفهمیدیم امروز چی خوردیم. بیا بریم به غذای درست و حسابی بخوریم و دلی از عزا در آوریم!

پیشنهاد بدی نبود، اما خنده دار بود! راستش من هم عادت به خام‌خواری نداشتم. انگار اصلاً غذا نخورده بودم!

با هم از پله‌های چلو کبابی پایین رفتیم و جای شما خالی، هر کدام یک پرس چلو کباب برگ، با کوبیده اضافی و دوغ واقعی سفارش دادیم!

به جز ما دو نفر، هیچ کس در آن رستوران نبود! سر حال از غذای دوم، همان طور ساکت به در ورودی زل زده بودم. "فردین" پرسید:

- چی چی رو داری شک می‌زنی؟

با حالت رخوت گفتم:

- هیچی، داشتم فکر می‌کردم اگر دوست متعصب ما هم مثل ما زیر آبی می‌فت و وارد رستوران می‌شد خیلی بامزه می‌شد. پاک آبرویش می‌رفت!!

همین که نگاهم را از در ورودی گرفتم تا چند لحظه‌ای به لبخند دلنشین "فردین" بنگرم، ناگهان گفت:

- ... پسر راست گفتی‌ها! داره می‌آد، بعله،

خودشه!

با تعجب زیاد، سرم را برگرداندم اما "فردین" از واکنش من، قاه قاه زیر خنده زد...! شوخی کرده بود. یادش به خیر، او هم برای خودش چهره‌ای بود که نامش برای همیشه در تاریخ سینمای ایران، ماندگار شد. روانش شاد!

جنایت برای مادر شدن

مادر جنایتکار

یک زن که خود را حامله نشان می‌داد، با زدیدن نوزاد از شکم مادرش، زاتورا کشت!

زن ۲۲ ساله آمریکایی که ماهها خود را باردار نشان می‌داد، در زمان وضع حمل دروغینش دوست حامله‌اش را به قتل رساند و نوزاد او را به سرعت برد تا نشان دهد که این کودک را خود به دنیا آورده است. زن قاتل که "ساتن" نام دارد از مشکلات روحی رنج می‌برد و پس از اینکه همسرش برای ماموریت طولانی به سفر رفت، اعلام کرد که باردار است و تصاویر لحظه به لحظه

بارداری قلابی‌اش را در شبکه‌های اجتماعی برای شوهر واقوامش می‌فرستاد. او همزمان با اجرای این نقشه با زن بارداری آشنا شد و با جلب اعتماد وی هر روز میهمان خانه‌اش می‌شد و با هم رفت و آمد می‌کردند و ماهها از این دوستی ساختگی گذشت، تا اینکه زمان وضع حمل دروغین "ساتن" فرا رسید و این زن که قصد نداشت کسی از نقشه‌اش مطلع شود، منتظر نوزاد زن باردار شد و پس از به دنیا آمدن کودک، با عمل جراحی از شکم مادر این زن را با ضربات چاقو کشت! "ساتن" نوزاد را به خانه‌اش برد و به همه دوستان و آشنایان اطلاع داد که وضع حمل کرده و فرزندش را به دنیا آورده است، اما سرانجام راز جنایتش فاش شد. انتشار تصاویر این نوزاد با زن فریبکار در شبکه‌های اجتماعی سر نخ لازم برای دستگیری، او را در اختیار پلیس قرار داد و پلیس این زن را به اتهام قتل و زانیان غیر اصولی و به خطر انداختن جان نوزاد و کشتن مادرش به زندان انداخت!

قبل از روشن کردن سیگار بخوانید

سیگار، یک خودرو با چهار سرنشین را در جاده‌های همدان به آتش کشید و آن را خاکستر کرد. یک خودرو با چهار سرنشین، در مسیر همدان به تهران آتش گرفت که حال عمومی چهار سرنشین این خودرو پس از معالجه سرپای رو به بهبودی است. این حریق بعد از اقدام به سوختگیری خودرو در جورقان رخ داد

و از آنجایی که این خودرو دارای مخزن ال پی جی بود طبق بررسی‌های صورت گرفته، بیش از حد مجاز گاز در مخزن ال پی جی این خودرو و وارد شده است. راننده پس از طی مسافتی متوجه نشست بوی گاز در داخل خودرو می‌شود که در هنگام روشن کردن سیگار برای بررسی دقیق‌تر موضوع، همین حرکت او عامل بروز حریق در خودرو می‌شود. در این میان چهار سرنشین به صورت سطحی دست و صورت و موهایش می‌سوزد، اما خوشبختانه بلافاصله از خودرو خارج می‌شوند و پس از اندکی زمان اتومبیلشان منقعر و خاکستر می‌شود!

مادری جان دو فرزندش را گرفت

مادر ۲۴ ساله ایتالیایی به اتهام قتل دو دختر خردسالش، دستگیر و به زندان افتاد.

این مادر سنگدل که "سمیرا الویدی" نام دارد، در انگلیس زندگی می‌کند و چند روز پیش در یک جنون هولناک هر دو دختر نازش را با ضربات چاقو از پای در آورد. پس از این حادثه هم پلیس وی را دستگیر کرد و او در بازجویی‌ها به ماموران و همسرش پرخاش کرد و از پریشان حال مرتب نا آرامی می‌کرد و چون

حال مساعدی نداشت، دادگاه وی پس از بهبودی حالش، موکول شد. پدر این دو دختر خردسال که دور از خانواده‌اش زندگی می‌کرد هم از شنیدن این خبر شوکه شده و هنوز باور ندارد که همسرش دو دختر نازش را به قتل رسانده است و نمی‌داند انگیزه این کارش چه بوده اما تحقیقات بیشتر این حادثه ادامه دارد.

کارمند باهوش گل کاشت

کارمند باهوش بانک پرده از راز کلاهبرداری یک جاعل کار کشته برداشت و جاعل وقتی جواز کسب در دستش بود و به بانک مراجعه کرد، ردیابی و دستگیر شد!

در واقع مرد جاعل می‌خواست با جواز کسب دسته چک بگیرد و وقتی منتظر انجام مراحل کارش بود، ناگهان در محاصره پلیس قرار گرفت. چرا که وقتی کارمند بانک، نسبت به حرکات و رفتارهای این مرد مشکوک شد، مقام‌های بالاتر خود را در

جریان قرار داد و همین حرکت منجر به غافلگیر شدن جاعل شد. مرد کلاهبردار که "سهیل" نام دارد در اداره آگاهی بهشهر از سوی ماموران تحت بازجویی قرار گرفت و در حالی که سعی داشت اظهار بی‌اطلاعی کند، با بررسی‌های پلیس مشخص شد او با نام‌های "سهیل - م، سهیل - ک، علی الف" چند جواز کسب در اختیار دارد و با آنها تاکنون چند دسته چک گرفته است. بنابراین، سهیل ۲۱ ساله مجبور به اعتراف شد و گفت: جواز کسب‌ها را از کسانی که چند ماهی از تهران به شهر ساری آمده و مغازه و خانه‌ای را اجاره کرده بودند، گرفته و با آن مدارک چند جلد دسته چک از بانک‌های مختلف دریافت کرده است.

امید به خدا نتیجه داد

کودک دو ساله‌ای که در اثر ابتلا به مننژیت هر دو دست و پایش را از دست داده بود، با کمک اولین پای مصنوعی انعطاف پذیر دنیا، موفق به راه رفتن شد.

این کودک که "رُز آلن" نام دارد، در ۱۰ ماهگی به مننژیت نوع ب مبتلا شده بود و پس از تلاش فراوان پزشکان از مرگ حتمی نجات پیدا کرد، اما به تشخیص پزشکان هر دو دست و پاهایش قطع شد. اما ۴ ماه پیش با آمدن نوعی جدید از پای مصنوعی ویژه کودکان، او توانست نخستین قدم‌ها را بردارد و اکنون تحت آموزش والدین برای راه رفتن سریعتر و

حفظ تعادلش قرار دارد. مادرش در این باره می‌گوید: زمانی که رُز تلاش می‌کرد تا اولین قدم‌هایش را بردارد و به نوعی مننژیت مبتلا شد که پزشکان می‌گفتند فقط ۵ درصد شانس زنده ماندنش وجود دارد اما ما امیدمان را به خدای مهربان از دست ندادیم و پس از رهایی فرزندم از مرگ به او کمک کردیم تا بتواند مهارت زندگی بدون دست و پا را بیاموزد، تا اینکه این کفش‌های جدید به بازار آمد و به راه رفتن او کمک کرد. رُز اکنون می‌تواند جوراب‌هایش را بپوشد و با کفش‌هایش بدون کمک دیگران چند قدم بردارد و با دست‌هایش هر چه که را دوست دارد بردارد.

فتحعلی شاه هوسران

شمالی جنگ انداخته‌اند. اولشکرش را به جنگ کاترین کبیر برد ولی کاترین در گذشت و جانشینش فرمان عقب نشینی داد. شاه قاجار برای سرکوبی گردنکشان شمال ایران رفت و سه روز بعد از فتح قره باغ، افراد خودش او را ترور کردند. داستان‌ها و افسانه‌هایی هم از نقل کردم.

در شماره پیش دیدید که آغامحمدخان قاجار تاجی سنگین بر سر گذاشت و شاهنشاهی ایران شد. از حمله‌اش به خراسان و شکنجه‌ای که به شاهرخ میرزا داد، مطالبی خواندید. برای شما تعریف کردم که به هرات لشکر کشید و قرار شد به هند هم بتازد اما خبر رسید که روس‌ها به مرزهای

تدبیر شاهانه

آغامحمدخان قاجار که سلسله‌ای تقریباً ۲۵۰ ساله بنیان گذاشت، با اینکه بسیار مراقب سلامتی خودش بود، چند بیماری داشت که معروف‌ترین آنها عرق النساء، روماتیسم و فشار خون بود. یک بار هم در سال ۱۲۰۵ قمری سکه کرد ولی پزشکان او را از مرگ نجات دادند. در میان بیماری‌های او عرق النساء جای تردید دارد. این بیماری همان است که امروز سیاتیک نام دارد و در زمان قاجار و قبل از آن به رگ به‌رگ شدن کمر اتلاق می‌شد و علتش را زیاده روی در فعالیت مردانه می‌دانستند بنابراین شاید آغامحمدخان قاجار به این بیماری تمارض می‌کرد تا بگوید حرمسرای فعال دارد زیرا نقل شده که وقت‌هایی که عرق النساءش عود می‌کرد و جنگی پیش می‌آمد، درد را از یاد می‌برد و بر اسب می‌نشست و شمشیر می‌زد در حالی که سیاتیک دردی شدید دارد و انسان نمی‌تواند مثل یک آدم سالم فعالیت کند. به هر حال آرزو بر خواجگان عیب نیست!

آغامحمدخان که آدمی جنگاور و خشن بود، در تمام اوقات فراغتش حتی اگر کوتاه بود، کتاب می‌خواند. او در لشکر کشی‌هایش با خودش مقداری کتاب می‌برد و شب‌ها تا دیر وقت مطالعه می‌کرد حتی شبی که او را ترور کردند، کسی که کتابخوان او بود، تا دیرگاهی برایش کتاب خواند. او ضمناً آدمی پرهیز کار و متعصب بود و در هر وضعی که بود، نمازش را ترک نمی‌کرد. هنگامی که در بارگاه کریمخان زندگی می‌کرد، تاریخ ایران را خواند و بررسی کرد. از میان فاتحان بزرگ تیمور گورکانی و چنگیز مغول را می‌ستود طوری که تصویر این دورا به دیوار زده بود و می‌گفت پادشاه باید بسی دیکتاتور و خشن باشد تا بتواند به همه حکومت کند. او در مجازات مجرم‌ها بسیار سختگیر بود. اهل سیاست بود و تا جایی که می‌توانست، کارها را با سیاست پیش می‌برد ولی اگر سیاست و تدبیر کار ساز نبود، آن را با شمشیر به سامان می‌رساند. در تمام عمرش حرفی نزد که نتواند به آن عمل کند. دو حکایت خشن بخوانید سپس از جانشین آغامحمد قاجار خواهیم گفت که برادر زاده او بود.

هنگامی که آغامحمدخان داشت کرمان را فتح می‌کرد، جانش به خطر افتاد و یکی از سربازان از خود گذشتگی کرد و جان او را نجات داد. پس از فتح کرمان و دستورش برای در آوردن چشم کرمانی‌ها، آن سرباز مدام به شاه نگاه می‌کرد و انتظار پاداش داشت. شاه قاجار فرمود او را پیش آوردند و فرمان داد هر دو چشمش را از چشمخانه بیرون کشیدند و گفت "این مردک طوری نگاه می‌کرد که انگار ارث پدرش را طلب دارد. هر سربازی وظیفه دارد جان شاهش را نجات بدهد و قرار نیست به کسی که وظیفه‌اش را انجام داده، پاداش بدهیم".

حکایت دیگری هم هست که افکار او را درباره رفتار شاهانه نشان می‌دهد: کمی پس از اینکه آغامحمدخان تاجگذاری کرد، قرار شد همراه برادرزاده‌اش خان‌بابا (فتحعلی خان) از سربازان مازندرانی سان ببینند. قبل از سان دیدن، یکی از افسران به شاه کرنش کرد و گفت عرضی مهم دارم که غیر از شاه نباید کسی بشنود. آغامحمدخان اجازه داد. آن افسر جلو آمد و مدتی در گوش او نجوایی کرد. کمی بعد شاه اظهار بیماری کرد و فرمود سربازان را مرخص کنند زیرا حالش برای سان دیدن مناسب نیست سپس افرادی را که حضور داشتند مرخص کرد. وقتی که دورش خلوت تر شد، به ولیعهد (خان‌بابا) گفت به اتفاقی دیگر برود آنگاه فرمانده قره‌چو‌خاها را احضار کرد و دو ساعت با او خصوصی حرف زد و برخی از افسران را برای بازجویی احضار کرد و خودش از تک‌تک آنها بازجویی کرد. پس از اینکه کارش با آنها تمام شد، همه را در گوشه تالار جمع کرد و فرمود ولیعهد بیاید. چون خان‌بابا آمد، به او گفت:

"ای خان‌بابا! چون قرار است پس از من پادشاه شوی، چیزی به تو می‌گویم و از تو می‌خواهم حکم کنی. آن افسر در گوش من گفت یکی از دوستانش که هم‌قطار اوست، می‌خواهد مرا بکشد. من در این دو ساعت از متهمان بازجویی کردم و فهمیدم آن افسر با رفیقش لجباجتی داشته و این تهمت را زده تا به دست من او را از سر راهش بردارد. حالا پسر جان بگو بدانم حکم تو چیست؟". فتحعلی خان گفت: "باید کسی را که تهمت زده، مجازات کرد و

به کسی که بی‌گناه است، پاداش داد". آغای قاجار گفت: "این حکم از نظر انسانی درست است اما از نظر سیاست شاهی غلط است. اینکه به آن اتاق برو تا صداقت کنم". ولیعهد رفت و چندی بعد احضار شد و دید کسی که تهمت زده بود، کسی که به او تهمت زده بودند و تمام کسانی که شاهد بودند، خفه شده‌اند. فتحعلی خان با حیرت به آن صحنه نگاه کرد. آغامحمدخان به او گفت: "من برای کشف ماجرا باید از این افراد بازجویی می‌کردم و فهمیدم کسی علیه من توطئه نکرده اما چون پای این افراد بی‌گناه به این ماجرا باز شد و فهمیدند حرف درباره قتل شاه بوده، به خود گفتم شاید در دل خود جسور شوند و فکر کنند پس امکان دارد که بشود شاه را کشت. من گناهکار و بی‌گناه را مجازات کردم تا همه بدانند که مقام شاه بسیار منزّه‌تر از آن است که حتی بشنود شاه قابل کشته شدن است. شاه باید از همه زهر چشم بگیرد تا کسی جرأت نکند به زوال او فکر کند". باباخان قاجار با چنین تربیت‌هایی بزرگ شد و پس از آغای قاجار به شاهی رسید.

فتحعلی شاه قاجار و خرابکاری‌هایش

آغامحمدخان که مقطوع النسل بود، برادرزاده‌اش، "خان‌بابا خان" را ولیعهدش کرده بود. خان‌بابا خان در سال ۱۱۷۶ قمری تاجگذاری کرد و اسم جدش فتحعلی خان را برای خود انتخاب کرد. او برعکس عمویش که ریش نداشت، ریشی بلند گذاشت و حرمسرای باشکوهی برای خود ساخت که برخی از مورخان گفته‌اند هزار زن در آن ساکن بودند. او بسی عیاش بود و چنان در خوشگذرانی غرق بود که بخشی از سرزمین‌های مرزی از جمله قفقاز را از دست داد و خم بر ابروی مبارک نیاورد و اجازه نداد به خاطر کمی آب شور (دریاچه مازندران)، اوقات شریف سلطانی او تلخ شود. پاره پاره شدن ایران از زمان او آغاز شد و با فروپاشی سلسله قاجار، کیلومترها از ایران کنده شد و بیگانگان آن را بردند.

"لرد کرزن" مورخ می‌گوید: "در روزگار پادشاهی فتحعلی شاه قاجار ارتش ایران به زوال گرایید و بسیار ضعیف و بی‌نظم شد". دریا‌های

ایران به زندگی خود ادامه دادند. یکی از بچه‌های گرجی که در اصفهان زندگی می‌کرد، طاووس خانم نام داشت که خانواده‌ای مستمند داشت. روزی فتحعلی‌شاه به اصفهان رفته بود و هنگام گذر از گذرگاهی، چشمش به دختری یازده ساله افتاد که جامه‌ای مندرس و موی زولیده داشت. گیسویش زرین و چشمانش آبی بودند. شاه که در فن نازنین شناسی مهارتی شاهانه داشت، با دیدن او مهار اسبش را کشید و مهار هوس‌هایش را رها کرد و از اسب پیاده شد و آن دختر را پانگ زد و فرمود نامت چیست؟ دخترک گفت: "هر نامی که تو بخواهی، نام من است." شاه پرسید: "دوست داری به حرمسرای بیایی؟" دخترک گفت: "بنازم به بزم محبت که آنجا/ گدایی به شاهی مقابل نشیند." شاه یک کیسه زر به او نثار کرد و فرمود این دختر را از پدرش بخرند و به حرمسرایش ببرند.

نام آن دختر حاضر جواب و ادیب، "طاووس" بود که به "تاج‌الدوله" ملقب شد. طاووس خانم دختری زیبا بود اما در حرمسرای شاه زیبارویان بسیاری بودند بنابراین مجال رقابت وجود نداشت ولی این دختر به زودی سوگلی شاه شد زیرا افزون بر زیبایی، ذوقی ظریف داشت و شاه از همدمی با او لذتی وافر می‌برد. شاهنشاه تختی داشت به نام "تخت خورشید" که آن را به عشق این دختر "تخت طاووس" نامید. لُرد کرزون درباره این تخت چنین نوشته: "تختی است که ارزشی هنری و تاریخی دارد و روی آن را باورقه‌های طلا پوشانده‌اند و با ظرافت قلمکاری کرده‌اند. هفت پایه گوه‌نگار و دو پله دارد. این تخت با جواهرات گرانبها تزئین شده."

فتحعلی‌شاه که به یوز اوغلان ملقب بود، از ۱۵۷ نفر از زنان ۲۶۵ فرزند داشت. کوچک‌ترین پسرش که احمد میرزاست، درباره همسران پدرش کتابی نوشته و اطلاعات مهمی از دربار شاه به ما می‌دهد.

اولین همسر فتحعلی‌شاه که در زمان ولیعهدی عقد کرد و تا آخر عمرش محترم و عزیز بود، "بدرجهان خانم" نام داشت. او دختر "قادرخان عرب" بود که در آغاز پادشاهی آغامحمدخان از یایگان معروف بود. آغامحمدخان به ولیعهدش که همین فتحعلی‌شاه خودمان باشد، مأوریت داد به جنگ قادرخان برود. فتحعلی‌شاه که آن روزها بابا خان نام داشت، به جنگ قادرخان رفت. در راه به او گفتند این شورشی، دختری دارد که ماه درخشان زمین است و می‌گویند وحوش از دیدن او رام می‌شوند و اهلی‌ها وحشی می‌گردند.... ادامه دارد

فتحعلی‌شاه قاجار

دریا‌های جنوب و شمال ایران که روزگاری مرزهای ایمن ایران بودند، نقطه ضعف کشور شدند و دریای خزر جولانگاه روس‌ها شد و خلیج فارس نیز زیر نفوذ بریتانیا رفت

خودپسند و طمعکار و شکم‌پرست بود که به شکلی غیرعادی و بیماروار به زنان گرایش داشت. هنگامی که او در حرمسرایش به خوشگذرانی مشغول بود، هفده ولایت قفقاز از ایران جدا شد و فتحعلی‌شاه فرمود فدای سرم!

در کتاب رستم‌التواریخ از حضور او در حرمسراها چنان تقدیر شده که انگار رستم‌است در میدان کارزار با دیوها و پهلوانان تورانی. او عاشق ملاعبه در حرمسرا بود و شیفته شکار و سواری و ورق‌بازی. در دربارش قمار رواج داشت و ثروتی که در این بازی‌ها برد و باخت می‌شد چنان زیاد بود که کنیزان سالی ده تا پانزده هزار تومان نثار می‌گرفتند.

این رستم‌تاریخ حرمسراها با اینکه هزار کنیز صیغه‌ای داشت، از رقصه‌ها و مطرب‌ها و بازیگرها و خوانندگان زن نیز نمی‌گذشت و فرموده بود هر جا زن رقص زیبا و عشو‌گری هست، به حضورش بیاورند. در میان این رقصه‌ها برخی را بیشتر دوست داشت و نام آنها در تاریخ ثبت شده: "استاد مینا" و "استاد زهره" که هر دو در رامشگری و عشو‌گری استاد بودند و مدام شاه را به بیماری عرق‌النساء دچار می‌کردند. شاه برای درمان این بیماری روزی پنجاه دانه مغز گنجشک تناول می‌فرمود و افزون بر این از داروهای هندی و چینی نیز بهره می‌برد. "گاسپار دروویل" مستشار فرانسوی درباره او چنین نوشته: "دربار فتحعلی‌شاه بسیار باشکوه است. مراسم قلیان کشیدن او به اندازه مراسم شام شاهانه دربار امپراتوران بزرگ اروپایی هزینه دارد. خرج و برج نوکرهایش از شاهزادگان اروپایی بیشتر است. خود شاه مدام از مردم مالیات می‌گیرد و برای کامجویی‌هایش هزینه می‌کند. او سالی ده تا دوازده میلیون فرانک برای خودش جواهر می‌خرد در حالی که مردمش در فقر به سر می‌برند و ارتشش نیز بی‌بودجه و بی‌سامان است. اگر چنین پیش برود، کشورش ورشکست خواهد شد."

طاووس خانم دلنواز

از زمان صفویه دختران گرجستانی که به زیبایی مشهور بودند، وارد حرمسرای ایران شدند. یادتان نیست که شاه عباس صفوی شصت هزار کنیز گرجی به ایران آورد؟ برخی از آنان صاحب فرزندان شدند و در

جنوب و شمال ایران که روزگاری مرزهای ایمن ایران بودند، نقطه ضعف کشور شدند و دریای خزر جولانگاه روس‌ها شد و خلیج فارس نیز زیر نفوذ بریتانیا رفت. ضمناً صادرات و واردات ایران نیز با اراده روس و انگلیس اداره می‌شد. فتحعلی‌شاه پسری به نام "عباس میرزا" داشت که بسی دلیر و باتدبیر بود. مشاوری هم به نام "قائم مقام قزاقانی" داشت که مردی دانا و مدیر بود. این دو کوشیدند در ارتش اصلاحاتی ایجاد کنند. عباس میرزا در جنگ‌هایش دلیری‌ها کرد و نامش دل‌سربازان دشمن را می‌لرزاند. در یکی از همین جنگ‌ها کشته و پسرش "محمد میرزا" به ولیعهدی رسید. بعداً درباره عباس میرزا مطالبی خواهید خواند.

درباره عباس‌های دومین شاه قاجار هم اطلاعاتی به شما خواهم داد تا بدانید چرا سلسله قدرتمندی که آغای قاجار تأسیس کرد، به سوی زوال رفت. این فتحعلی‌شاه عیاش، مردی متظاهر بود و برای اینکه پایه‌های سلطنتش را محکم کند، نخست کوشید خود را به علما نزدیک کند. بسیاری از علما هنوز به یاد دوران صفوی بودند و دوست داشتند یک بار دیگر قدرت سیاسی آنها زیاد شود بنابراین هنگامی که فتحعلی‌شاه وانمود کرد شاهی مسلمان و معتقد است، از او حمایت کردند و توانستند در جنگ‌های ایران و روس مردم را به جهاد تشویق کنند.

فتحعلی‌شاه که خود را شاه شاهان می‌دانست و اطرافیانش در بروز این توهم نقش زیادی داشتند، به لقب‌های سنگینی ملقب بود از جمله "قاآن افخم، خاقان اعظم، نواب همایون، کامکار معظم، اولوالامر محترم، نواب مالک‌الرقاب، خدیو صاحبقران، شاه شاهان، ابوالخواقین، بدرالسلطنین، شمس‌الملوک، سلطان یوز اوغلان (دارای صد پسر)، شهنشاه عالم..." در روزگار این شاهنشاه عالم، گرجستان و ارمنستان و بخش‌هایی از آذربایجان از ایران جدا شد و در روزگار او بود که "گریبایدوف" روسی در ایران کشته شد و فتحعلی‌شاه الماس بسیار گرانبهائی را به جای خونه‌ها به روس‌ها تقدیم کرد. این جناب همایون آثار، از بس خود را بزرگ می‌دید اراده فرمود روی آثار ارزنده طاق‌بستان که از ساسانیان باقی مانده، تصویرش را حکاکی کنند و بخشی از این آثار تاریخی را خراب کرد. اگر به کرمانشاه رفتید، در دیواره طاق‌بستان حکاکی‌های قاجار را خواهید دید. کار دیگر این جناب، حکاکی کلمات "سلطان صاحبقران فتحعلی‌شاه قاجار ۱۲۴۴" بود روی الماس دریای نور.

سلطان حرمسراها

مورخان قاجار در وصف فتحعلی‌شاه قلم‌ها فرسوده‌اند و از او مانند موجودی افسانه‌ای و آسمانی و اسطوره‌ای یاد کرده‌اند و یال و کوبالش را ستوده‌اند اما مورخان خارجی و سفیران آنها که این شاه قاجار را از نزدیک دیده‌اند، در وصفش نوشته‌اند که او مردی عیاش، بی‌لیاقت، خسیس، لالابالی، دهن‌بین،

رساند و این قطعه را به طور کامل و با رعایت همه ریزه کاری‌هایش نواخت.

پدرش از این کار سخت نگران شد. اما "پاپ" به شدت تحت تاثیر نبوغ این پسر کوچک قرار گرفت و آن را موهبت خدادادی توصیف کرد. با آنکه این اقدام جسورانه نوعی قانون شکنی به شمار می‌رفت، نه تنها "موتسارت" را بخشید، بلکه دستور داد جوایزی به این پسر کوچک اعطا کنند.

به طور یقین، "موتسارت" یکی از شگفت انگیزترین نوابغ تاریخ موسیقی در قرن هجدهم میلادی است. ولی دستیابی او به چنین موفقیتی، از توانایی‌هایی ناشی می‌شود که به یک نسبت معین در همگی ما وجود دارد. استعدادی که در وجود این آهنگساز نهفته بود، هر چند شگفت‌انگیز است، اما غیر قابل درک نیست!

دستیار شیطان

یکی دیگر از نوابغ موسیقی در قرن ۱۸ و ۱۹ میلادی، یک نوازنده ایتالیایی بود به نام "نیکولو پاگانینی" که در نواختن ویولن پنجه‌ای جادویی داشت.

او پسر یک کشتی ساز جاه طلب بود که نواختن ویولن را در کودکی به او آموخت. "پاگانینی" در ایتالیا زاده شد، اما در "فرانسه" دیده از جهان فرو بست. "پاگانینی" از سال ۱۷۹۷ تا ۱۸۰۱ میلادی کنسرت‌هایی در سراسر اروپا برگزار کرد که غوغایی به راه انداخت. وقتی آرشه را به دست می‌گرفت و شروع به نواختن می‌کرد، کسی نمی‌توانست حرکات سریع دست او را دنبال کند. با چنان مهارت تکنیکی آرشه می‌کشید که بسیاری از مردم او را جادوگر پنداشتند و "شیطان" لقبش دادند. زیرا هرگز باورشان نمی‌شد که یک آدم معمولی بتواند آن چنان ماهرانه بنوازد. یک بار در میدان شهر قصد جانش را کردند، ولی طرفدارانش او را از مهلکه نجات دادند. "پاگانینی" مدتی در فرانسه به عنوان ویولن زن دربار خواهر "ناپلئون بناپارت" استخدام شد. در همان زمان چند قطعه موسیقی برای "ویولن" و "گیتار" تصنیف کرد. او پس از مرگ، ویولن محبوب خود را برای شهر زادگاهش "جنوا" به یادگار گذاشت که در موزه نگهداری می‌شود.

نوازنده‌ای که نمی‌دانست "پیانو" چه شکلی است!

یک نمونه دیگر از این افراد نابغه، نوازنده سیاهپوستی بود به نام "ویکینز" که در ایالت "آلاباما" در آمریکا می‌زیست. این نوازنده نابغه در سال‌های دهه ۱۸۸۰ میلادی سفری را به سراسر آمریکا و اروپا آغاز کرد و با نواختن پیانو، تمامی موسیقی شناسان را غرق در حیرت کرد.

شگفتی کار "ویکینز" در آن بود که کور مادرزاد بود. او نه تنها آلفای مخصوص نابینایان را نمی‌دانست، بلکه از یک جمع زدن ساده ریاضی نیز عاجز بود و

رمزها و رازها

سپروس گنجوی ۲۰۰

قسمت اول

عجوبه‌های زمان

خداوند، بشر را چنان پیچیده آفریده که حتی پیشرفته‌ترین رایانه‌ها هم قادر به کشف رمز و راز آن نیستند. گاهی در راستای توانایی‌های انسان، با پدیده‌های شگفت‌انگیزی برخورد می‌کنیم که بیشتر به معجزه شباهت دارند. برای مثال، هنگامی که "نورالدین مرسلی" دهنده نامدار الجزایری، مسافت یک مایل را در مدتی کمتر از چهار دقیقه یعنی سه دقیقه و ۴۴ ثانیه، دوید، پاهای طلایی و نیرومندش دنیای ورزش را شگفت زده کرد! با این حال امکان دارد در آینده، دهنده دیگری به صحنه ورزش گام نهد که بتواند همین مسافت را در مدتی کمتر از سه دقیقه بپیماید. اگر روزی چنین واقعه‌ای رخ دهد، در عین حال که تعجب و تحسین همگان را بر خواهد انگیزد، موضوعی غیر قابل توجیه خواهد بود. همان گونه که می‌دانید یک فرد عادی به ندرت امکان دارد به یک چنین موقعیت درخشانی دست یابد. از این رو است که می‌بینیم قهرمانان و هنرمندان و نوابغ عالم، حس تعجب و تحسین مردم عادی را برمی‌انگیزند. این موضوع به ویژه هنگامی شگفت‌انگیزتر می‌شود که در کنار توانایی‌های جسمی و فیزیکی، با نبوغ ذهنی و روحی روبرو شویم. بیایید طی سه شماره به سراغ عجوبه‌های زمان برویم و ببینیم این نابغه‌ها چه کسانی هستند.

نابغه کوچولو

پدر "موتسارت" از این الفاظ محترمانه خنده‌اش گرفت و در حالی که بچه‌ها را صدا می‌زد، با خوشحالی گفت:

– بیایید! افتخار بزرگی نصیب شما شده است. شما به دربار دعوت شده‌اید!

آن مرد محترم، با تعجب نگاهی به آنها انداخت. باورش نمی‌شد که مهمانان دربار اتریش، این دو بچه فسقلی باشند! در روز موعود، این دو کودک در حالی که لباس‌های تر و تمیزی به تن داشتند، با وقاری مثال زدنی وارد دربار شدند و "موتسارت" در حضور ملکه اتریش، استادانه به نواختن پیانو پرداخت که همه حاضران را غرق حیرت ساخت!

ملکه او را در آغوش گرفت و بوسید.

جسارت در "واتیکان"

در همان ایام، برای شنیدن یک قطعه موسیقی که فقط سالی یک بار آن هم در "واتیکان" اجرا می‌شد، همراه پدرش به رم سفر کرد. در آن زمان، "پاپ" نواختن این قطعه موسیقی را که فقط در مراسم مذهبی مخصوص در "واتیکان" اجرا می‌شد، در هر مکان دیگری ممنوع اعلام کرده بود. "موتسارت" کوچولو پس از شنیدن آن قطعه موسیقی، ناگهان دست پدرش را رها کرد و دوان دوان خود را به ارگ

یکی از نوابغ عالم، "موتسارت" آهنگساز نامدار اتریشی است که در سه سالگی قادر به نواختن پیانو و ویولن بود و در پنج سالگی به ساختن آهنگ‌های دلنواز پرداخت. زمانی که به سن هشت سالگی رسید، یک سمفونی تصنیف کرد. او آنقدر کوچک بود که برای دیده شدنش، او را روی میز می‌گذاشتند و بزرگسالان چنان مسحور نوای جادویی سازش می‌شدند که باورشان نمی‌شد یک الف بچه آن ویولن را – که از قد و قواره خودش بزرگتر بود – با چنان مهارت اعجاب‌انگیزی می‌نوازد. "موتسارت" دیوانه وار شگفته هنر بود. زمانی که بیش از شش

سال نداشت، یک روز با خواهرش "ماریا" در محوطه بیرون خانه سرگرم بازی بود که چشمش به کالسکه زیبایی افتاد. هر دو با دیدن این کالسکه دست از بازی کشیدند و به تماشای آن پرداختند. هرگز کالسکه‌ای به آن باشکوهی ندیده بودند. کالسکه مقابل خانه آنها ایستاد و مرد متشخصی از آن پیاده شد. پدرش با دیدن کالسکه از خانه بیرون آمد. آن مرد، حامل خبر خوشحال کننده‌ای بود. کرنشی کرد و گفت: من از طرف پادشاه و ملکه اتریش به اینجا آمده‌ام تا از آقای "ولف گانگ" آمادو موتسارت و خواهرشان دعوت کنم که به دربار تشریف بیاورند!

لغات و اصطلاحات زبان مادری اش را نیز در حد یک کودک شش ساله می دانست.

او هیچ گاه پیانو را به چشم ندیده بود و نمی دانست کلاویه های آن چه شکلی است، اما این اعجوبه عالم موسیقی قادر بود هر آهنگی را پس از یک بار شنیدن عیناً تقلید کند و این کار را نه تنها در مورد آهنگ های ساده، بلکه در مورد پیچیده ترین قطعات موسیقی نیز انجام می داد. مهارت او از تقلید "نت" ها نیز فراتر رفته بود، به طوری که پس از شنیدن قطعه ای که توسط یک پیانیست بزرگ اجرا می شد، عیناً قادر بود نحوه اجر او سبک مخصوص آن هنرمند را تقلید کند.

جالب اینکه "تام" که مادرش یک برده سیاهپوست بود و در مزارع کار می کرد، هیچ گاه معلم پیانو نداشت و سختی زندگی و فقر و مسکنت مادرش هرگز اجازه انجام چنین کاری را نمی داد. این نابغه سیاهپوست به آسانی قادر بود هر آهنگی را که از راه گوش می شنید در مغزش حفظ کند، آنگاه "نت" ها را روی صفحه خیالی پیانو که هیچ گاه

آن را ندیده بود، پیدا کند و آن آهنگ را دقیقاً همان گونه که شنیده بود حتی بهتر از سازنده اش، اجرا کند. در حالی که می دانیم بسیاری از مردم، با آن که از دو چشم بینا هم بر خور دارند، قادر به انجام یک درصد از کاری که "تام ویکینز" انجام می داد، نیستند.

ضبط صوتی در مغز

یک پسر نابینای انگلیسی نیز به نام "جفری جانت" که در حومه لندن زندگی می کند، از بدو تولد نابینا به دنیا آمد و از هر دو پانیز فلج بود. او سوار بر صندلی چرخدار بیشترین ساعات زندگی خود را به شنیدن برنامه های رادیو و تلویزیون می پرداخت. یک روز، تعدادی از خبرنگاران و دانشمندی که از نبوغ او آگاهی یافته بودند، برای تهیه رپرتاژ و انجام آزمایش های عملی به سراغ او رفتند. آنها به شدت

تحت تاثیر قدرت حافظه شگفت انگیز این پسر جوان قرار گرفتند.

"جفری" کلمه به کلمه، تمامی برنامه هایی را که ظرف سه چهار روز قبل از رادیو و تلویزیون پخش شده بود، عیناً تکرار کرد. این برنامه ها شامل اخبار، وضع هوا و برنامه های مستند، موعظه های مذهبی، نمایشنامه ها و برنامه های فکاهی می شد. او بدون کمترین اشتباهی و بی آنکه کلمه ای را جا بیندازد، عیناً همه این برنامه ها را از آرشیو مغزش بیرون کشید. او حتی قادر بود گفتار کارتون های تلویزیونی را که از نعمت تماشای آنها محروم بود، مو به مو بازگو کند. او ساعت دقیق پخش این برنامه ها و نیز مدت اجرای همه برنامه ها و آگهی های بازرگانی را که در خلال این برنامه ها پخش شده بود، به خاطر داشت.

در هر نسلی، نظیر این گونه نوابغ از گذشته های دور، در گوشه و کنار این جهان پنهان وجود داشته اند. نتیجه بررسی کارشناسان نشان می دهد که گذشته از وجود یک حافظه خارق العاده، مجموع حواس پنجگانه در افراد گوناگون، یک توان معین و نسبتاً ثابت دارد که اگر فردی در یکی دو حس از حواس پنجگانه خود ضعیف باشد، به همین اندازه حواس دیگر او امانه به یک نسبت، تقویت می شوند. مثلاً در افراد روشنفکر، حواس بساوی و شنوایی از دیگر حواس آنها قوی تر است.

مجسمه ساز نابینا

همان گونه که در بالا اشاره کردیم، حس لامسه یا بساوی در افراد روشنفکر تقویت می شود. دانشمندان برای آزمایش حس تقویت شده بساوی در یک فرد نابینا، دست به یک آزمایش عجیب زدند: پیکره سر حضرت موسی (ع) را که توسط "میکل آنز" هنرمند نامدار ایتالیایی ساخته شده است، در اختیار یک فرد نابینا قرار دادند و از او خواستند سعی

کند اثری شبیه آن به وجود آورد و آن فرد نابینا، تنها با لمس کردن آن مجسمه توانست پیکره ای نظیر آن بسازد.

حاصل کار او را در اینجا می بینید: عکس سمت چپ، اثر "میکل آنز" و عکس سمت راست، پیکره ای

این پیکر با چشم بسته ساخته شد!

است که توسط این مرد نابینا از روی آن ساخته شده است.

شاید بسیاری از افرادی که از نعمت بینایی برخوردارند، نتوانند چنین اثری خلق کنند.

مسابقه با ماشین حساب

دولت لهستان نابغه ای به نام "دکتر سالو فینکلشتاین" را در اداره خزانه داری به کار گماشت که می توانست یک تنه کار چهار حسابدار ورزیده و ۴۰ دستگاه ماشین حساب را انجام دهد. این شخص، از چنان توانشی برخوردار بود که می توانست با کامپیوتر الکترونیک به رقابت بپردازد و ظرف چند ثانیه قادر بود مثلاً عددی مانند ۳۱۰۸ را در ذهن خود به مجذور اعدادی مانند ۵۲-۱۶-۱۲ و ۲ تبدیل کند. کسانی که با ریاضی آشنایی دارند، می دانند که یک ریاضیدان دست کم چهار دقیقه طول می کشد تا بتواند چنین محاسبه ای را آن هم بر روی کاغذ، انجام دهد.

در یک آزمایش دیگر، از "دکتر فینکلشتاین" خواستند که مقابل یک تخته سیاه بایستد و از خانمی خواهش کردند که در گوشه اتاق، پشت ماشین حساب بنشیند و لحظاتی بعد، آزمایش شروع شد! ناظران این نمایش عجیب، ۹ عدد سه رقمی را در اختیار هر دو آنها قرار دادند تا جمع بزنند. یعنی یکی با ماشین حساب و دیگری بدون کمک گرفتن از ماشین حساب!

ریاضیدان نامدار لهستانی، این ۹ عدد سه رقمی را ظرف کمتر از ۱۳ ثانیه جمع زد، در حالی که ماشین حساب از او عقب ماند! در این مسابقه، دکتر "فینکلشتاین" برنده شد و به همین مناسبت، این ریاضیدان خارق العاده را مردمی نامیدند که یک تنه به جنگ ماشین حساب می رود.

در شماره آینده به سراغ نوابغ کوچولو می رویم، کودکانی که ما را سخت شگفت زده خواهند کرد. دوست دارید فرزندان شما هم روزی به این مرحله از تکامل مغزی برسند که افتخاراتی برای سرزمین پدری خود کسب کنند؟

تا هفته بعد صبر کنید!

موتسارت

«موتسارت» کوچولو در دایره اتریش

ای عاشقان

ای عاشقان، ای عاشقان، آن کس که بیند روی او
شوریده گردد عقل او، آشفته گردد خوی او
در عشق چون مجنون شود، سرگشته چون گردون شود
آن کو چنین رنجور شد، نایافت شد داروی او
بنگر یکی بر آسمان، بر قلعه روحانیان
چندین چراغ و مشعله، بر برج و بر باروی او
شاهان همه مسکین او، خوبان قراضه چین او
شیران زده دم بر زمین، پیش سگان کوی او
او هست از صورت بری، کارش همه صورتگری
ای دل ز صورت نگذری، زیرانه ای یک توی او
این عشق شد مهمان من، ز خمی برد بر جان من
صدر رحمت و صد آفرین بر دست و بر بازوی او
من چند گفتم های دل، خاموش از این سودای دل
سودش ندارد دهای من، چون بشنود دل هوی او
مولانا

بعد از تو

بعد از تو از بهار فراوان چه مانده است
از سبزه های صبح بیابان چه مانده است
از کوچه، کوچه های پر از سایه بلوط
از شاخه، شاخه های گل افشان چه مانده است
گلدان شکست، زمزمه عاشقانه سوخت
از آن همه درخت به بستان چه مانده است
بعد از تو در بهار تماشایی غزل
جز سروهای سر به گریبان چه مانده است
با "شاخه های گل" به سلام دلم بیا
جز داغ در صدای من، ای جان چه مانده است
شعبان کرم دخت - بابل سر

روایت پانزدهم

پلک صبوری می گشایی
و چشم حماسه ها
روشن می شود
کدام سرانگشت پنهانی
زخمه به تار صوتی تو می زند
که آهنگ خشم صبورت
عیش مغروران را
منغص می کند
می دانیم
تو نایب آن حنجره مشبکی
که به تاراج زوبین رفت
و دلت مهمانسرای داغ های رشید است
ای زن!
قرآن بخوان
تا مر دانگی بماند
قرآن بخوان
به نیابت کل آن سی جزء
که با سرانگشت نیزه
ورق خورد
قرآن بخوان
و تجوید تازه را
به تاریخ بیاموز
و ما را
به روایت پانزدهم

آمین

پرستو دوباره خواند
سوره کوثر را
مادر آمین گفت
و بوی آتش تازه
و رنگ تاول نان را
به چشم ما پاشید
لبان کوچک این قمریان
به عادت هر روز لرزید
و مادر
دوباره آمین گفت
علی رضایی - بندرعباس

نگاه

نگاه گرم تو موج شراب است
زالال و تازه تر از روح آب است
صفای روی تو، این آیت حُسن
شبا هنگام مثل آفتاب است
خدا را فاش کن راز نگاهت
طلسم چشمهایت بر حجاب است
کویر سینه ام را بارور کن
که چشم آسمانت پر سحاب است
حریر بافه های گیسوانت
به روی دوش تو در پیچ و تاب است
در این شب با من شوریده سر کن
که بی تو هستی من در عذاب است
به شور نغمه های لای لای
نگاه طفل بی تابم به خواب است
نگاهت آفتاب روشنی بخش
رخت آینه سار ماهتاب است
اکبر حیدری - کرج

آینه ها

بدون تو
با آینه ها هم
میانه خوبی ندارم
چشمشان را
به روی تو
که تمام قد در من ایستاده ای
می بندند
و من شکسته را مدام
نشانم می دهند
مینا آقازاده

منزل به منزل

لبانت آیه خوان، منزل به منزل
خدایت همزبان منزل به منزل
به اشک کاروان، خندید آن روز
سپاه کوفیان منزل به منزل

نفرین

خسی بر موج گلگونت نبودند
بجز کر کس به هامونت نبودند
نمک بر زخم هاشان تا قیامت
که مرهم بر دل خونت نبودند

اهل بیت

دلم خون شد برای اهل بیت ات
فدای بچه های اهل بیت ات
خداوند و ملائک در هیاهو
برای های اهل بیت ات
مارایت الا جمیلا
حضرت زینب (س)

سؤال

دمش گرم و دلش دریایی محض
صبوری کرد در تنهایی محض
سؤال کوفیان را داد پاسخ:
ندیدم هیچ، جز زیبایی محض
محمدرضا مهدیزاده

معجزه عشق

صدای گریه باران پاک می آید
دوباره بوی دل انگیز خاک می آید
تو مهر بانی خود راز من دریغ مدار
کلید قفل دلت را به دست من بسپار
بیا کمی بنشینیم سینه صاف کنیم
بیا به معجزه عشق اعتراف کنیم
تو مثل صاعقه بر من فرود آمده ای
تو شعله ای که به بود و نبود آمده ای
چه خوب بود که همسایه خدا بودیم
قشنگ بود اگر پشت ابرها بودیم
تو مثل حس رقیق منی، قشنگ، لطیف
تو مثل برگ گل نورسیده ترد، ظریف
به جز دلی که به پیش تو جا گذاشته ام
به روی هستی ام ای ماه، پا گذاشته ام
گمان کنم تو همانی که فکر می کردم
نه، مهر بانتر از آنی که فکر می کردم
شکسته است غرور پلنگ می فهمی؟
دلم برای تو تنگ است تنگ، می فهمی؟
"شراب با تو حلال است و آب بی تو حرام"
تویی تجلی ایمان و کفر، ختم کلام
خلیل جوادی

مصراع از سده ای است

جوانه های لابه

* خانم سها حسینی - کرمان

شعر نوبه شعر نیمایی، آزاد، موج نو و سپید اطلاق
می شود.

* آقای سعید رحیمیان - رودسر

برگ با کلماتی چون مرگ و تگرگ همقافیه است، اما
شما آن را با سنگ قافیه کرده اید. لابد فکر کرده اید که
چون سنگ و برگ حرف آخرشان "گ" است با هم
قافیه می شوند.

* آقای حسین صادقی - کرج

سروده اید:
چرا ما را نمی آرند به سویت
چرا از عشق جدا گشتیم در کویت...
ظاهر اقصا دسرودن دوبیتی را داشتید، اما وزن بدجوری
به هم ریخته است. با حفظ کردن دوبیتی، وزن این قالب
ملکه ذهنانتان خواهد شد.

* خانم ستاره مدنی - مشهد

معمولاً ابیات غزل از پنج تا دوازده بیت است، البته
بعضی از شاعران بیشتر از دوازده بیت هم سروده اند.

* خانم رویا افلاکی - بندرعباس

سلام با کلماتی چون کلام و دوام قافیه می شود. اگر
دیوان حافظ را به دقت بخوانید، به خوبی با نقش قافیه
آشنا خواهید شد.

* آقای رضا ملوک پور - شیراز

بیتی از حافظ را تقطیع می کنیم:
ای پادشه خوبان، داد از غم تنهایی
دل بی تو به جان آمد، وقت است که باز آیی
وزن این بیت: "مفعول مفاعیلن، مفعول مفاعیلن"
است.

ای پاد = مفعول
شه خوبان = مفاعیلن
داد از غم = مفعول
م تنهایی = مفاعیلن
دل بی تو = مفعول
به جان آمد = مفاعیلن
وقت است = مفعول
که باز آیی = مفاعیلن

چگونه

چگونه
از تو بگویم
وقتی
ماه و ستارگان و خورشید
به من خیره شده اند
اگر نام تو را
بر لب بیاورم
برای روشنی جهان
به هیچ چراغی
نیاز نیست
شبنم شجاعی - کرج

نامه های شما همراهان خوب و خوانندگان

صمیمی رسید:

مهدی مرتضوی دراز کلاسمان ندان، جلیل کیانیان آذر بایجان
غربی، سید حسین حسینی جابل، شمسلا شهنشاهی کرج،
محمود شکیبایی فردیس، حسن صفریور، جاوید صلاحی -
مشهد، وحید سلیمی نبی نجف آباد، مجتبی نورایی تهران

شماره برای ارسال پیامک البته با ذکر
نام: ۹۳۵۶۹۲۰۳۴۹

نازنینم، خوبم!

گرچه لبخند تو دیربست ز یادم رفته، من
به سر فصل نگاه تو ارادت دارم!

مینو مظلومی - شهرضا

* در داوری در مورد دیگران، عامه مردم، بی آنکه
مزدی بگیرند، اضافه کاری می کنند

* دلم اگر برای تو تنگ می شود ببخش، روزم اینگونه،
قشنگ می شود

* بدون نام
گرچه لبخند تو دیربست ز یادم رفته، من به
سرفصل نگاه تو ارادت دارم

* امین سهرابی - ساوه
دلم به بهانه ندیدنت گریست، بگذار بگیرد و بداند
هر آنچه خواست همیشه نیست

* خدول
کیفیت زندگی انسان را دو چیز تعیین می کند،
کتاب‌هایی که می خواند و انسان‌هایی که ملاقات
می کنی

محمود صادقی - گیوی

خواندن‌های تلگرامی شما

بعضی‌ها

بعضی‌ها شبیه عطر بهار نارنجی هستند. در کوچه
پس کوچه‌های پیچ در پیچ دلت، نفس می کشی،
آنقدر عمیق که عطر بودنشان را تا آخرین ثانیه
عمرت، در ریه‌هایت ذخیره کنی!

بعضی‌ها، شبیه ماهی قرمز کوچکی هستند که
افتاده‌اند در تنگ بلورین روزگارت، جانت را با جان
و دل در هوایشان، تازه می کنی!

بعضی‌ها، آرامش مطلقند، لبخندشان، تلالو برق
چشمانشان، صدای آرامششان، انگار یک دنیا
آرامش به رگ و ریشه‌ات تزریق می کنند!

بعضی‌ها! بعضی‌ها اما بودنشان، همین ساده
بودنشان همین نفس کشیدنشان، یک عالمه لبخند
می نشانند، روی لب‌هایمان و این یک گوشه بزرگی
از خوشبختی را داشتن است!

ویدا برهانی

* به دیگران اجازه نده تور را در توفان درونشان
بیاندازند، آنها را در آرامش درون خود غرق کن

* مریم فهیمی - قم
افکار عاشقانه‌ام را که جمع می کنم دسته گلی
می شود شبیه تو برای تو

* ریحانه رضایی - شهرضا
می گویند قسمت نیست، حکمت است، خدایا من
معنی قسمت و حکمت را نمی دانم، اما تو که اندازه
طاقت انسان را می دانی، تمام شده!

* سپیدار
شاملو: به جستجوی تو بر درگاه کوه می گریم، در
آستانه دریا و علف، به جستجوی تو در معبر باده‌ها
می گریم، در چارراه فصل‌ها، در چارچوب شکسته
پنجره‌ای که آسمان ابر آلوده را قابی کهنه می گیرد

* احمد اسدی
دلم از سنگ که نیست، گریه در خلوت دل تنگ
که نیست، چه کنم که دلم به نسیم مژه بر هم زدنی
می شکند؟

* زهره رمضانپور
سلام به اون اهل دلی که بی ریا و با صفاست، قلب
پراز محبتش همیشه با یاد خداست، دور باشه از
وجودتون هر چی غم و هر چی بلاست

* محمد حسین
خدایا بفهمان که بی تو چه می شوم، اما نشانم نده،
خدایا هم بفهمان و هم نشانم بده که با تو چه خواهم
شد

* فخر السادات
هر کجا کاری فرو بندد تو باشی چشم بند / هر کجا
روشن شود آن شعله تابان تویی

قطره اشک

این آدم‌ها

آدم‌ها هم دیگر را پیدای می کنند از فاصله‌های خیلی
دور، از ته نسبت‌های نداشته، انگار جایی نوشته که
اینجا باید کنار هم باشند، می شوند همدم، می شوند
دوست، می شوند رفیق، اصلا می شوند جان شیرین،
درست می نشینند روی طاقچه دل هم، حرف‌هایشان
یک جور خوبی دلنشین است، دل برای خنده‌هایشان
ضعف می رود، اصلا بودنشان شیرین است. وقتی هم
که نیستند، هی همدیگر را مرور می کنند و مدام گوش
به زنگ آمدن هم هستند. خدایا این‌ها را بگیر از هم
ناکید

این اگرها

اگر دیدی سرابی، وانمود کن که سیرابی، مگذار
سراب به دروغش افتخار کند، همانطور که دیگر
شلوار پاره نشانه فقر نیست، سکوت هم نشانه
رضایت نیست، اگر نمی توانی مدادی باشی که
خوشبختی یک نفر را بنویسی، حداقل سعی کن پاک
کن باشی که غم کسی را پاک کنی!

محمد گودرزی - بروجرد

ناب‌هایی از نوع دیگر

امین مهدیه - قوچان: ای خدای سروه‌ها تا
دست‌هایمان به سوی تو دراز است، شرم‌نده
خاکیانمان مخواه

علی رضا خلیلیان - اهواز: خدا را دوست دارم،
حافظ را هم همین طور، اما خدا حافظ را کجای
دلم بگذارم؟!!

معصومه تقی زاده - آبدان: آقا باشه کر بلا نبر،
مولا غم خود به خواهرت می گویم، درد دل خود
به اکبرت می گویم، این بار اگر به کر بلایم نبری،
آقا به خدا به مادرت می گویم

مامه - شنو: سکوت می کنم، نه به نشانه تایید،
چون نمی خواهم برای همیشه نابود شوی، پس
زندگی انگلی‌ات را بکن!

رضا عسگری - ابهر: یاد بگیریم، استاد تغییر
باشیم نه قربانی تقدیر، در بازی زندگی اگر عوض
نشویم، تعویض می شویم

پیام جمعه: هر خرابی رو همیشه درست کرد جز
ذات خراب

رقیه نوری - بندر عباس: زیباترین حکمت
دوستی به یاد هم بودن است، نه در کنار هم
بودن

خدول: مرا کیفیت چشم تو کافی ست، ریاضت
کش به بادامی بسازد

مجید محمدی - اصفهان: چقدر ساده بودم که
فکر می کردم، دور می گردند، آدم‌هایی که دورم
می زنند

میثم - ورامینی: سلامتی کسی که اینقدر به
فکرش بودیم، اگه به فکر خدا بودیم بهشت مال
ما بود

ندا احمدی: گفتم فراموشت می کنم، گفت:
نمی تونی، رفت، بعد از مدتی برگشت گفت دیدی
نمی تونی؟ گفتم شما؟!!

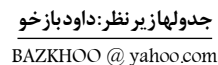
رها: زلیخا به جان یوسف قسم، راستش را بگو،
به خدایت چه گفتمی که خودش اینطور پا در میانی
کرد؟

زهره - پلدشت: یه روزی یه جایی با چشای
گریون تو قبرستون دنبال قبرم می گردی، آخه
خودت گفته بودی گور تو گم کن!

محمد حسین شاهچراغی - شهرضا: روزی که
خدا گل خلاق بسرشت / بالای در بهشت اینگونه
نوشت / بی مهر علی ورود اکیدا ممنوع / با حب
علی بیا که بازست بهشت

جدول متقاطع

BAZKHOO @ yahoo.com

حرف (ر، ن) چہ تعداد است؟

افقی:

- ۱- جشن کارراه انداز - خدای متعال ایرانیان باستان
- ۲- ساز کامل - دالان، سرسرا
- ۳- جانب، طرف - آزاد - مومن - الفبای ساز و آواز
- ۴- نوعی رقص ویژه مردمان آرژانتین - غذای تزیینی
از نژادهای اروپایی
- ۵- عقب، پس - ساخته شده از فلز پر مصرف - روحانی
آیین زرتشت
- ۶- چرک و عفونت - بزرگ باربر - لقبی احترام آمیز برای
اشخاص - مخفی، راز آلود
- ۷- تصدیق انگلیسی - اندازه لباس - کبوتر صحرایی -
گوشت ترکی
- ۸- بزرگراه - ترسیده
- ۹- ده هزار متر مربع - وسیله ترمز خودرو - قطعی برای
کتاب
- ۱۰- مقابل صادره - نوعی ساز پرده دار
- ۱۱- به سیگار زند - داد و فریاد - حشرهای سیاه و پر دار
- گروه هم آوازی
- ۱۲- دوست - رسته، رده - واحد سطح - هوای متحرک
- ۱۳- از حال رفتن به سبب خنده زیاد - برابر - دریایی
منشعب از اقیانوس منجمد شمالی
- ۱۴- از وسایل ارتباطی - تبار - نوعی میمون
- ۱۵- ضمیر وزنی - ابزار بنایی - مطیع - غرولند زدن
- ۱۶- حسگر الکترونیکی - شادمان
- ۱۷- به تامل، ناندیشیده - جای دکمه

عمودی:

- ۱- ویژگی ماده غذایی عاری از میکروب - محیط، دوا در اور
- ۲- بیماری عروقی - پاماده های تلخ و بی بو با خاصیت بیهوش کنندگی و اعتیاد آور
- ۳- سبکی در موسیقی و اجرای آن - همه دارند - پدر ترک - راه رفتن با غل و زنجیر - چاشنی غذا و سالاد
- ۴- کدر شدن - نجم - شاه معرو ف پیشدادی و فرزند چهارم آدم (ع)
- ۵- از سایت های مشهور اینترنتی - شرقی ترین بخش آسیا - معرو ف ترین سازمان فضایی جهان
- ۶- بوی رطوبت - برشی در خیاطی - هر جسمی که جریان الکتریسیته یا حرارت را از خود عبور دهد - موجودی خیالی
- ۷- از گروه های خونی - عدد خراب کردنی - پدر رستم - باز گرداندن فرنگی
- ۸- فلز خوردنی - عار - سنگواره
- ۹- منسوب به یکی از شهر های استان تهران - درخت انگور - زایوتر سان قدیم - از نزدیک به زمین
- ۱۰- غم و اندوه - خبر چین در هم ریخته - در ترکیب به معنی رساننده آید - خاک کوزه گری
- ۱۱- هدیه فرستادن - فشار هوا و جو را اندازه گیری می کند - شمارک

آن دسته از خوانندگانی که نسبت به جدول های این صفحه پیشنهاد و یا انتقادی
دارند می توانند فقط پنجشنبه ها از ساعت ۱۸/۳۰ الی ۲۰/۳۰ به شماره تلفن
همراه ۰۹۳۵۵۰۱۰۷۷۶ با ما مکالمه کنند.

ازبین عزیزی که هر هفته جدول متقاطع مجله را صحیح حل کرده و به دفتر مجله یا اسمیل درج شده ارسال یا تعداد حرف خواسته شده را با ذکر شماره مجله، اسم، شهر، نام خانوادگی به تلفن همراه یا پیامک کند، نفر و برای جدول سودو، کوکورو و هیدو تنبک نفر به نفر به قید عرف انتخاب و به هر که هدیه ای به سر، مایه دادود تقدیم می شود. البته به شرطی که کد پستی، نشانی نام و پستینده با دفتر و خوانا نوشته شده باشد. با توجه به فرصت ۲ ماهه، لازم نیست بیست سفره شوی شود.

اسامی برندگان جدول شماره ۳۶۲۱

- ۱- نادر چهابدار- داراب
۲- آمنه سودمند- بجنورد
۳- اعظم بیات- تهران

جوایز برندگان به نشانی آنها ارسال خواهد شد

[illegible][illegible]

A 15x15 grid of 225 squares, each containing a unique combination of Arabic calligraphy and symbols, representing a complex cryptographic system.

حل جدولهای شماره ۳۶۷۱

طراح جدولها: داود بازخو

آن دسته از خوانندگان که نسبت به جدول های این صفحه پیشنهاد و انتقادی دارند می توانند فقط پنجشنبه ها از ساعت ۱۸/۳۰ الی ۲۰/۳۰ به شماره تلفن همراه ۰۹۳۵۵۰۱۰۷۷۶ پیامک نمایند.

از این عزیزانی که هر هفته جدول شرح در متن مجله را صحیح حل کرده و دفتر مجله با ایمیل درج شده ارسال با تعداد حرف خواسته شده را با ذکر شماره مجله، اسم شهر، نام و نام خانوادگی به تلفن همراه با پیامک نمایند. یک نفر و برای جدول سودو کو، کا کو رو و میدو تو نیز از نفر به قید قرعه انتخاب می‌شود. هر یک ده نوبت به رسم بایدون قدیم می‌گردد. سودو کو هر شش ماه یکبار به قید قرعه و نام و پستند با وقت و خوانا نوشته شده و با توجه به هر ص ۲ ماهه، لازم می‌شود تست سفارش شود.

حرف (ن، ا) پہ تعداد است؟

نوعی اختلال شدید روانی	↓	سرگرمی	↓	ستون بدن	↓	معلم	↓	بخشی از گیاه	↓	شهری در انگلستان	↓	به بهترین شیوه
	پرده دل	نشانه‌ها		خالی		اشک ریز				تصدیق آلمانی		
	←	↓		↓		↓		← برگشتن		↓		↓
								کباب ترکی				
آرایش	←				نهر بزرگ	←		↓				
برنا					خاندان							
←				← شوهر خواهر	↓					ماه سرد	←	
				فاش						قادر		
فراوان	←			↓	← اپراتور و دارنده ویلاگ					قطار	←	
آزاده					لنگه					سمت راست		
←		← خیس شهر خودروسازی آمریکا	←		↓ بوی رطوبت	←		← بچه سنگ				
					هلاک شدن			سمت				
پشیمانی	←	↓			↓	← جنین		↓				مردانگی ندارد
اهل ری						بدکار						
←				← برای خدا		↓		← بیرون کردن				↓
				حقیقت				بی میلی				
درخشنده		← راه‌بندان		↓				↓		← من و شما		
		رفیق						ضمیر انگلیسی				الهه شکار
←	↓			نیر درهم ریخته	← طلایی	←		↓		← خون	←	↓
					گشاده					گلی زیبا		
آقای فرانسوی	←			↓	↓	وی	←			← گرفته‌گی		
از دریاها						کال				کوه‌ها		
←						↓		← دژ خیم		↓		
								قورباغه درختی				
باوقار	←				بزرگراه	←		↓				ماشینی زراعی

جدول سودوکو ۳۶۷۹

اعداد ۱ تا ۹ را در هر سطر و ستون و مربع های کوچک ۳×۳ طوری قرار دهید که هر عدد فقط یک بار درج شود.

			۴	۳		۱		
	۱		۷	۹		۸	۲	
۴	۸							
	۵	۹		۲	۳			
			۱	۷			۹	
۱	۶					۵	۷	
			۵					
۸	۷		۳		۴	۱	۲	۹
۶	۲				۷		۵	

باهوش خود کلنجار بروید

زیر نظر: سهراب صفادار

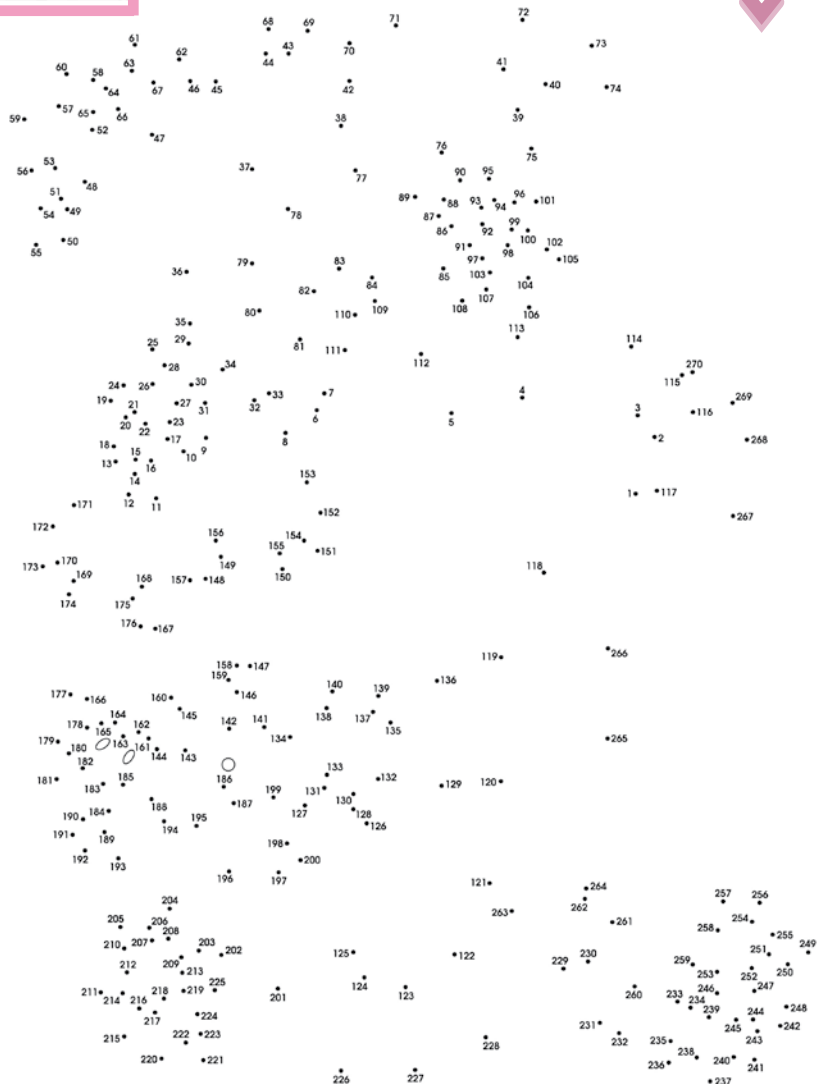

شکلهای پنهان در تصویر گردش در شهر

بچه‌ها و خانواده‌شان در یک شهر خارجی به گردش مشغولند و خوراکی هم خرید می‌کنند. اما در این تصویر ۱۴ شکل دیگر نیز پنهان شده است که از شما می‌خواهیم آنها را پیدا کنید. البته ما این شکلهای پنهان را به همراه اسمی شان برایتان آورده‌ایم تا بدانید به دنبال چه شکلی در تصویر اصلی می‌بایست بگردید. در پایان نیز می‌توانید جواب صحیح را در قسمت پاسخها ملاحظه کنید.

نقطه به نقطه

در میان این نقاط و اعداد به هم ریخته یک شکل پنهان شده است. برای پیدا کردن آن کافی است مداد یا خود کاری برداشته و نقاط را به ترتیب از شماره یک تا ۲۷۰ با خط مستقیم به هم وصل کنید پس از پایان کار ناگهان یک نقاشی زیبا مقابل چشمان شما ظاهر خواهد شد.

پاسخ در صفحه ۶۲

مارپیچ سنجاب و میوه بلوط

این سنجاب ۵ میوه بلوط را در خاک پنهان کرده است و حال می‌خواهد همه آنها را جمع کرده به لانه خود که داخل سوراخ یک درخت است ببرد. آیا می‌توانید در این کار به او کمک کنید؟

44

- دیوونه شدی دختر؟ با برق چیکار داری؟

لامپ می سوزه!

این را مادر بعد از اینکه دو سه بار برق اتاقم را خاموش و روشن کردم، از توی هال داد زد و گفت. آنقدر ناراحت بودم که دلم می خواست یک نفر را کتک بزنم تا کمی آرام شوم. کاش صبح به دانشگاه نرفته بودم، تقصیر دوستم بودم. آنقدر اصرار کرد تا شال و کلاه کردم و رفتم. روی پله های عریض دانشکده چشمم به "کورس" افتاد. می خواستم مسیرم را عوض کنم اما در یک لحظه مردد شدم و به طرفش قدم برداشتم. او هم چند قدم به طرف من آمد و گفت: "هنوز به نتیجه نرسیدی؟" به سر در دانشگاه نگاه کردم و گفتم: "من جوابم رو روز اول به شما دادم." پایش را به زمین کوبید و گفت: "نمیدارم نصیب کس دیگه ای بشی. اگه بله نگی، توی همین دانشکده صورت قشنگت رو با اسید می سوزونم!" سرم گیج رفت. به چشم هایم خیره شدم تا رگ های از شوخی را در آن ببینم، اما او مثل یک ببر زخمی که به شکارش نگاه می کند، به من نگاه می کرد. آب دهانم را به طرفش انداختم و گفتم: "خجالت بکش. مثلاً تو دانشجویی!" خنده شممز کننده ای کرد و گفت: "عشق، دانشجو و غیر دانشجو نمی شناسه." نفهمیدم چطور کلاس های آن روز را گذراندم. ساعت پنج عصر بود که به خانه رسیدم. دوست داشتم همه چیز را به خانواده ام

بگویم، اما ترسیدم وحشت کنند. پدرم آدم پر دل و جراتی نبود. یک پیرمرد از کار افتاده بود که اگر ماچرا را می شنید، یاد را جاسکته می کرد یا دیگر اجازه نمی داد به تحصیلاتم ادامه دهم.

***

چراغ اتاقم را خاموش کردم و به آینده نامعلوم فکر کردم. شقیقه هایم از درد می خواست منفجر شود. کورس دیوانه و خشن بود. دوستم می گفت او جزو آن کسانی است که وقتی حرفی می زنند به آن عمل می کنند. چند روز به دانشکده نرفتم اما کورس جلوی خانه مان سبز شد. ناچار دوباره راهی دانشکده شدم. کورس همه جا پر کرده بود که می خواهد با من ازدواج کند. یک روز وقتی از دانشگاه بیرون آمدم، دوباره تهدیدم کرد که اگر اجازه ندهم به خواستگاری ام بیاید، روزگarm را سیاه می کند. سیلی محکمی به صورتش زدم، او هم جلوی دانشجویان دیگر مرا کتک زد. تصمیم گرفتم به هر قیمتی شده جلوی کورس بایستم و نگذارم به من زور بگوید. بنابراین موضوع را به برادرم گفتم. او هم با دو نفر از دوستانش به سراغ کورس رفت و با او درگیر شد. آنها از کورس قول گرفتند که دیگر مزاحم من نشود و برای همیشه فراموشم کند. شب که برادرم به خانه آمد، لبخند پیروزمندانه ای زد و گفت: "کورس دیگه مزاحمت نمیشه. با خیال راحت بشین درست رو بخون!" او راست می گفت. از فردای آن روز کورس دیگر دور و بر من نمی پلکید، اما جسته و گریخته می شنیدم که هنوز دلش با من است و قسم خورده اگر به جز او با کسی دیگر پیمان زناشویی ببندم، زندگی را به کام تلخ می کند.

از شما چه پنهان از تهدید او می ترسیدم. گاهی در چشم های او برق نفرت و عطش انتقام را می دیدم و از او می ترسیدم. خداخدا می کردم هر چه زودتر درسم تمام شود و دیگر قدم به محیطی که کورس آنجاست، نگذارم. هر چند او بارها گفته بود که بعد از فارغ التحصیل شدن هم مثل سایه دنبالم خواهد آمد. شاید پیرسید چرا این همه سرسختی به خرج می دادم؟ مگر کورس چه عیب بزرگی داشت؟ عیب بزرگ او این بود که می خواست هر چیزی را به زور به دست بیاورد. او زبان عشق را بلد نبود و حتم داشتم در صورت ازدواج با او به یک برده و کلفت تبدیل می شوم و در زندگی با او هرگز رنگ خوشبختی را نمی بینم. وقتی از دانشگاه فارغ التحصیل شدم، یک بار دیگر کورس سر راهم سبز شد و گفت: "بین دختر، نمی دونم چرا دلت با من نیست، چرا این همه سنگدلی و حتی به نگاه به من نمی اندازی، اما یادت باشه من هرگز با دختر دیگه ای از دواج نخواهم کرد. بنابراین اخطار می کنم که تو هم از فکر ازدواج با یکی دیگه بیا بیرون..." کورس سپس سکوت کرد و گوشه راست سیلش را به دندان گرفت. در حالیکه صدایم می لرزید، پرسیدم: "تهدیدم می کنی؟" پوزخندی زد و گفت: "هر جور دلت می خواد حساب کن، اما من نمیذارم آب خوش از گلویت پایین بره!" خونسردی ام را حفظ کردم تا سوءاستفاده نکند و گمان نبرد از تهدیدش ترسیده ام اما در دلم غوغایی به پا بود. تهدید کورس که ماچراجو و بیمار روحی بود، آرام و قرار مرا ربوده بود. همیشه در بیم و اضطراب به سر می بردم و منتظر بودم اتفاق ناگواری رخ دهد.

***

سایه به سایه

ماجرای واقعی خارجی

بقیه از صفحه ۱۳

این جلسه ها شرکت کنید. "این را گفت و به طرف ماشینش رفت و کمی بعد با چند بسته برگشت. چند پتو، وسایل مورد نیاز حمام و چند عروسک، هدیه صلیب سرخ به ما بود. حرف زدن با فرانک واقعاً به من آرامش داد. او اولین نفری بود که بعد از حادثه به طور حرفه‌ای با قضیه برخورد می کرد. او خوب درک می کرد که ما حالا گواهینامه رانندگی، کارت شناسایی، عابر بانک یا حتی شناسنامه نداریم و به ما چند آدرس داد و راهنمایی مان کرد که از کجا شروع کنیم و مسیر را چگونه به درستی پیش ببریم.

خدایا شکرت

آن شب شام خانه عمه من دعوت بودیم. تروی با مچ پای در رفته و من با گوشه سوخته و دستی شکسته. آن شب همه فامیل جمع شده بودند و تلاش می کردند محبتشان را نشان دهند. هر بار که من یا تروی سرفه می کردیم، محبت‌ها بیشتر می شد. بعد از ملاقات و حرف زدن با فرانک احساس می کردم که وجود دارم. حالا راحت‌تر می توانستم با این محبت‌ها کنار بیایم. قبل از شام خوردن منتظر بودیم عمه که بزگتر فامیل بود مثل همیشه دعا کند. اما همسر تروی از او خواست اجازه بدهد این بار او دعا کند. برای همه ما عجیب بود. شوهرم مرد خوبی بود اما همه می دانستیم که اعتقادات مذهبی چندانی ندارد و به دعا و چنین مسائلی معتقد نیست. عمه با کمال میل درخواست تروی را پذیرفت. تروی گفت: "خدایا، به خاطر شام امشب ازت ممنونیم! از این همه محبت، از آدم‌های خوبی که الان دور و بر ما نشسته‌اند، ممنونیم! خدایا، از اینکه فرصت دادی تا با هم باشیم، ازت متشکریم! و از اینکه به ما فرصت دوباره زندگی کردن دادی، واقعاً ازت ممنونیم!"

تروی بغض کرده بود. حال بقیه هم مثل او بود. تروی ادامه داد: "خدایا، کمک کن به بار دیگه روی پاهام بایستم و زندگی رواز نو بسازم!" اشک‌هایم را پاک کردم، دست همسرم را محکم فشردم و با تمام وجود گفتم آمین! و در دلم از خدا خواستم برای دوباره زندگی کردن به ما صبر و توان بدهد. و حالا خانه ما چهار ستون دارد که من و همسرم و بچه‌هایم آن را نگه داشته‌ایم. سقش را با ملات عشق و ایمان به خدا محکم کرده‌ایم. در قلب‌های کوچکمان هم خانه‌ای ساخته‌ایم که هیچ باد و باران و آتشی نمی تواند ویرانش کند. و ما زندگی می کنیم و هر چند رفاه سابق را نداریم، ثروت بی کرانی داریم به نام لطف و مهربانی خدا.

می کردم و می گفتم: "جهاندار، من می ترسم. نکنه یه دفعه سرو کله کورس پیدا بشه و همه چیز رو بهم بریزه." جهاندار دل‌داری ام می داد و می گفت: "غلط می کنه. مگه شهر هر ته؟ مملکت حساب و کتاب داره. دوره لات بازی و زورگویی گذشته. اگه دست از پا خطا کنه، از شکایت می کنم. مطمئن باش قانون چنان ادبش می کنه که هر گز از یادش نمیره." اگر چه حرف‌های جهاندار دلگرم کننده بود، اما فقط کمی از دلشوره‌ام را کم می کرد. برادرم هم که نگرانی ام را دیده بود، می گفت: "غصه نخور. من چهار چشمی مراقب اوضاع هستم. کم و بیش از خبر دارم. می دونم کجاست و چیکار می کنه. توی همین تهرانه. از دواج نکرده، اما جرات نداره دست از پا خطا کنه." حاضر بودم دنیا را بدهم و بشنوم که کورس از دواج کرده چون آن موقع خیالم راحت می شد اما...

روز عقد بالاخره فرا رسید. اگر چه خوشحال بودم، اما رگه‌هایی از نگرانی در صورتم پیدا بود. مدام به در نگاه می کردم. با خودم می گفتم نکنند کورس عربده کشان و قمه به دست وارد شود و به من و جهاندار حمله کند؟ نکنند با اسلحه بیاید و... اما نه... کورس نقشه دیگری کشیده بود. نقشه‌ای که به ذهن جن و انس هم نمی رسید. آری، یک ساعت به شروع مراسم عقد مانده بود که از اداره آگاهی به سراغ جهاندار آمده و او را دستگیر کردند. همه گیج شده بودیم. به خصوص اینکه افسر پرونده می گفت: "او متهم به قتل است. آن هم قتل کورس!"

ماجرای این قرار بود که کورس قبل از مرگش به پلیس تلفن زده و گفته بود شخصی به نام جهاندار با این آدرس و مشخصات با من درگیر شده و می خواهد مرا بکشد. او دستخطی هم به جا گذاشته و زخمی شدن و مرگ خود را به گردن جهاندار انداخته و در آن یادداشت آدرس خانه ما را نیز داده بود. کورس دقیقاً تاریخ عقد را می دانست و این یعنی اینکه او سایه به سایه در تعقیب من بود! مراسم عقد بهم خورد و جهاندار به طور موقت بازداشت شد تا واقعیت روشن شود. کورس خود کشی کرده بود.

***

اگر چه بی گناهی جهاندار بعد از چند ماه معلوم شد، اما هم خودش و هم خانواده‌اش چنان از این آبروریزی خشمگین و ناراحت بودند که دیگر به طرف ما نیامدند. نمی دانستم چکار کنم. چندین بار با جهاندار تماس گرفتم، اما جواب‌های سربالا داد. گویا از طرف خانواده‌اش تحت فشار بود. این ماجرا چنان ضربه روحی به من وارد کرده که هنوز پس از سال‌ها نمی توانم به ازدواج فکر کنم. جهاندار یک سال و نیم بعد با دختر دیگری ازدواج کرد...

چنه دختر؟ چرا از همه کناره می گیری؟ چرا حرف خواستگار که میاد، رو ترش می کنی؟ اینها را پدر و مادرم می پرسیدند و من برای سوالات آنها که از سر دلسوزی بود، جواب قانع کننده‌ای نداشتم. برادرم می گفت: "نکنه کورس دوباره تهدیدت کرده؟" از ترس اینکه اتفاقی نیفتد و کورس جری تر نشود می گفتم: "نه، نه... خیلی وقته که از خبری ندارم." چند سال گذشت تا اینکه "جهاندار" به خواستگاری ام آمد. او جوان تحصیلکرده و براننده‌ای بود. هم خانواده‌ام او را پسندیدند و هم خودم. به پیشنهاد من قرار شد مدتی نامزد باشیم و بعد عقد کنیم. در واقع می خواستم عکس العمل کورس را ببینم. منتظر بودم که به من تلفن بزند و تهدیدم کند و یا پیغام و پیغام بفرستد و مرا از عواقب ازدواج با جهاندار بترساند، اما از او خبری نبود. انگار یک قطره آب شده و به زیر زمین رفته بود. با خودم گفتم: "اینقدر بدبین نباش. شاید کورس برای همیشه تورو فراموش کرده. چند سال از زمان درس و دانشکده می گذره. حتماً حالا پخته و عاقل شده و دیگه کورس سابق نیست و گر نه محال بود خبر نامزدی و شیرینی خورن تو و جهاندار رو بشنوه و عکس العملی نشون نده." گاهی هم به طور مستقیم یا غیر مستقیم از نامزد من پرسیدم: "کسی تورو تهدید نکرده؟" و او که از همه جایی خبر بود، با تعجب می گفت: "تهدید؟ تهدید برای چی؟" خلاصه یک روز تمام ماجرا را برای جهاندار گفتم. کمی فکر کرد و گفت: "حتماً ازدواج کرده. نگران نباش. به گذشته، فکر نکن. آدمایی مثل کورس فقط بلوف می زنن." حرف‌های جهاندار به من قوت قلب داد و ترس از کورس کم کم جایش را به شور و اشتیاق و امید به آینده داد. حالا به این باور رسیده بودم که زندگی مشترک با جهاندار می تواند مرا به سر منزل مقصود برساند. او فوق لیسانس مدیریت داشت و معاون یک کارخانه بود. همه چیز برای آغاز زندگی مشترک ما آماده بود. لباس عروسم را سفارش دادم و کارت‌های دعوت انتخاب و نوشته شد... نخیر... هیچ خبر و اثری از کورس نبود. شادی زائد الوصفی سراپایم را فرا گرفته بود و به قول معروف در آسمان‌ها سیر می کردم.

وقتی به جهاندار می گفتم حضورش به زندگی ام گرمای دهد و حس می کنم تازه به دنیا آمده‌ام، می خندید و می گفت: "یه زندگی دوباره، بدون ترس و نگرانی." پدر و مادرم هم خوشحال بودند و خدا را شکر می کردند که بالاخره یک نفر را پسندیدم و عزم کردم سر خانه و زندگی ام بروم. هر چه به روز عقد نزدیک می شدیم، دلم بیشتر شور می زد. یک نیروی ناشناخته به من می گفت کورس همین دور و بر هاست و به موقع زهر خود را خواهد ریخت. نگرانی ام را به جهاندار منتقل

کارگردان روز واقعه:

علامه جعفری مرا از خط

نزدیک شدن به ایام اربعین حسینی ما را بر آن داشت تا سراغ کارگردانی برویم که ماندگارترین اثر تاریخ سینمای ایران در باره امام حسین (ع) را به تصویر کشیده است. شهرام اسدی در آستانه ۴۰ سالگی و در سال ۱۳۷۳ "روز واقعه" را ساخت، فیلمی که بهرام بیضایی نزدیک به ۱۲ سال پیش از ساخت فیلمنامه‌اش را نوشته بود اما به دلیل آنکه مدیران سینمایی آن زمان چندان رابطه خوبی با او نداشتند، اجازه ساختنش را به دست نیاورد. ساخت این فیلم در نهایت به کارگردانی رسید که هر چند از آمریکا کارشناسی ارشد سینما گرفته بود، اما تا پیش از این فیلم تنها "اوینار" را جلوی دوربین برده بود و "روز واقعه" دومین اثر فیلمسازی او به شمار می‌رفت. اسدی بر ایمان از آغاز تولید روز واقعه تا مشکلات پیرامونش صحبت کرد؛ حرف‌هایی دست اول و خواندنی.

تا حدود زیادی موفق بوده‌ام که توانسته‌ام بیش از ۹۵ درصد آن را بی‌تغییر حفظ کنم.

ملاقات با علامه جعفری

در این موقعیت ناگهان اتفاق جالبی برایم رخ داد، اتفاقی به نام ملاقات با مرحوم محمد تقی جعفری یا همان علامه جعفری معروف. یک روز بعد از جلسه‌ای ناامیدکننده، در اوج افسردگی و یأس نزد مرحوم محمد تقی جعفری رفتم. آن زمان خانه‌اش در میدان خراسان بود و من از پیش از انقلاب با ایشان آشنایی داشتم و نزدشان می‌رفتم و قصه‌هایی از مولانا را که تبدیل به فیلمنامه کرده بودم برایشان می‌خواندم. آن شب با وجودی که تقریباً دیر وقت بود مرا پذیرفتند. فیلمنامه روز واقعه همراهم بود. آن را باز کردم که پر از خطوط قرمز زیر دیاالوگ‌ها بود. گفتم این فیلمنامه حافظ آبروی امام حسین (ع) است. اما نمی‌توانم آن را اثبات کنم. از من باور نمی‌کنند. فیلمنامه را برگرداند و گفت چند جایش را بخوان ببینم. چند جمله از دیاالوگ‌های عبدالله را خواندم. رسیدم به جمله‌ای که مرد بتکده به نقل از امام حسین (ع) می‌گوید چگونه سنگی بر بتان مرده بیندازم، حال آنکه بت‌های زنده روی زمین‌اند. جمله که به آخر رسید، سرش را بلند کرد و گفت این آخری را دوباره بخوان. خواندم. خدار حمتشان کند. چهره‌اش شکفت. گفت عجب جمله پر مغز و زیبایی است. گفتم اتفاقاً این یکی از آن جمله‌هایی است که می‌گویند حسین (ع) کجا چنین سخنی گفته‌اند؟ مأخذ و سند آن کجاست؟ یاد هست که در یک آن، ناراحتی و نارضایتی چهره‌اش را بر کرد. گفت مأخذ و سند آن راه حسین است. حرکت و قیام حسین است. چه مأخذی از این بالاتر. همین جمله برهان حرکت حسین است. آن جملات و بسیاری جملات دیگر را با ساز و کاری که مرحوم محمد تقی جعفری به من آموختند، از خطر حذف و تعدیل رها نمودم.

شهر بانو، حقیقت یا داستان

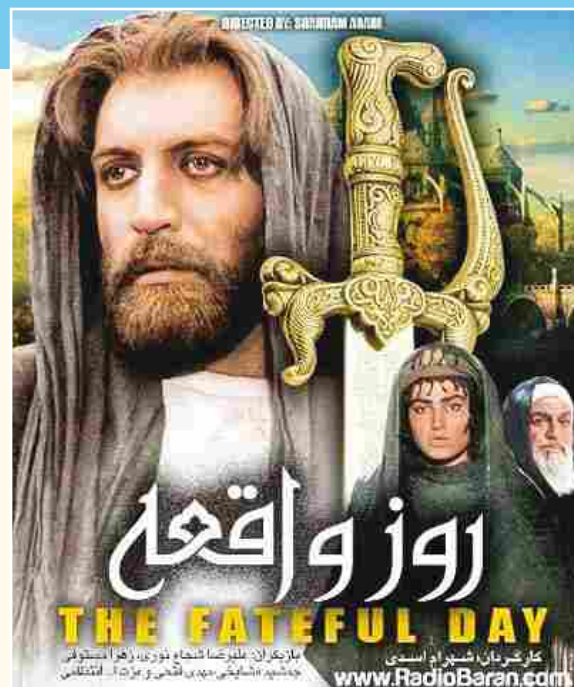
باین حال در فیلمنامه بیضایی سکانسی در خصوص بانو شهر بانو وجود داشت. شخصیتی که خیلی‌ها آن را یکی از همسران امام حسین (ع) می‌دانند و از او به عنوان دختر یزدگرد سوم پادشاه ایران نام می‌برند. شخصیتی که هنوز هم در خصوص صحت حضورش اختلاف نظر زیادی بین علما وجود دارد.

نشده از وی سوال پرسیدم که بیضایی در پاسخی کوتاه گفت: "من می‌خواستم خودم آن را بسازم اما اجازه‌اش را به من ندادند. به همین دلیل هم هست که شما در فیلمنامه روز واقعه شرح صحنه زیادی نمی‌بینید."

بیضایی در آن مقطع توضیح بیشتری در این زمینه نمی‌دهد اما حدود یک سال بعد در ارشاد یکی از مدیران در خلال صحبت‌هایش در خصوص این مسئله به من گفت: "گرایش فیلمنامه روز واقعه و از آن مسلم‌تر، گرایش بیضایی به نمایش و تعزیه است و ما می‌خواهیم روز واقعه سینما باشد نه تعزیه و نمایش." زمانی که من وارد گود روز واقعه شدم، در واقع ناخودآگاه روح و جسم خودم را برای گذر از تنگناها آماده کرده بودم. کاملاً می‌دانستم که راه پیش رو، راهی سخت و پر مشقت خواهد بود که به واسطه عظمت نام امام حسین (ع) بی‌هیچ اغماضی هر روز در میانه کشاکشی تازه خواهم بود. از سوی دیگر مواجهه بودم با فیلمنامه‌ای درخشان و استوار و مستحکم، بانویسنده‌ای مسلط و چیره‌دست که از قضا خود نیز کارگردان بود و باز می‌دانستم فارغ از اینکه هر چه بسازم، چه بد و چه خوب، همواره در مقام مقایسه خواهم بود و حرف و حدیث پایانه‌پذیر تا ابد همراه فیلم خواهد آمد.

تغییرات اسدی در فیلمنامه

یکی از نکاتی که مدتی است باب آن دوباره باز شده، بحث تغییراتی است که در فیلمنامه بیضایی اعمال شده، نکته‌ای که به شدت آن را رد می‌کنم. ۹۵ درصد فیلم دقیقاً همان چیزی است که بیضایی در فیلمنامه‌اش نوشته. در هر گفت و گو و نشستی از اولین نمایش روز واقعه تا به حال، همیشه به این نکته اشاره کرده‌ام که فیلمنامه این فیلم یکی از سنجیده‌ترین و به قاعده‌ترین فیلمنامه‌هایی است که در سینمای ایران نوشته شده و اصولاً باور من بر این است که جایگاه بیضایی در سینما و نمایش مایه‌ای نیاز از توضیحات من، حقیقتاً انکارناپذیر است. بیضایی، فردوسی زمانه ماست و چقدر تأسف بر انگیز است که مردم ما و هنرهای نمایشی ما از وجود او و آثار او بی‌بهره ماندند. من به سهم خودم بسیار تلاش کردم که تاجایی که ممکن است تغییری و به روایتی تعدیلی در آن روی ندهد. و امروز در نمای کلی که نگاه می‌کنم، فکر می‌کنم

آغاز ماجرا

فیلمنامه روز واقعه در سال ۱۳۶۷ از سوی عبدالله اسفندیاری که آن زمان مدیر بخش فرهنگی فارابی بود در اختیار من قرار گرفت تا بخوانم و نظر بدهم و ابتدای امر اصلاً صحبتی در خصوص اینکه این کار را بسازم به میان نیامد. فیلمنامه را خواندم و از شیوه روایت اثر گذار نهضت عاشورا و زیبایی و استحکام ساختار آن واقعا حیرت‌زده شدم. تا آن لحظه فیلمنامه‌ای تا آن اندازه قدرتمند و مؤثر نخوانده بودم. دو جمله پایانی فیلمنامه اشکم را سرازیر کرد. چند هفته بعد، فیلمنامه برای کارگردانی به من سپرده شد، آن هم چند سال بعد از نگارش فیلمنامه و واگذاری آن توسط بیضایی و صحبت با چند کارگردان دیگر برای ساخت فیلم و "روز واقعه" با بودجه‌ای ۶۸ میلیون تومانی جلوی دوربین رفت. دو هفته پس از ورودم به این پروژه ملاقاتی با بیضایی داشتم و در آن ملاقات پس از تشکر از فیلمنامه‌ای که او نوشته بود صراحتاً در خصوص اینکه چرا خود بیضایی حاضر به ساخت "روز واقعه"

حذف فیلم نجات داد

خانم هدیه تهرانی را در جست و جویی که برای پیدا کردن چهره‌های تازه برای نقش‌های راحله و عبدالله گذاشته بودیم، آقای شریفی‌نیا و خانم آزیتا حاجیان پیدا کردند. تست‌های گریم و لباس و بیان به خوبی پیش رفت. اما در نهایت، خانواده نامزدشان با حضور ایشان در سینما موافقت نکردند و موضوع منتفی شد.

آن زمان مدیران به شدت اصرار داشتند که این سکانس که منبع آن کمی مسئله دار است از فیلمنامه حذف شود و در نهایت هم این اتفاق افتاد. اما نه به این سادگی. سکانس شهر بانو را با وجود اینکه بسیار سینمایی بود، به دلیل اینکه می‌گفتند خلاف واقعیت است، نتوانستم حفظ کنم. در یکی از آخرین جلسات وقتی سکوت نارضایتی را در چهره‌ام دیدند گفتند برای ما مسلم است که چنین روایتی وجود ندارد. شما سانس بیاورید تا پذیرفته شود. موضوع را در دیدار دومی که با آقای بیضایی در منزلشان داشتم در میان گذاشتم. گفتند اینکه تاریخ نیست؛ نمایش است. می‌دانستم این سخن سکانس شهر بانو را نجات نخواهد داد و نیاز به دلیلی دارم. شروع به تحقیق کردم؛ ابتدا یک تنه و بعد به اتفاق یکی از دستیارانم. از دیدگاه تاریخی هیچ‌یک از مورخانی که به موضوع حمله اعراب به ایران پرداخته بودند به از دواج شهر بانو، دختر یزدگرد سوم با امام حسین (ع)، اشاره نکرده بودند. اولین بار در قابوس‌نامه ذکر از شهر بانو به میان می‌آید که در قرن پنجم تألیف شده و حدود نیم قرن بعد از آن زمخشری در کتاب ربیع‌الابرار خود به آن اشاره می‌کند، و دیگر خبری در هیچ متنی نیست تا اینکه در زمان قاجار در قالب تعزیه مجلس شهر بانو بروز پیدا می‌کند که قطعاً منبع آقای بیضایی است.

در اواخر تحقیقات به مرحوم سیدجعفر شهیدی بر خوردم که سال‌ها قبل به‌طور مفصل در خصوص زندگی شهر بانو تحقیق کرده بود و با قطع و یقین معتقد بود که این داستان از ریشه و بنیاد جعلی است و یزدگرد اساساً دختری به نام شهر بانو نداشته است. بعدها در حماسه حسینی آیت‌الله مطهری هم دیدم که در واقعی بودن این داستان تردید کرده‌اند و به این صورت بود که آن سکانس حذف شد که عمده‌ترین حذف در فیلمنامه روز واقع بود.

چرا هدیه تهرانی نبود؟

اما یکی از مهم‌ترین حاشیه‌های "روز واقعه"، عدم حضور هدیه تهرانی در این فیلم به عنوان بازیگر نقش راحله بود. تهرانی حتی برای این فیلم زیر دست عبدالله اسکندری گریم می‌شود و همه متفق القول به حضور او را می‌دهند تا اولین بار او به عنوان بازیگر جلوی دوربین برود، اما او از بازی در این فیلم انصراف می‌دهد و ولدن مستوفی جایگزینش می‌شود. داستانی که در این خصوص تا امروز شنیده‌ایم این است که یک روز در یک فروشگاه محمدرضا شریفی‌نیا و آزیتا

حاجیان، هدیه تهرانی را می‌بینند و از او می‌پرسند به بازیگری علاقه دارد و او در جواب می‌گوید نه. چرا که در آن زمان سینمای ایران را زیاد دوست نداشته است و بازیگری هم طبعاً جذابیت چندانی برایش نداشته. اما بالاخره با پیگیری شریفی‌نیا و حاجیان او برای فیلم "روز واقعه" به دفتر هدایت فیلم دعوت می‌شود. نقش کوتاه راحله را که به او پیشنهاد داده بودند، از نظر خودش نقش خیلی کوتاهی بود که کار خاصی غیر از گفتن چند تا بله و خیر نمی‌کند و بیشتر یک تیپ ساده است تا شخصیت و به همین خاطر جواب منفی می‌دهد. او به گفته خودش می‌دانسته که قدم گذاشتن در این دنیا ممکن است تمام زندگی‌اش را تحت الشعاع قرار دهد. پس اولین نقش باید ارزش این ریسک را می‌داشت. اما روایت اسدی از این ماجرا چیز دیگری است و کاملاً در تضاد با حرف‌های قبلی: "خانم هدیه تهرانی را در جست و جویی که برای پیدا کردن چهره‌های تازه برای نقش‌های راحله و عبدالله گذاشته بودیم، آقای شریفی‌نیا و خانم آزیتا حاجیان پیدا کردند. تست‌های گریم و لباس و بیان به خوبی پیش رفت. اما در نهایت، خانواده نامزدشان با حضور ایشان در سینما موافقت نکردند و موضوع منتفی شد."

چرا بی‌کم بودن آثار عاشورایی

در سینمای ایران بر خلاف تصور، آثار عاشورایی بسیار کم داریم. یک دلیل آن بضاعت اندک سینمای ماست. فیلم‌های تاریخی و مذهبی غالباً بسیار پرهزینه‌اند. بخش خصوصی توان تولید آن را ندارد

و بخش دولتی هم دچار اما و اگر مدیران است که از قدم گذاشتن در عرصه‌های نیازمونده‌ها سانسند و نگرانی به خطر افتادن میزشان در اولویت بالاتری از گشودن مسیرهای تازه قرار دارد. نبود فیلمنامه خوب هم از مشکلات جدی در این راه است. ریاکاری و شعارزدگی هم از آفت‌های بنیان‌کنی است که می‌تواند فیلمساز و تماشاگر را توأمان از سینمای دینی بیزار کند و اشتیاق ساختن اثر مذهبی را کاملاً از بین ببرد.

رستاخیز در ویش

من نسخه اصلاح‌شده رستاخیز را دیدم. زحمت فراوانی برای ساخت آن کشیده شده بود و فیلم از صحنه‌های درخشان زیادی برخوردار بود. به خاطر کوتاه شدن فیلم چند نفر از شخصیت‌ها صدمه دیده بودند. اما مشکل اصلی من نه با ساختار آن که با فیلمنامه آن بود که به نظر من از اشکالات عده‌ای رنج می‌برد. همین اشکال، متأسفانه بر فیلمنامه محمد رسول‌الله (ص) هم وارد است. یعنی در واقع باشنه آشیل فیلم مجیدی فیلمنامه اوست. برای من معیار در تأیید فیلمنامه خوب، لرزش دل است و بسته شدن راه گلو با بغض. مجیدی فیلمساز بسیار خوبی است. من در حین تماشای بچه‌های آسمان و رنگ خدای اوبارها دلم لرزید و بغض راه گلویم را بست و اشک بر چشمانم نشست، اما در فیلم محمد (ص) حتی یک بار این اتفاق نیفتاد. در عوض سرم به دوران افتاد از بس که دوربین به چپ و راست و بالا و پایین رفت؛ فقط عیاشی تصویر دیدم و آرزو کردم ای کاش فیلمنامه هر دو این عزیزان را به هر قیمتی، بیضایی نوشته بود."

فرهاد اصلانی: تهران دیگر جای زندگی نیست

شرایط تهران روز به روز در حال وخیم تر شدن است؛ حالا دیگر مشکلات کلانی مثل کودکان خیابانی و کار، معتادان کارتن خواب، ترافیک و حتی آلودگی هوا به مسائل روزمره شهر بدل شده اند که کمتر توجهی به آنها می شود.

عادت کردن شهر و ندان به این مقوله ها نشان از آن دارد که گویی امیدشان را به بهبود اوضاع در این خصوص از دست داده اند و شاید بشود اعتراف کرد که دیگر تهران شهر زندگی نیست. اخیراً آقای قالیباف نامه ای منتشر کرده اند و در مقام مدیریت شهری از شهروندان خواسته اند برای حل این مشکلات، شهرداری تهران را یاری دهند. اما واقعیت این است که من جسارت خاصی در مدیریت شهری نمی بینم که توان پاک کردن تهران از این تصاویر تلخ را داشته باشد. هر مدیری که می آید، مشکلات و تقصیرها را به گردن مدیر قبلی می اندازد و روند حل مشکلات به گونه ای نیست که شاهد حرکت جلورونده باشیم.

در شرایطی که هر گونه تغییر در مدیریت شهری، بدون در نظر گرفتن تلاش های مدیران قبلی است، طبیعتاً حواشی سیاسی مانع از آن می شود که فعالیت های این گروه یا آن گروه خاص به نفع مردم پایتخت تمام شود بلکه اختلافات سیاسی، منجر به خلط میحت شده و شرایط را وخیم تر می کند.

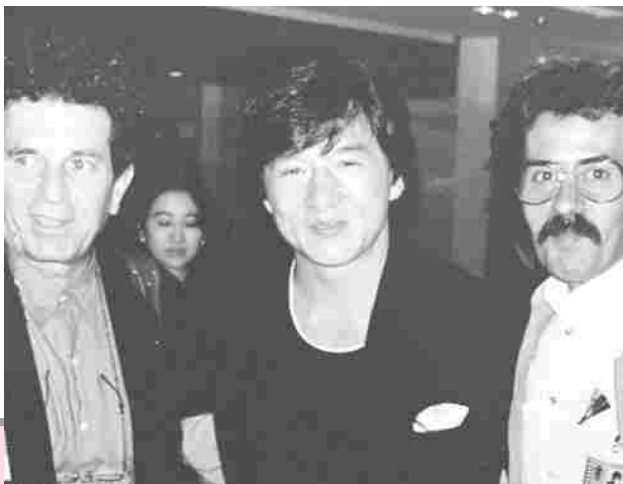
تهرانی ها امروز در معرض هر آسیبی هستند؛ از افزایش اعتیاد در میان زنان تا گسترش جرم و جنایت و حتی نگرانی از رانندگی وحشتناک موتورهای هادر سطح شهر. اینکه جسارت داشته باشیم برای بیان این آسیب ها، به تنهایی نمی تواند گرهی از مشکلات پایتخت بگشاید بلکه می تواند هر آسیبی را به آسیب دیگری گره بزند. تهران مدام در حال گسترش فضاهای تجاری و اقتصادی اش است و شهر دیگر به یک پارکینگ بزرگ بدل شده، چرا که شهرداری بدون در نظر گرفتن امکان احداث پارکینگ به مجتمع های تجاری بزرگ اجازه ساخت و ساز می دهد و همین موضوع باعث می شود، رانندگی در این شهر به یکی از پراسترس ترین فعالیت های روزانه هر شهروند بدل شود. می بینید؟

مشکلات این طور به یکدیگر گره می خورند و اگر ما چه در مقام شهروند و چه در مقام مسئول، دست از فعالیت های ظاهری برنداریم، روزی دیگر واقعا تهران شهری برای زندگی نخواهد بود؛ چرا که در همه جای آسیب های مختلف اجتماعی و فردی موج می زند.

خاطره غم انگیز پسر خسرو شکیبایی از عکس پدرش

پسر خسرو شکیبایی عکسی از پدرش و داریوش مهرجویی، در کنار جکی چان، ستاره فیلم های رزمی، منتشر کرد. به گفته پوریا شکیبایی، این عکس در جشنواره فیلم توکیو بیست و پنج سال پیش گرفته شده است: "در سال ۱۹۹۰ پدرم به اتفاق آقای مهرجویی برای فیلم هامون به جشنواره فیلم توکیو دعوت شدند. روزی که پدرم این خبر رو به من داد که به زودی به ژاپن خواهد رفت از من خواست که بهش بگم از اونجا چی می خوام، بعد از یه لیست بلند بالا از تمام ماشین کنترلی ها و اسباب بازی های جور واجور، به شکل شفاهی از من خواستم که حتماً با باراکی یا آرنولد و یا با جکی چان به عکس برای من بگیره... آخه شعور هم خوب چیزی بود من از بازیگر فیلم "هامون" خواستم که بره به دنبال یکسری اکشن من. پدر طبق معمول به من جواب مثبت داد و رفت... ۱۴ یا ۱۵ روز بعد برگشت و وقتی داشت سوغاتی های من رومی داد، این عکس رو از توی چمدونش در آورد و گفت فکر می کنی کیو دیدم؟

بعد برام تعریف کرد که وقتی که داشتن از جلسه پرسش و پاسخ با آقای کوراساوا برمی گشتن، جکی چان رو توی سالن جشنواره به شکل کاملاً اتفاقی می بینن و پدر از من می خواد که باهم عکس بگیرن...! یعنی به جای اینکه پدر با کوراساوا عکس بگیره، مجبور شدن با این آقا عکس بگیرن!"

وخامت حال بهنام صفوی در چه حد است؟

مدیربرنامه بهنام صفوی باردشایعات برخی سایت ها و شبکه های اجتماعی در مورد وخامت حال این خواننده پاپ کشور گفت: با اقدامات صورت گرفته پزشکی، حال عمومی بهنام خوب است. از زمان بستری شدن بهنام صفوی، کادر پزشکی بیمارستان آزمایشات لازم را به عمل آورده و اکنون منتظر پاسخ آن هستیم.

به گفته وی، بنابر اعلام پزشکان معالج هم اکنون جای هیچگونه نگرانی وجود ندارد و اینگونه تغییرات در بیماران طبیعی است. او ادامه داد: با مجموعه اقدامات صورت گرفته پزشکان و کادر بیمارستان، حال این خواننده پاپ کشور رو به بهبودی است. قرار است تغییراتی در مورد داروهای بهنام صورت گیرد که این نیز تحت نظر و توصیه های پزشکان انجام خواهد گرفت. و مانند گذشته از مردم شریف ایران درخواست دارم که برای سلامتی این خواننده کشور دعا کنند تا او بتواند با ادامه مراحل تکمیلی درمان، دوباره به آغوش خانواده و جامعه باز گردد.

این خواننده پاپ کشور همزمان با دومین روز از دوره شیمی درمانی خود به دلیل عوارض ناشی از تداخل دارویی تشنج کرد و در بیمارستان بستری شد. این خواننده موسیقی پاپ حدود ۵ ماه پیش یک عمل جراحی مغز راپشت سر گذاشت. صفوی پیش از این مراحل پرتودرمانی راپشت سر گذاشته و وارد مراحل شیمی درمانی شده بود.

قلعه زیورن از حسن فتحی یاد بگیرد

پویان عسگری

در شش سال اخیر سریال‌های متفاوتی وارد شبکه نمایش خانگی شدند. هر کدام به دلیلی یا تماشاگر خود را در ادامه داستان از دست دادند یا آنقدر بد بودند که اصلاً از همان ابتدا دیده نشدند. در میان این عناوین مهم و دهن پرکن، "شهرزاد" اما چیز دیگری است. حاصل حرفه‌ای بودن و تمرکز و جدی گرفتن ملزومات ساخت یک اثر پر مخاطب، با رویکردی متفاوت نسبت به تمام محصولات تولید شده در شبکه نمایش خانگی، مانوس و نزدیک به روحیه کارگردان و خالقش. روایت یک داستان عاشقانه در روزگار گذشته، به انضمام استعاره‌هایی که کارگردامروزی دارند و داستان را از حالت محدود و شخصی به شکل داستان یک "ملت" ارتقا می‌دهند.

عشق و تاریخ

تنها فیلمساز تاریخ سینمای ایران که ذوق بررسی و پرداختن به تاریخ در دل یک داستان جذاب را داشت، مرحوم علی حاتمی بود. غیر از محدودیت‌های سخت افزاری سینمای ایران در بازسازی "روزگار سپری شده" که دلیلی برای طفره رفتن فیلمسازان ایرانی بوده، منظر و افق دید محدود فیلمسازان و تهیه کنندگان عافیت طلب، دلیل مهمتری است که اثری از تاریخ و روایت‌های تاریخی در فرهنگ عامه ایرانی نباشد. در حالی که با کمی ذوق می‌توان مینی سریال یا فیلم‌های درجه یکی در باره بخش‌های مهم تاریخ معاصر و شخصیت‌های اثرگذار آن ساخت. از امام خمینی (ره) و محمد مصدق تا ماجرای "سیاهکل" و دوران طولانی نخست وزیری امیرعباس هویدا. "شهرزاد" تلاشی است برای جدی گرفتن این موضوع مغفول مانده. به سیاق کارهای قبلی حسن فتحی (سریال‌های شب دهم و مدار صفر درجه، و فیلم خوب و دست کم گرفته شده "پستیچی سه بار در نمی‌زند")، شاهد فراز و فرودهای یک داستان عاشقانه در دل یک واقعه مهم سیاسی - اجتماعی (کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲) هستیم.

سوپر استاری به نام علی نصیریان

یکی از بهترین نقش آفرینی‌های چند سال اخیر سینما و تلویزیون ایران، موید این نکته که نصیریان چه بازیگر بزرگی است و کارگردانان نتوانسته‌اند به اندازه استعدادش از او در فیلم‌ها بهره ببرند. او در نقش پدر خوانده داستان (بزرگ آقا) حیرت‌انگیز است. باطمینان و تیختری که از بازیگران فیلم‌های کوئتین تارانتینو سراغ داریم و وقاری که یادآور برت لنکستر "یوزپلنگ" و اسکوتی است. نصیریان فراتر از نقشی که برایش نوشته شده، در حال خلق مهمترین پدر خوانده ایرانی است. سنگین و اخمو و سستی که به وقتش مهر و عاطفه‌اش را نثار دیگران می‌کند و بیشتر از هر شخص دیگری در داستان متوجه زیر و زبر شدن سنت در دنیایی است که دارد در آن زندگی می‌کند. کسی که عشق خاموشش نسبت به دختر زیباروی داستان (شهرزاد)، به شرط بر ملا شدن در داستان

می‌تواند او را از اینی که هست در ذهن تماشاگر ماندگارتر کند.

شهرزاد همان ایران است

ترانه علیدوستی تنها بازیگر زن ایرانی است که قابلیت در مرکز قرار گرفتن یک داستان، به عنوان کانون یک جهان استعاره‌ای را دارد. تنها بازیگر زن ایرانی که شانه‌هایش پذیرای استعاره‌های یک داستان تاریخی است. شبیه به فیلم‌هایی که بنای خود را بر نمایش توامان مصایب و حوادث رفته بر یک کشور / زن گذاشته‌اند و از دست دادن معشوق / زن را باز دست دادن میهن / مملکت یکی انگاشته‌اند ("کاباره" باب فاسی، "درخت گلابی" داریوش مهرجویی و "باد می‌وزد" هایاتو میازاکی)، اینجا هم شهرزاد نمادی از مملکتی است که دارد دلگدال می‌شود، دارد ویران می‌شود و دارند برایش تصمیمات ناجور می‌گیرند. شهرزاد نمادی از ایران است در چنبره عاشق بی‌مسئولیت، مرد عیاشی که قرار است عاشقش شود و پدر خوانده‌ای که عاطفه خاموشش را در زیر گرفته تا به وقتش سر دختر مثل آوار خراب شود. تماشای شهرزاد / ایران وقتی دارند دست به دستش می‌کنند و تیشه به ریشه‌اش می‌زنند، آگاهی بخش است. همان‌طور که خواندن تاریخ و فهم گذشته، می‌تواند چراغ راه آینده باشد. آینده‌ای که شهرزاد / ایران در صدد احیای خود برمی‌آید؛ پدر خوانده‌ها باید قربانی شوند تا شهرزادها بتوانند راحت زندگی کنند.

موسیقی و ترانه

بعد از مدت‌ها (به استثنای موسیقی کارن همایونفر برای "جرم" کیمیا) موسیقی متنی ساخته شده که هم احساساتی می‌کند و هم اینقدر تاثیر گذار است که واداران می‌کند با سوت بز نیش. یک موسیقی ملودیک با طعم و لحنی عاشقانه که به موقع لحظات احساساتی داستان را موکدمی‌کند و گویای منظر مانتیک این قصه تاریخی است. علاوه بر موسیقی به یادماندنی فردین خلعتبری، ترانه‌هایی که محسن چاوشی برای سریال خوانده هم بعد از مدت‌ها، نمایانگر یک چاوشی سینه سوخته است که احوالات ملت عاشق را در سال‌های اخیر، در بهترین ترانه‌هایش نمایندگی کرده. اینجا هم ترانه "رفیقم کجایی" که در انتهای اپیزود پنجم روی تصویر جدایی و دل‌تنگی زوج عاشق شنیده می‌شود، در مدت زمانی کوتاه راه خود را به فرهنگ عامه باز کرد و قلوب عامه را به تسخیر درآورد. باحسی متفاوت و امروزی روی تصاویر مربوط به دوران گذشته، خرق عادت‌ی خلافتان در حاشیه صوتی یک محصول تاریخی که برخلاف شیوه معمول استفاده از آواز و ترانه مبتنی بر موسیقی ارکسترال، از ترانه پاپ بهره برده است. شبیه به حس متفاوتی که شنیدن موسیقی "هیپ هاپ" امروزی روی تصاویر برده‌های رنگین پوست قرن نوزدهمی در "جنگوی رهازبند" تارانتینو برمی‌انگیزد؛ اینجا هم موسیقی پاپ، باروت بیداد صحنه و داستان را مشتعل می‌کند و قلب تماشاگر را مشحون از عواطفی که بوسیدند و عاشقانه‌هایی که در خلوت دل‌پز می‌زدند، به تپش می‌اندازد.

و دم شهری که همه در آن می‌لنگند به کسی که راست راه می‌دود می‌خندند

● چاپ

ادامه از شماره قبل

طعم کالباس و قناری بُغ کرده

شبی در خانه آنها مهمان بودم. "هانپالالخاص" هم مهمان بود. این هانپالال از استادان نقاشی بود. اوایل انقلاب به دانشگاه تهران می آمد و روی دیوارها نقش های انقلابی می زد. من هم سطل کش او بودم و سطل های رنگ را برایش می بردم. همین هانپالال گرامی آن شب در آن مهمانی به من و به همه گفت: "این خانم و این خانواده زیباترین دوستانی هستند که دارم و به عنوان یک نقاش کهنه کار، هیچ نقشی در نقش ایشان نمی بینم". و من هم درباره زیبایی گیشا با او موافق بودم و حس می کردم باید از آنجا فرار کنم. خودم می دانستم که چون عاطفه ام رنجور شده، آسیب پذیر است بنابراین اگر از آن وادی نگریزم، گرفتار خواهم شد. دلم می گفت عطار باش و سر در پی این تُرک خونریز بگذار و قربانش شو. عقلم می گفت نجم الدین کبری باش و شمشیر آخته کن و به جنگزار حقیقی زندگی برو! و رفتم.

آن سه ماه و ده روز هم گذشت و تا توانستم روی دلم پا گذاشتم و کالباس و طعم قناری بُغ کرده خوردم. چنان لاغر شده بودم که کسی نمی توانست ببیند پشت استخوان های شکسته قلبم چه هیاهویی است.

تمام دوستان از دورم رفته بودند. شاید دلیلش این بود که خودم را از آنها منزوی کرده بودم. تنها کسی که گاهی رفت و آمدی داشت، "عماد" بود. یک بار محمد و یک بار هم او مرز آمد که برآیم اتو آورده بود. اتوی خودم را به پروین داده بودم که حالا استاد دانشگاه است و شخصیتش از گذشته هم فاخر تر شده. پدرش شیخ الشیوخ و از بزرگواران خراسان بود و نزد علما عزیز و محترم بود. آن روزها پروین به تهران آمده بود تا دختر فوق باهوشش را که در رشته ای عالی ممتاز شده بود، اسکان بدهد. سری به سوسن زد، و کرامت کرد و سری هم به من زد. بعدش هم یک بلیت هوایی دوسره مشهد به من داد و گفت بیامشهد ولی من نرفتم زیرا دلم به سفر نمی کشید ضمن اینکه با پس دادن بلیت و گرفتن پول از شرکتی که آن را صادر کرده بود، توانستم چند صباحی کالباس و نوشابه بخرم. پروین ناراحت شد که نرفتم و من هم نشد توضیح بدهم که چرا نیامدم و این غزل را سرودم: "کجا روم که منم سرو پای بسته ی باغ / کجا پَرَم که منم مرغ پَرشکسته ی باغ". این غزل نشان می داد چه اوضاع روحی و خیمی داشتم.

روزی همین طور که تنها نشسته بودم و تابستان خوش می نوشتم، عماد زنگ زد و پس از بحثی طولی، قرار شد یکی از همکارانش که مرا

هفته پیش خواندید که راوی در دخمه مجردی فکوری بود و خاطراتی از گذشته و ماجراهای جدایی خودش و سوسن را نقل کرد. او که افسرده و سرگردان بود، وقتش را با جوانان بالا شهری و بی خانمان های پارک لاله می گذراند. راوی برای اینکه از افسردگی خلاص شود، دنبال چاره بود ولی آسیبی که خورده بود، سنگین بود. داستان به زنی به نام گیشا رسیده بود. ادامه را بخوانید:

پس از مدتی آشنایی پیشنهاد داد و چند وقتی پس از اسباب کشی به محضی که در میدان گل هاست، رفتیم و عقد کردیم. تا حالا به کسی نگفتم و امروز اقرار می کنم که پذیرفتن پیشنهاد نرگس برای این بود که جایی داشته باشم تا بتوانم فردایم را بسازم.

روزگار من و نرگس خیلی زود آشفته شد. من سختگیری های زیادی داشتم و به زندگی بی برنامه و بی قانون عادت نداشتم. از کودکی تا آخر زندگی من و سوسن در محیط های اشرافی و کلاسیک زندگی کرده بودم و فرهنگ خاصی داشتم. نرگس و فامیل هایش که سالی چندین ماه در خانه ما بودند، اهل هیچ آداب و تربیتی نبودند و بسی عامیانه و راحت زندگی می کردند و من که شخصیت آرامی داشتم، روز به روز معترض تر و پر خاشک تر شدم. از هیچ چیز آن زندگی خوشم نمی آمد. آخرش هم که خودش قصه درازی دارد و برخی را در قصه در به دری تعریف کرده ام، از هم جدا شدیم.

آن دوران بسیار سیاه بود. ارتباط با آدم حسابی های جامعه کاملاً قطع شده بود. رفت و آمدم با کسانی بود که از فرهنگ تهی بودند و هیچ هدفی نداشتند. آنها مرا احاطه کرده بودند و به اعماق رنج می کشاندند. همه از من نومید شده بودند. نه شغل مهمی داشتم نه هیچ مدتی

دور دور می شناخت، به دیدارم بیاید. نتیجه آن دیدار و مذاکرات بعدی این شد که "نرگس" در نارمک که به خانه او نزدیک بود، تکوا به بزرگ و شیکی که نصف قیمت دخمه من بود، برایم پیدا کرد. خیلی سمج بود و چند روزه کار قرارداد و اسباب کشی انجام گرفت. جای خیلی خوبی بود. همین که کرایه اش خیلی کمتر بود، نعمت بود زیرا بیشتر کارهایم را از دست داده بودم و افسردگی شدید اجازه نمی داد انگیزه ای برای درآمد داشته باشم ضمن اینکه دادا جهان هم در همان دوران فوت کرده بود. من بر گورش هیچ اشکی نریختم. مشتمل دلم دارم می خوردم و نمی دانستم کیستم. می شنیدم که همه نجوا می کردند که دیگر امیدی به او نیست! و هر وقت از این حرف های مأیوس کننده می شنیدم، به خودم می گفتم تو باید بلند شوی. در همان دوران بود که به نارمک برده شده بودم و در خلوت خوش رنگی که داشتم، خودسازی را آغاز کردم و داروهایم را دور ریختم. دوباره سحر خیز شدم، دوباره فعال شدم.

نرگس که مرا به نارمک منتقل کرده بود، تقریباً هر بار که از سر کارش برمی گشت، به دیدن می آمد. جمعه ها هم دعوت می کرد. عمه و مادر بزرگش که موقتاً به تهران آمده بودند، آنجا بودند و به من محبت می کردند... من از نرگس هیچ نمی دانستم. بسی مؤدب و مبادی آداب بود.

به اهواز رفتیم. چند ماه به تبریز برده شدم. هفته‌ها در مسافرخانه بحر خزر زندگی کردم و چه‌ها که نیاموختم. جهانگردان خارجی مستمند، اعراب پولدار که معلوم نبود چرا گننام و مستمندوار سفر می‌کردند، زنان یا مردانی که از خانه قهر کرده بودند، دانشمندی که او را طرد کرده بودند و شش سال بود در آن مسافرخانه ساکن بود و کتاب می‌خواند و می‌نوشت و صد جور آدم دیگر. آنجا که بودم، اوج نومیدی من بود.

روزی یکی از دوستان که شاید نخواهد اسمش را بنویسم، به یاری من آمد و از آن مسافرخانه و آن اوضاع بی‌کسی بیرونم کشید. حالا که به آن روزهای خودم نگاه می‌کنم، می‌بینم "از من رمقی به سعی ساقی مانده" بود و غیر از آن رمق، هیچ نداشتیم و این کافی نبود تا به اصل خودم برگردم. هنوز سرگیجه داشتم. شب‌ها کابوس می‌آمد و توهم می‌گرفتم. شبی داشتم قصه تایپ می‌کردم. دیدم فونت کلمات تغییر کرد و دفرمه شد. پلک بستم و به خودم گفتم این توهم است. و بهتر دانستم بخوابم و فردا غروب پیش دکتر بروم.

تشخیص دکتر ترومای بعد از شوک‌های زیاد و عوارض برخی از داروها بود که گفت چاره‌ای نیست و باید داروها را مصرف کنم. مقدار دیگری هم دارو نوشت. از مطب بیرون آمدم و پیاده رفتم. در آن قدم زدن‌های فراوان، فکر می‌کردم که چگونه می‌توانم خودم را نجات بدهم. پس از چند ساعت سر برداشتم و دیدم در چهارراهی ناشناس هستم. خواستم از رهگذری آدرس بپرسم. فریادی شنیدم. نگاه کردم. دیدم دو نفر به هم پریده‌اند. ناسزا و مشت بود که به هم می‌زدند. غریزه روزنامه‌نگاری من بیدار شد و بی‌اختیار دوربین در آوردم و چند عکس گرفتم. مردم ریختند و دعوا را آشتی دادند. داشتم دوربین را در جلدش می‌گذاشتم. جوانی با نگاهی درخشان و ذوق زده جلو آمد و پرسید: "شما آقای فلانی نیستی؟" گفتم مرا از کجا می‌شناسی؟ توضیح داد که خواننده اطلاعات هفتگی است و در یکی از گزارش‌هایی که نوشته بودم، عکس مرا دیده بوده. و مشتاقانه و باهیجان حرف‌هایی زد و دیدم چه تصویری از من دارد و مرا چه قهرمان می‌داند! آن آقا همین چند ماه پیش در معمای نویخت شرکت کرده بود و نوشته بود شاید مرا یادادت نیاید و نشانی داده بود. به او نگفتم که هرگز فراموشش نخواهم کرد زیرا اشتیاق نگاهش و انتظاری که از من نویسنده داشت، مرا بسی متحول کرد. این ملاقات که خودش ندانست چه اثر مهمی بر من گذاشت، گریبانم را گرفت و سیلی محکمی به من زد که یا شیخ این چه حالتست؟ "شست و شویی کن و آن که به خرابیات خرام!"

چند روز بعد یکی دیگر از خوانندگان قدیمی مجله که با هم سلام و علیکی داشتیم، اصرار کرد که میهمانش شوم. در برابر اصرار صادقانه‌اش

مقاومت بی‌فایده بود. برایم ماشین فرستاد و راننده‌اش مرا به خانه‌اش برد که در یکی از شهرهای کوهستانی و بسیار زیبا بود. در مدتی که آنجا بودم، یک بار دیگر دیدم که او و خانواده‌اش تصورات عالی‌مقامی از من دارند و من از اعماق خونین جگرم فریاد کشیدم که می‌خواهم به اصلم بازگردم. این خواستن آنقدر عمیق بود که بی‌آنکه دارویی مصرف کنم، عوارض جسمانی خود را شفا دادم. آسان نبود. یک سال و نیم طول کشید ولی هر روز می‌دیدم که حالم بهتر از دیروز است. نخستین اثری که حال خوبم به من نشان داد، این بود که با گرفتن کار از چند ناشر دو تغییر در من ایجاد شد: آرامشی که به دلیل کار و فعالیت نصیب شده بود و دیگری در آمدمی بهتر بود. یکی از کسانی هم که در این راه کمک کرد و اشکال ندارد داسم واقعی او را بنویسم، آقای "حسن بیگی" است که از همکاران خیلی قدیمی من است. او درباره اطلاعات هفتگی گفته: "آدم وقتی که دلش گرفته یا دنبال آرامشی لذیذ است، به اتاقی می‌رود که در خانه پدری داشته. اطلاعات هفتگی برای من همان اتاق خانه پدری است."

باری... از دور آفتاب را می‌دیدم که داشت طلوع می‌کرد. یک بار دیگر تق تق کیبورد کامپیوترم در دل شب پیچید و در همان جهتی حرکت کردم که خوانندگان آثارم انتظار داشتند. اما "ندهد شربت شیرین به کسی / که در او یافت نگر در مگسی" و شبی ضربه مهیبی به گوش چپم خورد و آسیب بدی دید. دوباره سرگیجه و تهوع و عدم تعادل جسمی گریبانم را گرفت. دو سه روز بر بستر افتادم اما باز دست خودم را گرفتم و بلند شدم. به زودی با این وضع کنار آمدم و بار دیگر زندگی را روی روال بردم.

انرژی‌های منفی و سیاه هرگز بیکار نمی‌مانند و دنبال فرصت‌هایی هستند که نفوذ کنند و رنجی به ما بزنند و اگر امروز اشاره‌ای به آن روزها کردم، برای این است که بگویم نباید در برابر سختی‌ها و حوادث ناگوار خود را باخت و خود را نباختم و به دلم گفتم با این حادثه‌ها کنار بیا و نگذار این مشکلات، سر راht را بگیرند و حالا که داری بالا می‌روی، پایین را نگاه نکن! تمام این تمرین‌ها را بی‌آنکه کسی متوجه شود، انجام دادم، حالا یک کار دیگر مانده بود که از هر کاری مهم‌تر بود.

فهرست بلندی از کسانی تهیه کردم که از ماه‌های آخر زندگی مشترک من و سوسن تا آن روز به من بدی‌های سنگینی کرده بودند و ضربه‌های سهمگینی زده بودند. تعدادشان زیاد بود. کسانی که مهیب‌ترین آسیب‌ها را زده بودند. تمام کسانی که از ماجراهای آن دوران خبر داشتند، یک کلام می‌گفتند باید انتقام بگیری. امکان انتقام هم بود و می‌توانستم به قاضی بروم و داد بخواهم. و حقش هم این بود که دوستان سوسن را با غلتک‌های صد تنی آسفالت می‌کردم، سر نرگس را با کلوخ کوب

می‌کوفتم، و به همه می‌گفتم چه ناجوانمردند اما این نبود راه آینده من زیرا داشتم منفی‌هایی را که به شخصیتم تحمیل شده بود، از خودم دور می‌کردم. با چنین تصمیمی آیا درست بود به انتقام فکر کنم؟ ریشه انتقام، کینه است. آیا کینه‌توزی مناسب شأن من نویسنده بود؟ مردم در باره من تصویری پاکیزه داشتند. همیشه می‌گفتند تو قضاوت نمی‌کنی و انتقام نمی‌گیری، الگوی مایی. پس حق نداشتم کینه‌توز باشم. باید کینه‌ها را می‌شستم و همه کسانی را که رنجی به من خوراند بودند، می‌بخشیدم. پس به خودم تلقین کردم که "رو سینه را چون سینه‌ها هفت آب شوی از کینه‌ها" و "وفا کنیم و ملامت نکنیم و خوش باشیم / که در طریقت ما کافر نیست رنجیدن" و خیلی زود دیدم چه سبکبار شدم! و توانستم از ته دل با آنها سلام علیک کنم و هیچ رنجش و عقده و کینه‌ای نداشته باشم. روزی که این احساسات منفی از شخصیتم دور شد، حالم چنان خوش شد که دیدم دوباره از سراسر هستی لذت می‌برم و "عاشقم بر همه عالم". آرامشی که از بهترین نعمت‌هاست، نصیب شد و دیدم می‌توانم از شش صبح تا دیرگاهی از شب کار کنم و لذت ببرم. دیدم دیگر غر نمی‌زنم. ایراد نمی‌گیرم. خوشحالم و از کارهای روزمره لذت می‌برم و این نشانه معدوم شدن افسردگی است.

حالا چند سال گذشته. تقریباً هیچ دارویی مصرف نمی‌کنم. از دیدن یک مورچه تا کوجه و تا کوه محظوظ می‌شوم و غیر از کمی خشم که هنوز نتوانسته‌ام کاملاً معدومش کنم، آینه‌ای نیست که بگوید فلان کارت بد بود! شاید بگویند خودپسند است که حق دارید زیرا کمی خودپسندم اما راست گفتم و کاری که در شأن نویسنده شما نیست، نمی‌کنم. این عشق به هستی است که مرا که "بازپچی کودک‌کان کوی" بودم، به "سجاده نشین باوقاری" تبدیل کرد. امروز حالم بسی نیکوست و هیچ دغدغه‌ای ندارم. هنوز حافظه و قدرت یادگیری بالایی دارم و پزشکان که گفته بودند پس از آن همه شوک، نه حافظه خواهی داشت، نه چیزی خواهی آموخت، حیرانند. و اگر یادتان باشد، بیش از شش ماه هیچ حافظه و خاطره‌ای نداشتم و حتی اسم خودم را هم نمی‌دانستم. اما با تمرین‌هایی که کردم، دوباره تمام خاطراتم برگشتند و دوباره انبان اطلاعات خودم را پُرتر کردم. و امروز به خودم می‌بالم که "شب‌های هجر را گذرانده‌ام و زنده‌ایم / ما را به سخت جانی خود این گمان نبود".

من اینها را نوشتم تا بدانید در هیچ شرایطی نباید نومید شد. نباید بی‌انگیزه شویم. نباید از اصول خود عدول کنیم. نباید دست از دامن دوست بشوئیم و دمی بی‌توکل سپری کنیم. خیلی از حوادث ناگواری که در آن دوران بر من گذشت، هنوز ناگفته مانده زیرا نخواستم قصه‌ای اندوهبار

بقیه در صفحه ۵۷

همراهان صبحگاهی؛ دهلی نو-هند: این ماهیگیر که صبح زود در حال قایق سواری در رودخانه یامونا است، با استقبال هزاران پرنده مهاجر روبه روبرو شده است. هر چند تماشای این پرندگان در زمان کوچ بسیار زیباست اما امروز برای این ماهیگیر دیگر هیچ ماهی باقی نمی ماند و همه سهم پرنده ها می شوند.

مسافر پرفی؛ آنکورج-آلاسکا: "دیوید هال" در این هوای سرد در آلاسکا، گوزن خود را که "ستاره" نام دارد، برای پیاده روی در شهر با خود آورده است. با اینکه تصور عبور گوزن از خیابان بر ایمان عجیب است، اما این پدیده در منطقه ای مانند آلاسکا بسیار عادی است. چرا که بسیاری از مردم آلاسکا به جای حیوانات خانگی معمول، از گوزن ها نگهداری و برای جابجایی نیز از سورتیه هایی که گوزن هایشان به دنبال می کشند استفاده می کنند.

بیرون از شیشه؛ پکن-چین: کارگری در حال تمیز کردن بیرون شیشه های رنگارنگ مرکز خرید اصلی شهر پکن است. مراکز خرید شهر پکن به طراحی های جذاب و بکار بردن رنگ های مختلف در ترکیب ساختمان و فضای داخل معروف هستند که خود باعث جلب نظر مشتریان نیز می شود.

ماهی یخی؛ الستال-آلمان: مجسمه سازان "مایا پانکیول" و "کارلیس ال" اهل لیتوانی در حال کار روی مجسمه ای از یک ماهی بزرگ هستند که از یخ و شن ساخته شده است. بسیاری از مجسمه سازان آثار خود را برای ارائه در نمایشگاه آماده می کنند. بزرگترین نمایشگاه مجسمه های یخی آلمان از ۲۸ نوامبر آغاز خواهد شد.

شکار خرچنگ؛ سانفرانسیسکو-آمریکا: یک ماهیگیر در حال سوار کردن تله های خرچنگ به روی کشتی است. با شروع فصل شکار خرچنگ ها، ماهیگیران بسیاری با استفاده از این تله های مخصوص به سواحل و آب های کم عمق برای صید آنها می روند. قانون جدید ماهیگیری، تعداد تله هایی را که هر قایق مجاز است حمل کند، محدودتر کرده است.

نقاشی پر فروش؛ نیویورک-آمریکا: یک اثر هنری سه گانه که مربوط به سال ۱۹۶۹ از نقاش معروف "فرانسیس بیکن" است، در یک حراجی در نیویورک به قیمت نهایی ۱۴۲ میلیون دلار به فروش رسید که با این قیمت گران ترین اثر هنری است که تا کنون به فروش رفته است.

گزارش خارجی

بقیه در صفحه ۱۹

پاتریک نپذیرفت. ولی در مورد دیوید که اهداکننده جدید بود، نتایج آزمایش‌ها نشان می‌داد که صورت دیوید برای پاتریک مناسب است. دو روز بعد از تایید مرگ مغزی، ساعت ۷:۳۰ دقیقه صبح چهاردهم آگوست عمل جراحی آغاز شد. آن عمل جراحی پیچیده و دشوار با برداشتن اجزای صورت دیوید آغاز شد. دکتر رودریگز قبلاً بارها این کار را امتحان کرده بود و کارش را خوب بلد بود. در اتاق دوم جراحی، یک تیم جراحی دیگر مشغول برداشتن صورت سوخته پاتریک شدند. تا اینجای کار با موفقیت پیش رفته بود. در مرحله بعد، دکتر رودریگز صورت دیوید را روی صورت پاتریک قرار داد و بقیه عملیات ادامه پیدا کرد. پس از ۲۶ ساعت، بزرگترین و پیچیده‌ترین جراحی پیوند صورت با تلاش بیش از ۱۰۰ نفر از اعضای تیم پزشکی با موفقیت به پایان رسید. اما این تازه آغاز راه بود چون مشخص نبود بدن پاتریک روزهای بعد پیوند را پس بزند یا نه. پیش از این فقط سه بار عمل پیوند کامل صورت با این وسعت، روی بیماران انجام شده بود که هر سه به دلیل ضعف سیستم ایمنی و پس زدن پیوند، از دنیا رفته بودند. دکتر رودریگز می‌گوید مقدار بافتی که در صورت پاتریک پیوند زده شده، تا کنون بی‌سابقه بوده است.

صورت میلیون دلاری

حالا پاتریک هاردیسون با چهره‌ای جدید باید تحت مراقبت‌های شدید قرار می‌گرفت تا سیستم ایمنی‌اش عمل پیوند را پس نزند و موفقیت یا عدم موفقیت این پروژه مشخص شود. دکتر رودریگز در مصاحبه با خبرنگار نیویورک تایمز گفت: "قبل از عمل به بیمار هشدار داده بودم که ریسک عمل ۵۰-۵۰ است اما نمی‌دانم چرا بعد از جراحی اطمینان

داشتیم که همه چیز سر جایش قرار داد و عمل موفقیت‌آمیز بوده است و مشکلی پیش نخواهد آمد." صورت پاتریک پس از عمل به شدت ورم کرد. این موضوع طبیعی بود اما اگر ورم نمی‌خوابید یا ادامه پیدا می‌کرد، خطرناک بود. آن طور که دکتر رودریگز می‌گوید، هر کس پاتریک را می‌دید، فکر می‌کرد ۱۵ راند بوکس مسابقه داده و مشت خورده. سه روز بعد از عمل، ورم تاحدودی خوابید و پلک‌های پاتریک کمی تکان خورد. این همان نشانه‌ای بود که دکتر رودریگز و تیم بزرگ پزشکی منتظرش بودند.

آخرین عکس بعد از پیوند

اولین بار تقریباً دو ماه بعد از عمل پزشک به خبرنگار نیویورک تایمز اجازه داد با پاتریک ملاقات کند. چهره قبل از عمل این آتش‌نشان از جان گذشته بعد از سوختگی به یک پیر مرد ۷۰ ساله شباهت داشت ولی حالا با اینکه صورتش ورم داشت، به پسر جوانی می‌مانست که بیست سالگی‌اش را تازه پشت سر گذاشته. او هنوز نمی‌توانست لب‌ها یا دیگر اعضای صورتش را تکان بدهد یا بخندد و حرف بزند و اگر به سختی حرف می‌زد، به نظر می‌رسید صدایش از اعماق استخوان‌هایش بیرون می‌آید. پاتریک بی‌قرار بود. دکتر رودریگز پس از معاینه به او اطمینان داد که همه چیز طبق برنامه‌ریزی پیش

می‌رود و جای نگرانی نیست. آیا او دوباره می‌توانست حرف بزند؟

مرحله بعدی معرفی دوباره او به پنج فرزندش، مادر، خواهر و برادرش بود، همچنین به همسر سابقش کریسی. اما او بیشتر نگران بچه‌ها بود و می‌ترسید نتواند با چهره جدید او کنار بیاید. اما آنها ۹ هفته بعد از عمل، در هشتم اکتبر به دیدن پاتریکی آمدند که برایشان تاحدودی غریبه بود. او فرزندان‌اش را در آغوش گرفت و با دستمال مخصوص، سعی می‌کرد اشک‌هایی را که از پلک جدیدش بیرون می‌آمد، به آرامی پاک کند.

حالا بیش از ۹۰ روز از این عمل پیوند گذشته و پزشکان توانسته‌اند از افتخار تازه‌شان سخن بگویند و پاتریک را به همه نشان دهند اما پاتریک با اینکه با تمام وجود از اهداکننده‌اش سپاسگزار است، دوست ندارد دوباره اهداکننده‌اش حرفی بزند یا عکسش را ببیند. او می‌گوید "این چهره، به خودم تعلق دارد و می‌خواهم فکر کنم از روز اول همین شکلی بوده‌ام." پاتریک از تیم پزشکی نیز تشکر می‌کند و می‌گوید: "آنها چیزی فراتر از یک چهره جدید به من داده‌اند. آنها به من زندگی بخشیده‌اند." روزهای بعد از آتش‌سوزی پاتریک نمی‌توانسته به آینه نگاه کند اما حالا می‌خواهد با خیال راحت مقابل آینه بایستد و خود جدیدش را براندازد کند. پزشک پاتریک می‌گوید ریسک پس زدن پیوند همچنان وجود دارد اما امیدوار است با داروهای مخصوص جلو این ریسک را بگیرد. پاتریک هاردیسون همچنان به چند عمل ترمیمی دیگر در ماه‌های آینده نیاز دارد تا بافت‌های اضافه اطراف چشم‌ها و لب‌هایش برداشته شود. او همچنین باید دوره‌های درمانی مشاوره را پشت سر بگذارد زیرا پزشکان عقیده دارند در این موارد، گاهی پذیرش چهره جدید برای اطرافیان بیمار یا خود او دشوار است. پزشکان می‌گویند وسیع‌ترین عمل کامل پیوند صورت تا امروز موفقیت‌آمیز بوده اما نباید پیچیدگی‌های آن را نادیده گرفت. شاید سفر پاتریک هاردیسون، فقط یک آغاز باشد!

قصه یک‌آه

بقیه از صفحه ۵۵

بنویسم. مثلاً نگفتم که مجبورم کرده بودند ده ماه با مخوف‌ترین افراد جهنمی تبار زندگی کنم. همین قدر بگویم که در آن ده ماه، به خودم قبولاندم که زندگی همین است و فعلاً چاره‌ای نیست بنابراین به جای اینکه به روزهای خوش گذشته فکر کنم، باید نویسنده باشم و تمام آن ده ماه را در پنج دفتر دوست صفحه‌ای یادداشت کردم و همه آن روزها نویسنده بودم. همین کار باعث شد که آن دیوهای مخوف آدم‌نارام شدند و به جای اینکه طبق فرهنگ

خودشان به من بگویند آهای پسر پاشو دو تا چای بریز، می‌گفتند استاد چای میل دارین؟ آنچه که بر من گذشت، می‌تواند خاطراتی سیاه ورنجبار باشند اما برای من لحظه‌هایی هستند که به من یاد دادند همیشه و در هر شرایطی نباید از مبدأ هستی جدا شوم تا ناامید نشوم. وقتی که پشت شما به می‌دی بی‌کران گرم باشد، سرانجام ابلیس ناامیدی را هوش رami کشد و بی‌کارش می‌رود.

امروز یکی از غروب‌های شورانگیز پاییز است. کمی باران باریده و آخرین کبوترهای آسمان‌نچرخ، به لانه‌های خود برگشته‌اند. من در خانه خلوتم نشسته‌ام و قصه می‌نویسم. اگر خودم را رها کنم، بغضی را که از نوشتن نام دادا جهان به حلقم آمد،

خواهد ترکید. شاید این اشکی باشد که آن روز خاک گورش را تر نکرد. اما خودم را رها نمی‌کنم. روزی این رباعی را گفتم و برای اورمزد فرستادم:

"گنجشک شکسته بال آزاد من/ هیاهات که بی‌وطن‌تر از بادم من

هر قصه‌ی تلخ، آخری خواهد داشت/ افسانه‌ی ناتمام اعدام من" تحسینم کرد اما تحسینش از جنس سخنان غریبه‌ای بود به شاعری. حس خوبی نیست که من و اورمزد و دیگر نزدیکانم با هم غریبه باشیم اما باکی نیست زیرا ما و خورشید باطالع خودشان طلوع و غروب می‌کنند و نباید انتظار داشته باشیم باطالع من بگردند. و به همین دلیل است که می‌گویم وقتی که هست، نوش؛ وقتی که نیست، فراموش!

دلیل آن موفقیت هم به خاطر این چنین تمرینات و حضور در کنار شناگران بزرگ دنیا بود.

✱ این برنامه ها و روند ربه رشد شنای ایران کجا قطع شد؟

بعد از مسابقات داخل سالن آسیا و تغییر مدیریت که مرادی رفت و آیت اللهی آمد، روند ادامه دار بود تا اینکه اختلافات سیاسی بین فدراسیون و کادر فنی تیم ملی به وجود آمد و مربیان استعفا دادند. بعد از آن تمرینات مستمری نداشتیم ولی ارتباط فدراسیون با کورتور و ویج قطع نشد. مادوباره به کرواسی اعزام شدیم. با این تفاوت که محمد علیرضایی سه ماه و بقیه اعضای تیم ملی سه هفته آنجا تمرین کردند. تبعیض از زمان آیت اللهی شروع شد. بعد از آن در تمرینات چیز خاصی یاد نگرفتیم و با این شرایط برای مسابقات سال ۲۰۱۰ آماده شدیم. در سال ۲۰۱۰ که در دور رشته انفرادی به فینال رسیدیم، به خاطر حضور محمد علیرضایی در کرواسی بود. اگر بقیه شناگران هم مثل محمد علیرضایی سه ماه در کرواسی تمرین می کردند، مسلماً نتیجه ما خیلی بهتر از پنجمی می شد.

✱ بعد از موفقیت شنا در گوانگجو چه عواملی موجب افول این رشته شد؟

نداشتن ثبات. از سال ۱۳۹۲ در فدراسیون ثبات مدیریت نداشتیم و هر شش ماه سرپرست عوض می شد. در زمان ریاست آیت اللهی بزرگان شنا از فدراسیون شنا کنار گذاشته شدند. به خاطر اختلاف

آسیایی قطر سه مسابقه برون مرزی رفته بودیم. یکی مسابقاتی که در تایلند برگزار شد و بعد اردوی مجارستان و انگلیس بود. توانستیم در بازی های آسیایی بعد از انقلاب در دور رشته تیمی به فینال راه پیدا کنیم. روند شروع ما خوب و ادامه دار بود. سال ۲۰۰۷ به کرواسی رفتیم و با تیم ملی کرواسی تمرین کردیم. از سال ۲۰۰۷ دید خوبی نسبت به شنا در فدراسیون ایجاد شده بود. مسئولان به این نتیجه رسیدند که شناگران ایران باید در کنار بزرگان دنیا تمرین کنند. این خیلی خوب بود.

✱ خیلی ها معتقدند اردوی برون مرزی برای رشته ای مثل شنا توجیهی ندارد. شما در کمپ های خارجی چه می کردید؟

بستگی دارد که چه هدفی از کمپ داشته باشیم. علت اصلی اعزام در آن سال ها این بود که مسابقات شنای زیادی در کرواسی برگزار می شد. مادر کمپ کرواسی با تیم ملی این کشور تمرین می کردیم. آنها به هر کشوری این اجازه را نمی دهند و این شروع خوبی برای ما بود. قبل از اعزام به کرواسی در بلغارستان هم زیر نظر مربی تیم ملی و خشایار حضرتی کمپ داشتیم. یادم می آید احسان حدادی هم در آنجا کمپ ارتفاع رفته بود. آشنایی ما با تیم ملی کرواسی از همین کمپ و اردوهای خارجی شروع شد. سرمربی تیم ملی کرواسی در آنجا سر تمرینات ما می آمد و تکنیک های ما را درست می کرد. در سال ۲۰۰۸ محمد علیرضایی توانست و ورودی المپیک را بگیرد.

✱ شما در مسابقات آسیایی و بین المللی بسیاری

شرکت کردید، چرا در بازی های آسیایی و جهانی مدال نگر فیتید؟

این سوال درست نیست. من در سطح اول آسیا مدال گرفتم. از سال ۲۰۰۹ شنا پیشرفت خوبی داشت. همان سال در مسابقات جهانی رکورد های خوبی جا بجا شد. شناگرانی که توانستند در سال ۲۰۰۹ در داخل سالن آسیا در ویتنام نتایج خوبی بگیرند، شش یا هفت سال با هم بودند و با هم در مسابقات مختلف شرکت می کردند. سعید آشتیانی، کامل دیلانچیان، محمد علیرضایی و من در چهار در ۵۰ متر مختلط، و پاشا وحدتی، سعید آشتیانی، امین نوشادی و من در ماده چهار در ۱۰۰ متر توانستیم رکورد تیمی را بزنیم. ما نزدیک شش یا هفت سال با هم تمرین کردیم تا به موفقیت در مسابقات داخل سالن آسیایی برسیم. هیچ مبلغی دریافت نمی کردیم و به خاطر علاقه خودمان شنای کردیم. من و نوشادی از هشت سالگی با هم در همه مسابقات شرکت می کردیم. برای بازی های آسیایی قطر یک اردو در مجارستان داشتیم.

✱ شنا از ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۹ چند سفر خارجی

داشت؟

نمی توانم بگویم چند سفر خارجی رفتیم ولی دو دفتر چه پاسپورت کملا پر شد. حداقل تا بازی های

قهرمان سابق شنای آسیا

به خاطر شنا درس را کنار گذاشتم

متولد شهریور ۶۷ در تهران است و از هفت سالگی شنا را آغاز کرده. "محمد بیداریان" مدال نقره در ماده ۴ در ۲۰۰۰ متر تیمی مسابقات بین المللی غرب آسیا سال ۲۰۰۵، مدال نقره و برنز مسابقات رده های سنی آسیا - اندونزی سال ۲۰۰۶، مدال نقره و برنز مسابقات داخل سالن آسیا - ویتنام ۲۰۰۹ و مدال طلا در مسابقات جایزه بزرگ دبی - امارات سال ۲۰۱۱ را کسب کرده و در المپیک ۲۰۱۲ لندن نیز حضور داشت. موضوع این است که وی امروزه با دنیای قهرمانی خدا حافظی کرده و در حالیکه تا پنج سال دیگر نیز می توانست در سطح اول ایران و آسیا شنا کند، در استخرهای مختلف به عنوان مربی مشغول به فعالیت است. دلیل این تصمیم را باید از زبان خودش شنید...

سیاسی آقای خبازیان کنار گذاشته شد. اجازه ندادند محسن سمیع زاده و خشایار حضرتی کار کنند و جمع کردن تیم ملی و بزرگان شنا دور هم خیلی سخت شد. در زمان آیت اللهی هر کسی هر وقت دوست داشت سر تمرین می‌آمد. دستورات فرستاده می‌شد و یک نفر درست یا غلط دستورات را اجرا می‌کرد. به خاطر همین نظارت روی تیم ملی نبود. اما بعد از رفتن او در زمان آقای جعفری یک مقدار تیم ملی شکل گرفت و مسابقات مابرای المپیک لندن شروع شد. بهترین مسابقات ما بعد از زمان آقای مرادی مسابقات دبی بود که رکوردهای شخصی به دلیل برداشته شدن یکسری از موانع خیلی پایین آمد. بهترین زمان من در ۲۰۰ متر در آن مسابقات زده شد. بعد از آن مسابقات روند خوبی داشتیم. بعد از المپیک باروی کار آمدن محسن رضوانی، شرایط خوب شد.

❖ شاید شما شناساگری باشید که در سال‌های اخیر بیشترین تعداد مسابقات را شرکت کردید و از نزدیک ورزشکاران شاخص را دیدید، واقعا شناساگران کشورهای توسعه یافته چه تفاوتی با شناساگران ایران دارند؟

ما با قهرمانان جهان از نظر بدنی و ژنتیکی تفاوتی نداریم. ما استعداد داریم چون اگر استعداد نداشتیم هیچ وقت به بازی‌های آسیایی نمی‌رفتیم و در مسابقات آسیایی مدال نمی‌گرفتیم. ساختار بدنی ایرانی‌ها با دیگر شناساگران تفاوتی ندارد. حتی تمریناتشان هم یکی است. تمرینات استقامت، بدنسازی و... مثل هم است. تفاوت ما شاید به خاطر نداشتن امکانات کافی و بودجه باشد. در ایران همه کارهای مربوط به آمادگی شناساگران را سرمربی انجام می‌دهد. سرمربی هم کارهای تکنیکی را به شناساگران آموزش می‌دهد. هم کارهای بدنسازی و روانشناسی را انجام می‌دهد.

❖ اگر بخواهیم تیم ملی شنای ایران را با کشورهای چین و آمریکا مقایسه کنیم، مهمترین تفاوت‌ها چیست؟

تیم ملی شنای ایران یک مربی و سرمربی دارد. مکمل‌های شناساگران توسط کمیسیون پزشکی کنترل می‌شود و قبل از مسابقه گاهی اوقات یک ماساژور در اختیار تیم ملی قرار می‌گیرد. ولی ساختار تیم‌های بزرگ مثل آمریکا اگر نگاه کنیم یک سرمربی و چندین مربی دارند و هر شناساگر زیر نظر یک مربی تمرین می‌کند و کادرفنی از بدنه تیم بزرگتر است. هر کدام از شناساگران که برای بازی‌های مختلفی آماده می‌شوند، برنامه تمرینی متفاوتی دارند. ماساژور همیشه در کنار تیم است. یکی از دلایلی که تیم ملی والیبالی ایران پیشرفت کرد به خاطر این بود که ولاسکو کادرفنی بزرگی داشت. در شنا حتی برنامه آنالیز مسابقات شناساگران نداریم تا بتوانیم نکات ریز و فنی را به درستی بررسی کنیم. به خاطر همین بیشترین تفاوت ما با هند و هنگ کنگ بیشتر کمبود مسابقه و تدارکات است. مادر کل کشور در طول سال فقط شش مسابقه

اولین قرار داد من ۷۰۰ هزار تومان و آخرین قرار دادم ۱۵ میلیون تومان بود. آن موقع تمرینات ما خیلی منظم‌تر بود. برنامه ریزی دقیقی داشتیم. برای پول شنا نمی‌کردیم. عاشق شنا بودیم.

داریم. در آمریکا حداقل مسابقات دانشجویی دارند. مسابقات قهرمانی دارند و خیلی از مسابقاتی که حتی کشورهای دیگر هم در آنها شرکت می‌کنند. مسابقه دادن خیلی مهم است و نکات ریز در انجام مسابقات مشخص می‌شود.

❖ رقم معمول در قرار دادهای باشگاهی شما چقدر بود؟

اولین قرار داد من ۷۰۰ هزار تومان و آخرین قرار دادم ۱۵ میلیون تومان بود. آن موقع تمرینات ما خیلی منظم‌تر بود. برنامه ریزی دقیقی داشتیم. برای پول شنا نمی‌کردیم. عاشق شنا بودیم.

❖ چند نفر به طور متمرکز در تمرین تیم ملی تمرین می‌کردید؟

شاید حدود هشت نفر مدام در اردو بودیم. انگیزه را خود شناساگر باید بر اساس اهدافش ایجاد کند. به دلیل کمبود شناساگر در ایران، شاید شناساگر بگوید اگر رکورد ما بالا باشد باز هم کسی نیست که با من رقابت کند. اگر یک نفر کرال سینه را ۵۰ ثانیه برود و یک نفر دیگر ۵۰ ثانیه و ۵۵ صدم ثانیه بزنند، این خود باعث انگیزه می‌شود. ما فقط در کرال پشت این انگیزه را در بین شناساگران داریم که همه برای رسیدن به تیم ملی تلاش می‌کنند. ولی در رشته‌های مسافت بلند اصلا انگیزه وجود ندارد.

❖ الان به عنوان مربی در زمینه شنا کار می‌کنید، می‌بینید که همه برای شنا یاد گرفتن به استخر می‌آیند. چرا در نهایت فقط ۱۰۰ شناساگر در لیگ داریم؟

علت عمده به نداشتن انگیزه و حمایت نشدن برمی‌گردد. از سال ۲۰۰۳ عضو تیم ملی بودم، اما الان که شنا را کنار گذاشتم نه درس خوانده‌ام و نه درآمد خوبی دارم به خاطر همین هیچ انگیزه‌ای نیست. من شنا و کار کردن در زمینه شنا را فقط به خاطر علاقه ادامه می‌دهم. هر کسی در زمینه شنا کار می‌کند به خاطر علاقه شخصی خودش است. یک رخداد خوبی که در بازی‌های آسیایی اتفاق افتاد این بود که پاداش شناساگران را در همان جابه‌آنها دادند که این خود باعث ایجاد انگیزه می‌شود. اگر بتوانیم انگیزه ایجاد کنیم، می‌توان امیدوار بود که در آینده پیشرفت خوبی داشته باشیم. بچه‌هایی که برای شنا کردن به استخر می‌آیند، باید تشویق شوند. حداقل با یک تی شرت دادن به آنها هم می‌توان انگیزه ایجاد کرد. یکی دیگر از مشکلات این است که استخرها و مدارس که تیم دارند نمی‌توانند در مسابقات شرکت کنند. ما باید مسابقات شنا را در طول سال به صورت لیگ برگزار کنیم. سطح مسابقات جشنواره‌ای و مدارس به اندازه‌ای نیست که حتی به شناساگران برای ایجاد انگیزه پاداش بدهیم. همه فکر می‌کنند که شناساگر باید فقط به انتهای مسابقه برسد در صورتی که این چنین نیست.

❖ خیلی‌ها می‌گویند که امکانات شنا برای توسعه ورزش ضعیف است؟

امکانات شنا شاید در شهرستان‌ها خوب باشد ولی در تهران اصلا خوب نیست. حالا بسیاری از استان‌ها از نظر سخت‌افزاری شاید امکانات کافی نداشته باشند ولی از همین امکانات موجود هم خوب استفاده نمی‌شود. هیأت تهران استخر ندارد ولی هیأت‌های اصفهان و شیراز و تبریز و مشهد استخر دارند. نکته جالب این است که شناساگران تیم ملی هیچ کدام از تهران نیستند و همه از شهرستان‌ها هستند. در صورتی که بیشترین تعداد استخرها در تهران است. اما فقط دو استخر در اختیار فدراسیون است و این دو استخر به دلیل شرایطی که دارند، در زمینه قهرمانی کار می‌کنند ولی در زمینه استعدادیابی فعالیت ندارند. فقط کسانی وارد این دو استخر می‌شوند که شنا بلد باشند. در زمان ریاست مرادی استخر کشوری در اختیار فدراسیون بود و بیشترین درآمد هم از این استخر تأمین می‌شد. استخر یک فضایی را داشت که هم در آمدزایی می‌کرد و هم استعدادیابی. و ۲۵ سطح کلاس در این استخر برگزار می‌شد.

❖ اگر روبروی وزیر ورزش و رئیس جمهور نشسته باشید، چه حرفی به آنها می‌زنید؟

چند خواسته داریم. یکی توسعه سخت‌افزاری و دیگری بودجه بیشتر برای فدراسیون شنا. بودجه فدراسیون ایران به نصف بودجه فدراسیون کویت هم نمی‌رسد. حتی در برخی کشورهای دنیا فدراسیون شنا و واترپلو را از هم جدا کرده‌اند. امیدوارم خواسته‌هایمان به گوش مسئولان برسد. این همه استعداد در شنای کشور وجود دارد که دیده نمی‌شوند. امیدوارم صدای شناساگران را بشنوند.

درویدر شرف رسول خطیبی

باخبر شدم، هفته قبل رسول خطیبی مهاجم اسبق تیم ملی فوتبال و تیم‌های تراکتورسازی، پاس، استقلال، سپاهان که سابقه حضور در فوتبال بوندسلیگا را هم در پرونده خود دارد و حالا یکی دو سالی است که جامه مقدس معلمی فوتبال را به تن کرده و با تیم‌های تیریزی کار می‌کند، طلب دو میلیاردی خود را از باشگاه تراکتورسازی

دریافت نکرد و به تعبیری برای کمک به این تیم مردمی قید این مبلغ سنگین رازده و از شکایت خود صرف‌نظر کرده است. به دلیل زندگی مشترک سی و شش ساله با آذری زبان‌ها، کاملاً مشتی‌گری و گذشت آنان نسبت به همدیگر را کاملاً می‌شناسم و همیشه با ستایش از این مردم یاد کرده‌ام. ولی آنچه نگارنده را واداشت تا این مطلب را قلمی کنم، نه تنها گذشت رسول خطیبی نسبت به باشگاه تراکتورسازی بلکه قیاس این کار با بسیاری از حرکات افسراد دیگر بود که به هنگام صحبت خود را فدای تیم‌های خود (بخصوص پرسپولیس و استقلال) می‌دانند. ولی به هنگام عمل کوچکترین گذشتی نسبت به باشگاه‌های خود ندارند و برای چند میلیون بیشتر که تیم‌های رقیب به آنان پیشنهاد می‌کنند، دست به هر کاری می‌زنند. البته این صحبت‌ها تنها شامل مربیان نمی‌شود که این عادت زشت به بازیکنان هم سرایت کرده و تا با پیشنهاد پر سودی به سراغ دوستان خود در میان دو باشگاه رفته و به یک مرتبه شیرازه تیم را به هم می‌ریزند و دیگر نیازی به مثال آوردن نیست، زیرا دوستانی که فوتبال را دنبال می‌کنند به خوبی با این واقعیت‌ها آشنا هستند و وقتی به قهرمانی تیم‌هایی چون پرسپولیس و استقلال در رقابت‌های لیگ برتر نگاه می‌کنیم، با این واقعیت تلخ بیشتر آشنا می‌شویم.

یورگن کلپ شاگرد زبان‌پسر کی ۹ ساله!

از زمانی که مهاجرت بازیکنان باشگاهی و ملی پوشان کشورهای مختلف جهان به سایر تیم‌ها آغاز شد، همیشه یکی از مشکلات آنان ندانستن زبان کشوری بود که به آن مهاجرت کرده بودند و بسیاری از بازیکنانی که در تیم‌های بزرگ بدل به ستارگانی به یادماندنی می‌شدند، آثانی بودند که خیلی سریع زبان آن کشور را یاد گرفته و حتی برای ازدواج به زنان آن کشورها پیشنهاد می‌کردند و حالا با این مقدمه بد نیست به "یورگن کلپ" ۴۸ ساله و آلمانی تیم لیورپول اشاره کنیم که از دو ماه قبل مسئولیت این باشگاه بزرگ را در دست گرفته و در آخرین بازی آنان توانست منچستر سیتی را در

ورزشگاه اختصاصی‌اش در شهر صنعتی منچستر با شکست ۱-۴ روبرو کند و باعث شود تا صدرنشینی از دست آنان خارج شده و نصیب مردان لیستر سیتی شود. "یورگن کلپ" که شخصیتی کاریزماتیک داشته و سال‌ها مدیر حسابداری یکی از بانک‌های بزرگ آلمان بوده و با بورس یاد دور تمند به چندین جام قهرمانی در بوندسلیگا دست یافته و دو سال قبل

هم تا فینال جام قهرمانی باشگاه‌های اروپا پیش رفت، حالا در فوتبال انگلیس با مشکل زبان انگلیسی و بخصوص گویش خاص بندر نشینان انگلیس روبرو شده و به همین خاطر از پسر کی ۹ ساله که طرفدار شدید لیورپول بوده و در همسایگی "یورگن کلپ" زندگی می‌کند درخواست کرده تا هر روز به خانه آنان رفته و با او زبان انگلیسی با گویش لیورپولی کار کند تا با فراگیری آن اهداف خود را در لیورپول بهتر پیاده کند!

تبعات سنگین شکست در آل کلاسیکو

هیچ کس منکر زیبایی دیدار دو تیم رئال مادرید - بارسلونا در رقابت‌های جام قهرمانی باشگاه‌های اسپانیا نیست.

دیداری که به تعبیری حساس‌ترین و دیدنی‌ترین بازی رقابت‌های باشگاهی در سطح جهان است و بیش از یک میلیارد نفر در سراسر جهان نتایج آن را دنبال می‌کنند.

بازی هفته گذشته این دو تیم از جمله حساس‌ترین دیدارهای میان این دو

بزرگ فوتبال کنونی جهان بود که حواشی آن بیشتر از متن مورد توجه قرار گرفته و هنوز هم بعد از ۱۰ روز خبرگزاری‌های بزرگ جهان از جذابیت و حساسیت آن یاد می‌کنند.

دیداری که باعث شد تا اختلاف بارسلونا با رئال مادرید در صدر جدول به شش امتیاز برسد و تفاضل گل بارسلونا برابر رئال مادرید یک مرتبه جهشی عجیب را نشان دهد. پیروزی چهار بر صفر بارسلونا باعث شد تا آوراژ گل بارسلونا به ۱۷+ رسیده و برای اولین بار رئال مادرید را دچار شوک کند. نتیجه این بازی شاید ضعیف‌ترین نتیجه بازی رئال مادرید مقابل حریف یکصد ساله‌اش طی ده سال اخیر بود.

شکستی که باعث شد تا مزه‌های اخراج "رافائل بنیتز" سرمربی این فصل تیم که ارتباط زیاد خوبی هم با "کریستین رونالدو" ندارد، به گوش برسد و حتی از "زین الدین زیدان" اسطوره سال‌های نه چندان دور این تیم برای جانشینی او نام برده شد و برای اولین بار هم تماشاگران رئال مادرید بهترین گلزن چند سال اخیر خود را هو کرده و او را از بابت بازی بسیار ضعیفش نکوهش کردند.

از سویی دیگر فشار بر روی "فلورنتینو پرز" رئیس باشگاه رئال مادرید بیشتر از هر زمان دیگری احساس می‌شود. مردی که شاخصه‌های اقتصادی را بر ورزش ترجیح داده و رئال مادرید را طی چند سال اخیر بدل به ثروتمندترین باشگاه جهان کرده است، ولی تحت مدیریت وی رئال مادرید طی هفت سال گذشته تنها یک بار فاتح جام قهرمانی باشگاه‌های اسپانیا شده و در سال‌های دیگر، بیشتر این بارسلونا بوده که همه چیز را به خود اختصاص داده. این شرایط باعث شده تا منتقدان او این فرضیه را مطرح کنند که تنها داشتن نام‌های بزرگ در زمین تعیین‌کننده نیست و تبعات این شکست آنقدر سنگین بود که "کریستین رونالدو" هم رئیس باشگاه "رئال مادرید" را تهدید کرده که در صورت تداوم این وضعیت این باشگاه را برای همیشه ترک می‌کند.

از جمله انتقاداتی که به "فلورنتینو پرز" می‌شود یکی هم مربوط به تابستان سال قبل است که تماشاگران رئال مادرید خواهان این بودند که رئیس باشگاه دست به تغییراتی در تیم بزند و از جمله افرادی که به او پیشنهاد داده بودند، "لوئیز سوارز" مهاجم اروگوئه‌ای تیم لیورپول بود که وی پاسخ داده بود، از نظر من این بازیکن در حد و اندازه‌های رئال مادرید نیست و اگر ما او را جذب کنیم، جز تحقیر باشگاه کار دیگری نخواهد ایم.

این در حالی بود که سوارز هم در پاسخ به این شناخت، در بازی شنبه شب هفته قبل دو گل زد تا جانب رئیس را شرم‌منده تماشاگران رئال مادرید کند و باعث شود تا آنان یکصدا خواهان استعفای وی شوند.

مقصر این نتایج هم رضازاده است؟!

از: علی کیانی موحّد

جهانی مشخص شود تا معلوم شود فدراسیون فعلی چند مرده حلاج است؟!

مهدی پانزوان پیش از اعزام تیم به مسابقات در گفتگویی باز هم به کوروش باقری که دو سال از تیم ملی دور بوده حمله کرد و گفت: "به نظرم ملی پوشان پس از مشکلاتی که با سر مربی اسبق تیم ملی داشتند مقداری دچار افت ذهنی شدند. بهمین زارع و هادی پانزوان نیز کار خود را انجام دادند اما ملی پوشان یک مقدار از نظر ذهنی از مسابقه هادر و شدند و آسیب دیدگی های همین دلیل بود. اکثر ملی پوشان از صفر شروع کردند. "حرفهای پانزوان نشان دهنده این بود که اگر تیم نتیجه نگرفت، بدانید که مقصر کوروش باقری بوده است!

تیم چند روز پیش از اعزام دومهره اصلی خود یعنی بهداد سلیمی و سعید محمدپور را به خاطر مصدومیت از دست داد. اتفاقی که باعث شد تنها شانس کسب مدال ما کیانوش رستمی باشد. مسابقات جهانی آغاز شد و هر روز خبرهای بدی از هیوستون آمریکا می شنیدیم. اینکه سه ورزشکار مادر مسابقات جهانی از دور مسابقات "اوت" شدند و وزنه های انتخابی شان را نتوانستند بلند کنند، خبر بسیار تلخی بود. در این رقابت ها مجید عسکری، جابر بهروزی، رسول تقیان، کیانوش رستمی، علی هاشمی، نواب نصیر شلال و بهادر مولایی وزنه زدند که عسکری بیست و هفتم جهان شد، بهروزی، تقیان و نصیر شلال اوت شدند، هاشمی مقام هشتمی جهان را به دست آورد، مولایی شانزدهم شد و کیانوش رستمی نیز با کسب مقام نایب قهرمانی دسته ۸۵ کیلو گرم تنها مدال آور ایران در این رقابت ها بود.

سکوتی اجباری

پس از این اتفاقات کادر فنی و مسئولان فدراسیون سکوت را بهترین سیاست دانسته و از پاسخگویی به انتقادات فرار کرده اند. تنها حسین توکلی گفت که من شش ماه در راس کادر فنی تیم ملی بودم و از من انتظار معجزه نباید

شاید نگارنده را متهم به سیاه نمایی کنید و یا حتی بگویید منتظر بودم تا این اتفاق بیفتد تا انتقادهای خود را شروع کنم اما به واقع اینگونه نبوده و قصدم جز نشان دادن حقیقت نیست. حقیقتی تلخ که این روزها در یکی از رشته های ورزشی کشورمان نمایان شده اما کمتر فردی به آن پرداخته است. عنوان پانزدهمی تیم ملی وزنه برداری ایران در مسابقات جهانی!

دو سال پیش همین ایام بود که پنج وزنه بردار المپیک، به حالت قهر از اردوی تیم ملی خارج شده و کوروش باقری که آن زمان سر مربی تیم ملی وزنه برداری بود، با تیمی جوان پای در مسابقات قهرمانی جهان گذاشته و تیمش بر سکوی سوم جهان ایستاد. سومی بدون حضور قهرمانان المپیک. این عنوان و استفاده از ورزشکاران جوان نشان داد که پشتوانه خوبی برای تیم ملی وزنه برداری وجود دارد. کوروش باقری از تیم ملی جدا شد و سال گذشته به عنوان هفتمی جهان دست یافتیم. عنوانی که این روزها بسیار کمک حال وزنه برداری شده. دلش را کمی بعدتر خواهیم گفت.

افشاگری پشت افشاگری

انتخابات ریاست فدراسیون وزنه برداری برگزار شد و رضازاده نتوانست حضور پیدا کند و پیش بینی هادرست از آب درآمد و علی مرادی به عنوان ریاست فدراسیون وزنه برداری دست یافت. علی مرادی که پیش از این هم رئیس فدراسیون بوده و بسیاری از منتقدان رضازاده معتقد بودند زمان وی فدراسیون بهشت بود.

علی مرادی نیز از زمانی که در فدراسیون مستقر شد، به کرات از رضازاده و فدراسیون قبلی و عملکرد آنها انتقاد کرد و هر روز در رسانه ها افشاگری های جدیدی انجام می داد. این انتقادات از جانب دیگر حامیان وی نیز صورت می گرفت که البته باز دیک شدن به مسابقات جهانی، این انتقادات فروکش کرد و آرامش در فدراسیون برقرار شد. همگان نیز منتظر بودند تا نتیجه وزنه برداران در مسابقات

داشته باشیم!

نکته دیگر این مسابقات، شکستن رکورد رضازاده بود. رکوردی که یک وزنه بردار جوان روس توانست آنرا بشکند. اتفاقی که منتظر بودیم روزی بهداد سلیمی آنرا انجام دهد که شاید در المپیک وی در جدالی سخت با وزنه بردار روس، بتواند این کار را انجام دهد. جالب آنکه بسیاری از منتقدان و علاقمندان وزنه برداری از شکستن این رکورد خوشحال شدند! اینکه رضازاده به واسطه ورود به سیاست، چهره ورزشی اش را دچار تغییر کرد، جای حرف ندارد و اما خوشحالی از شکسته شدن رکوردش، کمی نگران کننده است. به نظر می رسد که برخی تنها و تنها به دنبال تخریب رضازاده بوده و به هر نحوی می خواهند چهره وی را خراب کنند.

برخی از دوستان که امر وزنه برداری را سیون بست دارند، وی را مدیر نمی دانند. شاید وی مدیر نبود اما بدانیم که بهترین نتایج وزنه برداری پس از انقلاب در زمان مدیریت وی در فدراسیون کسب شده است. حال همین منتقدان با کسب عنوان پانزدهمی جهان سکوت اختیار کرده و تنهایی گویند که در وزنه برداری پشتوانه سازی نشده. کوروش باقری در جواب این منتقدین می گوید: "تیم نوجوانان مادر سال ۲۰۱۳ از هشت نفر، چهار نفر مدال گرفتند. هنوز دو سال از این قضیه نگذشته است. تیم جوانان مادر سال ۲۰۱۱ قهرمان جهان شده و در سال ۲۰۱۲ سوم دنیا شده است. پس چگونه برخی دوستان می گویند در وزنه برداری پشتوانه سازی نداشته ایم؟"

فرافکنی را کنار بگذارید

به نظر می رسد سیاست این روزهای فدراسیون به جای جوابگویی، فرافکنی باشد. در حالیکه هنوز سهمیه تیمهای حاضر در المپیک مشخص نشده، حسین توکلی اعلام کرد که تیم ملی پنج سهمیه در مسابقات کسب کرده است. اعلام این خبر بسیار تعجب برانگیز بود. در مجموع شش وزنه بردار مرد می توانند در المپیک برای هر تیمی مسابقه دهند، اینکه چگونه با این عنوان توانستیم پنج سهمیه کسب کنیم، سوالی است جالب. البته جواب این سوال را خدمت شما عنوان می کنم. این رقابت های یکی از اصلی ترین موارد کسب سهمیه المپیک محسوب می شد، با احتساب پانزدهمی امسال و هفتمی رقابت های جهانی سال ۲۰۱۴، احتمالاً ایران یکی از تیم های بین رده هفتم تا یازدهم خواهد بود که پنج سهمیه برای حضور در بازیهای المپیک ۲۰۱۶ ریدو و ژانیر و خواهد داشت.

یعنی اگر زمان مدیریت قبلی به عنوان هفتمی دست نمی یافتیم، با این عنوانی که در این مسابقات کسب کردیم، شاید سه یا حداکثر چهار سهمیه المپیک کسب می شد.

بهرتر است که علی مرادی و دوستان وی به جای آنکه هر روز از فدراسیون قبلی و رضازاده بد بگویند، به فکر ترمیم نقاط ضعف تیم ملی باشند. تیم ملی وزنه برداری زمانی یکی از پرامیدترین رشته ها مادر المپیک بود که این روزها در حال سپری کردن ضعیفترین روزهایش است.

نوشتن نام فامیلی الزامی است

آن دسته از خواندگانی که مایل هستند پیام های تبریک - تولد - تشکر و قدرانی شان در این صفحه چاپ شود لطفاً از ساعت ۹ صبح الی ۱۶ (شنبه تا چهارشنبه) با شماره تلفن: ۲۹۹۹۳۳۵۸ تماس بگیرند یا به شماره ۲۲۲۷۱۸۱۳ نمابر ارسال دارند و یا به نشانی مجله (بخش پیام از شما، چاپ از ما) پیام خود را حداکثر در دو سطر حداقل یک هفته قبل از رسیدن موعد آن ارسال کنند.

✿ مادر عزیز و مهر بانم، اول آذر، سالروز تولدت را تبریک می گوئیم و امیدواریم همیشه در صحت و سلامت باشی، خیلی دوست داریم

دختران فاطمه و عاطفه و پسر ت عارف هاشمی - شهرستان ماه نشان
✿ مینا جان، به شیرینی و پاکی محبت چشمانت سوگند که راز زندگیمان با تولدت

همراه شد، ۱۵ آذر تولدت مبارک مادر و خواهرانت مریم، مونا بیانی - تهران
✿ همسر عزیزم، آقا ایرج، ششم آذر، چهارمین سالروز پیوند عشقمان و بیست و

نهمین سالروز تولدت مبارک، دوست دارم همسرت سمیه آقایی - کرج
✿ علیرضا جان، همسفر زندگی ام، وجود نازنین تو بهترین بهانه زیستن است، تو

زیباترین حضور عاشقانه در زندگی من هستی، بی نهایت دوست دارم چهارمین سالگرد یکی شدنمان مبارک همسرت سارا عباسی - همدان

✿ معجد جان، همسر عزیزم، چهارم آذر، نوزدهمین سالروز تولدت را با تقدیم هزاران شاخه گل رز به شما تبریک می گوئیم، بی نهایت دوست داریم

پدر و مادرت محمود و مرضیه خدابخشی - تهران
✿ پدر و مادر عزیزم، بی نهایت دوست دارم، دستان پر مهر و محبتتان را می بوسم

و از خدای بزرگ آرزوی سلامتی در تمام عمرتان را خواستارم
محمد امین گیوه چی - رشت

✿ محمدرضا جان، برای بودن من و برای دیدن من می میرم، باش تا بمانم و بمان تا نمیرم، ۶ آذر سالروز تولدت مبارک همسرت شیرین باغچری - شهری

✿ دختر عزیزم، مهنوش جان، ۱۶ آذر سالروز تولدت را با تقدیم هزاران شاخه گل رز تبریک می گوئیم و همچنین سالگرد ازدواجتان را به شما، مرتضی عزیزم و یگانه گل زندگی ام کیانا مبارک باد می گوئیم

پدر و مادرت سیامک و رویا کریمی - تهران
✿ عمو جان و زن عمو مهر بان، نمی دانم با کدامین واژه ها از لطف و محبت ویژه شما نسبت به خود تشکر کنم، فقط از خدای بزرگ می خواهم که وجود شما در

صحت و سلامت باشد و امکانی برای ایجاد شود که بتوانم زحمات شما را جبران کنم
برادرزاده های پری مظاهری - استان گلستان

✿ شهرزاد عزیز و مهر بانم، یازدهم آذر، اولین سالروز پیوند عشقمان را به شما تبریک می گوئیم و این روز به یاد ماندنی را زیباترین روز خود می دانم، دوست دارم

✿ آقا نصرت عزیز، همسر مهر بانم، ۱۳ آذر بیست و هشتمین سالروز تولدت را به همراه تنها فرزند گلیمان بیتا کوچولو جشن می گیریم و این روز خوب و عزیز را به شما تبریک می گوئیم

همسرت ساناز رحیمی - قائمشهر
✿ سرکار خانم مونا گلچین، عروس گلم، ۱۷ آذر سالروز تولدت را تبریک گفته و امیدواریم همیشه در کنار همسر گرامی ات محمد آقا در صحت و سلامت باشید

پدر شوهر و مادر شوهرت فرحناز هانف - تهران
✿ فائزه جان، خاله مهر بان، قدم نورسیده تان، نوه عزیزت (شرمین کوچولو) برای شما و همسر گرامی ات و دختر و دامادت مبارک باشد

خواهرزاده های معصومه چرامی - ساری
✿ عشقم هانیه، خواهر عزیزم، زیباترین سلام ها را از عمق جانم، به زیباترین

آفریده خدا که به رسم روزگار از دورم، ولی به رسم دل با او هیچ فاصله ای ندارم تقدیم می کنم، ۸ آذر سالروز تولدت مبارک خواهر فاطیما گروسی - تهران

✿ شبنم عزیزم، دختر مهر بانم، ۱۶ آذر شانزدهمین سالروز تولدت را با تقدیم ۱۶ سبد گل میخک به وجود نازنینت تبریک می گوئیم، بی نهایت دوست داریم

پدر و مادرت سیامک و مونس هوشمند - تهران

✿ جناب آقای حضر تی، هرگز قادر نیستم ارادت قلبی خودم را نسبت به بزرگواری که در حق من و پاره تنم روا داشتید ابراز کنم، تنها از خداوند برای شما و عزیزانتان زندگی پر از شادی و برکت آرزو می کنم مادر علیرضا - تهران

✿ فاطمه جان، دختر عزیزم، وجود تو هدیه گرانمایی است که خداوند مرا لایق آن دانست و هدیه من به تو قلبی عاشق است که فقط برای تو می تپد، دوست دارم

مادر و پدر و خاله ها و دختر خاله های - کرج
✿ خواهر عزیزم، فاطمه جان، آرزو دارم فاصله نباشد میان تو و تمام احساس های

خوبت، تو باشی و عشق و یک دنیا سلامتی و امضای خدای پای تمام آرزوهایت، سیزدهم آذر ماه تولدت مبارک برادرت داوود وزینی افضل - کرج

✿ سرکار خانم زهره عباسی، به این وسیله قدر دان شما بانوی فرهیخته هستیم که هزینه مراسم سوگواری سالار شهیدان حسین (ع) را به اهدای کتاب به عزاداران

آن امام شهید اختصاص دادید حبیب کریمی - تهران
✿ سرکار خانم دکتر اسماعیلی، سرکار خانم کلاهی، بدینوسیله از تلاش شما

گرامیان که با مهر بانی امور مربوط به بیماران رادر مرکز بهداشت بانک ملی شمال تهران به سرانجام نیکو مبدل می کنید کمال تشکر را داریم

صدیقه مس گرا - تهران
✿ رحیمه جان، خواهر عزیزم، ۱۷ آذر سی و ششمین سالروز تولدت را تبریک

گفته و از خدای بزرگ آرزوی سلامتی شما و همسر گرامی و پسر مهر بان را خواهانیم

✿ شکیلاهی من، همسر عزیزم، ۱۳ آذر بیست و پنجمین سالروز تولدت را به همراه تنها شاخه گل قشنگمان شراره کوچولو جشن می گیریم و این روز زیبا را به شما تبریک می گوئیم

همسرت سید ابوالفضل خوشبین - قائمشهر
✿ پارسا و پادری عزیز، آذر ماه برایمان عزیز و دوست داشتنی است زیرا شما دو گل زیبا در این ماه پا بر عرصه وجود گذاشته اید، تولدتان مبارک

مادر مژگان و پدرت رضا شیوا
✿ سیروس عزیزم، همسر مهر بانم، ۱۶ آذر سالروز تولدت و دومین سال

از دو اجمان را به شما همسر زحمتکش و مهربان تبریک می گوئیم

همسرت سودابه ایمانی - قزوین
✿ علی جان، همسفر و همراه زندگی ام، ۱۰ آذر سالروز تولدت مبارک، آرزو مند

تمام آرزوهای قشنگ هستم، دوست دارم همسرت ماندانا مولی - مالزی
✿ میمنت خانم، خاله جان، قدم نورسیده تان (مریم کوچولو) برای شما و همسر

گرامی ات شوهر خاله مهر بانم مبارک باشد خواهرزاده های نیما پیوسته - رشت

پاسخ های باهوش خود کلنجار بروید

بقیه از صفحه ۴۷

شکلیهای پنهان در تصویر گردش در شهر

فروردین

نسبت به گذشته از نگرش مثبت بیشتری نسبت به اطرافیان بر خوردار شده‌اید. اما هنوز از اینکه در بالاترین وضعیت ممکن قرار نداشته باشید در تردید به سر می‌برید و سعی می‌کنید بدون اینکه منتظر نتیجه کارتان باشید، آن را تنها زیر نظر قرار دهید تا هر وقت که لازم بود وارد میدان عمل شوید. در ضمن از آنجا که جزو معدود اشخاص هستید که سعی نمی‌کنید از موقعیتتان نهایت بهره را ببرید، می‌توان گفت که در حال حاضر در شرایط مطلوب قرار دارید و فقط باید به سلامت جسمی‌تان توجه بیشتری کنید.

اردیبهشت

قبول داریم که در حال حاضر اختلاف بین دنیای درونتان و شرایط موجود به طور قابل ملاحظه‌ای زیاد شده است. ولی با وجود اینکه می‌دانید بین دنیای واقعی و رویاهایتان فاصله ایجاد شده، طوری بر نامه‌های زندگی را پیش می‌برید که به قولی، حتی فرصتی برای دلسوزی خودتان هم ندارید. اما در مورد موضوع ذهنی‌تان هم باید بگویم که توصیه می‌کنم به تعهدی که داده‌اید پایبند باشید و این امتحان را به بهترین نحو ممکن پشت سر بگذارید و این فرصت فوق العاده را قدر بدانید تا بعدها دیگر از خودتان گلایه نکنید.

فرورداد

بر خلاف انتظاری که در ذهنتان داشتید به لطف حضرت حق می‌بینید که شرایط بسیار آرام‌تر از گذشته هم شده، ولی امیدوارم در این حال و هواد مورد چیزهایی که برایتان اهمیت دارند دچار تردید و سر درگمی نشوید و آنگاه مجبور نباشید که به سراغ گزینه‌های اشتباه بروید. چون آنگاه دیگر باز گرداندن شرایط به گذشته، کاری نشدنی جلوه می‌کند. پس اولویت‌های ذهنی‌تان را مشخص کنید و در مورد کمک به اطرافیان هم بهتر است با روی باز پذیرا باشید.

تیر

در شرایط خاصی قرار دارید، از سویی باید مواظب باشید تا دچار خطا نشوید و از سوی دیگر در گیر و دار این هستید که فردی را قانع به پذیرفتن چیزی کنید که از نظر شما در آینده نتیجه فوق العاده‌ای را در پی خواهد داشت، اما امیدوارم در این گیر و دار سعی نکنید دیگران را هم به خطا بیندازید، چون ممکن است به شکل ناخودآگاه باعث ایجاد فاصله شوید و آنگاه از نتیجه‌گیری لازم دور خواهید شد. البته شما خوب می‌دانید که پیش رفتن در مسیر درست خیلی ساده است و این موفقیت محسوب می‌شود.

مرداد

خودتان معتقد هستید که تنها مانده‌اید، اما امیدوارم باور کنید که این روزها بهترین شیوه برای آرامش روح و روانتان یاری رساندن به دیگران است، کسانی که اگر دقت کنید به اندازه شما در شرایط مطلوب قرار ندارند و از بسیاری از داشته‌های شما محرومند. بنابراین این کافی است کاری کنید که آرامش شما از بیرون تضمین نشود و به قولی روح بلند و سخاوتمند شما اجازه بروز بیابد و در این گیر و دار دلیلی ندارد نگران چیزهای باشید که درست کردن آنها به دست شما ممکن نیست.

شهریور

شرایط با قبل کاملاً فرق کرده! این واژه‌ای است که ذهن شما آن را قدرت بخشیده و می‌بینید که به واقع اینچنین هم شده است و به قولی شما در قالب ذهنی‌تان در مرکز توجه دنیا قرار گرفته‌اید و البته که حالا تشخیص آب از سراب کاری سخت نیست، چون شرایط با قبل که به قول خودتان می‌خواستید همه چیز را رها کنید و خلاص شوید فرق کرده و حالا فقط کافست پلک‌هایتان را خوب باز کنید تا بتوانید عواملی که باید برایشان بیشتر وقت بگذارید را بشناسید.

مهر

وقتی به دیگران می‌گویید که نمی‌توانید از پس کارهایتان بر بیایید خودتان هم خوب می‌دانید که این گفته با واقعیت همسو نیست و اتفاقاً خیلی هم نسبت به قبل بهتر عمل می‌کنید و تنها نیاز است که با صلاحیت رفتار کنید و احساس شادمانی را به خودتان و دیگران منتقل سازید. در ضمن امیدوارم در مواردی که خودتان تشخیص می‌دهید که غلط است، تسلیم برداشت‌ها یا فشارهای اطرافیان نشوید که بعداً نمی‌توانید خودتان را ببخشید و آرام بگیرید.

آبان

این روزها در موقعیتی قرار گرفته‌اید که به اجبار، هم سیستم هوشیاریتان باید صد در صد فعال باشد و هم اینکه مجبورید بسیار محتاط عمل کنید تا در ذهن اطرافیان ایجاد سوء تفاهم نکنید، موضوعی که اگر در مورد آن کوتاهی کنید نتیجه خوبی را به همراه نخواهد داشت. پس باید روشی موثر را به کار گیرید و قبل از اینکه دست به کاری بزنید عواقب آن را خوب بسنجید تا به طول مسیر عمل، اطمینان داشته باشید. در ضمن رفتن به خطا راه مناسبی برای استفاده از انرژی نیست.

آذر

فردی ایده‌آل گرا هستید، ولی این نوع تفکر گاه شمار از خط مشی عادی‌تان دور می‌سازد و نتیجه این می‌شود که نمی‌توانید قدم‌هایتان را با برنامه و حساب شده بردارید تا بر تصورات به قول شما غلط اطرافیان خط بطلان بکشید. بگذریم از اینکه نتیجه حرکتی که شما کرده‌اید نامشخص است و این روزهای شما از هر وقت دیگری باید نسبت به صحت عملکردتان اطمینان حاصل کنید و به قولی بسیار با احتیاط گام بردارید، چون نیازی به گفتن نیست که ندای درونی‌تان چیزی می‌گوید و خوب می‌دانید که واقعیت چیز دیگری است.

دی

با خودتان می‌گویید رسیدگی کردن به تمام مسئولیت‌هایی که بر دوش دارید تقریباً غیر ممکن است، ولی می‌بینید که خیلی خوب از پس کارها بر می‌آید و نگرانی را از خود و اطرافیان دور می‌سازید. ولی اگر هنوز در این وضعیت قرار دارید که نتیجه کارها چندان رضایت بخش نیست این دیگر نیازمند بررسی نیمه دیگر ماجراست و اینکه بتوانید ذهن مضطرب خود را کنترل کنید و با تکیه بر منطق و برنامه ریزی پیش بروید. در مورد نگرانی کوچکی که ذهنتان را مشغول کرده هم توصیه می‌کنم موضوع را خیلی جدی نگیرید!

بهمن

قبلاً به محض مواجه شدن با مانعی که بر سر راهتان قرار می‌گرفت موجی از افکار منفی شمارا احاطه می‌کرد و بیرون آمدن از آن شرایط کاری نشدنی به نظر می‌رسید، ولی باید شکر گزار باشید که حالا شرایط با گذشته بسیار فرق کرده و می‌توانید روی تمامی رفتار و حتی گفتارتان تسلط داشته باشید و می‌بینید که به چه سادگی گره‌های بزرگ زندگی‌تان را می‌گشایید و لبخند هم می‌زنید. البته امیدوارم حالا ارزش وقتتان را بدانید و استعدادهای درونی‌تان را بشناسید.

اسفند

افکاری و سوسه‌انگیز در سرتان رژه می‌روند و درست در شرایطی که از خودتان انتظار دارید که مسئولیت پذیر تر عمل کنید، انرژی‌های منفی احاطه‌تان می‌کنند تا شما را با خودشان همراه کنند، ولی از آنجا که فردی با نیت خیر خواهانه هستید، یقین دارم اگر با پلک‌های باز پیش بروید و هر چیزی را در موقعیت خودش بررسی کنید به آرامش دلخواهتان خواهید رسید. هر چند که عوامل مخالف همچنان ابراز وجود کنند و مقابلتان بایستند.

بگوسیب

اینجا تهران است

عکس‌هایی را که می‌اندازید و لحظه‌هایی را که می‌ریاید، به نشانی ایمیل بفرستید تا شما هم در این دیگ، عدسی داشته باشید.

نسل محمد حسین فهمیده

کسی که این عکس را فرستاده، اسمش را ننوشته اما زیر عکس کلمه "نودشه" دیده می‌شد. نودشه را می‌شناسم روستایی است در اورامانات کرمانشاه که مردمی دلیر و باهوش دارد. و در تاریخ‌ها آمده است که قیلا روستایی بوده به اسم "دشه" که نزدیک به یک قرن پیش اشرار به آنجا حمله می‌کردند، دولت هم برای آنها کاری نمی‌کرده. بزرگان قوم روستایی مخفی می‌سازند به نام نودشه و زنان و کودکان را به آنجا بردند و خودشان در روستای قبلی کمین کردند و وقتی که اشرار حمله کردند، کمین کنندگان که نگران کشته شدن زنان و کودکان نبودند، به اشرار تاختند و با آنها آن کردند که قرار است کودکی که در عکس می‌بینید، با داعش بکند. نگاهش را نگاه کنید! آماده است که مثل اجدادش از مرز و بومش دفاع کند. تبلت سیمکار تخورش را دور انداخته و تفنگ فشنگ‌خور به دوش انداخته. حالا که داعش جیگر شود، بیاد نودشه تا همین جنگجوی افسانه‌ای جلو برود و بگوید: فکر کردی نسل محمد حسین فهمیده تموم شده؟

وای به روزی که بیاید داعش!

اینجا روی پارک کوچک دانشجوست. چند جوان بر و منند دو تا آینه‌ی فلزی آورده بودند و با چند دوربین خیلی باحال گنده که حسرت بگوسیب خرد دور بین است، عکس می‌گرفتند. و بسی شاد خوب بودند. کمی این سوتر یعنی کنار ورودی مترو، چند کماندو ایستاده بودند و سوراخ‌های موش چهارراه را زیر نظر گرفته بودند و دنبال داعش احتمالی می‌گشتند. سمت راست این جوان‌ها پارک دانشجوست که یک تالار رودکی دارد به چه بزرگی، و تعداد زیادی هم در پارک نشسته‌اند. برخی شطرنج می‌زنند، برخی شلوار و پیراهن شسته‌اند و زیر آفتاب گسترده‌اند، برخی چای و آش رشته می‌خورند، برخی با گوشی‌ور می‌روند، برخی هم که خدا یادشان کند، در کار مغازه‌اند و مخ است که هی نواخته می‌شود. گربه‌ها هم به خرامیدن قمری‌ها می‌نگرند و دست و لب خود را می‌لیسند که طعم‌ها تاگ می‌دهد. اینها یعنی هر کی به فکر خویشه، داعش به فکر نیشه! اینجا آرامش موج می‌زند و کی به کیسه ولی وای به روزی که بیاید داعش / ارتش مردم بدهد جوابش!

موش که غذا نمیشه

اینجا گوشه یکی از خیابان‌های جنوب تهران است. قمری‌های نازک بال با آسودگی دانه می‌چینند و دیگر از رهگذر هانمی‌ترسند. برای مثال اگر بر وید پارک لاله با اهل و عیال جوجه سوخاری میل کنید، کلاغ‌ها و گربه‌های چاق و چله شمارا محاصره می‌کنند. توی کوچه خودمان که بگوسیب هستیم، چهار تا گربه قوی دُم می‌پلکنند و وقتی که بچه‌ها و خانم‌ها می‌خواهند رد شوند، می‌ترسند. چند روز پیش نزدیک شریعتی و میرداماد سه موش دیدم به این گندگی که روی چمن‌ها جست و خیز می‌فرمودند و خانم‌ها جیغ می‌کشیدند. علت تجمع جانوران در شهرها طعامی است که مردم به آنها نثار می‌کنند. حیوانات عاقلند و اگر غذا نباشد، می‌روند. حالا اینها را داشته باشید و بروید فیسبوک. طرف نوشته "گربه‌ای رو دیدم که دُمش رو کنده بودند، سیبیل یه گربه رو سوزونده بودن، شهر داری هم که هی گربه‌ها و سگ‌ها رو می‌کشد". اینها غصه گربه‌ای را که شاید گربه‌ای دیگر دُمش را کنده باشد، می‌خورند ولی از بچه کارتن‌خوابی که دلش بادوم هندی و بستنی عروسکی می‌خواهد، فال نمی‌خرند. ضمانت‌شان برای آن زن و بچه‌ای که از گربه و موش و سگ می‌ترسد، مضطرب نمی‌شود. لطفاً به چنین حیواناتی غذا ندهید زیرا میلیون‌ها سال است خودشان نان خودشان را به کف آورده‌اند. آنها را تنبل نکنید تا گربه بتواند موش بگیرد. به قول آن دختر بچه که در تلگرام معروف شده، موش که غذا نمیشه! موش چشم داره!

سردش بود و بخاری می‌فواست

زهرا جورابدوز (غیر مستعار)، ۳۲ ساله، متأهل، خانه‌دار، قزوین
سال پیش بیمار بودم و به پزشک داخلی که مراجعه می‌کردم، می‌گفتند چیزیت نیست. در خوابی که شما برایم تعبیر کردید، گفتید باید صفرایم را در بیاورم. حرف شما را به همسرم گفتم و او مرا پیش متخصصی معتبر برد. پس از معاینه‌ها و آزمایش‌های مرسوم، گفتند سرطان بدخیم دارم و اگر کمی دیرتر رفته بودم، درمان نداشت. صفرایم را در آوردم و حالا سالم خوبم. تلفن کردم تشکر کنم ضمناً خوابی دیده‌ام: مرحوم مادربزرگم خندان در بالکن بود. با کسی که نمی‌دیدم کیست، می‌خندید. صدایش می‌کردم، نمی‌شنید. دیدم یکسری آدم می‌روند، یکسری می‌آیند. مرحوم پدر بزرگم را که سه ماه پیش فوت کرده، دیدم. دستش نان بربری بود. دست من هم بربری بود. یکی از فامیل‌های پدر بزرگم بربری مرا گرفت و به او داد. پدر بزرگم هم آن رابه کسی داد که بربری نداشت. یکی از فامیل‌های مرحومه را دیدم که سردش بود و دنبال بخاری می‌گشت.

تعبیر: خوشحالم که حالتان خوب است و از خطر جستید. این خواب می‌گوید جایگاه مادربزرگ خوب است زیرا بالا بوده و می‌خندیده. و اگر صدای شما را نمی‌شنیده، به دلیل فاصله اوست. جایگاه پدر بزرگ هم خوب است زیرا غیر از اینکه خودش نان داشته، نان شما را برای خودش بر نمی‌دارد و به دیگری می‌دهد. در این خواب نان به معنی خیرات است. آن مرحومه هم که سردش بود، به خیرات نیاز دارد. خیرات باید بین کسانی بخش شود که آن مرحومه را می‌شناسند.

چرا اینقدر دروغ می‌گی

کبری کبرایی، ۵۲ ساله، بیوه، شاغل، نوسود

دیدم با خواهر بزرگم بیرون بودیم. سر راه برگشتن، به خانه اورفتم. می‌خواستیم دوسه تا پیاز بردارم. خانه‌شان تاریکی مطلق بود. از یکی از اتاق‌هایش روشنایی کمرنگ می‌آمد. مثل نور کامپیوتر. بعد دیدم خانواده‌ای رادعوت کرده بود. بهش گفتم چرا اینقدر دروغ می‌گی! چند روز داری تلفن مشکوک می‌زنی و به من نمی‌گی. بعد یکی دوتا پیاز گرفتم دستم ولی انگار نیاوردم.

تعبیر: این خواب از خشم درونی شما حرف می‌زند. از این نیز می‌گوید که شخصیتی دارید که زیادی کنجکاو است و برای مثال دوست دارد بدانند خواهرتان چه می‌کند. پیاز بهانه است تا به خانه او بروید و چشمی بگردانید. ضمناً پیاز نماد این است که به خود سختی می‌دهید تا پول شما خرج نشود. تاریکی مطلق نماد این است که او نمی‌گذارد از کارش سردر بیاورید. نماد این نیز هست که از او خوشستان نمی‌آید. آن روشنایی نماد اینترننت است که شما تازگی‌ها به آن مجهز شده‌اید و چون اینترننت در ذهن عوام پنجره‌ای است رو به فساد، بیم دارید به شما چنین انگ‌هایی بزنند بنابراین در خواب فرافکنی می‌کنید و روشنایی کامپیوتر را در خانه خواهر می‌بینید و چشم‌تان به مهمان‌ها می‌افتد و با اینکه مهمان و تلفن ربطی به هم ندارند، از تلفن‌هایی حرف می‌زنید که اوزده و به شما نگفته در حالی که خواهرتان موظف نیست از تلفن‌های خود با شما حرف بزند. این بخش فقط فرافکنی است.

دو یادآوری مهم درباره تعبیر خواب‌ها: ۱) همه اسامی مستعار است و اگر مشخصاتی که برای بینندگان خواب می‌نویسم، مانند مشخصات فرد دیگری بود، تصادفی است. اگر کسی می‌خواهد خوابش چاپ نشود، حتماً تأکید کند که چاپ نشود! ۲) دوستانی که برای تعبیر خواب خود تلفن می‌کنند، لطفاً فقط یکشنبه‌ها و سه‌شنبه‌ها بین ساعت ۱۵ تا ۱۷ با شماره ۲۹۹۹۳۳۴ تماس بگیرید و خواهش می‌کنم شماره‌های دیگر مجله را اشغال نکنند.

هشدار مهم دیگر: خواب خود را قبل از این که برایتان تعبیرش کنم، برای کسی تعریف نکنید زیرا شاید در خواب شما رازهایی باشد که وقتی که تعبیرش را نوشتم، کسانی که خواب راز خودتان شنیده باشند، خواهند فهمید آن رازها مال شماست و شاید خوششان نیاید.

مرا با مادرش اشتباه گرفت

تارا مینایی، ۳۰ ساله، متأهل، خانه‌دار، لنگرود

من خیلی خواب رودخانه و استخر و دریا می‌بینم. در آخرین خواب دیدم به خانه جدید رفته‌ام. دو خوابه بود. هال پذیرایی شیک داشت. داخل هال استخر و جکوزی داشت. خانم‌ها در آن بودند. آشپزخانه‌اش مثل آشپزخانه حسینه‌ها بود. گفتند طبقه پایین روضه است. خانم‌ها به حالت عزاننشسته بودند. پسر چهار ساله‌ای آمد پیش من نشست. گفتند شما را با مادرش اشتباه گرفته. گفتم اینکه دارد مرا می‌بیند و می‌داند شکل مادرش نیستم. گفتند این یتیم است و پدر و مادر ندارد. بعدش یادم نیست و بیدار شدم.

تعبیر: این خواب می‌گوید کمی ناراضی هستید. استخر و دریا یعنی دل‌تان می‌خواهد مسؤولیت کمتری داشتید و کمی مال خودتان بودید. با این سن کمی هم که دارید، بیست سال است از دواج کرده‌اید. آشپزخانه زندگی رادوست ندارد. کلا حس می‌کنید که مدام باید برای دیگران وظایفی انجام دهید و برای خودتان وقتی نداشته باشید. فضای آخر خواب می‌گوید افسرده هستید که باید به فکر درمانش باشید. آن بچه نماد مسؤولیتی‌هایی است که مال دیگران است اما شما به دوش می‌کشید.

آدم از دواج می‌کند اما نمی‌داند با کی

شهین مهنابی، ۷۰ ساله، متأهل، خانه‌دار، تهران

من تا چهار پنج سال پیش مدام خواب می‌دیدم که می‌دانستم متأهل هستم اما دارم از دواج می‌کنم. یا در خواب مجرد بودم و داشتم از دواج می‌کردم اما نمی‌دانستم با کی. تقریباً دامادها ناشناس بودند و حتی آنها را نمی‌دیدم.

تعبیر: قبلاً به چنین موردی اشاره کرده‌ام. تعبیر این خواب‌های شما، ناراضی‌ت شماست و اگر چند سال است که دیگر چنین خواب‌هایی نمی‌بینید، این است که دیگر مثل گذشته به ناراضی‌ت خود فکر نمی‌کنید و حتی شاید برایتان مهم نباشد که دلیلش می‌تواند مربوط به کم کار شدن برخی از هورمون‌های زنانه و عاطفی باشد. و چون دیگر برخی از انتظارات سابق را ندارید، آن خواب‌ها هم تعطیل شده‌اند.

مائده یعقوبیان
۶ ساله - بسطام

محمد امین
شاهد سوری
۱۱ ساله

ملینا سادات خاقانی
۷ ساله

امیر علی یعقوبیان
۸ ساله - بسطام

سارینا بادی
۱۱ ساله

دانیال فلاحیان
۶ ساله

کیارش رحیمیان
۶ ساله - سورک

باران مختاریانی
۴ ساله

عارفه دهقان
۷ ساله - بردسیر کرمان

نازنین زهرا بابائی
۵ ساله - قم

احمد رضا دهقان
۷ ساله

آرمینا بخشایش
کلاس اول - گلپایگان

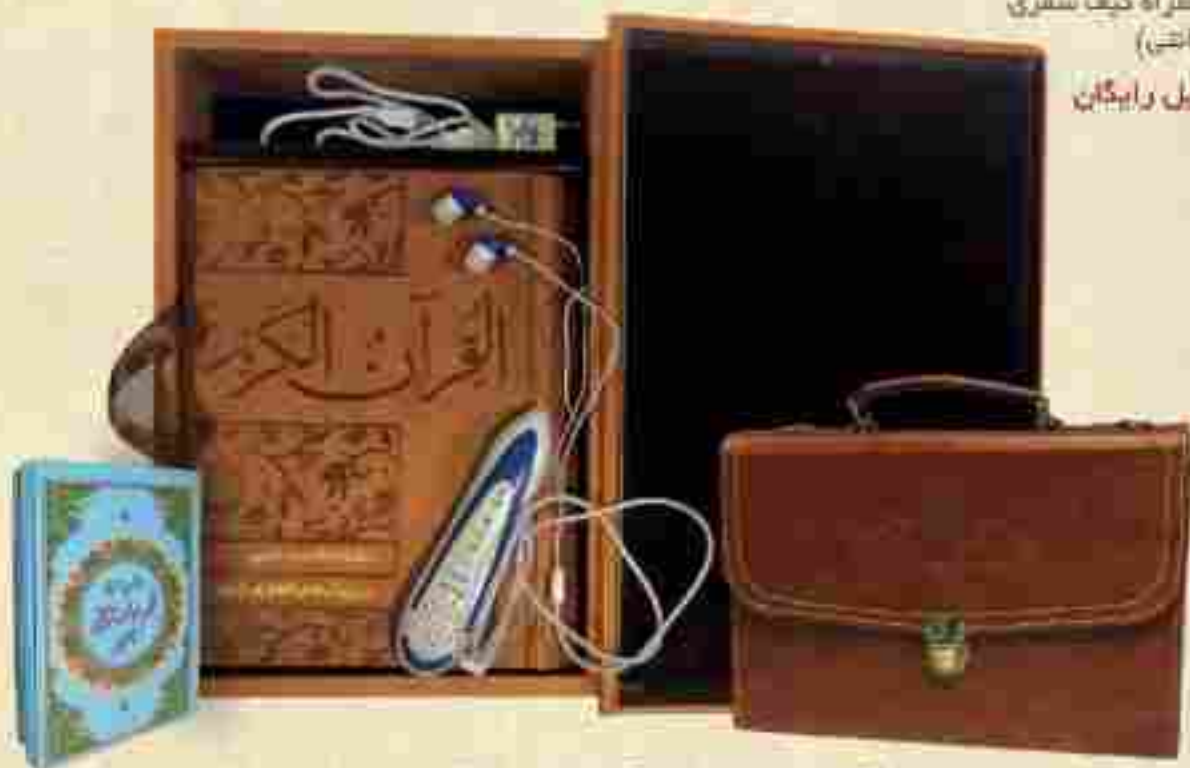
قرآن کریم

برای اولین بار نسخه نفیس قرآن کریم به خط نستعلیق با قلم هوشمند بصیر
با جلد سازی و جعبه اعلای روی کاغذ گلاسه با تذهیب زیبا

به خط نستعلیق استاد محمد حبیبی
ترجمه استاد ابوالفضل بهرام پور

به همراه:
قلم هوشمند قرآنت آیات توسط قاریان برجسته جهان
قرآنت ترجمه فارسی و چند زبان مطرح دنیا، مکتب، مفاتیح
گلچین نهج البلاغه و مستقیقه سخاویه
آموزش احکام و منتخبی از خلاصه تفاسیر
نموده المیزان و توانمندی های دیگر
به همراه کیف سفری
(گارانتی)

تحويل رایگان

برای آشنایی با ویژگی های قرآن از
وبسایت انتشارات سروش و قلم
هوشمند بصیر دیدن فرمایید:

www.SarmadiPress.com
www.KetabeNo.com

شماره های تماس:

۰۲۱-۸۷۳۴۰۰۴۴

۰۹۱۲۱۷۷۷۱۱۰

انتشارات سروش

آنچه خوبان همه دارند ...

نوآوری و تنوع در خدمات بانک پاسارگاد

بانکداری مجازی • کارت مجازی • موبایل بانک • کرپانکینگ منحصر به فرد
مساحه مکانی پای شعبه های بانک • پرداخت امن پاسارگاد • باشگاه مشتریان
بانک پاسارگاد • تلفن بانک • انواع خدمات سپرده های ارزی • ارائه ضمانت های
داخلی و بین المللی • ارائه تسهیلات به تولیدکنندگان • ارائه خدمات رایگان
میعه ای به سپرده گذاران و سهامداران • صندوق امانات • فروشگاه اینترنتی
یک تماس • ارائه انواع حساب های سپرده بانکی